

Na Ivancih zgorela kmetija

Včeraj okrog četrte ure zjutraj je Avgust Klar opazil, da je zagorelo gospodarsko poslopje sosedu Štefana Drvariča z Ivanec pri Bogojini, veliko 10 krat 9 metrov, nato se je ogenj razširil še na ostrešje hlevov, velikih 5 krat 4 metre. Takoj je obvestil poveljnika PGD Ivanci Dušana Puhana, ta pa regijski oddelek za zaščito in reševanje oziroma njegov center za obveščanje. Na kraj požara so pridrveli ob 4.15 ivanski, bogojinski, filovski in vučjegomilski gasilci. Vseh je prišlo kar osemnosemdeset. Požar so gasili z dvema avtocisternama in štirimi orodnimi vozili oziroma s črpalkami na njih. V pol ure so ogenj lokalizirali, povsem pogasili pa so ga ob 5.30. Na pogorišču so takoj začeli odstranjevati ostanke ostrešja, skelet traktorja, kmetijsko orodje ... Po nestrokovni oceni je škoda za več kot tri milijone tolarjev. Seveda se oškodovancu in njegovemu sinu ter preiskovalcem postavlja vprašanje, zakaj je zagorelo, ko pa na tistem mestu, kjer se je pojavil požar, niso imeli nič takega, zaradi česar bi se lahko vnelo poslopje. Domnevajo, da je ogenj nekdo (kdo?) podtaknil. – Foto: Š. Sobočan

Jagodnik posvetil
Fazanerijo str. 3

Pregelj posvetitveno
jagnje v slačilnici.

Kam sta jo popihala
Ivica in Tomi? str. 15

V nedeljo sta med 19. in 20. uro iz mariborskih zaporov pobegnili 31-letni Ivica Pintarič iz Maribora in njegov zaporniški zaupni prijatelj 20-letni Tomi Makoter s Cvena.

ČESTITAMO OB OTVORITVI

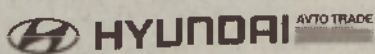
Vabimo vas, da obiščete nov Avtocenter Hyundai v Murski Soboti in se pridružite številni družini zadovoljnih voznikov avtomobilov Hyundai.

Avtocenter Hyundai
Bakovska 29a
Murska Sobota
Tel.: 02/530 16 62
Faks: 02/530 16 74
Servis: 02/530 16 70

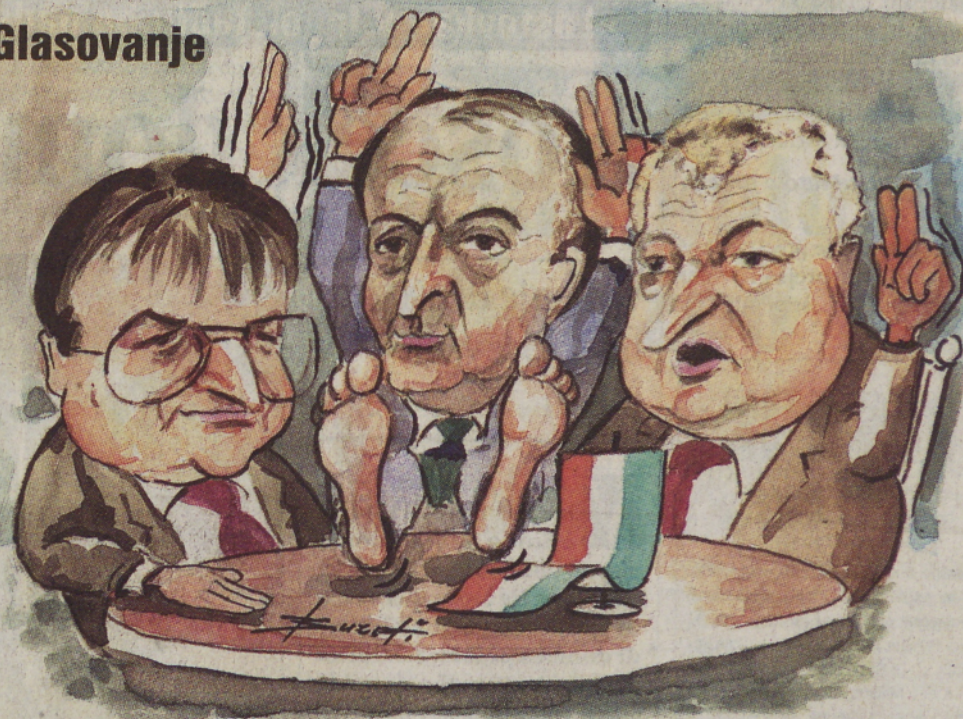
Ob odprtju novega prodajno - servisnega salona Hyundai iskreno čestitamo in želimo veliko zadovoljnih strank.

HYUNDAI
Vedno na dobri poti

NEPRESLIŠANO

Glasovanje

KMETIJSKA PANORAMA

STR. 21-32

NAROČNIK

Ljutomerčan Dani Magdič prejel enoletno štipendijo

Amerika – dežela obljubljena?

Verska mladina kot gonilna sila družbenega življenja

Dani Magdič iz Ljutomera, 22-letni študent politologije in pedagogike v Ljubljani, je preživel eno leto v ZDA. Čez veliko lužo se je podal v začetku predlanskega oktobra, doživel ameriški milenijum in ostal tam vse do začetka lanskega avgusta. V glavnem je bil v univerzitetnem mestecu Ann Arbor, ki se glede na število prebivalcev lahko primerja z Mariborom, leži pa v zvezni državi Michigan, blizu Detroitu, kar je čisto na severu ZDA, ob Kanadi. Domov se je vrnil s pestrimi izkušnjami, predvsem pa bogatejši za številna spoznanja, ob katerih je premostil slovensko majhnost in zaprtost.

S kakšnim namenom si se odpravil v ZDA in ali je bila težka odločitev, da za eno leto zapustiš Slovenijo?

»Ljutomerski kaplan Toni je s svojega obiska v ZDA prinesel domov prijavnico za enoletni študij pri eni od krščanskih skupnosti. Iz prijavnice je bilo še razvidno, da je šlo za versko skupnost, ki je imela svoje TV in radijske programe, in to me je nekoliko privlačilo, takrat sem namreč poleg študija delal tudi na RTV Slovenija. Ponudbo sem najprej zavrnil, saj sem študiral in imel dobro službo, a vendarle me je gnala radovednost. Čez nekaj tednov sem dobil pozitiven odgovor in štipendijo mednarodne katoliške organizacije Renewal Ministries in lokalne ekumenske skupnosti The Word of God, z vsemi navodili in podatki. Uredil sem si vse potrebno na fakulteti in se odpravil ...«

Kaj je namen programa skupnosti, ki ti je ponudila štipendijo?

»Kot odgovor na burna 60. leta je v ZDA med študenti nastalo veliko krščanskih skupnosti, naša je pomembno vplivala na celotno mesto, ki je zdaj tako varno, da avtomobila in hiše niti ne zaklepajo. Ljudje, ki sestavljajo skupnost, so finančno dobro stoječi in sklenili so, da bi to zadovoljstvo in izkušnje zdravega krščanskega življenja delili še s kom iz Evrope in Afrike.«

Kako bi opisal leto v Ameriki?

»Odločitev se je pokazala kot nadvse uspešna, prejšnji dvomi so povsem izginili, štipendijo pa

sta poleg mene dobila še dva študenta, Kennedy iz Gane in Andras iz Madžarske. Vsi smo živeli pri družinah. Program je bil sestavljen iz treh sklopov, študija, sodelovanja na konferencah in dela. Ker pa v Ameriki ni nič zastoj, smo od 9. do 12. ure dopoldne delali v pisarnah krščanske organizacije, popoldne pa je bil čas za učenje. Veliko smo potovali, naša organizacija je pripravila ogromno krščanskih konferenc – to so bila velika razgibana srečanja – in na vsaki je bilo nekaj tisoč ljudi, kjer so sodelovali svetovno priznani govorniki, igrane so znane krščanske glasbene skupine, skratka bilo je zelo veselo.«

Bogatejši si torej za marsikatero izkušnjo, ob tem pa si verjetno zelo dobro spoznal ameriške kraje in navade ...

»Kot pomočniki osebja smo z organizatorji prečesali ZDA po dolgem in po čez, od Floride, Mississippija, do Chicaga, Toronta v Kanadi, Detroitu, sodelovali smo tudi s krščansko študentsko organizacijo znamenite michiganske univerze. Poleti smo kot animatorji mladinske veroučne skupine preživeli tri tedne na Karibih, v državi Trinidad in To-

baggo. Kot svetovalci smo sodelovali tudi na katoliških taborih, ki so bili nekaj posebnega, ob delavnicah, predavanjih in nastopih glasbenih skupin je bilo veliko športnih aktivnosti. Ob tem pa smo se vedno držali ameriškega pravila »make sure you have some fun« (glej, da se boš imel »fajn«). Ameriški mladi prosti čas radi preživljajo predvsem z zabavo, ki je zelo zanimiva, včasih celo »odštekana«, a med kristjani vedno pozitivna.«

Kje se najbolj kaže razlika med Američani in nami?

»Razlika je ogromna. V Ameriki beseda nekaj velja, ljudje, vsaj tisti, s katerimi sem bil v stiku, so veliko odgovornejši, vsakemu dejanju se poišče vzrok, sprenevanja nisem opazil, večja je spoštljivost med ljudmi, razumeti pa je treba, da sem živel med kristjani. V Sloveniji je vedno mogoče čutiti neki družbeni pritisk, vsi najpogosteje vedo o tebi več, kot veš sam o sebi. Že pogovor v ZDA je bil bolj sproščen. Pozitivno je, da je civilna družba v ZDA močna in kritična, nihče pasivno ne spremlja samovolje voditeljev.«

Kakšno pa je življenje ameriškega mladostnika?

»V Ameriki pomeni konec srednje šole za tiste, ki nadaljujejo izobraževanje, tudi konec bivanja na domu. Univerze izbirajo glede na finančno zmogljivost, včasih je treba na »faks« tudi z letalom, študentje hodijo domov približno trikrat letno (božič, velika noč, poletne počitnice), zanimivo pa je, da

tudi tisti, ki živijo v neposredni bližini univerze, raje gredo v študentski dom. Življenje ameriškega mladostnika je odvisno od tega, ali je veren, ali ne. Ni pravilo, ampak v velikih primerih se neverni predajajo alkoholizmu, prostituciji ... V Sloveniji se versko mladino povezuje z neko tradicionalnostjo, v Ameriki ni tako. Tamkajšnja verska mladina je motor družbenega življenja, vizij, družabnosti.«

Sproščenost v življenju se verjetno tudi precej prenaša na potek študija, ki vodi v večjo »odprtost« in fleksibilnost predavanj ...

»Univerzitetno naselje michiganske univerze (UoM) je pravo mesto, ki je v celoti posvečeno univerzi, kjer imaš občutek pripadnosti in skupnega interesa po razvijanju družbe. Komunika-

cija med študenti in profesorji je zdrava, predavanja, predvsem pa vaje, se velikokrat zavlečejo v dolge debate. Profesorji so s svojim načinom poučevanja, sproščeno komunikacijo in upoštevanjem vsake dobrotamerne kritike, predvsem pa z veliko manjšo mero napuha, študentom precej bolj dostopni. Zelo dober se mi zdi kreditni način študija, ki odpira študentom izredne možnosti izobraževanja v smislu prilagajanja glede na sprotne potrebe tega delovnih mest.«

Kako pa je z zaposlitvijo po koncu študija in kako mlade izobražence sprejemajo njihovi prihodnji delodajalci?

»Gospodarstvo v ZDA odlično sodeluje s priznanimi univerzami, potrebe izhajajo od spodaj in ne od zgoraj. Velikokrat pride

podjetje iskat ustrezne študente na univerzo in tako študenti že med študijem sodelujejo s podjetji, ki jim takoj po diplomi zagotavljajo delovno mesto. Študij na ameriški fakulteti je intenziven, predavanja so skoraj vsa obvezna, a vendar si študentje naberejo delovne izkušnje v svoji stroki s počitniškim delom in te potem ob prošnji za delovno mesto uspešno uveljavljajo. Zanimivo pa je tudi, da nekateri opravljajo kar tri različna dela na dan, saj študij v ZDA ni poceni: zjutraj na npr. kosili travo na igrišču za golf, popoldne pomagali v knjižnici, zvečer pa delali v restavraciji. Največje povpraševanje je po inženirjih vseh strok, najbolj po računalničarjih, tudi kemikih, pravniki, zdravniki, ekonomistih ...«

Si imel v tem času priložnost spregovoriti slovensko besedo?

»Novo leto sem preživel med slovenskimi izseljenci v Torontu v Kanadi, takrat sem po nekaj mesecih prvič spregovoril slovensko. Srečal sem predvsem Dolenjce, nekaj je bilo tudi Prekmurcev, Prlekov bolj malo. Občutek ob srečanju z njimi je bil enkraten.«

Za kakšno spoznanje si bogatejši po prihodu iz ZDA?

»Po vrnitvi se mi je odprlo povsem novo obzorje, otrese sem se slovenske samovšečnosti, uvidel sem, da Slovenija ni središče sveta. Poleg jezika sem si nabral ogromno izkušenj. Spoznal sem, da je Amerika v smislu sproščenosti, svobode in avanturizma res taka, kot nam jo Evropejcem prikazuje Hollywood, po drugi strani pa je Hollywood velika laž. Filmi, ki nam jih Američani izvozijo, so drugače prirejani za ameriško in drugače za evropsko občinstvo – v ameriških verzijah so izrezane družbeno vprašljive podobe (porno grafija ...).«

Se boš še kdaj vrnil v »obljubljeno deželo«?

»Ponudili so mi, da bi študiral na univerzi, dobil bi tudi štipendijo za štiri leta, tam sem se dobro počutil, skratka, ni bilo razloga, da bi prišel nazaj, a sem se vrnil, da doma dokončam študij na fakulteti, da naprej pa še ne vem. Čeprav imam rad svoje domače kraje, pa mislim, da priložnosti, iti v svet, ne smem izpustiti, kajti odpre se ti povsem novo obzorje, pridobiš izkušnje, s katerimi bogatiš sebe in okoli-

»Lastovka« v Ingolstadt bo nadaljevala polet

Košček doma in domovine

Vodenje društva bodo prevzeli mladi

V Kleinmehringu nedaleč od Ingolstadta je minulo soboto dokaj glasno odmevala naša glasba – izvajal jo je ansambel Trajani – in ob njej se je slišala tudi domača pesem, folklorna skupina pa je zaplesala nekaj slovenskih ljudskih plesov.

Vse to se je dogajalo na dokaj množični prireditvi, ki jo je organiziralo Slovensko kulturno društvo Lastovka. Namenilo jo je praznovanju dneva žena – v kulturnem programu so nastopili učenci slovenskega dopolnilnega pouka, ki ga še vedno vodi Olga Kerčmar, obenem pa so izvedli tudi društveni občni zbor.

»Danes je predvsem priložnost, da se zamislimo, kako opravlja Lastovka svoje poslanstvo, kako dosega cilje, ki smo si jih zadali pred skoraj 24 leti ob njenem vzletu,« je v svojem pozdravnem nagovoru na začetku dejala predsednica društva Ladica Kokalj. Poudarila je, da so Lastovko ustanovili zato, da bi se zbirali, se srečevali, pogovarjali,

V začetku so morali ustanovitelji društva Lastovka nastopati na prireditvah sami, zdaj lahko občudujejo že tudi svoje vnuke. (Foto: J. G.)

predvsem pa zato, da se njihovi otroci ne bi izgubili v tujem svetu. Medtem morajo to skrb že prenašati tudi na vnuke. In na počil je čas, da vodenje Lastovke prevzamejo njihovi starši, kajti sicer bi se lahko zgodilo, da bi društveno življenje zamrlo. O tem, da društvo morda nima več možnosti za obstanek, so nekateri razmišljali že naglas.

»Odločili pa smo se, da bomo storili vse, da Lastovka nadaljuje

tistim, ki bodo delali zanjo, tudi v prihodnje ne bi bilo žal za nobeno uro prostega časa, ki bi ga posvetili delu zanjo; da bi se v njenem zavetju počutil kot doma vsak Slovenec v Ingolstadt in da bi nam postalo ob spominu na Lastovko toplo tudi takrat, ko bomo že zdavnaj tam, kamor nas vodi klic lastovke – pod skromno, a vendar toplo, domačo streho,« je končala svoj nagovor Kokaljeva. Potem so predlagali

katerimi sta okrog dve tretjini mladih. Eden od njih je predviden tudi za predsednika društva, volitve pa bodo to soboto. In upati je, da bo s pomlajenimi krili Lastovka zares uspešno nadaljevala svojo pot, da bodo še naprej organizirali prireditve, imeli mladinski klub, slovensko folklorno skupino, slovenski dopolnilni pouk, društveno ekipo za kegljanje, ki je lani postala celo prvak bavarske lige, in še

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdaje: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rituper Rodež, Bernarda Balazic-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.c. 531 19 60, 533 10 19 (novinarji Vestnika), Venera (tržnje) 533 10 15, št. telefaksa 532 11 75. Nenaročniški rokopisi in fotografije ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 2.900,00 SIT, za naročnike v tujini 150 DEM letno, za delovne organizacije, podjetja in obrtnike 8.500,00 SIT - polletno. Izvod v kolportazi pa 230,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-601-53227, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračuna v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89.

Izguba vitalnosti - več umrlih kot rojenih

Pomurje ostaja brez (mladih) ljudi

Ob osamosvojitvi je odšlo pet tisoč duš

Statistika nas je leta 1999 naštel za 2448 manj kot pred petimi leti. Število rojstev upada, število umrlih pa se povečuje, tako da smo imeli v predlanskem letu kar 512 več umrlih kot rojenih. Z najnižjim naravnim prirastkom sta upravni enoti Lendava (-5,3) in Murska Sobota (-4,6), nekoliko na boljšem sta preostali pomurski upravni enoti, čeprav je tudi tu število umrlih nad številom rojenih. Naravni prirastek za Pomurje je znašal v istem letu - 4,0, a za Slovenijo - 0,8. Vitalni indeks, ki meri reprodukcijo populacije, pa govori o veliki in nagli depopulaciji pomurskega prebivalstva. V letu devetindvetdeset, ko je imela Slovenija v povprečju še vedno vitalni indeks 92, je bil izračunan za murskosobotsko upravno enoto 61 ali za Lendavo komaj 59. Ti neugodni pokazatelji pa niso posledica zgolj večjega deleža starih ljudi, to pa radi poudarjamo, pa tudi tega ne, da bi Pomurske rojevale manj otrok kot v drugih regijah. V Pomurju je namreč manjši delež generacij, ki po starosti sodijo v reproduktivno dobo.

Samo v letu osamosvojitve Slovenije se je število ljudi v Pomurju zmanjšalo kar za pet tisoč duš. Pomurje je to leto doživelo bistveno večji upad populacije kot preostala Slovenija, je ugotavljal dr. Jože Miklič, vodja oddelka za socialno medicino z murskosobotskega Zavoda za zdravstveno varstvo. Po deležu starega prebivalstva sta namreč pred pomursko še novogoriška in koprška zdravstvena regija, vendar so tam ob večjem številu rojstev tudi pokazatelji vitalnosti prebivalstva dosti ugodnejši kot v Pomurju.

Pobira nas zaradi boleznj srca in ožilja

Nedolgo nazaj so mediji objavili ugotovitve o socialno-ekonomskem položaju Slovencev, v katerih so ugotavljali, da Pomurci umiramo prej, najdaljšega življenja v državi pa se lahko nadejajo Primorci. Statistično vzeto pa nas pobira zaradi enakih vzrokov kot drugod po Sloveniji. »Na prvem mestu so boleznj srca in ožilja, na drugem je rak in tretje so poškodbe. Seveda so deleži v Pomurju drugačni od sloven-

skega povprečja. Zaradi boleznj srca in ožilja umre od osem do deset odstotkov več Pomurcev, manjši je delež umrlih zaradi novotvorb in večji zaradi poškodb, je povedal sogovornik. Dejavniki tveganja za nastanek boleznj srca in ožilja imamo v Pomurju več kot drugje. Delež debelih je višji kot v Sloveniji, kadilec je več kot drugje in število se narašča, več ljudi pa tudi obleva zaradi visokega krvnega tlaka.

ka. S pričakovano življenjsko dobo pa je tako, da se bo z majhnimi koraki izboljševala v prid Pomurcev, saj se njihovo zdravstveno in socialno stanje postopno vendarle izboljšuje, ne bo pa se več tako hitro spreminjalo v preostalih delih Slovenije.

V povprečju vsak zaposleni vsaj dan na bolniškem dopustu.

V povprečju je bil na leto vsak zaposleni Pomurec vsaj en dan na bolniškem dopustu, dnevno pa je odsotnih z dela okoli dva tisoč delavcev. Povprečno trajanje ene odsotnosti znaša v Pomurju 17,4 dneva, s tem da v upravni enoti Murska Sobota skoraj 19 dni. Še vedno je velika razlika med spoloma, pogostejše ostajajo doma ženske, njihova odsotnost pa je za sedem dni daljša

od moških. Dnevna odsotnost zaposlenih žensk je dosegla v letu 1999 5,65, moških pa 4,1 odstotka. Zaradi negotovosti in bojzani za ohranitev delovnega mesta se je zmanjšala odsotnost z dela v lendavskem koncu, še vedno pa narašča v murskosobotski upravni enoti. Dve tretjini odsotnosti sta zaradi boleznj, primerjava z drugimi regijami pa je pokazala, da so zaposleni v murskosobotski upravni enoti mnogo pogostejše odsotni z dela zaradi duševnih motenj. V Sloveniji je odsotnih zaradi duševnih motenj 8,1 odstotka žensk, v murskosobotski upravni enoti pa 19,6 odstotka. »Primerjalna analiza boleznj pa ne kaže pomembnih razlik, to pa dokazuje, da duševna motenost žensk, posebno v upravni enoti Murska Sobota, nima čvrste strokovne podlage,« je izjavil dr. Jože Miklič.

M. H. ■

Pregelj Jagodnikovo žrtveno jagnje

Diktatorska klofuta

Po nogometnem derbiju Mura - Maribor vsa Slovenija ne govori o igri, temveč o dogodkih, ki so sledili po tekmi v slačilnici. Predsednik Maribora Jože Jagodnik naj bi udaril igralca Martina Preglja, ki je bil izključen v 50. minuti, saj naj bi bil po njegovem mladi nogometaš kriv, da so vijoličasti zapravili vodstvo in iz Fazanerije odnesli samo točko. Sedaj je že jasno, da je Jagodnik res udaril Preglja, še več, skočila sta si še »v lase«, a so ju soigralci ločili. Tega niso zanikali na tiskovni konferenci, potrdil pa je še tehnični direktor Željko Fundak z neverjetno izjavo, da je »to nekaj čisto normalnega, saj ko sem bil jaz trener, sem enkrat vrغل v igralca mizo.«

Moram priznati, da prekršek Preglja nikakor ni bil za rdeči karton, temveč samo za rumenega, saj je Bakula s svojimi izkušnjami še malo dodal igranje bolečine. Pravzaprav bi rdeči karton moral dobiti domači igralec Prednik (dobil je samo rumenega), ki se je po prekršku zagnal v Preglja in tako sprožil ves incident. Res je Pregelj znan kot vročerkven nogometaš, a tokrat so ga domači nogometaši

Če je to res nekaj normalnega v našem nogometu, potem so medsebojni odnosi v naši najbolj priljubljeni športni panogi v popolni krizi, v takšnem okolju pa nikakor ne more priti do spodbudnega razvoja mladih nogometašev. To pa ni prvi izpad Jožeta Jagodnika, ki je bil v mlajših letih doživljenjsko izključen iz košarke, ker je »nokaviral« sodnika, veliko bolj medijsko odmeven pa je bil napad na Delovega novinarja Francija Božiča v enem od ljubljanskih lokalov. Tako je čisto ustrezno vprašanje, ki ga v teh dneh postavljajo mediji, ali takšen človek sploh sodi v šport.

Pri vsem tem pa je spodaj podpisani najbolj žal Martina Preglja. Sam sem bil namreč na tekmi ravno v prvi vrsti južne tribune, tako da se je zgodil prekršek nad Bakulo tik pred mojim očmi.

izzvali, sodnik Kranjc s Ptujja pa je nasedel. Najbolj žalostna pa se mi je zdela izjava Jagodnika, da bo zaradi izključitve verjetno pretrgal pogodbo s Pregljem. Če Jagodnik misli, da zaradi izključitve enega igralca Mariborčani, ki drugače sploh niso imeli pravih priložnosti, niso mogli zmagati, potem je to že skoraj obupno metanje peska v oči sebi in drugim. Sedaj, ko zastajajo že štiri točke za Olimpijo, je pač treba poiskati žrtveno jagnje. In to je Martin Pregelj. Pri tem pa je Jagodnikov spomin tako kratek, da se ne spomni, da je bil ravno Pregelj najbolj zaslužen, da si je Maribor na tekmi proti Lyonu na široko odprl vrata v Ligo prvakov. V Jagodnikovem pojmovanju nogometa se očitno uspehi hitro pozabljajo, neuspehi pa agresivno kaznujejo.

Tomaž Kalač ■

Komentar

S to domačo ljudsko prisposodobijo se dalo na kratko opisati to, kar se dogaja sedaj za šestimi pomurskimi vrtički, ki kažejo na psihosocialni sindrom oblastne pomembnosti lokalnih veljakov. Ne glede na njihov potencial vsi delujejo kot nosilci velikih klobukov. Žal so ti klobuki preveč prazni, da bi dajali ustrezne učinke. Že vrabci na strehah čivkajo, da so državne finance v krizi in da bodo omejene tudi naložbe v urejanje njihovih vrtičkov. Toliko bolj žalostno pa je, da se ta »kratkost« majhnih oblastnikov z velikimi klobuki, ki jim zastirajo pogled čez lastni plotiček, kaže v škodo za celotno regijo. Ta čas slopajo v ospredje občinarji, kjer naj bi tekla trasa

Mali žak, velik čak

avtoceste od Beltincev do Pince in od Vučje vasi proti Mariboru. »Cenkanje« okrog trase pomeni dolgoročno škodo za ta prostor, ne glede na to, kako se na ta projekt gleda s tega ali one ga vidika. Dejstvo je, da brez te infrastrukture ne bo enega od pomembnih pogojev, ki bi prostoru omogočil razvoj. Znano je, da kljub lokalni razvitosti preostali deli Slovenije kot regije ali kot statistične regije delujejo pri uveljavljanju svojih skupnih interesov v odnosu do države na povsem drugačni ravni, kot je to značilnost Pomurja. V teh časih, ko se strogo namenjeni denar za infrastrukturo - ceste uporablja za krpanje proračunske luknje, državnim oblastnikom še kako ustreza lokalna vojna občinskih vrtičkarjev za to, kje bo šla trasa. Na drugi strani je presenetljivo, kako malo jih zanima tudi, zakaj se odmika začetek pripravljalnih del na že definiranim avtocestnem odseku, čeprav bi se ta že morala začeti. Na drugi strani tudi preseneča, kako malo ali nič so naredili ti veliki »krščakarji« za zaščito interesa svojih občanov, ki so neposredno vpleteni v te projekte - mislim na prodajo zemljišč. Nobena skrivnost ni, da je zemlja, ki se odkupuje za infrastrukturne potrebe, najslabše plačana. Resnica je, da so listi, kjer so se dela na avtocestnem križu začela, dobili največ. Nerazumljivo pa je, kako je lahko pomurska kmetijska zemlja vredna do tri- ali štirikrat manj od tiste v okolici Ljubljane, ali kot je bila vredna na celjskem ali primorskem koncu. Toda tam so lokalni veljaki izredno hitro našli konsenz za traso in potem iskali priložnosti, ki jim jih daje avtocesta tudi pri razvoju preostale infrastrukture, npr. telefonije. Pogajali so se in pogodili, da so se do posla na avtocestnih postajališčih dokopali lokalni podjetniki in ne nazadnje z ustreznimi informacijami in pravno pomočjo so zaščitili tudi lastnike zemljišč, da zemlje niso prodali pod ceno. Vsega tega na našem terenu ni opaziti. Začel se je boj za oslovo senco, ki nas bo, tako kot sonce »premika« senco v krogu, kot regijo porinil v tem krogu na konec - v naslednje ali konec naslednjega desetletja.

Janez Votek ■

Do 26. marca čas za prenašanje prijav

Vpisno kolo se nezadržno vrti

Peti marec je bil rok, do katerega so morali osmošolci oddati prijavo za vpis na to ali ono srednjo šolo, če nameravajo nadaljevati izobraževanje po končani osnovni šoli. Praksa zadnjih let kaže, da se jih tako odloči večina učencev v Sloveniji, in to velja tudi za Pomurje.

Vpisno kolo se nezadržno vrti in medtem opozarja učence, da morajo biti pozorni, če so se prijavili za program, za katerega je razpisanih manj prostih mest za novince, kot bi se jih želelo vpisati. Najkasneje do 26. tega meseca je določen rok za prenašanje prijav z ene na drugo srednjo šolo, kjer imajo še dovolj prostih vpisnih mest, ali za preusmeritev v drugi program na isti šoli, kamor so se prijavili. O tem morajo vsekakor dobro razmisliti tisti, ki jim kaže, da hodo zbrali premalo točk s splošnim učenim uspehom in na zunanem preverjanju znanja. Iz informacije, ki jo je pripravilo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter jo objavilo tudi na internetu, izhaja, da so prejele največ prijav tudi nekatere pomurske srednje šole, in sicer Dvojezična srednja šola Lendava za program gimnazija, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer za programa vzgojitelj predšolskih otrok in gimnazija, Srednja zdravstvena šola Murska Sobota za programa bolničar - negovalec in tehnik zdravstvene vzgoje ter Gimnazija Murska Sobota za program športne gimnazije. V preglednici pa zasledimo tudi pet ničel, to pa pomeni, da oddelka ne bo, ker se je prijavilo premalo učencev. To velja za dualni program kuhar in natakar na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radenci, program strojni tehnik na Dvojezične srednji šoli Lendava, programa pomočnik kmetovalca in kmetovalka gospodinja na Srednji kmetijski šoli Rakičan ter dualni program tesar na Srednji poklicni in tehniški šoli M. Sobota. Na pomurskih srednjih šolah so sicer razpisali okrog 1.500 učnih mest - to je več kot šteje generacija osmošolcev -, prijavilo pa se je skupaj 1.162 učencev. Okrog 260 jih namerava nadaljevati izobraževanje v določenih srednjih šolah v drugih središčih, največ v Mariboru, na Ptujju, v Celju in Ljubljani. Nekateri so si izbrali enake programe, kot so v naši regiji, drugi pa takšne, ki jih v Pomurju ni (računalništvo, frizerstvo, cvetličarstvo, slaščičarstvo, živilstvo itd.).

Podjetje za informiranje, d. d.,
Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota

išče pet kolporterjev

(lahko študentje, mlajši upokojenci, brezposelni)

za prodajo VESTNIKA enkrat tedensko na ulici.

Prijave s telefonsko številko pošljite do 20. marca na naslov: Podjetje za informiranje, d. d. Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota, s pripisom: za kolporterja

Problemi še v Trnju in Žižkih

Povsod vodomere

Pred kratkim so morala gospodinjstva v krajevnih skupnostih Bistrica in Črenšovci poravnati račune za vodarino. Čeprav bi lahko rekli, da je v primerjavi z večino drugih občin v našem okolju cena nizka, smo slišali, da je voda postala predraga. In kakšna so dejstva?

Cena za kubični meter vode znaša 33,65 tolarja. Sliši se neverjetno malo, vendar je k temu znesku treba prišteti še takso za obremenjevanje voda, vodno povračilo in davek na dodano vrednost, tako da je končna cena 110 tolarjev. Marsikje je to višje, tudi več kot 200 tolarjev za kubični meter. Pred leti, ko v občini Črenšovci še niso montirali vodomero, so bili določeni pavšalni zneski. »Kasirali« so jih vaški ali vodovodni odbori 2-krat letno. Takrat so bili računi v večini primerov res precej nižji kot sedaj, vendar prišli so novi predpisi, ki jih ni mogoče zaobiti. Nekateri se predvsem nikakor ne morejo sprijazniti s takso – odslej je določena v višini 60 tolarjev za kubični meter –, zato pišejo nove položnice z zmanjšanimi zneski, tako da odštejejo takso, to pa seveda ni prav. Kaj bi bilo, če bi vsi tako delali? Seveda jih bodo za odšteto razliko terjali. Prav tako so na občini sklenili, da morajo biti vsi uporabniki javnih vodovodov priključeni na omrežje prek vodomero (na stroške uporabnikov), in to tudi nenaseljene hiše, v katerih lastniki bivajo občasno. V takšnih primerih bodo zaračunali vodarino za najmanj 10 kubičnih metrov vode na leto, če pa bo poraba večja, pa po dejanskem stanju. Vodovodne priključke v trajno nenaseljenih hišah in objektih, ki jih lastniki ne uporabljajo, pa bodo »zablindirali«. Lahko se bo sicer zgodilo, da vodomera pri kakšni hiši iz določenih razlogov do napovedanega roka (31. marec) ne bodo montirali, v tem primeru pa bodo obračunali letno porabo vode 55 kubičnih metrov na osebo. Po podatkih občinske uprave je v občini še okrog 40 priključkov brez vodomera, največ problemov pa naj bi imeli v Trnju in Žižkih.

J. G. ■

Občina Beltinci

Koliko je vreden dobljeni glas?

Beltinski občinski proračun bo moral zagotoviti 125.670 tolarjev na mesec oziroma nekaj več kot 1,5 milijona tolarjev na leto za financiranje političnih strank. Tako so sklenili svetniki na seji občinskega sveta, ko so določili, da bo prispevala beltinska občina iz svojega proračuna za vsak dobljen glas stranke ali liste po 30 tolarjev na mesec.

Tako bo dobila SKD za 1.622 glasov 48.660 tolarjev na mesec. Sledi ji SLS z 31.440 tolarji za 1.048 glasov. LDS-u je mesečno zagotovljenih 24.120 tolarjev (807 glasov), SDS-u pa 21.360 SIT za 712 glasov. Pri tem so izhajali iz 26. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o političnih strankah, ki občini daje možnost financiranja političnih strank. Letni znesek, namenjen financiranju političnih strank, ne bo višji od 0,2 odstotka prihodkov proračuna občine Beltinci v letu 2001.

Mesečni znesek bodo nakazovali posameznim političnim strankam štirikrat letno, in sicer ob koncu vsakega četrtletja.

M. J. ■

Starejši trpijo zaradi osamljenosti, psihičnih težav, revščine, nasilja

Prostovoljci poživljajo dni

Starejši ljudje imajo velike probleme, ki jih ne zmorejo, ne upajo ali ne znajo rešiti

Mnogi trpijo zaradi revščine, psihičnih težav, osamljenosti ali nasilja svojcev nad njimi. Potrebujejo človeka, ki bi jim bil v oporo, toda dostikrat ostanejo s svojimi problemi sami.

Družba je zazrta v generacijo mladih, v poudarjanje njihovih problemov, stari pa ostajajo zunaj kroga pozornosti. »Upokojenci veliko naredimo za svoje dobro, toda potrebujemo tudi pomoč širše skupnosti,« je poudaril v uvodu delovnega srečanja o pomenu prostovoljnega dela predsednik Društva upokojencev Murska Sobota Jože Vild. Prostovoljno delo lahko prinese v življenje starejših ljudi novo, poživljajočo vsebino, saj je prostovoljec tisti človek, zaradi katerega so dnevi prijetni in pričakovani.

Prihajajo zaradi pristnega odnosa

Da so ljudje potrebni pogovo-

ne službe, ki jo je ustanovilo murskosoboško društvo upokojencev. S svojim problemom se je oglasilo še okoli sto starejših ljudi. Prignali so jih s spori obremenjeni medsebojni odnosi, slab odnos zdravstvenih delavcev do njih, materialni in drugi problemi. Zakaj raje potrkajo na vrata neformalne institucije? »Zaradi pristnejšega odnosa,« je povedala Marija Horvat, predsednica komisije za socialne zadeve pri društvu.

Prostovoljstvo je šola za medgeneracijsko sožitje

V svoji notranjosti pa je prostovoljno delo lahko tudi zelo dobra šola za učenje medgeneracijskega sožitja, saj je za medse-

bojno spoznavanje generacij potrebno dana možnost, da spoznajo starejše ljudi, in starejšim, da spoznajo mlade. In potem je obojim lepše, saj z neposrednim stikom lahko presežejo vnaprejšnje sodbje, stereotipe drug o drugem.

Stanovalec Doma starejših v Rakičanu obiskujejo mladi iz srednjih šol in Sonja Kolbl je zbranim pokazala misli, zapisane na plakatu o tem, kaj so mladi doživeli pri svojem delu. Mladi s svojimi obiski prinašajo v dom vedrino in mladost pa tudi pogovarjati se znajo na svoj način in o drugih temah, kot jih stanovanci običajno premlevajo med seboj. Prostovoljno delo mladih v Domu starejših v Rakičanu je tako že povsem domače.

Upokojenci kličejo nove sejalice na polje prostovoljstva

Ni na še udomačeno v bolni-

že pred dobrim letom. Morda zaradi nepoznavanja dela, ki bi ga prostovoljec lahko opravljal med bolniki. V bolnišnici bolniki prostovoljca potrebujejo predvsem zaradi osamljenosti, za sogovorništvu in druženje. Morda pa bi se jih nekaj našlo prav med upokojenci, je povabila Daniela Mōrec z murskosoboške bolnišnice.

K sodelovanju pa je upokojence prostovoljce povabila tudi Vlasta Glavač z murskosoboškega Centra za socialno delo, kjer imajo dobro organizirano pomoč starejšim in invalidnim osebam na domu. Kljub redno zaposlenim in laičnim negovalkam bi bila v dne, ko so te na dopustu ali odsotne zaradi bolezni, pomoč prostovoljcev še kako potrebna.

Polje za prostovoljno delo je na področju skrbi za starejše ljudi zelo široko, zato tudi upokojenci kličejo na novih sejalcih

Skupna stavba v Prosenjakovcih – da ali ne?

Greznica ne vabi podjetnikov

Investitorji, javite se!

Čepprav je moravskotopliški občinski svet v svojem programu že načrtoval sprejem odločitve o gradnji skupne stavbe v Prosenjakovcih in imenovanje gradbenega odbora, ni prišlo ne do odločitve ne do imenovanja. Za kaj gre?

Tam, kjer sta sedaj vaški dom in trgovina v slabem stanju, bi morala biti stavba za potrebe turizma, bližnjega Art centra, narodnostnih zadev, notri pa bi bili krajevni urad, pošta, trgovina z mešanim blagom, zavarovalnica, Pletilstvo Prosenjakovci in še kaj. Zapletlo se je pri problemu, ki se v zadnjem času največkrat pojavlja pri nas: denarju. Čeprav so dali zavarovalnica, Pletilstvo, upravna enota in pošta načelno pozitivno mnenje, je slednja že omenila, da ima težave s financiranjem. Vendar pa ni bilo odziva trgovskih podjetij, saj naj ne bi bilo zadosti prometa. Treba pa je omeniti, da javnega razpisa še ni bilo, ker na občini še niso vedeli, kdo bo investitor. »Smiselno bi bilo delati v okviru režijskega obrata, ker občina sama tega ne bo zmogla pokriti,« je bil mnenja župan Franc Cipot. »Parcela je bila odkupljena po ceni nekaj več kot tri milijone, vendar bo treba ta kredit še odplačati.« Sama zgradba bi stala okrog 100 milijonov tolarjev, s tem da bi bilo treba narediti vsaj greznico, ki bi stala še dodatnih 15 milijonov. Objekt bi se delno financiral iz enega dela kredita, ki je bil namenjen za Art center, to pa je znesek v višini 32 milijonov tolarjev, kaj pa preostalo pokritje?

Svetnik Tibor Vörös je prepričan, da bi se drugi stroški pokrili iz prodaje in oddaje prostorov. »Ta zgradba je stara že 50 let in bi jo morali obnoviti že pred tremi leti. Župan je pred časom že dejal, da imamo investitorje in da mora stavba letos stati. V njej mo-

rata biti še zdravstveni dom in mesnica. In kot takšna bo edina na tem področju. V njej morajo biti velika trgovina, podobna Sparovim ali Mercatorjem, da bo pritegnila tudi kupce iz Madžarske. Vodovod nam bo zgradila država, to nam je obljubil minister Bohinc. Kljub njegovi razlagi pa so mnogi ostali v dvomih. Franc Kučan je dejal, da najprej želi videti črno na belem predračunsko vrednost, projektni izračun in ime investitorja, šele potem lahko glasuje o tem. Jože Štefko je predlagal vključitev investicijskih ali podjetniških hiš, da občina ne bi bila investitor in bi tako prihranila sredstva. Svetovalec župana Milan Šadl je izrazil svoj dvom: »Če bi bila lokacija primerna, bi se investitorji zanjo pulili, o njih pa ni ne duha ne sluha. Iskreno rečeno, hojmi se iti v projekt, ker bodo tam še vedno mali potrošniki, medtem ko želijo imeti ve-

like trgovine dobiček, ne samo promet.« Župan je še spomnil na podobno zgradbo v Gornjih Petrovcih, ki je bila postavljena že pred štirimi leti, pa je danes še vedno napol prazna. Predlagal je, da bi občina poskušala dobiti nekaj sredstev iz naslova za narod-

Tomo Koleč ■

Radenski svetniki kategorizirali ceste

Denar v blato?!

Zelena luč za odlok o občinskih cestah

Zakon o javnih cestah, ki ga je že pred časom sprejel državni zbor, obvezuje občine, da opravijo novo kategorizacijo vseh občinskih cest. Ta pa mora biti seveda v skladu z vladno uredbo o merilih za kategorizacijo javnih cest. Medtem je strokovna služba Direkcije RS za ceste že izdala pozitivno mnenje, zato so na torkovi seji občinskega sveta v Radencih prižgali zeleno luč za sprejetje občinskega odloka.

Po novi kategorizaciji je v radenski občini 17 odsekov lokalnih cest v skupni dolžini skoraj 33,2 kilometra. Mestnih cest je sicer še enkrat več, torej 34, toda ker so krajše, so izmerili le 8,3 kilometra.

Po številu seveda prevladujejo javne poti, kantor so uvrstili 64 odsekov v skupni dolžini blizu 43,6 kilometra. Kljub jasnim opredelitvam in poenotenju stališč v krajevnih skupnostih Radenci in Kapela, so nekateri svetniki skušali skozi zadnja vrata vsiliti »svoj« cestni odsek.

Tako je Jože Flegar ob zadovoljstvu, da je med lokalnimi cestami tudi odsek Radenci–Boračeva–Janžev Vrh, izrazil pomislek, češ da v omenjenem odloku niso našteje vse javne poti. V mislih je imel zlasti nekatere zasebne poti, ki naj ne bi bile vključene v program vzdrževanja. Pri družil se mu je Janko Smodiš, za katerega so najbolj vprašljive makadamsko neutrjene poti, ki so v zimskem času neprevozne. Mihael Petek, ki je vodil občinsko komisijo, pa je pojasnil, da so nekatere kategorizirane ceste v občinski lasti javno dobro. Po njegovem mnenju je bilo nemogoče zajeti vse take poti, ki so za ljudi sicer življenjsko pomembne, toda njihovo število je ogromno. »Denarja ne moremo metati v blato, kajti ljudje bi radi

Iz občine Radenci

4 milijone od stavbnih zemljišč

Program prodaje občinskega stvarnega in finančnega premoženja v letu 2001 je pripravljen na podlagi evidence občinskega premoženja.

Tako je predvideno nadaljnje zaokroževanje parcel oziroma prodaja v vseh tistih primerih, kjer je to smotno in dovoljeno z neposredno prodajo brez javnega razpisa v skladu z zakonom o stavbnih zemljiščih. Gre predvsem za dokončanje postopkov, povezanih z vlogami občanov v letu 2000. Tovrstne vloge pričakujejo tudi v letošnjem letu.

S komunalno urejenimi stavbnimi zemljišči občina trenutno ne razpolaga, zato v letu 2001 ni predvidena tovrstna prodaja. Vrednost zemljišč, ki bodo prodana zaradi zaokrožitev parcel in s tem gospodarnejše rabe, je v tej fazi ocenjena samo preliminarno. Izračunali so namreč, da bi pridobili z neposredno prodajo in zaokrožitvijo stavbnih zemljišč, pri čemer računajo na določeno število vlog občanov, okrog 4 milijone tolarjev. Sredstva od prodaje občinskega premoženja bodo porabljena v skladu s proračunom radenske občine. Hkrati so občinski svetniki pooblastili župana za sklenitev pogodb o prodaji nepremičnin.

M. J. ■

S spremembami in dopolnitvami odloka o ureditvenem načrtu za del naselja Radenci »Jelovica-Maja« je izrecno dovoljena tudi gradnja pomožnih objektov ali prizidkov k osnovnemu objektu. Stari odlok namreč teh posegov ni dopuščal.

ničesar! Zato je nesmisel, da bi v odlok vnesli vsako kozjo pot,« je slikovito pripomnil.

Sicer pa so občinski svetniki sklenili, da bodo do jeseni sprejemali morebitne predloge in pripombe, o prekatégorizaciji cestnega odseka Gornja Radgona–Ivanjci pa se bodo dogovarjali z radgonsko občino. »Odveč so tudi pomisleki, da se bo standard čiščenja in vzdrževanja cest, zlasti zimske službe, poslabšal. Še več! Ta standard se bo kvečjemu še izboljšal!« je zatrdil župan Herbert Šefer.

Milan Jerše ■

Projekt kanalizacije in čistilne naprave v Dobrovniku bo izpraznil žepe Kako zbrati 857 milijonov?

4000 mark po gospodinjstvu

Največja investicija ta hip v občini Dobrovnik bo gradnja kanalizacije in čistilne naprave. Župan Marjan Kardinar je s sodelavci opravil že prek dvajset pogovorov in sestankov, na osnovi sklepov občinskega sveta pa se nadaljuje s pripravo določene dokumentacije, zbiranjem podatkov in iskanjem najugodnejše možnosti za posameznega občana oz. gospodinjstvo.

Toda slednjim bo treba kar globoko seči v žep, saj znaša celotna vrednost projekta 857 milijonov tolarjev, na zadnji seji občinskega sveta pa so se svetniki soglasno odločili za varianto 3. To pomeni, da so upoštevali predlog odbora za infrastrukturo in gospodarstvo, po katerem bi se obveze razdelile na tretjine po 285 milijonov: eno bi pokrila država, drugo občina, tretjo pa občani, ki se bodo delili na gospodinjstva in podjetja. Čisto konkretno to pomeni, da bi stal priključek posameznega gospodinjstva

4000 mark. Način plačevanja bi bil na obroke v obdobju petih let, mogoča pa bo že prejšnja poravnava v vrednosti popusta. Se pravi, da bi gospodinjstva morala plačevati mesečne obroke po 67 mark oz. približno 7300 tolarjev, to pa je dokaj visok znesek (800 mark letno, s tem da bo samoprispevek upoštevan). Po besedah župana Kardinarja je to nekeje v sredini slovenskega povprečja za tovrstne projekte. »Toda mi bomo poskušali dobiti čimveč sredstev od države in institucij, in če nam bo to uspelo, bomo zmanjšali obveznosti občanov. Prijavljeni smo že na raz-

Župan Marjan Kardinar razmišlja, kako do še več sredstev za kanalizacijo in čistilno napravo.

lične razpise Ministrstva za okolje in prostor, v sodelovanju s štirimi občinami pa bi lahko zadovoljili tudi zahtevam programa Phare,« je pojasnil Kardinar, ki se zaveda visokega stroška. Toda »leta 2005 bo sprejet Zakon o naravi, in če do takrat ne bomo izpeljali investicije vsaj polovično, bomo imeli velike težave s fi-

nancami, ker takrat financiranja s strani države ne bo več, ampak bo vse na grbi občine in občanov.« Težava pa tiči v dejstvu, da bo še vedno primanjkljaj v višini 55 milijonov tolarjev, tudi če se bo za projekt prijavilo 70 odstotkov gospodinjstev, iluzorno pa je pričakovati, da se bodo prijavili prav vsi. Doslej je bilo že ne-

kaj zborov občanov, sedaj pa jih bo še več, da bodo svetniki pojasnili pomembnost projekta. Vendar je sklep, da bomo začeli graditi kanalizacijo in čistilno napravo, dokončen: »Zbor občanov ni institucija, ki odloča. Odloča samo občinski svet, ki na zboru občanov obvešča prebivalce.« Vrednosti zneska pa verjetno ne bodo najbolj vesela podjetja, ki bodo morala na osnovi 4000 mark plačati še dodatne odstopke.

Domača podjetja bodo morala k osnovnemu znesku priložiti še 300 mark, tista z največ enim zaposlenim še 10 odstotkov, z od 2 do 5 zaposlenimi še 20 in z od 6 do 15 zaposlenimi še 30 odstotkov. Tuja podjetja z več kot 15 zaposlenimi bodo morala odšteti polno vrednost 15 tisoč mark, domači gostinski lokali pa k osnovi še 20 mark po sedežu.

Tomo Koleč ■

VESTNIK NA
INTERNETU:
www.p-inf.si

Kozica izključili iz stranke

Znani pisec vsakovrstnih protestnih pism in debat Karel Kozic iz Ivanjševca je bil izključen iz Socialdemokratske stranke Slovenije.

To odločitev je sprejela nadzorna komisija OO SDS Moravske Toplice z obrazložitvijo, da je »v zadnjem času izključen član dostikrat v javnih medijih povzročal politično in moralno škodo SDS ter s tem kršil njen veljavni statut, s svojimi dejanji pa je kršil tudi program stranke«. Izrek sklepa je začel veljati takoj po objavi, zoper njega pa se lahko vložijo pritožbe do konca tega tedna. Kozic je svoj medijski višek doživel nedavno v oddaji 24 ur televizije Pop TV, kjer ga je poimensko omenil celo predsednik stranke Janez Janša.

T. K. ■

Beltinski zaključni račun na preizkušnji

Odgrnjena tančica denarnih skrivnosti

Kljub očitnim pomanjkljivostim svetniki potrdili ZR

Srčno si želim, da se naslednji zaključni račun ne bi več sprejemal na hitro, predvsem pa ne tako pozno in pod pritiski, saj gre za tako pomembno zadevo, ki zahteva temeljitejši pristop! Izrečene besede predsednika nadzornega odbora občine Beltinci Andreja Viraga na seji občinskega sveta, kjer so v enofaznem postopku sprejemali zaključni račun za leto 2000, so dovolj zgovorne že same po sebi.

Pri tem je naštel vrsto pomanjkljivosti – od tega, da je bilo prvotno dostavljeno gradivo pomanjkljivo in brez konkretne pisne obrazložitve, pa do predloženega gradiva, v katerem ni bila prikazana razčlenitev porabe sredstev za vrtca v Ižakovcih in Gančanih. Nadzorni odbor prav tako ni imel časovne možnosti, da bi pregledal ves stroškovni del zaključnega računa v celoti, zato se je odločil, da bo pregledal kartice finančnega knjigovodstva na kontih, kjer je realizacija nad 110 odstotki, in nekaj nerealiziranih postavk.

Tudi v razpravi so svetniki opozorili na podobne pomanjkljivosti. Tako je Jože Tomec

pričati o posameznih gradbinah, sicer bo prihajalo do nepotrebnih zapletov. To se je nazorno pokazalo pri pomanjkljivo pripravljenem projektantskem predračunu za vrtec v Ižakovcih, ker so bila kasneje pri izvedbi

Svetniki so v prvem branju podprli predlog odloka o varovanju virov pitne vode. V bistvu gre le za vodni vir Hraščice pri Gančanih, za katerega so določili tudi meje varstvenih pasov. Pripombe bo obravnaval še odbor za urbanizem in urejanje prostora.

menil, da je bilo gradivo pripravljeno premalo kakovostno. Pri čemer bi v njem morali obrazložiti določena odstopanja. »Na ta način bi se natančno vedelo, za kaj je bil porabljen denar, ne pa, da se pojavljajo nepotrebna sumničenja,« je poudaril.

Slišati je bilo tudi apel, da se je treba v prihodnje pri vseh gradnjah predhodno temeljito pre-

ugotovljena dodatna dela, ki so seveda investicijo podražila. Poslej naj bi tudi preudarnejše ravnali pri izbiri ljudi v komisijo za nadzor.

Kljub tem in drugim pripombam so svetniki s 13 glasovi za (eden ni glasoval) potrdili lanskega zaključni račun beltinske občine.

Milan Jerše ■

Kako jih ustrezno nagraditi?

Dodatno delo sodnikov

Po novem bi bil sodnik lahko dodeljen na vsako drugo sodišče iste ali nižje stopnje. V noveli zakona pa ni podrobneje urejeno dodatno nagrajevanje sodnikov za dodatno opravljeno delo, saj mora merila za tovrstno nagrajevanje pripraviti sodni svet. Sicer pa je novela zakona o sodniški službi že pred časom razdelila vlado, ki zakona potem ni potrdila.

Po besedah pravosodnega ministra Iva Bizjaka je bistvenega pomena, kako ustrezno nagraditi sodnike, ki bi v okviru odpravljanja zaostankov in odobrenih dodatnih sredstev opravljali to dodatno delo.

Po prvotnem predlogu bi bilo namreč nagrajevanje sodnikov za sodelovanje v Herkulesu

in podobnih programih urejeno v zakonu o sodniški službi. Kot rečeno, pa vlada s tem ni soglašala in tako v predlogu zakona ostaja zgolj določba, da bo merila za dodatno nagrajevanje sodnikov pripravil sodni svet.

In kaj je bilo tisto, kar je bilo posebej sporno? Sodnik, ki bi bil v okviru programa dodeljen na

drugo sodišče, bi dobil po predlogu, ki ga vlada ni potrdila, 10 odstotkov več zaradi večje zahtevnosti in delovne obremenjenosti. Sodnik bi bil upravičen do 10-odstotnega dodatka k mesečni plači tudi takrat, če bi za več kot 20 odstotkov presegal pričakovani obseg dela. Gre za nagrajevanje v strogo določenih in posebej odobrenih primerih iz sredstev, ki so namensko predvidena za tako pomembna dela. V predlogu proračuna je za izvajanje programa Herkules za letos predvidenih 49 milijonov tolarjev.

Milan Jerše ■

Kmicnih pet let

Ponudnik astronomske opreme tudi pri nas

Astronomsko društvo Kmica je zaznamovalo z redno letno skupščino v klubu PAC svojo petletnico delovanja

Po ocenah kompetentnih je to najboljša astronomska društvo v Sloveniji, takoj za Astronomskim društvom Javornik. Kmica spada med večja in aktivnejša društva v Pomurju, z začetkom leta pa je štel 108 članov. Ta številka bo med letom gotovo še porasla, novost pa je sedaj tudi, da bo ponudba astronomske opreme tik pred domačim pragom, saj bo za to skrbel član Vlado Vučkč. V teh dneh naj bi že prispela prva pošiljka, šlo pa bo za zelo kakovosten japonski teleskop. Cene se bodo gibale od 700 mark navzgor.

orski konferenci, ki bo letos septembra v Sloveniji, organiziranje simpozija Vloga astronomije, kamor bodo povabljeni vsi vodilni slovenski astronomi, in nakup manjšega teleskopa. Stanje na žiroračunu Kmice je 44 tisočakov in pol, sredstva so porabili za nakup in popravilo opreme

Kajdič in Vučkč pri predstavitvi popolnoma avtomatskega teleskopa. 27. aprila bodo šli člani Kmice na ogled observatorija in planetarija ter naravoslovnega muzeja na Dunaju. Foto: T. K.

S teleskopi se bodo ukvarjali tudi v klubu PAC, saj bo ustvaril v njegovih prostorih projektant Iztok Zrinski majhen observatorij. Izobraževanje in skrb za tamkajšnji teleskop bo prevzel tajnik društva Primož Kajdič, ki ima tudi največ praktičnih izkušenj. Sam je kljub mladosti eden vodilnih astronomov iz Pomurja, poleg Andreje Gomboc, ki je tik pred doktoratom iz astronomije.

Kajdič se bo junija s še štirimi študenti fizike odpravil na opazovanje sončnega mrka v Afriko, natančneje v Zambijo in Zimbabve, za kar se vneta išče sponzorje. V plan dela za letošnje leto je Kmica vključila še: opazovanja za širšo javnost, astronomsko raziskovalni tabor, ki bo od 26. do 30. junija, opazovanje meteoroidnih rojev (Leonidi, Perzeidi), udeležbo na mednarodni mete-

ter za publikacije, kot sta bilten in koledar. Društvo si gradi na sedežu v parku svojo knjižnico, kjer bodo vsi izvodi astronomske revije Spika, knjige in strokovna literatura. Članarina za vstop v društvo bo 2500 tolarjev, aktivnejši pa jo lahko tudi odslužijo z delom. Prvo opazovanje neba bo ta petek, 16. marca, ob 19. uri pri observatoriju v Fokovcih.

Tomo Koleč ■

Ali Sobota ne potrebuje svoje tržnice

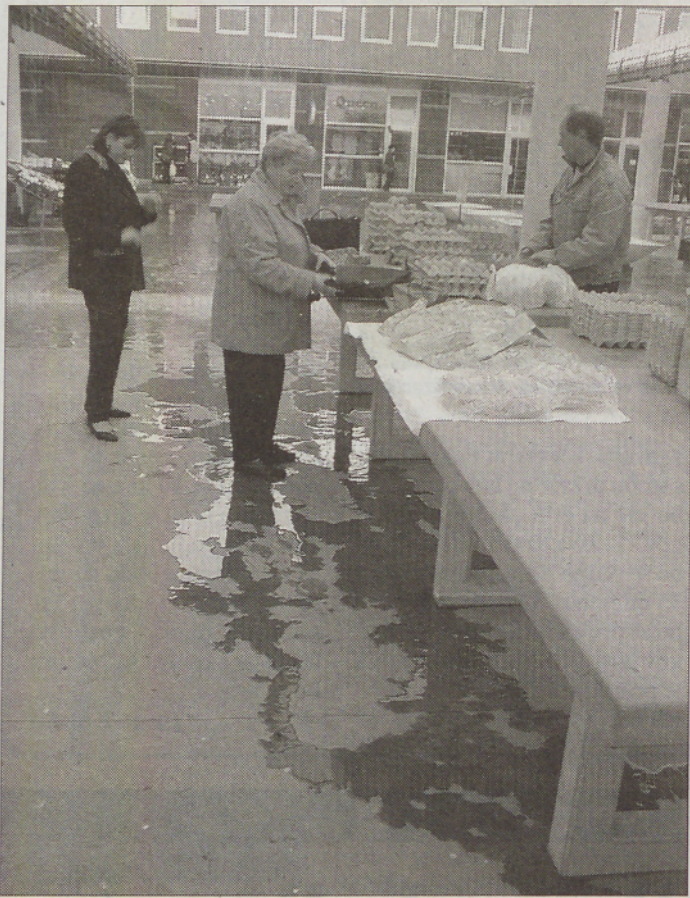
Žalostna podoba ponudbe in povpraševanja

»Manj prodajalcev je, manj stroškov imamo«

Tržnica je v marsikaterem mestu središče dogajanja, stičišče ljudi in blaga. Na tržnicah se ponavadi prodaja vse, kar se prodaja tudi v trgovinah, in še kaj več, česar ni v trgovinah. Soboška tržnica pa je že dalj časa žalostna podoba ponudbe in povpraševanja in žalostna podoba mesta.

Le nekaj prodajalcev čaka na kupce, da bi vendarle prodali blago in zaslužili za najemnino. Zgoraj je 32 miz in marsikateri Sobočan verjetno ne ve, da je v kletnih prostorih, na zimski tržnici, še šest miz, ki pa samevajo. Prazni so tudi lokali ob zimski tržnici, nekaj prometa imata le gostinski lokal in KG Rakičan.

Tržnico so predali namenu, konec leta 1998, upravljanje trž-

nice in vseh prostorov pa je že takrat prevzela Komunala Murska Sobota. Komunala pobira najemnino, s katero naj bi poravnala kredite in stroške za elektriko, čiščenje in vzdrževanje tržnice. Z najemnino, ki jo poberejo, pa stroškov ne pokrivajo v celoti. Mirko Šabjan, direktor Komunale, je to komentiral, da so razmere trenutno take, da manj je prodajalcev, manj stroškov imajo. To negativno razliko pa potem pokrijejo iz svoje dejavnosti ali jo prizna občina, ki je ustanoviteljica javnega podjetja Komunala. Dodal je tudi, da razmišljajo, da bodo morali glede tržnice nekaj ukreniti, ena od možnosti je, da bi stojnice oddajali zastoj ali za simbolično ceno. Sam ugotavlja, da Sobota ni mesto za veliko tržnico, in da ima vsak svoj vrtiček, kjer si pridelava nekaj zelenjave, ali ima sorodnike na vasi. Eden od vzrokov, zakaj tržnica ne funkcionira, so tudi večji nakupovalni centri,

kamor ljudje raje hodijo po zelenjavo in sadje.

In kakšne so cene najema?

Če ima prodajalec sklenjeno letno pogodbo, je najemnina od 119 do 178 tisoč tolarjev, odvisno od tega, kje je stojnica. Za 3 kvadratne metre, kolikor zavzame ena stojnica, je to okoli 600 tolarjev na dan, približno 15 tisoč tolarjev na mesec in 180 tisočakov na leto. Pogosto pa je ena miza premalo in najamejo dve ali več. Treba je prišteti še stroške hladilnice, ki znašajo 6200 tisočakov na mesec za en kvadratni meter. Povprečno vzamejo v najem 4 kvadratne metre, to pa je dodatnih 25 tisoč tolarjev na mesec oziroma 300 tisočakov letno. In če seštejemo letno pogodbo, dnevno najemnino in še hladilnico, je letna najemnina od pol milijona do milijon tolarjev za najbolj elitne stojnice.

Za dnevni najem stojnice brez letne pogodbe pa je treba odšteti tisoč tolarjev na dan ali približno 300 tisoč tolarjev na leto za eno mizo brez hladilnice. Šabjan pravi, da je številka milijon pretirana in da cena najema ne bi smela biti problem.

Nostalgija za staro tržnico

Pozimi so na tržnici slabe razmere, ko piha veter, je mrzlo, tako da bi lahko zelenjava zmrzovala kar na stojnicah, ko je dež, ga pere po strehah in pod noge kupcev in prodajalcev, ko pa je poleti vroče, se dušijo v vročini. Trgovci, ki se niso želeli predstavljati z imeni, so povedali, da tudi betonske mize niso najboljše, češ da na njih ne morejo razstaviti svojega sadja, zelenjave ali rož. Stara tržnica je bila boljša, tu se je prodajalo vse, od bižuterije do zelenjave. »Ko je kdo prišel po hlače, si je kupil še banane, ali pa je kdo prišel po solato in je videl, da imajo lepe puloverje. Bil je pretok ljudi, danes pa tega ni več. Ljudi ni.« Trgovci so zagotovili, da si kmetje z levega in desnega brega Mure ne morejo privoščiti, da bi tukaj prodajali svoje izdelke. In vsak jih ve naštet vsaj nekaj, ki bi, če bi se cena znižala, prišli prodajati domače izdelke. Soboška tržnica zaživi edino v maju, juniju in ob 1. novembru.

Zimska tržnica

V kleti obstoječe tržnice pa je še zimska tržnica. Poleg šestih miz je tudi več lokalov, ki so jih odkupili zasebniki. Razen dveh so vsi zaprti. Eden od trgovcev je povedal, da je zanj odšel 60 tisoč nemških mark ali 2600 za kvadratni meter, sedaj pa je prazen. Se ga ne splača imeti odprtega, ker ljudje tja ne hodijo. Štefan Šavel, eden od lastnikov lokala, ki je odprt, je povedal, da je bilo precej zavajanja, in če bi vedel, da tržnica ne bi zaživela, lokala ne bi kupil. »Nekaj gre, ampak to je daleč od pričakovanega, in takoj, ko bo boljše priložnost, bom tudi jaz šel.« Vsi skupaj pa so tudi mnenja, da je vhod na tržnico absolutno zgorečen, saj marsikdo sploh ne ve, da obstaja.

A. Nana Rituper Rodež ■

Cetr stoletja organizirane pridelave sladkorne pese

Zanimanje se zmanjšuje

V Sloveniji naj bi peso pridelovali na 12 tisoč hektarjih

VSloveniji letos mineva 25 let organiziranega pridelovanja sladkorne pese in ta poljščina si je v četrstoletnem obdobju utrla pot v njivski kolobar in je na nekaterih območjih postala sestavni del kmetijske pridelave. Do začetka devetdesetih let so sladkorno peso za potrebe ormoške tovarne sladkorja pridelovali tudi na Hrvaškem in nekaj časa tudi na Madžarskem, po razpadu Jugoslavije pa je ta tovarna postala povsem odvisna od slovenske pridelave. Ker je bila sladkorna pesa tudi dohodkovno zanimiva poljščina, so se površine le-te iz leta v leto povečevale, pesa pa se je iz severovzhodne Slovenije širila tudi na druga območja.

Največji obseg pridelave so začeli v letu 1999, ko so jo slovenski pridelovalci zasejali na 10.600 hektarjih, vendar se je v zadnjem času zanimanje zanjo zmanjšalo. Razlog za to je v ekonomiki pridelave, saj pridelovalci za trjujejo, da so lani sladkorno peso pridelovali z izgubo. Dodobra je k temu prispevala suša, ki je na nekaterih območjih pobrala večino pridelka. V tovarni sladkorja so se v lanskem letu že ob sklepanju pogodb načrtno lotili zmanjšanja površin, ki so jih na vseh pridelovalnih območjih v primerjavi z letom 1999 zmanjšali za petino. V poslovnem načrtu tovarne so predvideli setev na 8.600 hektarjih, posejali so jo na 8.500 hektarjih, pridelovalci pa so jeseni pridelok pospravili z 8.177 hektarjev njiv.

Tovarna sladkorja v Ormožu je tako lani prevzela 349 tisoč ton sladkorne pese s povprečno 14,11-odstotno vsebnostjo sladkorja in 14,5 odstotka primesi. Načrtovanih 55 tisoč ton sladkorja niso izdelali, saj je proizvodnja v ormoški tovarni lani dosegla le 48 tisoč ton sladkorja, skoraj 14 tisoč ton melase in 16 tisoč ton suhih pesnih rezancev. Čeprav se je zanimanje za pridelavo sladkorne pese zmanjšalo, to zmanjšanje pa je posledica padca odkupnih cen, si v tovarni prizadevajo, da bi sprejete strateške cilje uresničili. V njih so namreč zapisali, da bi si morala pridobiti Slovenija ob vstopu v Evropsko unijo manjši stroški.

Na posvetu pridelovalcev sladkorne pese v Radencih, so ob 25-letnici organizirane pridelave te poljščine podelili priznanja. Prejeli so jih dr. Terezija Štefančič, mag. Vinko Štefančič, dr. Jože Snanring, dr. Mirko Leskošek, dr. Mario Lešnik, Franc Planinšek in Marjana Sovič, med Pomurci pa sta priznanje prejela Mirko Horvat iz KG Rakičan ter kmetija Štefana in Marije Cigut iz Noršinec.

loška posodobitev, optimirajo stroške, izboljšave pa bodo potrebne tudi v sami pridelavi sladkorne pese.

Ludvik Kovač ■

Aleksander Krpič ni več direktor Solidarnosti

Solidarni bodo le spomini na Solidarnost

Novi direktor je prihodnji večinski lastnik

Aleksander Krpič ni več direktor murskosoboškega invalidskega podjetja Solidarnost. S prvim marcem je na njegovo mesto prišel Dušan Vodopivec iz družbe Intermedija iz Maribora, dosedanje poslovne partnerice Solidarnosti.

Vodopivec je tudi že najavil namero o odkupu delnic, da bi postal večinski lastnik murskosoboške družbe. Prevzem naj bi speljal, ko se bodo sprostile delnice državnih skladov, ki so jih namenili za zapolnitev privatizacijske luknje. Tako imajo zaposleni in prej zaposleni v podjetju še vedno 48-odstotni lastniški delež, pid VIPA ima 24 odstotkov in državni skladi preostanek. Nadzorni svet družbe je imenoval Dušana Vodopivca na mesto direktorja za določen čas do 31. decembra, ko mora opraviti odkup in podjetje dokapitalizirati, dolžan pa je tudi ohraniti delovna mesta za vseh 72 zaposlenih delavcev. Aleksander Krpič ostaja v podjetju do septembra, ko se bo upokojil, odstopno izjavo

stvene težave. O novem direktorju je dejal: »Zaupam mu, saj je že naredil nekatere poslovne poteze, ki bodo prispevale k ohr-

Aleksander Krpič je Solidarnost vodil dvajset let in glede na pretrse, ki so jih doživela nekdanja uspešna podjetja, in črne napovedi ob samem začetku vendar tako, da so obstali. Izgube iz preteklih let ne bremenijo tekočega poslovanja, se pa je nabralo v lanskem letu ob 171 milijonih realizacije za 48 milijonov izgube, deset zaradi odpisa neizterljivih terjatev.

Likvidnostne težave zaradi plačilne nediscipline so njihova stalnica, kljub temu pa zaposleni redno prejemajo plače in druga izplačila.

Med slabe plačnike storitev v prvi vrsti postavljajo državo, ki pa jim na drugi strani brez zamud pobira davek na dodano vrednost in jih sili, da postajajo dolžniki še sami.

V lanskem letu so v Solidarnosti začeli spreminjati organizacijo dela, vracovali pa so tudi s preprazoreditvami ur in uvajanjem dvozmenskega dela na določenih strojih. Novi direktor naj bi to izvajal še dosledneje.

Družba SLOVENIJALE Gradbeni material in stavbno pohištvo, d. o. o., Ljubljana,
1511 Ljubljana, Dunajska cesta 22

OBJAVLJA za Poslovno enoto MURSKA SOBOTA, Markišavska ulica 9

prosto delovno mesto
BLAGAJNIK
(tudi za delo v prodaji)

Od kandidatov pričakujemo srednjo izobrazbo ekonomske ali trgovske smeri, najmanj šest mesecev delovnih izkušenj pri blagajni, zaželeno so izkušnje pri prodaji blaga, obvladovanje programov Word in Excel v okolju Windows, komunikativnost in vljudnost.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za določen čas 6 mesecev. Pogoji je 2-mesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe z dokazili o doseženih stopnjah izobrazbe, delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pričakujemo v 8 dneh od objave na naslov:

Mednarodno podjetje SLOVENIJALE, d. d., Ljubljana
Sektor za kadrovsko-organizacijske in splošne zadeve
1511 Ljubljana, Dunajska cesta 22

Kandidate homo o izbiri aiso obvestili v 15 dneh od opravljeni izbiri.

Štefan Bunderla, podjeten podjetnik od Grada

Kruh reže desetim delavcem

Sin gre po očetovi poti

Kdo ve, za kakšen poklic bi se odločil Štefan Bunderla, ko se njegov zdaj žal že pokojni oče Štefan, ki je delal v tujini, ne bi doma ljubiteljsko ukvarjal s teracerstvom. Tako se je sin že navsezgodaj seznanil z izdelavo raznih okenskih polic in brušenjem tlaka.

»Bil sem vajenec v kamnosečstvu nekdanjega Dekorja v Murski Soboti, teoretično pa sem se izobraževal v gradbeni šoli v Ljubljani, smer keramičarstvo in pečarstvo. Potem sem dve leti delal v podjetju, 1981. leta sem vzel popoldansko obrt, pozneje pa sem si pridobil redno obrtno dovoljenje za kamnoseštvo. Da sem lahko začel z redno dejavnostjo, je bilo treba sezidati delavnico in nakupiti stroje. Delo je kar dobro steklo in pred nedavnim smo delavnico povečali z večjim prizidkom, kupili pa smo sodobne stroje, na primer računalniško vodeno žago za razrez kamna in polirni stroj,« je povedal mlad podjetnik Štefan in mi pokazal delovanje teh dveh strojev. Imajo seveda še vrsto drugih strojev, na primer za obdelavo robov; pa

napravo za graviranje napisov na nagrobnike itd. Firma premore tudi več prevoznih sredstev (viličar, avti).

»Naša dejavnost je zelo pestra,« je nadaljeval Štefan, »saj izdelujemo granitne delovne mize za gospodinjstva, še bolj pa za gostinstvo (pulti), okenske police, stopnice, talne in zidne obloge ... in nagrobne spomenike.«

Pa ne samo spomenike: tudi grobnice si nekateri že dajo delati. V njih seveda ne pokopavajo v zemljo, ampak ljudje »počakajo« na vstajenje krstah.

Njihovi kupci so od blizu iz daleč. Od večjih naj omenim stavbo SDK v Murski Soboti, kjer je kamnoseštvo Bunderla opravilo vsa kamnoseška dela. Veliko delajo tudi v cerkvah, na primer v Kančevcih, Apačah, pri Svetem Juriju ... Niso urejali le tal, ampak tudi celotni bogoslužni prostor z daritveno mizo. Kamnoseška

Tudi v Bunderlovem kamnosečstvu pri Gradu ne gre brez sodobnih strojev. Foto: Š. S.

dela so izvedli v ducat pokopaliških vežicah: Martinju - Trdkovi, Dolencih, Doliču, Krašičih, Vidoncih, pri Gradu ... Glede na to, da kamnoseštvo Bunderla ni daleč od Avstrije, imajo kupce tudi iz bližnjih avstrijskih krajev. Štefanov oče se je mučil s te-

racom, sin Štefan, za katerega pa sem hitro ugotovil, da je sila podjeten (podjetni bomo preživeli!), pa se ukvarja predvsem z razrezom granitnih plošč in izdelavo raznih izdelkov. Letno ga predelajo več kot 400 kubičnih metrov. Kakih 300 kubičnih me-

trov ga uvozijo, 100 kubičnih metrov pa ga je iz slovenskih kamnolomov, predvsem z območja Pohorja.

»Granit spodirva marmor,« je zatrdil poznavalec Štefan.

V kamnosečstvu Štefana Bunderla je redno zaposlenih šest delavcev, med katerimi je tudi njegova žena Ana, ljubkovalno Ančka, ki vodi administrativne posle. V sezoni (od 1. marca do 31. decembra) pa je redno zaposlenih dodatnih pet delavcev. Skupaj torej kamnoseštvo Bunderla »reže kruh« desetim tujim delavcem. Kar velik kolektiv v sedanjem času, ko bijemo boj za ohranitev vsakega delovnega mesta oziroma že veliko pomeni, ko kje »odpremo« novo delovno mesto.

Štefan Bunderla je šel po stopinjah svojega očeta. Njegov sin Zlatko pa se je tudi odločil, iti po dedkovi in očetovi poti: obiskuje prvi letnik gradbene šole v Murski Soboti. Drug sin Štefan hodi v peti razred osnovne šole, hčerka Petra pa končuje osmi razred osemletke.

Štefan Sobočan ■

Telefoniranje

Dražje

Vlada je zvišala cene telefonskih pogovorov za 20 odstotkov, telefonske naročnine pa za 15 odstotkov. Podražitev bo dvojna, in sicer s 1. aprilom in 1. junijem letos.

Od prvega aprila bo telefonski impulz dražji za 9,5 odstotka (od 3,66 na 4,01 tolarja), od prvega junija pa še za 9,6 odstotka, ko bo njegova cena 4,39 tolarja. Ob upoštevanju davka na dodano vrednost bo treba dejansko plačati 5,22 tolarja. Tako se bo impulz za naročniški telefon v tem obdobju podražil za 20 odstotkov.

V enakem obdobju se bo dvakrat zvišala tudi cena telefonske naročnine. Ta znaša za enojček trenutno 1.094,26 tolarja (z DDV 1.302,17), z aprilom bo treba odšteti 1.395,93, to pa je 7,2-odstotna podražitev, junija pa se bo ta znesek povzpela na 1.497,83 tolarja, to pa pomeni 7,3 odstotka več.

Podobno velja za dvojček, ki bo junija stal (z DDV-jem) 1.220 tolarjev.

To pomeni 15-odstotno podražitev telefonske naročnine.

M. J. ■

VESTNIK

Centralu bodo povrnil prvotno podobo

McDonald's pripravljen za april

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora je izdal pozitivno kulturnovrstveno mnenje k ureditvi restavracije McDonald's v nekdanji stavbi Central. Lastnik stavbe, družba Pompe iz Maribora, je namreč pripravil dokumentacijo o ureditvi zunanjega videza stavbe, upošteva kulturnovrstvene pogoje.

Na varovani stavbi bodo morali zamenjati ali popraviti okna, fasado vrniti prvotno podobo, odstraniti prizidek, naprave za prezračevanje in hlajenje pa morajo skriti v stavbo pomožnega gospodarskega posloja na dvorišču, ki ga bodo v enem delu nekoliko dvignili in na drugem znižali. Zid in drevo na dvorišču morata ostati, na njem pa bo mogoče uredi-

ti letni vrt ali, kot pravijo varuhi stavbe, nemotečo gostinsko dejavnost. Zid kot tak pa tudi ne moti restavracije McDonald's, je za Vestnik povedal Dejan Turk, direktor McDonald'sa v Sloveniji. Gostinsko dejavnost bodo namreč opravljali v kletnih in pritličnih prostorih stavbe, ki jih že imajo pripravljene in opremljene do te mere, da bi mogli restavracijo odpreti že jutri. Za delo v njej so že tudi usposobili kader, tako da si skorajšnjo rešitev zapletov želi tudi okoli petdeset čakajočih na delo, poslovno sodelovanje z restavracijo pa naj bi imeli tudi Pomurske mlekarne in Mesna industrija. V McDonald'su tako pričakujejo, da bodo vrata svoje restavracije lahko odprli že aprila.

M. H. ■

Pobrali nam bodo še bisere

Izumiranje je usoda naše pokrajine in ljudi. Statistika nam to prikazuje v absolutnih številkah, a njena podoba v človeških usodah ima pretresljivo obličje. Kdor gre naprej od konca asfaltnih poti, more videti zaklenjene in propadajoče domačije, opustela dvorišča, zaraščena polja in travnike. Kdor stopi do ljudi tam za brezpotjem, vidi starost, zapuščenost, onemoglo, ob boleznih strto in v solzah, ki v čakanju na odhod vendar sprejema, kar je prineslo življenje. Podoba postaranosti našega sveta in praznjenja je v obrobni delih naše zemlje popolna in z vsakim dnem se seli vse nižje in vse bližje vitalnim krajem. Za postaranostjo tožijo tudi v drugih pokrajinah, ampak ta, ki jo imamo pri nas, ima kruto senco izumiranja.

Pred leti sem doživela vas tam v dolu, kjer že nekaj let niso slišali otroškega joka, in čustva so vodila pero. Nizale so se besede, ki so opisale sobo bivanja zadnjih dni. Štedilnik na drva, ob njem škata z mačko na pokrovu. Malo okno, pred njo miza pregrnjena s pobledelem plastičnim

namiznim prtom, naložena s starim papirjem, sveto podobico pod razpelom. V drugem kotu postelja z ostarelim telesom, ki si ga jemlje bolezen, zraven pa nočna omarica s škaticami zdravil, lončkom za čaj in z uro vekarco, ki je glasno tolkla čas v tišino sobe. Potem pa tožba in solze, ki so segle do srca, to pa je spodbujalo besede, ki so obsojale. Obsojale mlade, ki so odšli in bodo prišli le, da pokopljejo in zaklenejo.

Takrat sem bila zadovoljna, da je pisanje o izumiranju rodilo usmiljenje do trpečih in pripravljenost jim materialno pomagati. Spomin nanje še vedno ni zbledel, le da na mlade, ki so odšli, ne

gledam več z ostrino. Odit je zanje bila možnost za drugačno življenje. Mladi ljudje odhajajo. Svojo življenjsko moč razdajajo tam, kjer je kapital. In z njimi so odšli tudi otroci, ki bi naseljevali naš svet. Tam blizu novega doma polnijo vrtce in šole, a naše klopi ostajajo prazne. Centri se napajajo ob koritih, ki jih z denarjem in ljudmi polni obrobje.

Biseri pokrajine pa so na prodaj. Za drobiž. Na njih rastejo počitniške hiše in stara obličja domačij dobivajo novo podobo. Ne le novo podobo, ampak tudi nove ljudi, ki ne oživljajo, kar je bilo. Prišleki ne čutijo s krajem in ne s pokrajino. Kos zemlje in pogled v daljave so si kupili zase in za svoje trenutke iskanja miru.

M. H. ■

POSREDOVALNICA
WANTURA
vaša
ženitna
posredovalnica
in nepremičnine
GSM: 031 825 292

Posvet o financiranju regionalne in podjetniške spodbude

Proračun reže krila regijam

Prednost imajo demografsko ogrožena območja

Minuli petek je organizirala Razvojna agencija Mura skupaj s svojima partnerjema, to je Inštitutom za ekonomske raziskave iz Ljubljane in Fraunhofer inštitutom iz Karlsruhea, v rakičanskem gradu v sklopu projekta Izboljšanje inovativnosti v Pomurju posvetovanje na temo o financiranju regionalne in podjetniške spodbude.

Ker se že nekaj časa omenja, da so neizkoriščeni potenciali pomurske regije predvsem v biokmetijstvu, uporabi virov energije, kot je geotermalna voda, premajhni inovativnosti podjetij in še kje, je seveda namen, da se ti potenciali začnejo izkoriščati. Jasno pa je, da novi projekti potrebujejo tudi finančno spodbudo, zato so tudi organizirali ta posvet, kjer naj bi podali informacije o tem, kakšne razvojne spodbude ponujajo država in druge organizacije.

Kot je povedal direktor Javnega sklada za regionalni razvoj in ohranitev poseljenosti slovenskega podeželja Bojan Dejak, je namenila država letos za regionalni razvoj, predvsem zaradi znanih proračunskih težav, polovico manj sredstev kot prejšnja leta.

Kljub temu pa predvideva načrt Javnega sklada tudi za letos sredstva v obliki nepovratnih sredstev, ugodnih kreditov in garancij v višini šest milijard tolarjev, podobno kot lansko leto, le ta pa so namenjena predvsem demografsko ogroženim območjem, infrastrukturi občin, regionalnorazvojnim projektom, modernizaciji kmetij itd. Čeprav država namenja manj, bodo poskušali sredstva nadomestiti z lastnimi viri iz lastninskega preoblikovanja in mednarodnimi viri.

Andrej Horvat pa je predstavil razpise Agencije RS za regionalni razvoj. Tako naj bi namenili za sofinanciranje zgraditve infrastrukturnih objektov devetsto milijonov tolarjev, za spodbu-

janje razvoja demografskih ogroženih območij okrog milijardo tolarjev in za avtohtone narodnostne skupnosti tristo milijonov tolarjev.

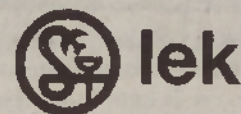
Prav tako bosta svoje prispevala tudi Ministrstvo za gospodarstvo, in sicer znotraj sektorja za promocijo podjetništva okrog 1,3 milijarde tolarjev, ter Javni sklad za razvoj malega gospodar-

stva predvsem z ugodnimi posojili v višini 4,5 milijarde tolarjev.

Poleg državnih organizacij za spodbujanje so se predstavile tudi lokalne, kot sta Pomurska banka in LTT hranilnica in posojilnica.

Na posvetu so se predstavili tudi tuji predavatelji, med drugimi Thomas Jud, ki je predaval o podobnih projektih v Avstriji in s tem poskušal prenesti nekaj koristnih informacij ter izkušenj na naše podjetnike, inovatorje in vlagatelje.

Ciril Kosednar ■

Če želite delati v evropski farmacevtski družbi, se izkazati med že uveljavljenimi strokovnjaki, potem se vam ponuja priložnost, da izkažete svojo kreativnost in podjetnost ter se nam pridružite.

Lek želi zaposliti KEMIJSKEGA ALI STROJNEGA TEHNIKA

za delo na področju proizvodnje farmacevtskih učinkovin v Lendavi

Pogoji:

- zaželeno so izkušnje s področja kemijske proizvodnje, lahko tudi začetnik,
- pasivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
- poznavanje dela z računalnikom v okolju Windows.

Ponujamo vam:

- urejeno in prijetno delovno okolje, dinamično delo,
- možnost strokovnega in osebnega razvoja.

Zaposlitev je za določen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom poslijte v 8 dneh po objavi na naslov: Lek, d. d., Sektor Kadri, Verovškova 57, 1526 Ljubljana.

Znanje tisočletij za kakovost življenja danes. Lek, d. d.

telefon otrok in mladostnikov
080 1234
M
TOMA pri ZPMŠ
BREZPLAČEN KUC - VSAK DAN OD 12 DO 20

Komentar

Izumiranje je usoda naše pokrajine in ljudi. Statistika nam to prikazuje v absolutnih številkah, a njena podoba v človeških usodah ima pretresljivo obličje. Kdor gre naprej od konca asfaltnih poti, more videti zaklenjene in propadajoče domačije, opustela dvorišča, zaraščena polja in travnike. Kdor stopi do ljudi tam za brezpotjem, vidi starost, zapuščenost, onemoglo, ob boleznih strto in v solzah, ki v čakalnju na odhod vendar sprejema, kar je prineslo življenje. Podoba postaranosti našega sveta in praznjenja je v obrobni delih naše zemlje popolna in v vsakim dnem se seli vse nižje in vse bližje vitalnim krajem. Za postaranostjo tožijo tudi v drugih pokrajinah, ampak ta, ki jo imamo pri nas, ima kruto senco izumiranja.

M. H. H.

Pobrali nam bodo še bisere

Pred leti sem doživela vas tam v dolu, kjer že nekaj let niso slišali otroškega joka, in čustva so vodila pero. Nizale so se besede, ki so opisale sobo bivanja zadnjih dni. Štedilnik na drva, ob njem zaboj z mačko na pokrovu. Majhno okno, pred njim miza, pregrnjena z obledelim plastičnim namiznim prtom, naložena s starim papirjem, sveto podobico pod razpelom. V drugem kotu postelja z ostarelim telesom, ki si ga jemlje bolezen, zraven pa nočna omarica s škaticami zdravil, lončkom za čaj in z uro, ki je v tišino sobe glasno tolkla čas. Potem pa tožba in solze, ki so segle do srca, to pa je spodbujalo besede, ki so obsojale. Obsojale mlade, ki so odšli in bodo prišli le, da pokopljejo in zaklenejo. Takrat sem bila zadovoljna, da je pisanje o izumiranju rodilo usmiljenje do trpečih in pripravljenost jim materialno pomagati.

Spomin nanje se vedno ni zbledel, le da na mlade, ki so odšli, ne gledam več z ostrino. Oditi je bila zanje možnost za drugačno življenje.

Mladi ljudje odhajajo. Svojo življenjsko moč razdajajo tam, kjer je kapital. In z njimi so odšli tudi otroci, ki bi naseljevali naš svet. Tam blizu novega doma polnijo vrtnice in šole, a naše klopi ostajajo prazne. Centri se napajajo ob koritih, ki jih z denarjem in ljudmi polni obrobje.

Biseri pokrajine pa so naproday. Za drobiž. Na njih rastejo počitniške hiše in stara obličja domačij dobivajo novo podobo. Ne le novo podobo, ampak tudi nove ljudi, ki ne oživljajo, kar je bilo. Prišleki ne čutijo s krajem in ne s pokrajino. Kos zemlje in pogled v daljave so si kupili zase in za svoje trenutke iskanja miru.

Srednja poklicna in tehniška šola M. Sobota

Priprave na 100-letnico

Nekdanja obrtna oz. vajenska šola, danes pa Srednja poklicna in tehniška šola, se pripravlja tudi na praznovanje visokega jubileja – 100. obletnice ustanovitve, to pa pomeni, da je najstarejša srednja šola v Pomurju.

Odranci: podpisana pogodba

Priprave na graditev plinovodnega omrežja v občini Odranci so naposled v sklepni fazi. Predzadnje dejanje – podpis koncesijske pogodbe – se je zgodilo prejšnji teden v Ljubljani.

S pogodbo – podpisala sta jo predsednik uprave družbe Petrol Janez Lotrič in župan odranske občine Ivan Markoja – je predvideno, da bodo zgradili okrog 12 kilometrov plinovodnega omrežja, naložba skupaj z oskrbovalnim plinovodom na

relaciji Beltinci-Odranci pa je ocenjena na 161 milijonov tolarjev. Predvidevajo, da bodo zgradili omrežje v enem letu, nanj pa se bo priključilo predvidoma 440 gospodinjstev in nekaj komercialnih porabnikov.

J. G. H.

Medtem zbirajo predvsem gradivo za razstavo o zgodovini šole, kot so fotografije nekdanjih lokacij, različne listine, zborniki, fotografije učiteljskih zborov idr. Precej gradiva jim je že uspelo pridobiti, želijo pa si, da bi se oglasili na šoli tudi nekdanji dijaki in dijakinje ter jim posodili za razstavo spričevala, zvezke, fotografije, razne šolske izdelke ali kaj drugega, ki spominja na šolo.

Proslavljanje jubileja bo potekalo od 2. do 6. aprila, ko bodo poleg omenjene razstave izdali tudi jubilejno glasilo, pripravili modno revijo, koncert, različne dejavnosti idr.

J. G. H.

Neuspela dražba Panonkinega premoženja

Kupca za Semenarstvo ni bilo

Kaže, da bo imel Milan Koren, stečajni upravitelj Kmetijske zadruge Panonka, še veliko dela s prodajo nekaterega premoženja in nepremičnega premoženja stečajnega dolžnika. Na ponedeljkovo javno dražbo na okrožnem sodišču v Murski Soboti je sicer prišlo nekaj interesentov, vendar jih je večina od nakupa odstopila.

Za Semenarstvo Hodoš, ki so ga v paketu pro-

mo, da se je zanimala na prejšnji dražbi za nakup Semenarstva družba Agranta, ki ga ima v najemu, tokrat pa se na dražbo sploh ni prijavila.

Za poplačilo upnikov se je na tej dražbi nabralo nekaj več kot tri milijone tolarjev, saj so za 300 tisočakov prodali le sejnalnico, za 2 milijona 785 tisoč tolarjev pa nepozidano stavbno zemljišče pri Gradu, ki ga je kupila Občina Grad. Dražbo za premoženje, ki ni bilo prodano, bodo ponovili, dodali pa ji bodo še nekaj dodatnega premoženja.

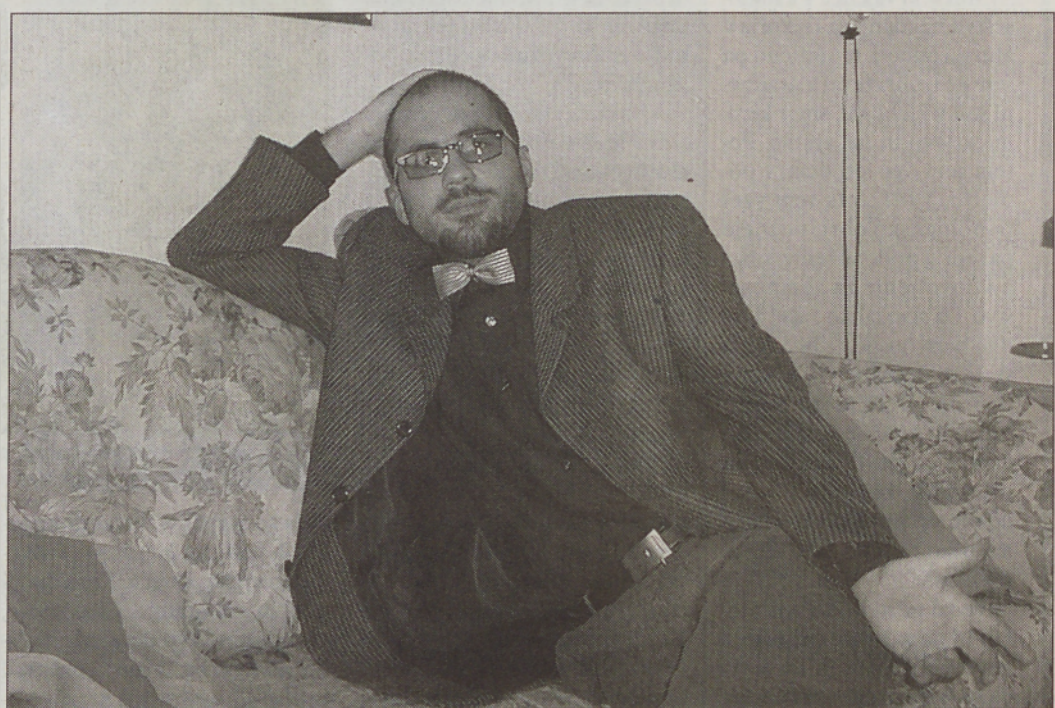
Pogovor z raziskovalcem in Prekmurcem Alešem Kuharjem

Skrbi me, ker v dobrih naravnih danostih kmetijstvo nazaduje

Aleš Kuhar je diplomiral na Biotehniški fakulteti, na Oddelku za zootehniko, potem je naredil v Londonu magisterij iz agrarne ekonomike, se vrnil v Ljubljano in se usmeril v ekonomiko živilskopredelovalne industrije – ekonomiko pridelave živil, trženja živilskih proizvodov, analizo distribucijskih poti med kmetijskim sektorjem in živilstvom in iz te tematike sedaj pripravlja doktorsko disertacijo. Konec lanskega leta pa je izdal skupaj s svojim mentorjem, slovenskim agrarnim ekonomistom in prav tako Prekmurcem dr. Emilom Erjavcem, knjigo Slovenska živilskopredelovalna industrija in Evropska unija. Knjiga je že razprodana, z njima pa so se o tej knjigi pogovarjali tudi novinarji španske televizije.

Kaj vas je spodbudilo k izdaji te knjige?

Slovenska živilskopredelovalna industrija je na razpotju. Obdobje tranzicije se končuje. Smo v obdobju obsežnih in odločilnih priprav za pridružitve Evropski uniji. To so nedvomno dovolj tehtni razlogi za pripravo študije, ki odpira vprašanja in nakazuje odgovore o pomembnih področjih, ki so v interesu podjetij, javnosti ter nosilcev političnega odločanja. Hkrati je to delo eden od pomembnih ugo-

tovitev prve obsežne študije slovenskega kmetijstva, ki ga je izdal prof. Erjavec s sodelavci leta 1997. V tej knjigi smo uvodoma analizirali značilnosti živilskopredelovalne industrije v EU, ki smo jih potem primerjali z rezultati simetrične analize živilskopredelovalne industrije v Sloveniji ter spremembami v tranzicijskem obdobju. Pripravili pa smo tudi predloge nujnih aktivnosti podjetij, gospodarskih interesnih združenj ter državne uprave v obdobju do pristopa Slovenije k EU. Celotna študija je koncipirana skozi prizmo pridruženja.

Gotovo je težko na kratko predstaviti obsežno študijo. Pa vendar ...

Dejstvo je, da velik del slovenskih živilskopredelovalnih podjetij v primerjavi z evropskimi tekmeči konkurenčno bistveno zaostaja – po velikosti, kapitalskih in investicijskih zmoglostih, premalo so usmerjena na tuje trge, prepočasno uvajajo proizvodnjo sodobnih živilskih proizvodov nove generacije, kot so hitro pripravljene jedi, živila za pripravo v mikrovalovni pečici in podobno. Veliko podjetij še proizvaja z zastarelo opremo in tehnologijo, to pa onemogoča doseganje zadovoljive produktivnosti, počasi pa bi lahko postala problematična tudi kakovost.

Kje sta videla ključne vzroke za nekonkurenčnost?

Slovenska živilskopredelovalna industrija se je desetletja oblikovala v ekonomskem in političnem okolju, ki se bistveno razlikuje od okolja, v katerega se sedaj integrira. Njeno delovanje in razvoj sta bila izdatno podprta z različnimi državnimi instrumenti. V teh razmeroma nekompetitivnih in izoliranih razmerah se je oblikovala specifična industrijska struktura, ki pa ima danes ob srečevanju z zunanjimi konkurenčnimi pritiski precejšnje težave. Konec devetdesetih pa je tudi v agroživilstvu počasi prihajalo do ekonomske liberalizacije, vendar je ostala večina živilskih dejavnosti v navezavi s kmetijstvom dokaj zaščitena. Kljub temu so se pogosto poslo-

žaj podjetij bistveno spremenili, to pa je seveda tudi posledica intenzivnega prilagajanja pravnemu redu v kontekstu pristopa Slovenije EU.

Kako so podjetja reagirala na spremenjene razmere?

V praktično vseh podjetjih so poslovanje sproti prilagajali novim razmeram, vendar je dolgoročno in strateško usmerjeno samoiniciativno prilagajanje podjetij na vključitev v enotni trg EU prej izjema kot pravilo.

Kakšni so vaši konkretni predlogi podjetjem?

Na koncu študije smo predlagali nekatere ključne aktivnosti, ki bi lahko ublažile radikalne pritiske ob priključitvi v EU. Na ravni podjetja smo jih razdelili v dve skupini. Prva vključuje aktivnosti za normativno usposobitev podjetja ter zagotavljanje zahtevanih evropskih higienskih in veterinarskih standardov, ki se precej razlikujejo od sedaj veljavnih. To je nujen pogoj, da lahko živilsko podjetje sploh prodaja svoje proizvode na evropskih trgih. Druga skupina ukrepov pa naj bi vodila h konkurenčni usposobitvi. Torej da bodo podjetja lahko obvladovala neposredne pritiske podjetij iz tujine. Seveda je program za vsako podjetje specifičen, mi le nakazujemo generalne smernice ukrepanja.

Znano je, da na delovanje agroživilstva odločilno vpliva država s svojimi institucijami. Kakšne so vaše ugotovitve na tem področju?

V vsej tej zgodbi ima država zelo pomembno vlogo. Pridruženje EU zahteva temeljito prilagoditev pravnega reda in institucionalnega okvira. In država je na tem področju v primerjavi s preostalimi državami kandidatki za enkrat dokaj uspešna. Na področju agroživilstva je zaradi pomena kmetijstva v EU pa tudi zaradi nacionalnih značilnosti kandidatka obseg sprememb med največjimi. Država mora v tem zahtevnem obdobju zagotoviti sistemsko in predvidljivo prilagajanje pravne ureditve in mora prioritarno zagotavljati čim manjše pretese v predpri-

ekonomskih razmerah. Treba je poudariti, da na poslovanje živilskih podjetij izrazito vplivajo tudi razmere v kmetijskem sektorju in tako posredno tudi kmetijska politika. Prav navzkrižnim učinkom med sektorjema pa bi morala država posvetiti več pozornosti.

Kaj pa kmetijstvo? Kakšne so perspektive kmetijstva v Prekmurju?

Če najprej omenim vidik, ki ga še nisem dovolj izrazilo poudaril. Kmetijstvo kot dobavitelj surovin zelo pomembno vpliva na konkurenčnost živilskih dejavnosti. In slovensko kmetijstvo zaostaja po konkurenčnosti za evropskim še izraziteje kot živilski sektor. Strukturni premiki v kmetijski pridelavi so v zadnjem desetletju pri nas zelo intenzivni. Manjši in manj konkurenčni pridelovalci po ekonomski selekciji izginjajo iz strukture. Ta proces je v Prekmurju zelo intenziven. Skrbi me, da v tej pokrajini, ki ima tako dobre naravne danosti, kmetijstvo tako nazaduje. Vendarle pa se oblikuje segment velikih in perspektivnih kmetov, ki bodo sposobni prestopiti pritiske v prihodnje.

Je vzrok tudi v karakterni podobi našega človeka, našega kmeta?

Najverjetneje da, ob vseh drugih pomembnih vplivih. Imam občutek, da je v Prekmurju nekoliko več apatičnosti, ki je sicer nekoliko pretežek izraz. Presečna me, da v nekaterih drugih slovenskih regijah, ki imajo manj možnosti za kmetijstvo, trendi niso tako izrazito neugodni. Ljudje se niso tako pripravljeni boriti in se »iti biznis«, niso pripravljene tvegati. To se kaže tudi po statistikah, iz katerih regij ljudje pripravljajo programe za finančno pomoč države. Žal je s tega konca najmanj prijav. V kmetijstvu v Prekmurju že opažam stanje, ko bi morala država dosti ciljneje ukrepati. Za to obstajajo mehanizmi regionalne in strukturne politike, ki jih spodbuja tudi EU, vendar je za uspeh ponovno ključna samoiniciativa prizadetih ljudi.

A. Nana Rituper Rodež

Raznovrstnost in enost

V soboški galeriji so prejšnji teden odprli razstavo z naslovom Raznovrstnost in enost, kjer se predstavljajo mladi akademski slikarji in slikarke: Zoran Arizanovič, Matjaž Arnol, Sinona Biličič, Gregor Čeferin, Anja erčič, Katerina Kalc, Mirijam Kratina, Andrej Kustec, Damjana Stopar, Peter Štrovs, Polona Tratnik ter Robert Černelč, Aleksander Vukan in Martina Bohar, slednji trije prihajajo iz naših krajev.

Gre za zanimivo razstavo, v kateri je enost mladost avtorjev, raznovrstnost pa njihova avtonomna umetniška dela, med katerimi privlači največ pozornosti obiskovalcev slika Zorana Arizanoviča, ki pokriva skoraj tri četrti stene. Na otvoritvi je spregovoril po uvodnih besedah ravnateljice Galerije Franca Obala profesor mladih likovnikov Emerik Bernard. Razstava bo na ogled do 7. aprila, strokovno vodstvo pa bo že ta četrtek, 15. marca, ob 17. uri.

T. K. ■ Foto: T. K.

Franco Obala in Emerik Bernard pred mladimi akademskimi slikarji, ki so se udeležili otvoritve v Murski Soboti.

Beremo z Manco Košir

V okviru bralnega študijskega krožka Beremo z Manco Košir je bil minuli petek zvečer v degustacijski kleti Radgonskih goric literarni večer. Za ogrevanje je poskrbela glasbena skupina Zadnji moment iz Veržaja, za tem pa so nastopile gostje iz Maribora, ki so se predstavile z izborom iz ljubezenske poezije. Posebej pa so navdušile domačinke, ki so recitirale še neobjavljene pesmi Manka Golarja.

Med pokrovitelji srečanja je bila Ljudska univerza Gornja Radgona, njen direktor Ivan Rihtarič pa je v svojem nagovoru citiral pokojnega učitelja in ravnatelja Manka Golarja, da mora dober pevec »z migami čubati«.

Mentorica bralnega študijskega krožka Beremo z Manco Košir v Gornji Radgoni, Marjana Kovačič, je tako imenovani bralni botri vročila pomladni šopek. Dr. Manca Košir pa se je zahvalila in izrazila zadovoljstvo nad odmevnostjo prireditve ter slišanim.

Navzoče je svojimi pesmimi navdušil Tone Pavček in za prepričljiv nastop požal iskren aplavz. Na strokovnem simpoziju v Radencih, ki ga je pripravila za učitelje in učence slovenskega jezika v osnovnih šolah na temo skrivni dnevniki ustvarjalnega branja minuli konec tedna založba Rokus, da bi povečala priljubljenosti branja, pa je priletni pesnik povedal, da nas bo pobralo, če ne bomo brali.

Očitno pa je, da beremo predvsem ženske, ki so prevladovale tudi med nastopajočimi.

B. B. ■

Endre Gönter: Jutra

Gönter med dobitniki milenijske nagrade ob madžarskem narodnem prazniku Madžarska kulturna skupnost je podelila ob svojem narodnem prazniku v lendavskem gradu kulturna priznanja v različnih kategorijah. Letos je med dobitniki tudi slikar Endre Gönter, ki se je rodil v Dobrovniku, živi in dela pa v Murski Soboti. Gönter spada med najvidnejše likovne umetnike madžarske narodne skupnosti. Nagrado je dobil za delo v preteklih letih, posebno v zadnjem obdobju in zlasti za tista dela, ki na nov način odkrivajo davno madžarsko preteklost ali so motivno povezana z domačo pokrajino ob reki Muri.

Poleg Gönterja so med dobitniki nagrad še Hermína Laszlo, profesorica madžarskega jezika, Brigita Bacsí in Tomi Kovács, nosilca plesnega ljudskega izročila, dijakinja Katja Gönc in učenec Domonkos Zver. B. B. L.

Drugi simpozij Rokusa

V več kot 220 slavistov in učiteljev razrednega pouka se je zbralo 9. in 10. marca v Radencih na simpoziju založbe Rokus z naslovom Skrivni dnevniki ustvarjalnega branja ali Kako izboljšati bralno kulturo med osnovnošolci.

V dveh dneh so predavatelji razpredali o široki mreži problemov, dilem in tudi rešitev – od trenutka, ko je projekt Skrivnih dnevnikov pričel zoreti, pa do takrat, ko je prišel med tiste, ki jim je namenjen: učence, starše, učitelje ... Vsi nastopi niso imeli značilnosti klasičnih predavanj na fakultetah. Šlo je za spontan pogovor s poslušalci, ki so se doživeto odzivali. Z velikim odobravanjem so sprejeli predvsem dva Toneta – Pavčka in Partljiča –, veliko koristnega za delo v razredu pa so izvedeli od vodje projekta dr. Igorja Saksida, ki je ob pomoči številnih sodelavcev opravil veliko delo v sorazmerno kratkem času. Navzoči pa so se poskusili tudi v delavnica na temo estetskega in učinkovitega branja. Simpozij se je udeležil tudi dr. France Bernik, predsednik SAZU, ki se je tvorno vključil s temo Branje literarnih del – izziv in skušnjava.

Janez Konkolič ■

Gostje iz Porabja

Literarno-glasbeni večer

Obisk nad pričakovanjem

Minuli četrtek je bil v restavraciji hotela Zvezda v Murski Soboti uspešen literarno-glasbeni večer. Pripravilo ga je Društvo upokoencev Murska Sobota oziroma njegova komisija za kulturo. Obisk je bil, nad pričakovanji, dober.

Najpomembnejši gostji večera sta bili pisateljica Karolina Kolmanič iz Murske Sobotice in gostja iz Porabja Irena Barber. Sproščena pogovora z obema je vodil predsednik društva Jože Vild, ki se tudi sam rad spoprije z lepo slovensko besedo. Kolmaničeva je poudarila, da so redki majhni narodi, ki so uspeli ohraniti svoj jezik. Slovincem je to uspelo s pomočjo pisane besede. Ona je napisala 15 knjig, iz katerih veje iskrenost, ljubezen do sočlovka. Sicer pa je nedavno slovesno proslavila lep življenjski in ustvarjalni jubilej.

Irena Barber je napisala knjigi iz življenja porabskih Slovincem v tamkajšnjem narečju. Piše, da se ohrani jezik, šege. Njeni junaki so preprosti; vzeti iz mučne preteklosti porabskih rojakov.

Za glasbeni del sta poskrbela Aleksander Vlaj in Iztok Kodila. Gostje večera so bile Ljudske pevke iz Porabja pod vodstvom duhovite Sobočanke Marije Rituper. Recitirala sta Darinka Zorec in Tadej Novak.

Predstavljena so bila nekatera dela članic literarnega kluba: Grete Škerget, Helene Ravnič, Marije Farkaš, Cilke Sukič, Angelce Gorjan, Slave Berden in drugih. Gost večera je bil Zmago Rafolt iz Maribora, ki je predsednik Literarnega kluba upokoencev Slovenije. Jožetu Vildu in soboškemu društvu je podelil posebno priznanje kluba.

F. Š. ■

Veberič ob dnevu žena

Prijetno presenečeni avtor Lojze Veberič prejema čestitke preštevilnega občinstva.

Občinska zgradba v Puconcih je bila premajhna za vse, ki so si v petek zvečer želeli ogledati otvoritev razstave likovnih del avtorja Lojze Veberiča iz Murske Sobotice.

Veberič je eden od ustanoviteljev likovne sekcije Likos, s svojimi deli pa je sodeloval že na številnih razstavah v dvanajstih državah. Uvodne besede o avtorju je spregovoril profesor Vlado Sagadin, ki je Veberiča uvrstil v slikarsko smer, ki nadaljuje tradicijo figurativnega ekspresionizma, ki ga je v dvajsetih letih začel ameriški slikar Jackson Pollock. Tokratna razstava v Puconcih je samo del velike, ki je zaradi velikega zanimanja še vedno na ogled v Ingolstadt, hkrati pa Veberič razstavlja še v Budimpešti. Naslednji razstavi Veberičev prostor aprila bo dom duhovnosti v Kančevcih. Puconška razstava je bila posvečena dnevu žena, zato je vsaka gostja dobila rožo, v kulturnem programu pa so nastopili malčki iz vrtca.

Tekst in foto: T. K. ■

Draguljčki Mavričnega zaklada

Ob 40-letnici Bralne značke na Slovenskem

V ponedeljek zvečer je bilo v Radencih prísčno in veselo – ob štiridesetletnici Bralne značke so otroci radenskega vrtca ter osnovnih šol Radenci in Kapela v hotelu Radin na posebni prireditvi predstavili knjigo Mavrični zaklad, v kateri so natisnjene njihove prve pesmice, nastale s pomočjo in sodelovanjem njihovih mentoric – številnih vzgojiteljic in učiteljic, zaposlenih v omenjenih ustanovah.

Nastopili so pevski zbor radenske osnovne šole, ki ga vodi Vera Stanjko, učenci glasbene šole z Marijo Purnomo, plesalka in pantomimičarka Janja pa otroci in učenci, ki so živo in domiselno odrecitali in odigrali pesmi svojih vrstnikov, ker pesem

občina Radenci, sodelovali pa so bralni značkarji Vrtca Radenci z enotami Mehurčki, Na hribčku in Grozdek ter Osnovne šole Radenci in Osnovne šole Kapela. Uredile so jo Dragica Dietner, Cvetka Marinič, Gabrijela Žerjal in Živana Safran, vinjete je obli-

Žirafa

Tam nekje na prostranem travnatem svetu živi žirafa.

Je živ nebotičnik, ki listje obira z dreves.

Je živ velikan, ki vsakega pogleda z nebes.

Aljaž

potrebuje bralca in poslušalca, da zaživi in ozeleni, se razcveti, sta povedali mladi voditeljci polni dvorani poslušalcev, pretežno staršev in učiteljev, ki tudi najboljše vedo, koliko truda in veselja je treba vložiti v tovrstne projekte. Izdajatelj ljubke knjižice je

kovala učenka Mateja Kotnik z mentorico Ido Petek. Spremno besedo sta napisali Tilka Jamnik, podpredsednica Bralne značke Slovenije, in Živana Safran, urednica. Prva je med drugim zapisala: »Zamisel, počastiti praznik Bralne značke z ustvarjanjem pe-

smi, je sijajna, saj ni lepšega, kot nekomu zapeti pesem v veselje in čast. Če pa te pesmi ustvarjajo otroci, potem je radost toliko pristnejša in smeh nadvse pristrčen. Popotnica Živane Safran pa prav tako govori o vrednosti otroške poezije: »Drobna knjižnica prvih srečanj mladih s poezijo je nastala ob 40-letnici Bralne značke na Slovenskem. Čeprav je to prvo spogledovanje s stihmi še sramežljivo, okorno, ima toliko večjo vrednost, saj je sad otroškega razmišljanja.« Na koncu še želja mladim: »Če so storili prvi korak, naj se temu pridruži še drugi in tretji ...«

Veliko spodbudnih in lepih besed je bilo izrečenih in gotovo tako tudi mišljenih. Pesmi so res pristrčne, nekatere presenetljivo sveže in zanimive. V dokaz, da gre pri zbirki res za draguljčke mavričnega zaklada, naj navedemo še imenitno pesem o žirafi, ki jo je napisal Aljaž iz četrtega razreda.

Bea Baboš Logar,

**DRUŠTVO
ZA BOJ
PROTI RAKU
POMURJA
M. Sobota,
Ulica arh.
Novaka 2b**

**zbira prostovoljne
prispevke občanov
in organizacij na
ŽIRORAČUNU:
51900-678-48545**

**ZA DAROVANA
SREDSTVA SE
ZAHVALJUJEMO!**

Ginekologija

Zaradi različnih govoric in ugibanj med ljudmi v Pomurju o prihodnosti ginekološko-porodniškega oddelka v Murski Soboti podajam v naslednjih vrsticah suhoparne, a vsebinsko zelo pomembne podatke o začetkih dela na gin. porod. odd., vsebini in obsegu našega dela.

Prepričana sem, da si bo na osnovi teh podatkov vsak bralec lahko ustvaril svojo sliko o pomembnosti in vsebini našega dela in tudi o potrebnosti našega oddelka v prihodnje.

Ginekološko-porodni oddelki v M. Soboti delujejo samostojno od 16. 7. 1954, ko se je odcepil od kirurškega oddelka. Takrat je dobilo Pomurje prvo ginekologinjo dr. Milevo Sedlaček Novak in njej gre zahvala za to, da se je gin. porod. odd. osamosvojil. Normalno delo se je začelo s 1. 4. 1956 na 41 oddelčnih posteljah in 5 porodnih posteljah. Leta 1956 je že bilo 816 porodov od 1719 sprejemov.

To je bil čas, ko so žene umirale po splavu in porodu, ko je bilo veliko mrtvorojenih in umrlih novorojenčkov po porodu zaradi nedonošenosti. Število porodov in sprejemov je naraščalo vsako leto, leta 1962 je število porodov poraslo prvič nad 1000 – 1140. Število porodov je naraščalo vse do leta 1975, ko je bilo v soboški porodnišnici največ porodov – 1741, sprejemov pa 3589. Od 1975. leta je število porodov začelo padati in je prvič padlo pod 1000 leta 1994 (987), nato je bilo 2 leti nad 1000 porodov, leta 1997 – 916 porodov, 1998 – 872, najmanj porodov je bilo leta 1999 – 842. V letu 2000 se je začelo število porodov zviševati – imeli smo 902 poroda in število porodov se zvišuje tudi letos.

Začetnih 46 postelj se je hitro izkazalo za premalo, leta 1958 so dodali 5 zasilnih postelj. Šele marca 1972, ko se je ginekološko-porodni oddelki preselil v adaptirano stavbo infekcijskega oddelka, kjer smo še sedaj (zgradba datira iz leta 1953 in je bil prvi bolniški oddelki, zgrajen v Rakičanu), je število postelj naraslo na 97. To število postelj se je z leti zmanjševalo. Res je število porodov v zadnjih 5 letih padlo, vendar je število ginekoloških sprejemov letno okrog 2500. Od teh 2500 ginekoloških sprejemov je okrog 450–500 umetnih prekinitev nosečnosti, okrog 400–500 večjih operativnih posegov, nad 1000 manjših op. posegov, drugo so patološke nosečnosti, ginekološka obolenja, krvavitve, vnetja, tumorji genitalij. Ležalna doba se je znižala tudi na račun laparoskopskih operacij, ki jih opravljamo od leta 1982. Že leta 1989 smo uvedli knjigo komplikacij po velikih operacijah kot pokazatelj kakovosti opravljenih posegov. Odstotek komplikacij je od takrat od 0,8 % do 1,8 %. Po operacijah ženske ne umirajo.

Zakaj so rezultati operacij tako dobri? Skrbna priprava na operacijo, strokovno izvršena operacija po sodobnih načelih

ob dobro vodeni anesteziji in skrbni negi po operaciji. Ženske iz naše regije želijo biti operirane v domači bolnici, ker nam zaupajo.

V terciarni center pošljemo 1 % hospitaliziranih bolnic, to so tiste, ki potrebujejo zdravljenje zaradi napredovane bolezni, obolenja več organskih sistemov ali transporta in utero, pomeni, da nosečnico pošljemo zaradi njene bolezni ali ogroženega otroka. Imeli smo že primer, ki je spadal v terciarni center, vendar helikopter iz Ljubljane ni mogel vzleteti in smo morali sami rešiti komplikacijo – uspešno. Zavedati se moramo, da vsi urgentni primeri iz Pomurja pridejo najprej k nam, čeprav so prej hodili v Maribor, Ptuj, Ljubljano ali drugam. Zato je pomembno, da je regijska bolnišnica močna strokovno, kadrovsko in ima dovolj postelj. Vsi Pomurci so jo pomagali postaviti, da se bodo lahko v njej zdravili in so nanjo ponosni. Prve ginekološke operacije so se izvedle v soboški bolnici s prihodom prvega kirurga, in to že davnega leta 1902. Od takrat je stroka izredno napredovala, 500 velikih operacij letno na gin. porod. oddelku in 1500 manjših ginekoloških operacij, planiranih 3581 primerov v letu 2001 (skupaj s porodi) ne dopušča nobenega dvoma o tem, da ginekološki hospitalni oddelki v Murski Soboti potrebujemo.

Predstojnica gin.-porod. odd.,
Eva Koltaj Kocan,
dr. med., spec. gin. ■

Med prejemniki denarnega dodatka največ samskih moških in mladih

Namesto dela denarna pomoč

Družine na robu ostajajo brez

Število prejemnikov denarnih pomoči se iz leta v leto povečuje, ugotavljajo na murskosoboškem Centru za socialno delo. Med njimi je največ samskih moških in mladih, starih do šestindvajset let, ki po šolanju niso dobili ne zaposlitve niti možnosti, da bi opravili pripravništvo. Tako so ostali brez pravic kot brezposelni z Zavoda za zaposlovanje. Med njimi je tudi velik delež prejemnikov le s končano osnovno šolo.

Če je naša socialna zakonodaja dovolj odprta do mladih, ki so brez zaposlitve, in jim, ne glede na socialni položaj staršev, s katerimi lahko še naprej živijo v skupnem gospodinjstvu, pripada denarni dodatek, pa je silno mačehovska do revnih družin. Na listi prejemnikov denarnih pomoči je družin zelo malo, saj je cenzus za pridobitev denarnega dodatka nastavljen tako, da povprečne družine z minimalnimi prihodi ne presegajo vstopni prag. Pri tem so najbolj prizadete matere samohranilke s povprečno ali nizko plačo ter s šoloobveznimi otroki. Položaj družin, ki živijo na robu revščine, je namreč mogoče blažiti le z enkratnimi denarnimi pomočmi ob večjih stiskah. Med položajem prejemnikov denarnega dodatka tako obstajajo velike razlike ali kar uzakonjena socialna nepravilnost. In tam, kjer je revščina, tam so tudi večji socialni problemi. Številni konflikti v družinah

izvirajo prav iz materialnega pomanjkanja.

So za življenje v dvoje brez zakona

Mladi se raje kot za poroko in zakon odločajo za življenje v zunajzakonski skupnosti. Tam, kjer so odnosi med partnerjema urejeni, tudi ni težav pri urejanju očetovstva za otroke, saj ga lahko vpišejo na matičnem uradu, matere pa tudi ne uveljavljajo preživnin. Pomoč socialne službe pa je potrebna, če se partnerja razideta in je treba urediti stike med mladostnimi otroki in roditeljem, pri katerem ne živijo. Socialni delavci murskosoboškega Centra so tako lani ob razpadu skupnosti opravili več svetovalnih razgovorov kot prejšnjega leta, na drugi strani pa se je zmanjšalo število svetovanj ob uradni razvezi zakonske skupnosti.

Socialno pomoč družinam in otrokom, ki jo opravlja mur-

skosoboški Center, pa je dopolnjevala še socialno pedagoška pomoč, ki je namenjena osnovnošolskim otrokom s težavami v odraščanju in so jo organizirali prek javnih del. Na Centru še ugotavljajo, da lani ni bilo otrok za posvojitev, ob tem, da je proslincev zanje vedno več in da še vedno ni mlajših družin, ki bi bile pripravljene sprejeti v rejo otroke, ki ne morejo živeti pri svojih starših.

Med mladimi narašča število kaznivih dejanj, povezanih z drogo

Število zasvojenih s prepovedano drogo med otroki in mladimi narašča, s tem pa tudi z drogo povezanih kaznivih dejanj. Teža njihovih prestopkov je čedalje hujša, moč ali učinkovitost socialne pomoči in svetovanja pa je ob tem vedno težja.

Otroci in mladi stopajo na pot kriminalnega početja, ker so sami odvisni od drog ali ker na ta način lahko pridejo do denarja.

Pa odvisnost od drog ni samo problem otrok in mladih, kot se jim rado pripisuje že vnaprej, ampak postaja vedno bolj problem odraslih in seveda njihovih družin. Zasvojenost odraslih močno načenja

družinske odnose, teži družinske članke, s tem da zasvojenec tega sploh ne čuti kot problem in najpogosteje tudi ne želi na zdravljenje. Nič manjši pa tudi niso problemi zaradi alkoholizma.

Pomoč na domu za ostarele – le tam, kjer je denar

Varstvo ostarelih je v zadnjih letih bogatejše za program pomoči na domu za ostarele, ki so jo na murskosoboškem Centru za socialno delo organizirali tako z javnimi deli ali kot javna služba, vendar je še nimajo v vseh občinah murskosoboške upravne enote. Pa ne da te pomoči njihovi ostareli ne bi bili potrebni, ampak ker majhne občine nimajo denarja za plačilo programa. Pri javnih delih občine pomoč na domu sofinancirajo v določenem deležu in v celoti, ko gre za javno službo.

Kljub tej obliki pomoči, ki prispeva h kakovostnejšemu življenju ostarelih in invalidov in daljšemu bivanju na svojem domu, pa je še vedno velik problem pomanjkanje postelj v domovih. Čakalne dobe so dolge, še posebno v socialnih zavodih, ki sprejemajo duševno bolne in prizadete invalidne osebe.

M. H. ■

Občni zbor soboških ptičarjev

Uspehi so jim v veliko oporo

Tudi v minulem letu je bila glavna naloga članov Društva za varstvo in vzgojo ptic Murska Sobotna kakovostna in strokovna vzgoja sobnih ptic. V ta namen so kupili nekaj več kot 1.100 obročkov, saj so zdrave in obročkane ptice prvi pogoj za organizacijo razstav in tekmovanj. Iz Zalaegerskega na Madžarskem so se vrnili z vrsto priznanj in pokalov. Udeležili so se tudi tekmovanja mladih papig skobčevk v Grižah pri Celju in razstave v Zagorju, kjer so prav tako dosegli nekaj imenitnih uvrstitev.

Še posebej pa so ponosni na rezultate državnega tekmovanja v Zagorju, kjer je sodelovalo 10 gojiteljev s 74 pticami. V skupnem seštevku so namreč osvojili visoko četrto mesto v konkurenci 30 društev iz vse Slovenije. S prvimi mesti so se izkazali: Milan Vaupetič, Janez Vučkij, Jože Lipaj, Bojan Štuhlec in Karel Gjergjek. Ob tej priložnosti so podelili tudi društvena priznanja.

To so med drugim omenili na nedeljskem občnem zboru, ki sta se ga udeležila tudi predsed-

nika soboškega društva pasemskih malih živali Franc Glažar in beltiškega ptičjega društva Ivan Maučec.

Prav z njima se nameravajo tesneje povezati in skupno sodelovati na predavanjih v vrtcih in šolah.

Z razstavama v sklopu mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni in v prostorih Ekonomske šole v Murski Soboti želijo še bolj popularizirati svojo dejavnost.

V svoje vrste bodo skušali pritegniti čimveč novih članov in

se udeležiti mednarodnih razstav ptic.

Ob denarnih težavah, ko je še nejasno, kam njihovo društvo sploh spada (šport, kultura itd.), si bodo prizadevali privabiti več sponzorjev. Na občnem zboru so razrešili stari upravni in nadzorni odbor ter izvolili novega. Tudi prihodnji dve leti bo predsednik Karel Gjergjek, tajnik pa je postal Jure Bertalančič.

Milan Jerše ■

Tekmovanje iz računalništva

Regionalni center Zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije s sedežem v Murski Soboti je prejšnji petek skupaj z OŠ Franceta Prešerna Črenšovci spet organiziral regijsko tekmovanje v računalništvu za osnovnošolce. Udeležilo se ga je 26 učencev iz osmih osnovnih šol v Pomurju. Večina jih je pokazala dobro znanje, zmagovalci pa so postali: Grega Nerat, Miha Boban, Timotej Lazar (vsi OŠ III M. Soboti), Filip Dobranič (DOŠ I Lendava), Miha Tibaut (OŠ Črenšovci), Zoran Smilevski, Domen Kovačič, Matic Šerc (vsi OŠ Gornja Radgona), Blaž Triglav (OŠ II M. Soboti), Rok Kreslin, Jernej Virag (oba OŠ Beltinci) in Andrej Puhan (OŠ I M. Soboti). Najmočnejša konkurenca je bila med četrto- in petošolci.

S hrano do zdravja

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobotna je pripravil natečaja, za osnovne šole z naslovom Piramida zdrave prehrane in za vrtnice Veseli krožnik s sadjem. Osnovnošolci so pri pouku obravnavali zdravo prehrano, pripravljali modele piramide zdrave prehrane iz živil in tekmovali v znanju o zdravi prehrani, veselo pa je bilo tudi v vrtcih, kjer so sestavljali »vesele« krožnike s sadjem, ki so ga potem tudi pojedli.

V natečaju je sodelovalo osem osnovnih šol in šestindvajset skupin iz vrtcev, ki so za sodelovanje prejele pohvale, najboljše pa so podelili priznanja. Priznanja Zavoda za zdravstveno varstvo so prejeli vrtnice Pertoča, Manka Golarja enota Apače, Cven in Dvojezična osnovna šola Lendava, priznanja CINDI Slovenija so prejeli vrtnice Tišina, Radenci, Murska Sobotna enota Gozdček in Osnovna šola Razkrižje, priznanje Pomurskega društva

va, Mala Nedelja, Radenci in Osnovna šola Cankova.

Posebno plaketo mag. Štefana Gruškovnjaka, ki ga bo Pomursko društvo za boj proti raku podeljevalo ustanovam in posameznikom za posebne dosežke in aktivnosti na področju promocije zdravja, pa je prejela osnovna šola Stročja vas za model zdravega zajtrka. Mentorica, ki so delale z mladimi, jo je izročila Marija Gruškovnjak.

Pobuda za spremembo datuma občinskega praznika

Imenovanje tajnika na Tišini odlagajo

Na zadnji seji občinskega sveta Tišine je župan svetnike seznanil z zahtevo SLS+SKD za razpis referenduma za občinski praznik. Na eni od sej so sicer že izglasovali, da bo praznik 30. junija, tako da županu ni bila jasna zahteva omenjene stranke, ki je podala pobudo za spremembo datuma na osmi september.

Ker se šteje zadeva za pobudo, bi morali po besedah župana predložiti še vsaj sto podpisov občanov, vendar pa, ker tega niso dodali, naj bi se šlo, kot da pobuda sploh ni bila vložena, ker naj bi jim pravilnost postopka pisno potrdili tudi na vladni službi za lokalno samoupravo.

Ista institucija naj bi od občine zahtevala, da čim prej imenujejo občinskega tajnika, glede česar se svetniki iz opozicije niso strinjali, menijo namreč, da ga v tako majhni občini ne potrebujejo.

Ker naj bi tako veleval zakon, ga bodo vendarle morali imenovati, čeprav bodo po besedah župana zadevo odlašali, dokler bo le mogoče, šlo pa naj bi za prerazporeditev enega od delavcev občinske uprave.

DT ■

Sonček, društvo za cerebralno paralizo Želja, da bi v Soboti kmalu odprli varstveno-delovni center

Naj drugačnost ne ločuje ljudi, naj tudi v njihova srca po-
sije sonček upanja, ljubezni, spoštovanja in skrbi širše
oklice,« so zapisali člani Pomurskega društva za cere-
bralno paralizo, ki je del slovenske Zveze za cerebralno para-
lizo. Kakšnih petdeset jih je v društvu, čeprav je v Pomurju
okoli 160 oseb, ki jih je prizadela ta bolezen. Društvo je star-
ševska organizacija, ki želi pomagati otrokom s cerebralno
paralizo in njihovim staršem, pripravljajo tečaje in izo-
braževanja za starše, letovanja za otroke in njihove starše,
predvsem pa je njihov osnovni namen svetovati. Novi predse-
dnik je Andrej Ziško, ki je v pogovoru za Vestnik med drugim
povedal, da bodo v letošnjem letu nadaljevali svoja prizade-
vanja iz prejšnjih let, da bi v Murški Soboti uredili varstveno-
delovni center.

Že lansko leto so dobili od
mestne občine po najemni po-
godbi 150 kvadratnih metrov
prostorov za VDC v Lendavski
ulici 25b, in sicer v prostorih
nekdanjega vrta. Zveza jim je
dala še 5 milijonov tolarjev, s ka-
terimi želijo prostore adaptirati
in jih prilagoditi potrebam, v
prihodnje pa bi dobili tudi pre-
vozno sredstvo. Tako da naj bi še
letos zaživel ta center, kjer bi in-
validi po programih Sončka iz-
delovali določene ročne izdelke,
na primer risbe na svilo, kravate,
izdelke iz lesa, gline in podobno.
Tukaj bi ob pomoči fizioterape-
vta, defektologa in drugih dela-
vcev razvijali svoje spretnosti in
se usposabljali različni invalidi,
otroci, ki ne bi mogli končati
osnovnošolskega šolanja. Letos
bodo vsa sredstva, ki so jih pri-
varčevali v prejšnjih letih, usme-
rili v ureditev tega centra.

Sicer pa društva organizirajo

tudi zdravstvenoterapevtske ko-
lonije za otroke in njihove starše
nekje ob morja ali v toplicah, pri
tem društvo poravnava stroške za
enega otroka in enega roditelja,
pripravljajo rekreacijske progra-
me, kjer organizirajo pletanje,
jahanje, kegljanje in šah. Njihova
naloga pa je tudi organizacija
izpopolnjevanj in predavanj,
kjer starše seznanjajo s fiziotera-
pijo, kako otroka vključiti v vr-
tec in osnovno šolo, kakšne pra-
vice imajo po zakonodaji pa tudi
o tem, kako staršem teh otrok
dvigovati samozavest.

»Denarja društvo ne more
dajati, lahko pa na različne na-
čine pomaga in svetuje, kajti de-
narja zberejo ravno dovolj za or-
ganiziranje predavanj in leto-
vanje naših otrok.« Denar dobijo
nekaj od Zveze, ZZSZ, sponzor-
jev in donatorjev, vsako leto pa
pripravijo tudi dobrodelno pri-
reditev Pesem za upanje. Njihov

Predsednik društva Andrej Ziško in njegov sin Primož

osnovni namen je, da pomagajo
staršem otrok, ko izvejo, da ima
otrok cerebralno paralizo. »Kajti
nihče ti ne more toliko pomaga-
ti kot prav starši z bogatimi la-
stnimi izkušnjami. Pri nas lahko
najhitreje izvejo, kakšne so nji-
hove zakonske pravice, do česa
so opravičeni, kje naj si uredijo
vse papirje, kako si zagotoviti
ortopedske pripomočke, na ko-
ga se obrniti, do česa so opravi-
čeni ...«

Andrej Ziško je še povedal, da
si bo društvo v prihodnjem letu

še posebno prizadevalo za večjo
informiranost o tej bolezni ali,
kot pravi, stanju, da bi privabili
čim več staršev otrok s cerebra-
lno paralizo, saj bi na tak način
društvo lahko pridobilo tudi več
sredstev in s tem izboljšalo živ-
ljenjske razmere otrokom in
olajšalo delo njihovim staršem.
Še naprej bodo opozarjali tudi
na arhitektonske težave v mestu
in seznanjali javnost, kaj pomeni
biti drugačen.

A. Nana Rituper Rodež ■

Prešernov nagrajenec iz Pomurja

Pravica učitelja do ugovora vesti

Pripravlja že
magisterij

Na Filozofski fakulteti v
Ljubljani, oddelku za
pedagogiko in andra-
gogiko, je diplomiral Dejan
Hozjan s Hotize. Svoje diplo-
msko delo *Pravica učitelja
do ugovora vesti* je ne le us-
pešno zagovarjal, ampak je
zanj dobil tudi Prešernovo
nagrado, ki jo podeljuje Uni-
verzita v Ljubljani.

Nedvomno je podelitev Uni-
verzine Prešernove nagrade le-
po priznanje mlademu diplo-
mantu, ki pa že pripravlja magi-
sterij na temo *Determinante ob-
likovanja poklicne identitete*.
Poleg tega pa je tudi še študent
zgodovine v četrtem letniku Fi-
lozofske fakultete in študent teo-
logije v četrtem letniku Teolo-
ške fakultete.

Za lažje razumevanje diplom-
skega dela preberimo, kakšna je
definicija ugovora vesti: »Ugovor
vesti je na splošno posebna obli-
ka posameznikovega nestrinjanja
s pravnimi ali političnimi zapo-
vedmi in prepovedmi. Oseba
krši pravo, ker meni, da ji je ravn-
janje v skladu z določeno pravo-
no normo moralno prepovedano.
Razloge za to vidi ali v
splošni naravi te norme (npr.
posameznik nastopa kot absolut-
ni pacifist) ali pa zato, ker se
norma razteza na določene pra-
vice, na katere se po mnenju
posameznika ne bi smela (npr.
relativni pacifizem).«

V Sloveniji je pravica do ugo-
vora vesti opredeljena v 46. čle-
nu Ustave RS Slovenije: »Ugovor

Dejan Hozjan, diplomant FF, že pripravlja magisterij. Prešernova nagrada mu je seveda velika moralna spodbuda, žal pa je ta čas brez štipendije. - Foto: Š. S.

vesti je dopusten v primerih, ki
jih določa zakon, če se s tem ne
omejujejo pravice in svoboščine
drugih oseb.« Pri nas zakonodaja
dopušta pravico do ugovora ve-
sti vojaških obveznosti in pravi-
co do ugovora vesti zdravstvenih
delavcev.

Diplomant Dejan Hozjan je
uporabil kot neke vrste izhodiš-
če za svoje delo med drugim vi-
riti Etični kodeks članov Dru-
štva katoliških pedagogov Slove-
nije, ki je sicer obvezen le za čla-
ne tega društva, kajti »čutimo, da
za svoje delo potrebujemo tudi
globljo notranjo naravnost. To
je v srce zapisan zakon ljubezni
in klic Boga, je empatično ču-
tenje do mladega človeka, s kate-
rim hodimo del poti njegovega
razvoja in zorenja.«

»Kot osnovno vprašanje, ki se
nam postavlja pri razmišljanju o
realizaciji pravice učitelja do
ugovora vesti je, ali je sploh mo-
goče spregovoriti o pravici do
ugovora vesti na poklicnem po-
dročju. Zavedati se je treba, da je
izbira zaposlitve po Ustavi RS
svobodna. Če posameznik misli,
da opravljanje neke določene
poklicne dejavnosti ni v skladu z
njegovim filozofsko, humanistič-
no ali religiozno idejno usme-
rjenostjo, se logično predvideva,
da ne bo izbral te poklicne de-
javnosti, ampak bo izbral poklica
ali zaposlitve v skladu z njego-
vim prepričanjem. Omenjena
teza velja tudi pri izbiri učitelj-
skega poklica ...«

Kaj pa tisti, ki v nekem pokli-
cu že delujejo, pa jim nenadoma

(iz takšni ali drugačnih vzrokov)
vest veleva drugače, kot so po-
klicno obvezni delati? To velja
tudi za učitelje. Dejan Hozjan v
zaključnem delu svoje študije
pravi: »Pravica ugovora vesti je
razumljena kot metoda, ki bi
opozorila učitelja na delovanje v
skladu z absorbiranimi vredno-
tami. Učitelja naj bi opozorila na
možnost, da je šolsko polje po-
gojevano z željami dnevne poli-
tike in je učiteljevo delo, v tem
primeru, razumljeno kot izpol-
njevanje želenih zahtev politike.
V tem pogledu bi bila, po mojem
osebnem prepričanju, funkcija
pravice do ugovora vesti pozitiv-
na.

... Učitelj lahko oporeka šol-
ski zakonodaji z argumentom,
da je preveč usmerjena v razvoj
družbe in da pozablja na kon-
kretnega učenca in njegove la-
stnosti. Če pa je šolska zakono-
daja odprta in omogoča učitelju
prilagajanje učne snovi učencu,
pa pravici ugovora vesti umanj-
ka merilo normativne ureditve ...
Če so učiteljeve vrednote radi-
kalno usmerjene proti šolskemu
sistemu, se mu lahko omogoči
pasivna pravica do ugovora vesti
in se ga izvzame iz vzgojno-izo-
braževalnega procesa. Na ta na-
čin se izognemo temeljnemu
merilu, ki onemogoča razmiš-
ljanje o pravici učitelja do ugo-
vora vesti, manipuliranja z učen-
ci in želji učitelja po sprejetju
učencev določenega svetovnega
nazora, ki bi se lahko pojavil ob
aktivni pravici do ugovora ve-
sti.« je med drugim zapisal zelo
perspektivni Dejan Hozjan, ki
mu je že obljubljeno delovno
mesto mladega raziskovalca na
Inštitutu Filozofske fakultete.

Štefan Sobočan ■

Ali kupujete na soboški tržnici?

Pogrešamo domače izdelke in staro tržnico

Zjutraj si vzameš pleten cekar in se odpraviš na
tržnico. Hodiš med stojnicami in izbiraš med po-
nujenim blagom, odločaš se, kaj boš danes kuhal
za kosilo. Ponavadi koga srečaš, če pa ne, tudi prav, saj
so prodajalci na tržnicah vedno pripravljeni klepetati s
tabo. Poglobljaš se v teme, kako sladko je grozdje,
lahko ga poskusiš, da preveriš, kako se pripravi kakšen
jed iz zelenjave, ki jo ponujajo, kako rahla naj bo zem-
lja, v katero boš doma posadil cvetje ... pa tudi o vreme-
nu in mestni problematiki, koga že dolgo niso videli,
pa tudi o tem, ali kakšnega rednega kupca ni več med
namí ... Poleg tega, da se na tržnicah po svetu veliko
prodaja in kupuje, se tudi veliko dogaja. To je neverjet-
no zanesljiv neformalni informacijski center najbolj
aktualnih dogodkov. Mesta brez tržnice preprosto ni.
Tudi v Soboti je bilo včasih tržnično življenje, da si se
komaj prerinil skozi gnečo. In kako je danes? Medtem
ko prodajalci še vedno ostajajo prijazni, komunikativ-
ni in odprti, sva z Natašo kakšen dan nazaj kupce lovili
in iskali bolj kot sva jih pred časom z Juretom pozno
ponoči v trgovini.

Franc Flisar, Gorica: Bolj re-
dko pridemo na tržnico, čeprav
veliko ne kupujemo, ker imamo
doma zelenjavni vrt. Rad pa se
sprehodim po njej, kaj pogle-
dam. Veliko raje kot v velikih
nakupovalnih centrih pa kupu-
jemo na tržnici, ponavadi solato,
zelenjavo, ki je nimamo doma,
radi pa pridemo tudi po kakšne
banane in sadje. Soboška tržnica
ni ravno najbolj založena.
Spominam pa se, da je bila včasih
tržnica veliko bolj polna, ampak
takrat ni bila tako moderna, kot je danes.

Tatjana Hojski, Petanjci: »Trž-
nica je na prvi pogled zelo praz-
na in žalostna. Po stopnicah pa
še nisem šla, saj nisem vedela, da
obstajajo. Prišla sem kupovat ro-
že, primerjala sem jih tudi drug-
je in ugotovila, da so tukaj najle-
pše in tudi po najugodnejši ceni.
Tu se splača kupovati. Čeprav je
ponudba malo, je na tržnici ka-
kovostna. Spominjam se stare
tržnice in priznati moram, da je
bila boljša, kot je ta nova beton-
ska in prazna. Na tržnici je bolj
prijetno, ko je gneča. Želim pa si, da bi prodajali domače
izdelke. Škoda je tudi, da so tržnico z bižuterijo in oblekami
odselili k centru šavel.«

Milan Banič, Murska Sobotica:
Če pogledate po teh mizah naše
tržnice, lahko hitro ugotovite, da
so samo trije prodajalci. To je
dejansko premalo za tako mesto,
kot je Sobotica. Čeprav veliko
kupcev vzamejo večji trgovski
centri, kjer je zelo dobra ponud-
ba in nižje cene, poleg tega pa si
mnogi doma sami pridelujejo ze-
lenjavo, bi tržnica morala biti.
Jaz rad kupujem tu, zelenjavo,
veliko raje kot v večjih trgovskih
centrih. Pozimi bi lahko spodaj prodajali, včasih grem dol, pa
nikoli ni nikogar, ki bi kaj prodal. V čem je vzrok, da ni
kupcev? Morda je tržnica prevelika.

**Marija Aleksič, Murska Sobo-
tica:** Bolj redko tu nakupujem, po-
navadi prihaja po nakupih na trž-
nico mož. Mislim pa, da je tržnica
bolj slabo založena in lahko bi
bilo več prodajalcev. Pogrešam
tudi ponudbo domačih izdelkov,
kot je na primer skuta. Zelenjavo
imam doma od mame, tako da
teh stvari sami ne pogrešamo.
Verjamem pa, da tisti, ki tega ne
morejo dobiti, to zelo pogrešajo.
Domače je le domače. Če že ima-
mo tržnico, bi morali imeti v ponudbi tudi domače izdelke. Po
stopnicah dol, v spodnji etaži, pa sem bila samo enkrat, zelo ne-
praktično je narejeno. Tudi mož nikoli ne gre dol.

Tatjana Melin, Radovci: Sem
hodimo predvsem po jajca in si-
vari, ki jih doma ne pridelamo,
kakšno zelenjavo, sadje, tu in tam
pa tudi po kakšno rožo. Menim
pa, da bi bila lahko ponudba ne-
koliko boljša in bi lahko bilo več
konkurence pa tudi večji izbor,
to pa je najpomembnejše. Veliko
raje kot v trgovine pridem na trž-
nico. Na tržnici vedno koga sre-
čaš, greš na kavo, se kaj pogovo-
riš. Dol po stopnicah? Nisem niti
vedela, da je spodaj tudi tržnica.

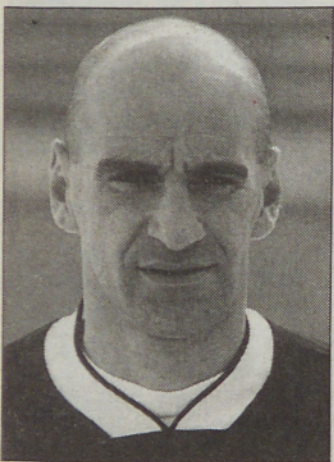
A. Nana Rituper Rodež, foto: Nataša Juhnov ■

Nogomet

Nogometni praznik v Fazaneriji

Prekmursko-štajerski derbi med Muro in Mariborom je pritegnil v lepem vremenu v soboško Fazanerijo toliko ljubiteljev nogometa kot že dolgo ne. Okrog 5.000 gledalcev je videlo pravo prvenstveno tekmo z izjemno borbenostjo, dva lepa gola in številne lepi priložnosti, ki so jih imeli Sobočani, a so žal ostale neizkoriščene. V borbeni tekmi je bilo podeljenih tudi več kartonov, in sicer dva rdeča (Erniša in Pregelj) in osem rumenih (Erniša, Bakula, Prednik, Jozinović, Botonjič, Filekovič, Križan, Kvas). S svojim prvim spomladanskim prvenstvenim nastopom na domačem igrišču so nogometaši Mure presenetili z dobro igro tako Mariborčane kot številne gledalce. Sobočani so namreč v prvem polčasu zasenčili favorizirani Maribor in si ustvarili pet idealnih priložnosti za gol (Vogrincič, Žeželj 2 in Tiganj 2), ki so žal ostale neizkoriščene, sicer bi si lahko že v prvem polčasu zagotovili zmago. Če gola ne daš, ga dobiš, je staro nogometno pravilo. In tako je bilo tudi v Fazaneriji. V sredini drugega polčasa je Balajič, na katerega je obramba Mure pozabila, z lepim volejem premagal vratarja Botonjiča in Mariborčane pripeljal v vodstvo. To je bila hladna prha za gostitelje, ki pa se niso predali. Deset minut pred koncem je najboljši igralec tekme Marjan Bakula z idealnim skokom iz kota poslano žogo z glavo usmeril v neubranljivi del Simeunovičevega gola in rezultat izenačil. Čeprav lahko Sobočani žalujejo za dvema izgubljenima točkama, sta bili z neodločenim rezultatom zadovoljni obe strani. Trener Mure Luka Bonačič je menil, da so lahko zadovoljni tudi gledalci, ki so videli pravo tekmo in prvi polčas, ko so njegovi varovanci z lahkoto prihajali pred Simeunovičeva vrata. Tudi trener Maribora Ivo Šušak, ki je pričakoval pritisk domačinov ob množici gledalcev, je bil kljub vodstvu na koncu zadovoljen. Nikakor pa ni bil z igro Maribora zadovoljen predsednik Jože Jagodnik, ki je po tekmi v slačilnici menda celo fizično obračunal z izključenim Pregljem.

Marjan Bakula (Mura) - najboljši igralec na derbiju.

V prvem spomladanskem kolu druge državne nogometne lige je bil v Beltincih prekmurski derbi med Beltinci in Nafto, ki je pritegnil v beltinski športni park okrog 1.200 gledalcev. Beltinčani so presenetili favorizirane Lendavčane z učinkovito igro in že v prvem polčasu vodili s tremi goli prednosti. Z dvema goloma se je izkazal Gostan, ki je igral jeseni še v dresu Nafta, strelec iz enajstmetrovke pa je bil Mašič. Od Lendavčanov je imel v prvem polčasu lepo priložnost Utroša, ki pa je zadel vratnico. V drugem polčasu so bili Lendavčani napadalnejši in si priigrali dve lepi priložnosti, ki pa jih niso izkoristili oziroma je zelo zapeljivo vratar Talaber žogi preprečil pot v mrežo. Časten zadetek za Nafto je dosegel Utroša iz enajstmetrovke.

Pred startom v 3. SNL

Zanimivo bo za prvaka in za obstanek

Začenja se spomladanski del prvenstva v 3. SNL vzhod, kjer sodelujejo pomurska moštva. Tekmovanje bo zelo zanimivo, saj je več kandidatov za naslov prvaka, hudi boj pa bo tudi za obstanek v ligi.

Bakovci - zadovoljni so prvim mestom po jesenskem delu prvenstva, v nadaljevanju si želijo uvrstitve med prva tri moštva. Klub so zapustili: Boštjan Kamnik, Jože Benko, Blaž Hajduk, poškodovan je Štefan Horvat, prišli pa so: Aleš Luk, Damir Recek, Tomaž Tratnjek, Darko Tartnjek, Leon Bači in Aleš Šajt. Predsednik kluba je Štefan Kaučič, direktor Anton Baler, trener Slobodan Djurič, tehnični vodja Alojz Doša.

Kema Puconci - drugo mesto po jesenskem delu tekmovanja je odlična uvrstitev. Zelo zadovoljni so tudi, da so v člansko moštvo vključili štiri mladince, saj imajo zelo dobro mladinsko moštvo, ki ga vodi trener Bojan Kuhar in je na prvem mestu. Novi igralec je Boštjan Henzl. Računajo, da bodo tudi na koncu sezone v zgornjem delu lestvice. Predsednik kluba je Jože Urbančič, trener Jože Rous in teh. vodja Andrej Nadai.

Odranci - po jesenskem delu prvenstva so zasedli tretje mesto, s čimer so zadovoljni. Težave so imeli s poškodbami, sicer bi uvrstitev lahko bila še boljša. Klub je zapustil Leon Lebar, prišla pa sta Alan Koša in Branko Meničanin. Ponovno se je aktiviral Drago Vičar. V nadaljevanju prvenstva računajo, da se bodo uvrstili pri vrhu. Predsednik kluba je Marjan Marič, trener Stanko Preradovič, teh. vodja Ciril Vegič.

Holiza Mograd - moštvo je zasedlo po jesenskem delu prvenstva solidno četrto mesto, s čimer so v klubu zadovoljni, saj je njihov cilj, postati stabilen tretjeligaš. Kluba ni

zapustil nihče, prišla pa sta Dejan Prendi in Stanislav Šumenjak. V nadaljevanju prvenstva bi bili zadovoljni, če obdržijo uvrstitev iz prvega dela tekmovanja. Predsednik kluba je Mirko Žižek, trener Ciril Horvat, tehnični vodja Dušan Hozjan.

Lesoplast Križevci - z osvojenim petim mestom po jesenskem delu prvenstva niso najbolj zadovoljni, saj so pričakovali več. Toda odsotnost nekaterih igralcev in poškodbe so opravile svoje. Klub je zapustil Dejan Varboš, prišli pa so Andrej Tot, Drago Čar in Aleksander Pejčič. V nadaljevanju prvenstva pričakujejo, da bi lahko zasedli prvo mesto. Predsednik kluba je Franc Šlihtuber, trener Štefan Kozic, teh. vodja pa Robert Hari.

Črenšovci - ker imajo dovolj kakovostnih igralcev, bi lahko dosegli boljšo uvrstitev, kot je šesto mesto. Na posameznih tekmah jim je manjkalo motiva, zato so bili rezultati zelo spremenljivi, težave pa so imeli tudi s poškodbami. Računajo, da se bodo v nadaljevanju borili za vrh lestvice. Vrnili se je Aleš Plej, znova je začel trenirati Jože Pucko, poškodbe pa so pozdravili Krapec, Šobak in Kustec. Predsednik kluba je Daniel Kolanko, trener Ivan David in teh. vodja Martin Horvat.

Turnišče - s petim mestom po jesenskem delu prvenstva niso zadovoljni, saj so pričakovali več. Klub so zapustili Prendi, Doma in Pečelin, preneha sta igrati Mujdrica in Houbat, prišli pa so: Horvat, Zver, Mertuk in Erjavec. V spomladanskem delu prvenstva

želijo izboljšati uvrstitev, zadovoljni bi bili s petim mestom. Predsednik kluba je Ciril Pucko, trener Goran Koveš, tehnični vodja pa Mirko Škalič.

Apače - kot novinec so zasedli osmo mesto, s katerim so v klubu zadovoljni. Kluba ni zapustil nihče, prišel je Gorazd Bagaroš, ponovno pa so se aktivirali Marjan Šemerl, Aleš Hozjan in Marko Šunko. V nadaljevanju prvenstva računajo, da bodo uvrstitev še izboljšali. Želijo priti med prvih pet moštev. Predsednik kluba je Zlato Grilanc, trener Zoran Cirkvenčič, tehnični vodja pa Stanko Trstenjak.

Goričanka Big Fun Rogoševci - pred začetkom tekmovanja so računali na boljšo uvrstitev, kot je deseto mesto. Imeli pa so težave s poškodbami, odhodi k vojakom in študenti, ki ne morejo redno trenirati. Kluba ni zapustil nihče, prišel pa je Andrej Turza. V nadaljevanju prvenstva želijo izboljšati uvrstitev. Želijo si sredino lestvice. Predsednik kluba je Štefan Nemeč, trener Igor Šuša, teh. vodja pa Viktor Felkar.

Čarda Martjanci - po prvem delu prvenstva so zasedli deveto mesto, s čimer niso povsem zadovoljni, saj so pričakovali sredino lestvice. Klub je zapustil Branko Meničanin, prišli pa so: Jožek Špilak, Bogdan Črnko, Dejan Jančarič in Milan Kerčmar. Pričakujejo, da bi lahko v spomladanskem delu tekmovanja okrepljeni zasedli sredino lestvice. Predsednik kluba je Ivo Cifer, trener pa Dušan Vogrinčič.

Kobilje - slabo obiskovani treninzi so bili vzrok, da je moštvo pristalo le na enajstem mestu. V zimskem času je moštvo doživelo nekatere igralske spremembe. Od-

šli so: Dejan Gjurkač, Simon Laci, Miran Karlovčec, Janko Bukovec pa je prenehal igrati. Prišli pa so: Milan Zorica, Leon Lebar in Jože Pal. V nadaljevanju prvenstva si želijo zagotoviti obstanek. Predsednik kluba je Avgust Bukovec, trener Jože Sečkar, teh. vodja Laci Abraham.

Veržaj - poškodbe in nekorekten odnos igralcev so glavni vzrok, da se je moštvo uvrstilo na dvanajsto mesto. Klub je zapustil David Ropoša, prišla sta Daniel Vajs in Robi Raj, v člansko moštvo pa so vključili tudi mladince Kosija in Ropošo. V nadaljevanju prvenstva računajo na sredino lestvice. Predsednik kluba je Benjamin Vinkovič, trener Jože Jerebic, tehnični vodja pa Viktor Hanžekovič.

Tromejniški Slovanika iz Kuzme - z osvojenim predzadnjim mestom in osvojenimi točkami niso zadovoljni, na kar so vplivale poškodbe in nedisciplina. Ker pa po točkah ne zaostajajo veliko za drugimi ekipami, upajo, da si bodo zagotovili obstanek v ligi. Klub je zapustil Andrej Turza, vrnili so se Jože Kranjec, Tomas Škodnik in Jože Cener. Predsednik kluba je Drago Šafer, trener pa Silvo Pugelj.

Bistrica - z zadnjim mestom niso zadovoljni, vendar menijo, da zaostanek 6 točk ni prevelik v boju za obstanek v ligi. Okrepili so se z vratarjem Francem Kuskom in igralcem Duškom Vickovičem. Kluba ni zapustil nihče, žal pa so nekateri igralci še poškodovani. Okrepili so tudi strokovno vodstvo. Predsednik kluba je Alojz Ozbečič, trener Branko Poredoš, tehnični vodja Nedeljko Topič.

Feri Maučec

1. izbor športnikov občine Puconci 2000

Nuša Ladinek in Boštjan Maček športnika leta

Posebno priznanje Rudiju Cipotu

Športna zveza občine Puconci, ki je bila ustanovljena pred osmimi meseci, je pripravila 1. izbor športnikov občine Puconci za leto 2000. Na slovesni razglasitvi, ki je bila v puconski osnovni šoli, so šolarji pripravili tudi krajši kulturni program. O prvi tovrstni prireditvi je govoril predsednik Športne zveze občine Puconci Robert Smodiš.

Za najboljša športnika puconske osnovne šole so razglasili Elvisa Fartka iz Moščanec (nogomet) in Janjo Jankovič iz Brezovec (odbojka). Za najboljšo mladinsko ekipo so izbrali: 1. NK Kema iz Puconec (mladinci), 2. HK Triglav iz Predanovci, državne prvakine v dvoranskem hokeju in hokeju na travi, sodelovale pa so tudi na evropskem pokalu skupine C; 2. Ženski odbojarski klub Kema Puconci, ki uspešno tekmuje v tretji slovenski ligi vzhod.

Za najboljši ženski ekipi v občini Puconci so razglasili: 1. HK Triglav Predanovci, državne prvakine v dvoranskem hokeju in hokeju na travi, sodelovale pa so tudi na evropskem pokalu skupine C; 2. Ženski odbojarski klub Kema Puconci, ki uspešno tekmuje v tretji slovenski ligi vzhod.

Za najboljšo moške ekipe so izbrali: 1. NTK Kema Puconci, ki je zasedel prvo mesto v drugi slovenski ligi in uspešno nastopa v prvi slovenski ligi, izkazal pa se je tudi na mednarodnem tekmovanju Interpokal; 2. HK Triglav iz Predanovci,

ki je bil državni prvak v dvoranskem hokeju, na evropskem tekmovanju za pokal državnih prvakov v dvoranskem hokeju skupine C v Subotici je bil četrti, v državni članski ligi pa tretji; 3. NK Kema Puconci, ki uspešno tekmuje v 3. slovenski ligi vzhod in je po jesenskem delu prvenstva na drugem mestu.

Naziv najboljši športnice občine Puconci za leto 2000 je pripadel karateistki Nuši Ladinek iz Puconec, članici KK Civitas iz Murske Sobote. Je državna in pokalna prvakinja v kategoriji do 60 kg, tretja na študentski olimpiadi na Slovaškem, tretja na mednarodnem tekmovanju v Oplotnici in udeleženka evropskega mladinskega prvenstva na Cipru. Druga najboljša je bila članica ŽOK Keme iz Puconec Mirjana Zorkovič iz Puconec, ki velja za eno najboljših igralok. Tretje mesto pa je pripadlo članici HK Triglav iz Predanovci Anji Cipot iz Brezovec, ki je tudi dosegla časten zadetek na evropskem prvenstvu državnih prvakinj skupine C.

Za najboljšega športnika občine Puconci za leto 2000 je bil izbran strelec Boštjan Maček iz Bodonec, član SD Štefana Kovača iz Murske Sobote. Je pokalni prvak Slovenije, tretji v finalu slovenske lige. Bil je razglašen za najboljšega slovenskega strelica v trupu. Drugo mesto je zasedel Rade Bačič iz Poznanovec, član RK Murska Sobota. Je državni članski prvak in udeleženec evropskega prvenstva v Moskvi. Tretje mesto pa je pripadlo Dejanu Zečeviču z Vaneče, članu KK Civitas iz Murske Sobote, ki se ponaša s številnimi uspehi v državi in mednarodnem merilu.

Najboljša športnika občine Puconci za leto 2000. Od leve: Boštjan Maček in Rade Bačič

prejel direktor Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti in predsednik Športnega kluba Triglav iz Predanovci Rudi Cipot, ki je s svojim delom in razumevanjem veliko prispeval k razvoju in športnim dosežkom

v Predanovcih, občini Puconci in širše. Priznanja so podeljevali Robert Smodiš, Ernest Nemeč, Jože Ficko, Vojla Bertalanči, Ludvik Novak, Amalija Pučko in Štefan Smodiš.

Feri Maučec

Šah

Pačenko pred Zupetom

V Spodnji Ščavnici je bil četrti mednarodni konektedenski turnir, ki ga prireja ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobote. Sodelovalo je 71 šahistov. Zmagal je Aleksander Pačenko z 8,5 točke pred Miranom Zupetom, ki je zbral točko manj. Od pomurskih šahistov se je najbolje odrezala Lea Števanec, ki je zasedla enajsto mesto. Dvanajsti je bil Boris Kovač, štirinajsti pa Janko Brunčič, vsi so zbrali po 6 točk. Peti turnir bo v nedeljo, 18. marca, v Teniškem centru Mešič v

Modelarstvo - Siničev memorlal

Zmagal Boštjan Bagari

V spomin na pionirja športnega letalstva in modelarstva, Alojza Siniča, je pripravil Aeroklub Murska Sobota na letališču v Rakičanu tekmovanje s prostoletičnimi modeli F1A, F1B in F1H. Sodelovalo je 29 tekmovalcev iz 7 slovenskih klubov, med njimi 8 iz domačega kluba. Izkazal se je domačin Boštjan Bagari, saj je zasedel v mladinski konkurenci v kategoriji F1A prvo mesto. Andrej Cigut je bil tretji, Peter Marič pa četrti. V članski konkurenci je bil najboljši domačin Sašo Sinic, ki je bil peti, Jože Titan šest in Bojan Gjerek osmi. (F. M.)

Nogomet

Izidi prijateljskih tekem: Lesoplast : Asfalti Ptuj 2:1, Dobrovniki : Turnišče 0:3, Kema : Paloma 2:3, Makoter : Radgona 1:1, Ljutomer : Gaberje 2:2, Polana : Ljutomer 2:1, Tišina : Bogojina 6:2, Rakičani : Gančani 5:1, Kobilje : Nedelica 0:0, Peklenica : Lakoš 4:4, Kobilje : Olimpija 6:1, Petišovci : Žitkovci 3:3, Motvarjevci : Dobrovniki 4:2, Kobilje : Nedelica 0:0, Ljutomer : Pannonia 2:2, Motvarjevci : Pannonia 3:1, Pannonia : Bratanci 3:4, Črenšovci :

Nogomet

Nogometna liga Si. mobil

Mura : Maribor PL 1 : 1

Murska Sobota - Mestni stadion v Fazaneriji, gledalcev 5.000. Sodnik: Krajnc (Ptuj). Strelci: 0 : 1 Balajič (66), 1 : 1 Bakula (80). Mura: Botonjič, Cifer, Jozinović (Kopunovič), Prednik, Bakula, Erniša, Dominko, Vogrinčič, Ristič, Žeželj (Žilavec), Tiganj (Grizold).

Druga državna nogometna liga

Beltinci : Nafta 3 : 1

Beltinci - Stadion v športnem parku, gledalcev 1.200. Sodnik: Kandare (Ljubljana). Strelci: 1 : 0 Gostan (16), 2 : 0 Mašič (26 - 11 m), 3 : 0 Gostan (42), 3 : 1 Utroša (75 - 11 m).

Beltinci: Talaber, Cener, Kološa, Fajdiga, Balajič, Erjavec, Kokaš (Škafar), Fras, Novak, Mašič (Džafič), Gostan (Benko).

Nafta: Starovasnik, Horvat (Gerencner), Ulen (Gyerkeš), Novak, Tratnjek, Doma, Varga, Godina, Zver, Utroša, Preininger (Šooš).

Živila Trig. : Renkovci 1:0

Kranj - Mestni stadion, gledalcev 500. Sodnik: Kmetec (Orehova vas). Strelci: 1 : 0 Zlatel (87).

Renkovci: A. Lebar, D. Horvat, Kerman (Grabar), Nežič, S. Bojnec, M. Horvat, R. Bojnec, Ritlop, S. Lebar, Puhan, Kocet.

Nogometna liga Si. mobil

Rezultati - 20. kolo:

Mura : Maribor	1 : 1
Olimpija : Primorje	1 : 0
Rudar : Koper	0 : 0
Gorica : Dravograd	3 : 2
Tabor : Publikum	0 : 2
Korotan : Domžale	4 : 0
Olimpija	20 13 3 4 54:33 42
Maribor	20 11 5 4 41:24 38
Gorica	20 10 4 6 35:26 34
Publikum	20 9 4 7 34:31 31
Rudar	20 7 7 6 29:23 28
Dravograd	20 8 4 8 35:32 28
Primorje	20 6 6 8 26:29 24
Korotan	20 7 3 10 29:37 24
Mura	20 5 7 8 19:26 22
Koper	20 5 7 8 22:30 22
Tabor	20 5 5 10 25:40 20
Domžale	20 5 3 12 26:44 18

II državna nogometna liga

Rezultati - 16. kolo:

Beltinci : Nafta	3 : 1
Šmartno : Feroterm	2 : 1
Brda : Jadran	1 : 1
Triglav : Renkovci	1 : 0
Zagorje : Iv. Gorica	3 : 1
Aluminij : Viator	2 : 1
Železničar : Dravinja	2 : 1
Elan prost	
Živila Triglav	16 11 2 3 38:12 35
Šmartno	16 9 4 3 33:17 31
Jadran	16 9 3 4 29:16 30
Elan	15 9 2 4 29:19 29
Zagorje	16 8 4 4 26:15 28
Aluminij	16 7 6 3 31:20 27
Nafta	16 7 5 4 21:15 26
Iv. Gorica	16 8 2 6 27:21 26
Dravinja	16 7 2 7 17:22 23
Šentjur	15 6 3 6 23:27 21
Železničar	16 5 4 7 21:29 19
Viator	16 4 4 8 25:28 16
Beltinci	16 4 4 8 15:27 16
Pohorje	16 4 4 8 17:34 16
Brda	16 2 1 13 18:46 7
Renkovci	16 1 2 13 16:38 5

Dobitniki plaketa NZS

Na nedavni skupščini Nogometne zveze Slovenije so zaslužnim nogometnim delavcem podelili plakete. Te je prejelo tudi šest nogometnih delavcev iz Pomurja, štirje iz MNZ Murska Sobota in dva iz MNZ Lendava, ki jih tokrat predstavljamo.

Emil Vučklič iz Andrejca – dolgoletni nogometni zanesenjak, ki je veliko prispeval k razvoju nogometa, zlasti pri NK Rotunda iz Sela, kjer je bil tudi med ustanovitelji. Poleg 20 letih igranja je 5 let opravljal funkcijo trenerja, 15 let pa je bil predsednik. Še vedno je član vodstva kluba. Vrsto let dela tudi v organih MNZ Murska Sobota, trenutno je član komisije za pritožbe. Aktiven je tudi v športni zvezi občine Moravske Toplice, kjer je predsednik komisije za veliki nogomet. **Štefan Kutoš iz Križevca** v Prekmurju – v nogometu dela že 38 let in je veliko prispeval k razvoju nogometa na Goričkem. Bil je med ustanovitelji Nogometnega kluba Lesoplast Križevci, katerega članska ekipa uspešno tekmuje v tretji slovenski ligi. Vzhod. Poleg aktivnega igranja nogometa je bil 5 let trener in 16 let predsednik kluba, sedaj pa je podpredsednik. Kot predsednik Krajevne skupnosti Križevci ima pomemben delež tudi pri gradnji športnega centra v Križevcih.

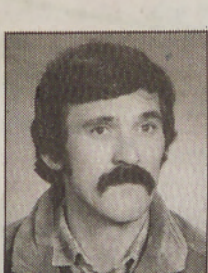
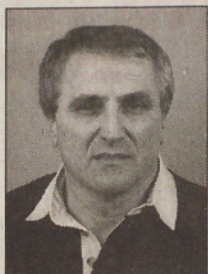
Marjan Dominko iz Lendave – za lendavsko Nafto je igral nogomet 20 let in z moštvo sodeloval na klubskem amaterskem prvenstvu prejšnje Jugoslavije v Odžaku. Pri lendavskem ligašu je nekaj časa opravljal posle tajnika in trenerja. Že vrsto let aktivno dela v organih Občinske nogometne zveze Lendava, kjer je bil od leta 1988 do 1992 tudi njen predsednik. Je najzaslužnejši, da je dobila ONZ Lendava status devetega tekmovalnega območja. Še vedno igra nogomet za veterane Nafta v 2. MNL Lendava.

Štefan Žbui iz Rogašovec – kot velik ljubitelj nogometa je bil med ustanovitelji Nogometnega kluba Goričanka Big Fun iz Rogašovec, s svojim zavzetim delom pa je veliko prispeval tudi k razvoju in uveljavitvi nogometa v tem delu Goričkega. Vrsto let je uspešno igral nogomet, zlasti pa veliko prispeval k vzgoji mladih nogometašev v klubu. Kot nogometni zanesenjak več časa aktivno dela v vodstvu Nogometnega kluba Goričanka Big Fun in ima veliko zaslug za uspešno nastopanje moštva v tretji državni ligi vzhod.

Bela Pozman iz Serdice – gre za dolgoletnega nogometnega delavca, ki ima pomemben delež, da se je nogometna igra uveljavila v tem delu Goričkega, zlasti v svojem kraju. Bil je med ustanovitelji Nogometnega kluba Serdica, ki že veliko let uspešno tekmuje v soboški nogometni zvezi. Je najstarejši član Nogometnega kluba Serdica in v preteklosti je opravljal številne odgovorne funkcije. Vrsto let je bil član upravnega odbora kluba, opravljal pa je tudi funkcijo tehničnega vodje in ekonoma.

Jaže Pal iz Lendave – svojo nogometno pot je začel kot pionir pri lendavski Nafti, nadaljeval pri ljubljanskem Odredu, s katerim je dve leti tekmoval v drugi jugoslovanski nogometni ligi. Nogometno kariero je nadaljeval pri ljubljanskem Mercatorju in pri lendavski Nafti, kjer še vedno igra za veterane v 2. MNL Lendava (60 let). Leta 1968 je bil najboljši strellec v hrvaško slovenski ligi, leta 1970 pa najboljši strellec slovenske nogometne lige. Kot trener je vodil vse selekcije Nafta, treniral pa je tudi nekatera moštva v 3. SNL.

Feri Maučec

Odbojka

Prepričljiva zmaga Pomurja

V prvi četrtfinalni tekmi končnice državnega prvenstva v odbojki za moške je Pomurje v Murski Soboti prepričljivo s 3 : 0 (25 : 22, 25 : 17, 25 : 18) premagalo Maribor Stavbar IGM. Sobotčani so tokrat igrali dobro, skozi vso tekmo bili boljši, tako da zmaga ni bila vprašljiva. Mariborčani so se uspešno upirali domačinom le v prvem nizu, vendar jim ni uspelo nič drugega, kot da so se dvakrat izenačili pri 15 in 19 točki. Ekipa Pomurja je igrala kot celota tokrat zelo homogeno, najbolj opazna sta bila

Fujs in Horvat, dobro pa je igral tudi Marič na mestu libera. Pomurje: Horvat, Prša, Tinev, Tot, Kerec, Čeh, Veren, Najdič, Marič, Topovšek, Kovačec, Fujs. (F. M.)

Poraza Beltinec in Ljutomera

V devetnajstem kolu prvenstva v drugi državni moški odbojarski ligi je premagala ekipa Termo Lubnik v Škofji Loki Ljutomer s 3 : 1 (28 : 26, 18 : 25, 25 : 22, 25 : 23). Ljutomer: Onišak, Primec, Hor-

vat, Pirher, A. in G. Grut, Špilak. Poljčane pa so premagale Beltince s 3 : 1 (17 : 25, 25 : 20, 37 : 35, 25 : 22). Beltinci: Gobec, Janža, Časar, Lukač, Gumilar, Gider, Mesarič. (NŠ, FM)

Zmaga Keme Puconci

V tekmovalstvu tretje državne ženske odbojarske lige vzhod je Kema iz Puconec premagala Brastovec s 3 : 0 (25 : 22, 25 : 22, 25 : 21). Kema Puconci: Vlač, Mencigar, Horvat, Zorkovič, Eman, Crnkovič, Horvat, Potočnik, Kuhar. (F. M.)

Kegljanje

Zmaga Radenske in poraz Nafta

V šestnajstem kolu tekmovalstva v drugi državni moški kegljaški ligi vzhod je Radenska v Mariboru premagala Rolo Sternad s 6 : 2 (5017 : 5013). Za Radensko so zmagali: Drvarič, 831, Steržaj, 848, Kovačič, 881, in Kučan, 874,

tekmovali so še: Šebjanič, 815, Borovič, 373, in Šalamon, 395 podrtih kegljev. Miklavž pa je premagal Nafto iz Lendave s 6 : 2 (5315 : 5215). Za Nafto sta zmagala: Peric, 924, in Radakovič, 863, tekmovali so še: Horvat, 867,

Žalik, 860, Matko, 855, in Kuzma, 846 podrtih kegljev. Kegljači Radenske so tako dohiteli Nafto in Slovenj Gradec. Zadnji dve koli bosta odločili, kdo od njih bo postal prvak.

V dvanajstem kolu prvenstva v drugi državni ženski kegljaški ligi vzhod je Nafta premagala Sremič iz Krškega s 6 : 2 (2323 : 2151). Za Nafto so zmagale: Ščapova, 415, Sapačeva, 404, Žalikova, 372, in Staničeva, 374, tekmovali sta še: Rasbergerjeva, 384, in Utroševa, 374 podrtih kegljev.

V enajstem kolu tekmovalstva v prvi mariborski kegljaški ligi je druga ekipa Nafta v pomurskem derbiju premagala Carinik Radensko s 6 : 2 (4929 : 4850). Za Nafto so zmagali Madjar, 877, Mihajlovič, 851, Rošič, 892, in Kopinja, 826, za ekipo Carinika pa Lesjak in Iskra, 757, ter Hojnik, 826 podrtih kegljev. (MŽ, FM)

Rokoborba

Slovenija tretja

RK Mlekopromet iz Ljutomera je organiziral mednarodni rokoborski turnir v grško-rimskem in prostem slogu za dečke, deklice in kadete. Sodelovalo je 159 rokoborcev iz petih držav. Zmagala je Slovaška, medtem ko je bila Slovenija, za katero so nastopili tekmovalci Mlekoprometa, Murske Sobote, Dobrovnika in Razvanja, tretja. Najboljši tekmovalci so bili Niko Horvat (Mlekopromet), ki je zmagal v kat. do 43 kg. Prvi mesta sta zasedla tudi Kuhar (MS) v kategoriji do 76 kg med kadeti in Čirčeva (Mlekopromet) v kat. do 50 kg med deklicami. Drugi je bil Miholič (43 kg) iz MS med kadeti. Tretja mesta so zasedli: Vogrinec (40 kg) iz Dobrovnika, Hazl (65 kg) in Sedmak (85 kg) med kadeti, oba iz Mlekoprometa, ter Bogdanova (50 kg) iz Dobrovnika med deklicami. (N. Š.)

Rokomet

Dvanajst golov Aleša Kolmanka

V šestnajstem kolu prvenstva v državni moški rokometni 1. B-ligi sta se razšli moštvi Kroga Bakovec in Izole v Murski Soboti z neodločenim rezultatom 28 : 28 (15 : 12). V prvem polčasu so bili domačini boljši, vodili so tudi večji del drugega polčasa, vendar so na koncu reševali točko. Krog - Bakovci: D. Kolmanko, 2, A. Kolmanko, 12, Ovsenjak, 3, Hegeduš, Smodiš, Horvat 1, A. Vereš, 1, S. Buzeti, 4,

D. Buzeti, 2, B. Vereš, A. Sapač, Zanjekovič, 3, Roškar. (F. M.)

Arcont zmagal na Prevaljah

V osmem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je Arcont iz Radgone na Prevaljah

premagal Fužinarja z Raven na Koroškem z rezultatom 22 : 21. Radgončani so ves čas vodili, tik pred koncem celo s štirimi goli razlike, tako da je zmaga zaslužena. Arcont Radgona: Kocuvan, Petraš, Pintarič, Hojs, 2, Smolko, 3, Zorko, 2, Trbuc, 1, Kepe, 4, N. Klun, 7, Fartek, Bogdanovič, Žinkovič, 3. (F. M.)

Strelstvo

V Ljubljani so bile priprave slovenske moške in ženske strelske reprezentance pred odhodom na evropsko prvenstvo, ki bo od 12. do 18. marca v Španiji. V reprezentanci so tudi pomurski strelci in strelke. V članski konkurenci bo nastopil Izidor Hreščak (SD Janko Jurkovič, Videm), v reprezentanci mladincev Valter Pajič (SD Kolomana Flisarja, Tišina), v reprezentanci mladink pa Maja Dular (SD Pomurka MI, Murska Sobota). Z reprezentanco je v Španijo odpotoval tudi trener SD Pomurka MI Murska Sobota Robi Tržan, ki je v vlogi trenerja mladinske reprezentance. Na fotografiji stojijo od leve: Valter Pajič, Robi Tržan, Maja Dular in Izidor Hreščak. (F. M.)

Karate

V Slovenskih Konjicah je bila prva pokalna tekma v karateju za mladince in mladinke. Sodelovali so tudi pomurski tekmovalci in tekmovalke. Iz KK Murska Sobota je zasedla Tina Mlinarič v katah med st. mladinkami tretje mesto, v borbah pa je bil Samuel Hodošek (63 kg) med ml. mladinci tretji. Ekipno so zasedle mladinke v katah (Meolic, Puhar, Hegeduš) drugo, ml. mladinci (Eržen, Novak, Benkič) pa tretje mesto. Od KK Mura-ke iz Murske Sobote je zasedla Andreja Benkič v borbah v kat. do 55 kg drugo mesto. Ekipno pa so zasedle mladinke v katah (Bejek, Benkič, Gomboc) tretje mesto. Iz KK Ljutomer sta zasedli Tina Mlinarič (55 kg) in Denis Marin (nad 75 kg) tretji mesti.

Šport od tod in tam

Nogomet – V tretjem kolu tekmovalstva za pokal NZS na območju MNZ Murska Sobota so bili doseženi tile izidi: Bakovci : Veržej 3 : 0, Cankova : Apač 0 : 6 in Čarda : Grad 3 : 1. (K. G.)

Mali nogomet – V tekmovalstvu druge slovenske lige v malem nogometu je Murska Sobota premagala Oplotnico z 11 : 7, tekma med Dolanami in Križevci pa se je končala neodločeno 3 : 3 (N. Š.)

Mali nogomet – V Limbušu je bilo polfinale državnega prvenstva za učence osnovnih šol. Med štirimi ekipami je zmagala OŠ III. Murska Sobota, ki je premagala OŠ Velenje s 5 : 2, OŠ II iz Celja s 13 : 0 in OŠ Limbuš s 6 : 1, ter se uvrstila v finale. Nogometašice OŠ III MS branijo naslov državnih prvakinj. (F. M.)

Badminton – V Bottropu v Nemčiji je bil 18. mednarodni mladinski turnir v badmintonu. V slovenski mladinski reprezentanci je nastopil tudi Lendavčan Miha Horvat in se lepo odrezal. V prvem kolu je premagala Tima Dettmanna (Nemčija) s 15:8, 17:14, v drugem pa Stewarta Kerra (Škotska) s 15:6, 14:17, 15:12 in se uvrstil med 32 najboljših, nato pa izgubil s Fincem Hyrylainenom so 14:17, 13:15. (F. B.)

Motokros – Na skupščini MTK Radenci so izvolili za novo predsednico Marijo Šaupert. Ustanovili so strokovno komisijo, ki jo vodi nekdanji večkratni državni prvak v motokrosu Boštjan Kampuš. Klub bo organiziral na Janževem Vrhu 22. aprila 2001 dirko za državno prvenstvo v vseh kategorijah. (O. B.)

Strelstvo – V Ljubljani je bilo polfinale državnega prvenstva s serijsko zračno puško dopisne lige. Med 30 ekipami je sodelovala tudi SD Gančani (Rebrica, Balažic, Hari) in s 1074 krogi zasedla tretje mesto ter se uvrstila v finale, ki bo 14. aprila v Ljubljani. (T. H.)

Namizni tenis

Radgona premagala Kemo

V štirinajstem kolu prvenstva v prvi državni članski namiznoteniški ligi je Radgona premagala Kemo iz Puconec. Radgončani so nadigrali tokrat slabe Pucončane. Kitajec Xu Jia in Rihtarič sta sama premagala Kemo. Častni točki so dobili Pucončani s tretjim igralcem Benkovičem. Uspešni so bili igralci Moravskih Toplic Sobote, ki so po hudem boju premagali Ero in si tako skoraj že zagotovili nastop v končnici med prvimi štirimi ekipami. Izkazal se je Karkovič s tremi zmagami, izvrstna pa sta bila Kocuvan z dvema in Koščak z eno zmago.

Radgona : Kema Puconci 6 : 2 (Benkovič : Pavič 0 : 2, Xu Jia : Benko 2 : 1, Rihtarič : Unger 2 : 0, Xu Jia : Pavlovič 2 : 0, Benkovič : Unger 0 : 2, Rihtarič : Benko 2 : 0, Xu Jia : Rihtarič : Unger - Pavič 2 : 0, Xu Jia : Unger 2 : 0); **Moravske Toplice Sobota : Ero - Tempo** 6 : 4 (Koščak : J. Slatinšek 0 : 2, Karkovič : Vodušek 2 : 0, Kocuvan : U. Slatinšek 0 : 2, Karkovič : J. Slatinšek 2 : 1, Koščak : U. Slatinšek 0 : 2, Kocuvan : Vodušek 2 : 0, Karkovič - Koščak : Slatinšek - Slatinšek 0 : 2, Karkovič : U. Slatinšek 2 : 0, Kocuvan : J. Slatinšek 2 : 0, Koščak : Vodušek 2 : 0).

V drugi ligi so Moravske Toplice Sobota (druga ekipa) na Ptuju nepričakovano premagale Petovio s 6 : 3 (Ocepek 3, Ropoša 2, Fridrih).

V tretji ligi je Kema II premagala Fužinarja s 6 : 0 (Gider 2, Zavec 2, Brumec 2) in izgubila z Muto z 2 : 6 (Gorčan, Gider). Mura je premagala Ljutomer s 6 : 1 (Tratnjek), s Fužinarjem pa igrala neodločeno 5 : 5 (Skizovič 2, Tratnjek, Tkalec, Tratnjek - Skizovič).

M. U.

Judo

Na mednarodnem tekmovalstvu v judu v avstrijskem Vöcklabrucku so sodelovali tudi pomurski judoisti in dosegli lep uspeh. Med člani JK Lendava je bil najuspešnejši Blaž Mlinarič (46 kg), ki je zasedel prvo mesto. Dominik Dominko (38 kg) in Tadej Časar (46 kg) sta bila druga. Marko Mlinarič in Alenka Premoša (oba 73 kg) pa sta bila tretja. Maja Uršič (JK Sankaku) iz Murske Sobote je zasedla med st. deklicami v kat. 52 kg prvo mesto. (FB, FM)

Košarka

Pomembna zmaga Radenske Creativa

V zadnjem kolu rednega dela prvenstva v državni moški košarkarski 1. B-ligi je Radenska Creativ v Murski Soboti premagala Novo Gorico z rezultatom 75 : 63 (50 : 46, 35 : 29, 16 : 13). Zaradi pomembnosti tekme za obe moštvi je bila igra nervozna, obe ekipi sta delali veliko napak in slabo metali na koš. Junak srečanja je bil Besedič, ki je dosegel daleč največ točk. Uspešno je zaigral tudi Novak, ki se je po poškodbi vrnil na igrišče. Strelci: Besedič 30, Želj 12, Novak 12, Meško 10, Niderl 6, Ulaga 3 in Bratkovič 2.

Atletika

Karmen Grnjak podprvakinja

V Celju je bilo državno prvenstvo v mnogoboju (60 m, 1000 m, kroglja, višina, daljina) osnovnih šol.

Lep uspeh sta dosegli članici AK Pomurje iz Murske Sobote Karmen Grnjak in Anja Cipot. Grnjakova (zmagala je v skoku v višino, 167 cm, v daljino, 476 cm, in su-

vanju krogle, 965 cm) je zasedla s 4.240 točkami drugo mesto in postala državna podprvakinja. Cipotova (zmagala je v teku na 60 m, 8,52, tretja je bila v skoku v višino, 145 cm, in v daljino, 471 cm) pa je zasedla s 4.026 točkami četrto mesto. Tekmovalo je 16 deklet. (F. M.)

Pomurje Skiny ostaja prvoligaš

V zadnji tekmi končnice državnega

prvenstva v ženski košarkarski ligi (play out) so Jesenice v Murski Soboti premagale Pomurje Skiny z rezultatom 81 : 69 (60 : 50, 39 : 40, 16 : 20). Strelke: Orjeva, 19, Horvatova, 17, Svetinova, 12, Kečeva, 8, Glišičeva, 7, Orbanova, 4, in Pušenjakova, 2. Sobotčanke, ki so zasedle drugo mesto, so si zagotovile obstanek v prvi državni ligi. (F. M.)

Jesenice	8	8	0	684:427	16
Pomurje Skiny	8	5	3	580:495	13
Repr. kadetinj	8	5	3	537:540	13
Comet	8	2	6	440:599	10
Domžale	8	0	8	462:606	8

Koper	22	16	6	1884:1556	38
Elektra	22	15	7	1888:1778	37
Maribor	22	14	8	1969:1829	36
Yurij PL	22	12	10	1667:1665	34
Hrastnik	22	12	10	1908:1901	34
Banex	22	12	10	1863:1872	34
Radenska Cr.	22	10	12	1796:1824	32
Ilirija	22	10	12	1874:1903	32
U. Olimpija ml.	22	10	12	1693:1681	32
Bežigrad	22	9	13	1654:1768	31
Nova Gorica	22	8	14	1824:1899	30
Radovljica	22	4	18	1586:1930	26

Rejnice in rejniki – rejenke in rejenci (4)

Mati, perica, varuhinja ...

Kar se pri Lehnerjevih skuha, se poje

Regina Lehner od Grada je dopolnila petinsedemdeset let. Zadnja leta se veliko ukvarja z gojenjem najrazličnejših vrtnih rož in lončnic. Brez rož pa ne more biti tudi pozimi, kajti tedaj izdeluje rože in razne okraske in raznobarnega krep popirja. Lani je celo vodila delavnico, v kateri so se v tej veščini usposabljal dekleta in mlade ženske.

Regini pa spomini uhajajo tudi v mlajša leta. Poročena je bila z Jožetom, ki pa je na žalost umrl pred osemnajstimi leti. Rodili sta se jima hčerki Marija in Inka. Najprej se je seveda ukvarjala z njima. Kar veliko časa jima je posvetila, saj ni bila zaposlena, ampak je hodil v službo le mož. Z eno plačo se je bilo težko prebijati, zato je Regina hodila prat in likat oblačila v neko bogatejšo gospodinjstvo; v Zajčovo učiteljsko družino pa je hodila okrog leto dni pazit na petletnega Darka, triletnega Maksa in osemmesečno Alenko. Potem ko se je ta družina odselila od Grada, je vzela v domače varstvo bratca in sestrico Zdenka in Alenko iz Uzelčeve družine, saj sta bila starša močno angažirana v službah, otroškega vrtca na vasi pa tedaj še ni bilo. Krajši čas je pazila Liličano iz Šušlekov družine. Zelo lepe spomine ima tudi na varstvo Gjergjekovega Boštjana, za

Regina Lehner od Grada s svojimi prvimi tremi varovanci.

katerega je skrbela štiri leta, dnevno od sedme do šestnajste ure,

Fant je zdaj, enako kot drugi varovanci, že odrasel in kar veliko krat pride k mami (tako pač ogovarja svojo varuhinjo) in povpraša, kako kaj živi. Vselej mu ponudijo kaj za pod zob in fant se ne brani. Ve pač, da vse, kar se pri Lehnerjevih skuha, se poje! To ni le neke vrste slogan, ampak resničnost. Lehnerjeva gospa namreč svojim varovancem ni kuhala posebej (da bo tako ravnila, je povedala tudi staršem), ampak so jedli pač tisto, kar je nastalo na štedilniku – za domačo družino. Otroci so se tako navadili in niso bili nič izbirčni.

Regina Lehner pa je pazila seveda tudi na svoje vnuke, torej na otroke hčerk Marije in Inke. Prva jo je razveselila s Suzano in

Ireno, sedemnajst let pozneje pa še z Markom; druga pa z Jožetom in Izotkom.

Obe hčerki sta bili v Nemčiji, mati Regina pa je doma pazila njune otroke. No, ko se je rodil Marko, se je mama že za stalno vrnila domov, Inka pa je še vedno v Nemčiji, tako da ju je babica negovala in vzgajala, ko sta bila še dojenčka, pozneje kot osnovnošolca in nazadnje še kot mladostnika. Zanju se je več žrtvovala kot lastna starša.

Pravimo, da deca hitro rastejo. Zrasli sta hčerki, zrasli so vnuki in prišli so tudi pravnuki. Regina Lehner je ponosna na dve vnukinji: Selmo in Evo ter na tri pravnuke: Patrika, Blaža in Luka. Enkrat v juniju bo prikukal na svet šesti vnuk (ali vnukinja). Veseli se tudi tega. Srečna je, da imajo zdaj vsi otroci lepše otroštvo, kot ga je imela ona. Deco ima namreč nadvse rada.

Š. S. ■

Odkar ji ni treba več paziti na otroke, se Regina razdaja pri izdelavi cvetja iz krep papirja. Izdelala je tudi cvetnonedeljski presmec. – Foto: Š. S.

Lepe želje, čestitke in pozdravi

Pozabil tisto poletje si, ko ljubila sva se; ko šepetala sva nežne besede ... Pozabil zelene si oči in »blonine« lase in dan, ko sva se razšla. Toda ne pozabi, da ljubila sem te, in edina želja mi je, da vrneš se. Še zmerom, Andreas, ljubim te – Tvoja M.

Jožetu Buzetiču čestitam za god in želimo veliko sreče in dobrega razpoloženja – zet Branko s Sandro in domačimi.

Draga Mojca Vuković! Ob tvojem osemnajstem rojstnem dnevu želimo, da se ti uresniči vse lepe želje, da bi bila srečna in zadovoljna in še naprej tako prijazna in da bi ostala taka, kot si vedno – vsi, ki te imamo zelo radi.

Dragi Adeli Žalik iz Sežane, ki praznuje rojstni dan, želimo odlično zdravje in veliko sreče ter izpolnitev vseh želja ter da bi nas kmalu obiskala – vsi sorodniki iz Murske Sobote in Salovec.

Dragi ženi, mami in babici Marjiti Oswald iz Hrastja – Mote želimo za njen dvojni praznik tr-

praznovanje v krogu družine – mož Tone in sinovi z družinami; vnuki Zvonko, Nadja, Sandi in Sabinica pa pošiljajo babici dva-insedemdeset poljubčkov.

Dragemu očetu Jožetu Vuku iz Male Polane 70 za njegov štiri-insedemdeseti rojstni dan in god prirčne čestitke z željo, da bi ostal zdrav in vesel – sin in hčerke z družinami, posebno pa pravnuki.

Aleksandri Divjak z Janževge Vrha čestitam za šestnajsti rojstni dan, želimo veliko sreče, zdravja ter uspeha v šoli – mama, ata, sestra Petra in stara mama.

Dragi sodelavki Štefki Klar iz Ljubljane, Preglov trg 7, in njenemu izvoljencu Srečku želimo vse najboljše na novi življenjski poti, še posebej pa lep naraščaj – sodelavci.

Naš najdražji brat Jože iz Bratonec je praznoval rojstni dan, zdaj pa bo praznoval god. Za oba praznika prirčne čestitke, dosti

dni v krogu najdražjih. Bog te živi sto let, kličejo – sestre in brat z družinami.

Dragi botrici Leji Benkovič iz Martjanec čestitam za osemnajsti rojstni dan, želim srečo in zdravje ter izpolnitev sleherne želje – mali Tilen iz Sela.

Dragemu vnuku Benu Logarju iz Gornje Radgone pošilja prirčne čestitke za petindvajseti rojstni dan in želi veliko zdravja, sreče in ljubezni ter vsega drugega – oma, ki ga ima srčno rada.

Jožetu Prši iz Velike Polane iskrene čestitke za god, ženi Marjiti pa vse lepo za rojstni dan. Obema želim dobro zdravje, veliko medsebojne ljubezni, veselja in da bi me še naprej tako rada obiskovala – mati iz Male Polane.

Dragi sestri Tončki Kmetec s Ptujem, ki praznuje sedemindeseti rojstni dan, iskrene čestitke in same lepe želje. Bodi zdrava in srečna med svojimi najdražjimi. To ti želiva – Albina in

Vprašanje št. 13

Kateri Jožef je naredil načrt za znamenito cerkev v Bogojini:

a) Jožef Rituper

b) Jožef Plečnik

c) Jožef Špindler

Reševalec:

iz

ulica oz. hišna številka

pošta

Zaokrožite črko pred pravilnim odgovorom, izrežite kupon in ga prilepite na dopisnico ter pošljite čimprej na naslov: Vestnik, 9000 Murska Sobota, Ul. arh. Novaka 13. Žrebanje bo v torek, imena nagajencev pa bomo objavili že v naslednji številki. Kupone, ki niso izžrebani ne v tedenskem ne v mesečnem žrebanju, dajemo v boben za sklepno super žrebanje in super nagrado Fiatov avto seicento.

BERITE IN ODGOVORITE, DA DOBITE

Pravilen odgovor prejšnjega vprašanja je bil za črkama a (Geza Grabar) in b (Geza Farkaš) Nagajenci pa so:

1. Nino Lovrenčič, Javornik 24, 2390 Ravne na Koroškem: kuharska knjiga Boug žegnaj
 2. Ludvik Nemec, Krplivnik 32, 9205 Hodoš: Vestnikova majica
 3. Matej Ošljaj, Gomilica 69, 9224 Turnišče: Vestnikova majica
- (Nagrade prejmete po pošti)

NAGRADNI KVIZ VESTNIKA
NE PREZRITE!

Po vašem odzivu sodimo, da ste veseli našega kviza, saj iz tedna v teden prejemo vedno več dopisnic z odgovorom na vprašanje. Vestnikov nagradni kviz bo trajal tja do maja.

Morda pa se bo ravno tebi, dragi bralec, ki imaš zdaj pred seboj Vestnik, končno nasmehnila sreča, saj bomo v maju izžrebali avto Fiat seicento, 27. marca in 24. aprila pa bomo izžrebali (in objavili v naslednjih številkah) dobitnike mesečnih nagrad, ki so: računalniki in vrednostni boni za 20.000 in 40.000 tolarjev. Imamo tudi tedenske nagrade: kuharske knjige Boug žegnaj in Vestnikove majice.

Lepe želje, čestitke in pozdravi

Vse najboljše Barbari za šestnajsti rojstni dan! Želimo, da se ji izpolni vse skrite želje, da bo zdrava, vesela in imela veliko sreče v ljubezni – kolegice s Srednje živilske šole Maribor.

Dragima Anici in Francu Tkalcu od Lipe ob praznovanju rojstnih dnevov prirčne čestitke, dobro zdravje, ljubezen in vse drugo, kar si sama najbolj želite. Hvala tudi za dobroto, ki smo je deležni od vaju – vsi, ki vaju imamo radi, posebno vnuka David in Patricija.

Te dni praznuje Marjeta Smej. Želimo ji vse najlepše in najboljše, predvsem pa veliko sreče, zdravja, ljubezni in osebnega zadovoljstva – hčerki Sonja in Sandra.

Snahi Jožici Oswald iz Hrastja – Mote želimo za njen dvojni praznik dosti zdravja in osebne sreče – tast Tone z ženo in Draga z družino.

Dragi tetici in strini Marjiti Tibaut iz Žitkov želimo ob praznovanju osemdesetega rojstnega dneva dobro zdravje, srečo in zadovoljstvo ter kličemo še na mnoga leta – sosede.

Dragi botri Tilčki Kolarič iz Bučkovec želimo vse lepo v življenju, za njen god pa mnogo sreče, posebno pa zdravja in še na mnoga leta – nečakinja Cvetka z družino iz Drakovce.

Jože Gomboš praznuje god. Želimo mu dosti sreče in kličemo na zdravje – brat Drago z Jasmino in domačimi.

Te dni praznuje rojstni dan Glazika Temlin iz Brezovec. Kličemo

želimo prijetno praznovanje v družbi sina Vlada, snake Nade in vnukinje Tanje – svak Štefan z ženo Vido ter nečakinji Miriam in Darja z družinami.

Dragi mami Marjiti Horvat iz Bratonec ob praznovanju rojstnega dneva vse najboljše ter še veliko zdravih in srečnih let – hčerki Jožica in Milica z družino.

Dragemu dedku Jožetu Žigertu iz Lomanoš vse najboljše za rojstni dan in god, dobro zdravje in da bi naju imel še naprej tako rad – vnuka Denis in Laura.

Tale čestitka je namenjena Jožetu Gregorju iz Bakovec. Vse lepo za god, dobro zdravje in vse, kar si sam najbolj želi – soseda Irena in njeni domači.

Naši dragi Micki Maučec za njen dvojni praznik iskreno čestitamo in kličemo: še na mnoga, srečna in zdrava leta, predvsem pa trdno zdravje v krogu najdražjih – sestri in brata z družinami, šest nečakov, dve nečakinji, Jerica z družino, posebej pa še Goran in Petra.

Ob srečanju z Abrahamom želimo dragi Olgi Varga vse najboljše, mnogo sreče in zdravja ter izpolnitev vseh želja – Jože z družino iz Lendave.

Sonji Žižek iz Iljaševce vse najboljše za šestintrideseti rojstni dan, vse lepo, trdno zdravje, in da bi bila še naprej tako dobra žena in mamica – mož Bojan, sinova Aleš in Denis ter mama Frančiška.

Vse najboljše za rojstni dan Nataliji Hrašovec iz Kroga. Izpolni naj se ti vse skrite želje, bodi srečna in zdrava, želi – Bojan iz Murske Sobote.

Alešu Horvatu iz Lendave želimo ob praznovanju šestnajstega rojstnega dneva zdravja, sreče in izpolnitev vseh želja – mama, ati in sestra Tanja.

V tem tednu se nam je spet pridružil veliko novih naročnikov in bralcev. Vse lepo pozdravljamo v veliki Vestnikovi družini in upamo, da bomo z vsebino domačega tednika upravičili njihova bralska pričakovanja – Vestnik.

KUPON za brezplačno čestitko v Vestniku

Besedilo:

Naslov pošiljatelja:

Pota in stranpota

Mojstrsko izpeljan beg izza rešetk

Kam sta jo popihala Ivica in Tomi?

O tem, ali je 1.216 zapornikov na nekaj več kot dva milijona prebivalcev Slovenije veliko ali malo, ne bomo izgubljali besed, dejstvo pa je, da se je v nedeljo število znižalo za dva. Med 19. in 20. uro sta namreč iz mariborskih zaporov, kjer so bili tedaj za rešetkami 103 obsojenci, 62 pripornikov in 18 oseb, kaznovanih zaradi prekrškov, pobegnili 31-letni Ivica Pintarič iz Maribora in njegov zaporniški zaupni prijatelj 20-letni Tomi Makoter s Cvena.

Pintarič je bil obsojen na dve leti in tri mesece zapora, ker je storil kaznivo dejanje protipravnega odvzema prostosti in posilstva. Na svobodo bi ga spustili proti koncu maja 2002. Če pa bi bil v zaporu priden, bi zadil na svobodo najbrž nekaj mesecev prej.

Makoter bi moral »sedeti« let dni zaradi kaznivga dejanja izsiljevanja. Potem pa bi menda moral še na odsluženje kazni v Celje, ker so ga obsodili še za neko drugo kaznivo dejanje, zato bi moral ostati v zaporu skupaj dve leti in sedem mesecev. Če pa bi mu medtem dokazali še storitev drugih grehov, se lep čas ne bi znebil zapore.

Fanta, ki sta se v zaporu kar dobro vedla, sta pri upravniku moledovala za zaporniški dopust, vendar je bilo zanj še prezgodaj. Kdo ve, ali bi se vrnila? Potem je padla ideja, da se kar sama osvobodita zaporniške more. Za zdaj jima je uspelo: v nedeljo sta mojstrsko izpeljala beg.

Zgodilo se je v nedeljo, 11. marca, zvečer, ko je po običaju v zaporih majhna gneča. Tedaj namreč zaporniki ne čemijo zaprti v sobe, ampak so odprta ne le vrata sob, ampak tudi rešetkasta vrata na oddelkih, kajti ljudem na prestajanju kazni je pač treba omogočiti nemoten dostop do kopalnice. Pintarič in Makoter pa v ti-

stem času nista mislila na prho, četudi ta blagodejno de, ampak na svobodo, in nekako se jima je uspelo izmuzniti mimo paznikov in prebila sta se do učilnice, oddaljene okrog 60 metrov. Tam sta potem, kot so ugotovili pozneje, prečagala rešetke na oknu, se potegnili skozi okno, ki »gleda« na dvorišče delovnega obrata galvanike, in se spustila (ali skočila) na tri metre nižje dvorišče. Nato sta

se povzpela na streho galvaniške delavnice, kmalu zatem pa sta že bila na drugi strani zaporniških zidov: v Ulici talcev oziroma pri cesti, ki pelje iz mesta v smeri Celja.

Zanimivo je, da so zaporniške videokamere zaznale oziroma posnele premikanje na strehi galvanike in da je dežurni, ki je vse to videl na monitorju, takoj obvestil paznike. Očitno pa niso pomislili na beg katerega od zapornikov. Šele nekaj časa pozneje, ko so ugotovili, da dva manjkata, so zagnali krik in vik. Mariborski policisti, ki imajo svojo postajo v neposredni bližini, so prejeli obvestilo o pobegu štiri minute pred 20. uro in takoj je stekla akcija odkrivanja.

Pogled na mariborske zapore iz Ulice talcev. Visoko obzidje, videokamera, bodeča žica ... Vse to je bila malenkost za mojstra pobega. Ne, nista mogla delovati sama, sicer bi se zataknilo že pri žaganju rešetk. - Foto: Š. S.

Varnostne razmere v občini Dobrovnik in ilegalci

Varnostnik prevažal begunce?!

Požončeva: »Na Madžarskem čaka več kot 500 tisoč prebežnikov!«

Na vabilo predstavnikov policijske postaje Lendave se je ustanovil sosvet županov in policistov, ki bodo skupaj poskušali urediti razmere na varnostnem področju v primerih, ko ni treba grobo ukrepati. Forum bo rotacijsko po eno leto vodil posamezni župan, prvi pa je na vrsti župan dobrovniške občine Marjan Kardinar, ki ga je namestnik komandirja policijske postaje Lendava Jože Prša pohvalil za veliko vložene truda in volje. Varnostne razmere v občini Dobrovnik pa je Prša ocenil kot dokaj stabilne in dokaj varne za občane.

Kriminala pa nikakor ni manjkalo. Leta 2000 je bilo v občini 12 kaznivih dejanj, največ tatvin. Pri kršenju javnega reda in miru je bilo podanih 29 predlogov sodniku za prekrške, s tem da je treba poudariti, da se ena in ista imena pojavljajo večkrat. Bilo je 14 prometnih nesreč s tremi smrtnimi žrtvami, najbolj pa so ogoščeni kolesarji in mopedisti. Izrečene so bile 104 mandatne kazni, na prvih dveh mestih pri vzrokih za nesreče pa sta hitrost in alkohol. Vseh kršitev cestnoprometnih predpisov je bilo 153, to pa pomeni le tri odstotke na območju pod upravo Policijske postaje Lendava. Toda tri v peti je tako kot kje drugje povečano število ilegalnih prehodov čez mejo. Lani so podali sodniku za prekrške 39 predlogov zaradi prehoda meje »na črno«. Ilegalci

pa krajejo in vlamljajo v avtomobile in počitniške hiše. Sicer je bil v občini Dobrovnik doslej vzet samo en avto, in sicer 9. januarja ponoči v Strehovcih, vendar je bil že najden in vrnjen lastniku. Največ ilegalnih prehodov je v torek, sredo in četrtek od 20. do 4. ure, največ vlomov pa se zgodi ponoči in ob koncu tedna. »Krajejo pa na zelo primitiven način, tako da enostavno kaj razbijejo ali zvijejo,« je dejal Prša. Na pripombo Franca Trajberja, da Strehovci niso varni, saj mora tam prebežnike voditi nekdo od domačinov, pa odgovoril: »Prav imate. Vlada je nekoliko prepozno ukrepala. Sicer smo poostreli nadzor, sam sem bil v Strehovcih že dvakrat, a kakšnega večjega uspeha nismo imeli. Lopovi so se preusmerili. Nihče več ne kraje. Sedaj se ukvarjajo

z drogo, orožjem, begunci, so dobro organizirani, saj imajo predhodnice, ki jih takoj opozorijo, če so policisti v bližini, tako da kasneje ni nikogar več. Zato apeliram na domačine, da o tovrstnih premikih obveščajo policijo.« Eden dober namig je že dobil, namreč zvonik na dobrovniškem pokopališču, ki naj bi bil idealen za orientacijo, domačini pa javljajo o povečanem prometu med 1.30 in 3.30 ter besnem lajanju psov. Poslanka Maria Požonec sama razpolaga s podatkom, da v tem trenutku na Madžarskem čaka čez pol milijona prebežnikov za illegalni prehod meje. Stanje se zdi še bolj absurdno s primeri, kot je bil nedavni, ko so policisti v avtu uniformiranega varnostnika odkrili kar štiri ilegalce! Na pripombo Ištvana Lajterja, da so prehodi čez mejo znani in bi zato policija lahko storila več, pa Prša odgovarja: »Policijska postaja Lendava pokriva 106 kilometrov meje, zato jo je težko celo nadzirati. Omejeni smo s kadrom in nadurami, kajti policisti lahko po zakonu delajo samo določeno število nadur.«

Tomo Koles

Tedaj je bilo že vsem jasno, da po strehi ni hodil mesečnik (človek, ki ga nosi Luna), ampak sta bila na njej Pintarič in Makoter. Policija ju seveda ni prišla, kajti od poba do alarma je potekla skoraj ura.

Mariborski zaporu so zelo stari. V torek, ko sem jih obiskal, je ves ljubi dan deževalo in zato je bilo vse toliko bolj turobno. Upravnik je ponovil že tolikokrat povedan opis poba. Zdaj je zadeva v rokah policije in kriminalistične službe, ki ne le da išče pobegla zapornika, ampak tudi ugotavlja, ali sta bila Pintarič in Makoter res sama, ali pa jima je pri tem kdo pomagal. Skoraj neverjetno se zdi, da jima je uspelo v kratkem času prerezati rešetke na oknu. No, če bi imela kotno brusilko, potem bi šlo hitro, toda onadva naj bi to naredila z žičnato žagico. Morda pa so bile rešetke že prej prerezane in rezi zakriti pred pazniki, pa je zato zdaj šlo gladko?

Še bi lahko nizali. Pa pustimo to preiskovalcem! Zdaj je najpomembnejše, da fanta čimprej primerjo in ju odpeljejo tja, kamor sodita. Bega jima seveda ne bodo šteli v dobro, ampak bosta zaradi tega izleta dobila še kak mesec zraven. Seveda, ko ju bodo prijeli. Pri odkrivanju pobeglih kaznjencev lahko pomagamo tudi občani.

Ivica Pintarič je visok 172 centimetrov, kratko pristriženih kostanjevih gladkih las, oblečen v temna usnjena oblačila in obut v črne čevlje. Tomi Makoter je visok okrog 180 centimetrov, kratkih kostanjevih las, oblečen v črno Adidasovo trenirko z belimi črtami in obut v teniške copate. V takih oblačilih in tako obuta sta bila, ko sta pobegnili iz zapore, zdaj pa sta prav gotovo že oblečena kako drugače, zato ju samo po oblačilih najbrž ne bo nihče odkril. Morda pa kdo ve za gnezdece, kjer sta se nastanila, za državo, kamor sta jo popihala? Ni namreč izključeno, da sta kje na Ilirvaškem, saj naj bi bil Pintarič rojen v sosednji republiki, ali pa sta morda kje v Avstriji.

Preiskovalci ju seveda iščejo tudi v njihovih domačih krajih. Se pa celo večnost ne bosta mogla skrivati, zato ju bodo prej ali slej prijeli.

Zdaj najbrž kdo poreče: spet ti Makoterji! Na žalost je tako.

O njih bodo mediji še in še poročali, kajti čez določen čas bo znano, ali bo državni tožilec vložil tožbo zoper Milico M., ki jo sumijo, da je plačala za umor svojega moža Janka.

Tega naj bi sicer spravila na drugi svet osumljena Bojan Ž. iz Čentibe in Ladislav O. iz Lendave. Vsi trije so v preiskovalnem zaporu, ki se jim izteče proti koncu tega meseca, a ga sodišče lahko podaljša.

Š. S.

Zgodilo se je ...

Kunova

V Kunovi pri Negovi se je zgodila 11. marca ob 4.30 prometna nesreča, ko je voznica osebnega avta C. S. zapeljala na levo stran ceste in nato v občestni jarek, kjer je trčila v betonski prepust. Škoda na avtu ni ravno velika (50.000 tolarjev), hude pa so telesne poškodbe.

Fokovci

Prav tako 11. marca, vendar točno opoldne, je voznik kmetijskega traktorja S. A. zapeljal s priklopnikom v jarek, nato je traktor potisnilo proti sredini vozišča, kjer je trčil v voznika osebnega avta Š. A. Ta in njegova sopotnica sta se lažje poškodovale, škode na obeh vozilih pa je za 800.000 tolarjev.

Bakovci

V ponedeljek, 12. marca, okrog 18.40 je voznik osebnega avta B. C. trčil zunaj naselja Bakovci v J. P., ki se je rolal. Fant se je hudo poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v soboško bolnišnico.

Kobilje

Devetega marca, kmalu po 16. uri, je izbruhnil požar na lesenem skednju, velikosti 20 krat 6 metrov na Kobilju. Kljub posredovanju gasilcev je ogenj uničil celotno konstrukcijo in nekaj orodja ter drugih reči, ki so bile pod streho, zato je škoda za več kot milijon tolarjev.

V Selu pa je 12. decembra zagorela suha trava v zapuščenem vinogradu. Jo je vžgal kdo, kateremu gre na živce neobdelan vinograd? Tudi to je (med drugim) mogoče.

Bratonci

Na površino ob cesti Bratonci-Dokležovje je na sam dan žena nekdo pripeljal ajdove odpadke, ki so se sredi poldneva vneli, nato pa se je ogenj razširil na območje dvajsetih metrov ter ogrožal grmičevje in gozd. Posredovali so beltski in bratonski gasilci.

Pomurje

Pomurci smo žal zelo nagnjeni k samomorilnosti. Zlasti v obdobju, ko se poslavlja zima in prihaja pomlad, je veliko samorov. Vsako življenje je dragoceno. Desetega marca si je vzela življenje 92-letna občanka z Goriškega. Brez komentarja.

Hrastje - Mota

Delavci Cestnega podjetja Murska Sobota, ki gradijo v tem kraju cesto, so našli pri avtobusnem postajališču ročno bombo M-75. Pravilno so ravnali, ker je niso sprožili, ampak poklicali pirotehniko. ki je nevarno reč odpeljal na varno.

Š. S.

Vlomi, tatvine in še kaj

V Motvarjevcih je pela motorna žaga. Nekdo je odpeljal iz tujega gozda nekaj lesa, ne da bi lastnika šel vprašat, koliko bo moral zanj plačati. Gozdni tat!

Z gradbišča poslovnostanovanske zgradbe v Radencih je neznanec odtujil prenosno žago za rezanje kamna in keramike, vredno 238.602 tolarja. Jo bo prodal ali začel z obrtjo?

Stanovalec v bloku v Mojstrski ulici v Murski Soboti je odšel kar 180.000 tolarjev za kakovosten ribiški pribor, zdaj pa je slabe volje, kajti ribiške palice in vse drugo mu je nekdo ukradel, četudi je imel reči na varnem v kletnih prostorih.

Iz dveh počitniških hišic v Mekotnjaku pri Ljutomeru so ukradli neznanec nekaj gospodinjskih aparatov in električnega orodja, vino, žgane pijače, oblačila, stanovanjsko opremo, vrtno orodje in še kaj, zato so lastnico iz Maribora oškodovali za več kot 250.000 tolarjev, lastnico iz Ljutomera pa za 150.000 tolarjev. Zanimivo, mar ne: v moške vikende si očitno niso upali.

V Ropoči je nekdo ukradel večjo količino sadik sadnih dreves. Zdaj je pač že skrajni čas za sajenje, vendar časovna stiska seveda ni opravičila za stikanje po tujem sadovnjaku.

V športnem centru v Gornji Radgoni se najdejo ne le športni rekviziti, ampak tudi pijače. Za to smo zvedeli iz policijske vesti o vlomu v prostore športnega centra, iz katerega so vlomilci odnesli nekaj žog in brezalkoholnih pijač.

V ekspoziuri LB Pomurske banke v Gornji Radgoni so odkrili ponarejen bankovec za 5.000 tolarjev. Očitno je spet nekdo vključil dober barvni kopirni stroj in se lotil kaznivga ponarejanja.

Z gradbišča murskega mostu pri Krogu je nekdo v noči s ponedeljka na torek ukradel različen gradbeni material in gradbene elemente, s čimer je GIZ Gradis Ljubljana oškodoval za milijon tolarjev.

V Cezanjevcih je v noči s ponedeljka na torek izginilo šestdeset cipres, ki jih je gojitelj pripravil za prodajo. Jih bo zdaj prodajal tat ali jih bo kar sam posadil na svojem gruntu? Bomo videli.

Š. S.

Sto let stara brizgalna

V PGD Lešane je vključenih 114 članov. V zimskem času so obnovili več kot sto let staro ročno gasilsko brizgalno, ki jo je izdelalo dunajsko podjetje Ekerreuter. Z obnovo so se oddolžili že umrlemu gasilcu Jožetu Sinicu, ki je deloval v gasilstvu več kot petdeset let in se je tudi zavzemal za ohranitev stare gasilske opreme in orodja. - Foto: L. Kr.

Cankova

Kultura ima posebno mesto

V letošnjem letu je predviden bogat program dela Turističnega društva Cankova. Pod vodstvom predsednice Hilde Vogrinčič so si namreč začrtali zares obsežno organizacijo raznih prireditvev, sodelovanja in drugih dejavnosti. Ta program so finančno ovrednotili na približno 840.000 tolarjev.

In kaj si obetajo? Med prireditvami bo najprej na vrsti »Fašene«, in sicer 25. februarja. Marca bodo pripravili že dokaj odmevno prireditev Jožefovi dnevi, 30. aprila pa bo kres na jezeru. Za 5. avgust pripravljajo turistično-kmečke igre, konec leta pa bo silvestrovanje na prostem. Poleg tega nameravajo sodelovati na več drugih prireditvah. Poleg aprilske Velike metle bo maja srečanje objezerskih turističnih krajev v Mostu na Soči, 15. julija se bodo udeležili prireditve Žetev v Kraščih, v Gerlinčih in Kraščih pa naj bi organiziralo cankovsko turistično društvo kuharski tečaj v dveh skupinah.

Seveda pa niso pozabili tudi na vseslovensko tekmovanje Moja dežela lepa, urejena in prijazna ter akcijo Turizem – ohranitev svetovne dediščine za novo tisočletje, v okviru katere bodo poskrbeli za ohranitev naravnih vrednot in kulturne dediščine. Hkrati načrtujejo kolesarjenje in nedeljsko druženje po turističnih poteh občine in popis rokodelcev po vaseh.

Milan Jerše ■

V Gönterjevi vasi v glavnem kmetujejo

Imajo lepo dvojezično šolo, a premalo prvošolcev

Prehitro dotrajana streha vaške kapele

Genterovci so lepo urejeno ravninsko naselje, ležeče na levi strani Bukovniškega potoka. Tukajšnja nadmorska višina je komaj 169 metrov. Skozi naselje vodi cesta proti bližnji Lendavi, Turnišču, Dobrovniku ... Pokrajino lepo zaokroža Genterovski log s hrasti, jeseni, jelšami. Polovica prebivalstva je slovenske in druga madžarske narodnosti, ki v glavnem kmetuje. Po madžarsko se pravi naselju Gönterhaza, to pa v prevodu pomeni Gönterjeva vas.

Genterovci in Kamovci tvorijo eno krajevno skupnost. Predseduje ji Jozsef Csuka. In tokrat je tekla beseda predvsem o Genterovcih. Tu živi okoli 200 prebivalcev. Pred drugo svetovno vojno jih je bilo 393. Hiš je bilo takrat 85, zdaj jih je le pet manj, a nekaj jih je praznih. Predsednika najbolj teži kmetijska problematika. Njegova družina obdeluje prek 30 hektarjev zemlje. Polovico je ima v najemu. Največ seje pšenico, koruzo za silažo in sladkorno peso. V okviru podjetja Kras Sežana redi okoli 60 govejih pitancev. Ko so skrmljeni, jih proda v Sežano. Na plačilo je treba čakati od 30 do 45 dni. Zadnje čase pa je težko dobiti tudi pitance. Težava je tudi s prodajo poljščin zadržki. Odkupljeno plača komaj po petdesetih ali šestdesetih dneh. In tudi država se ne drži svojih obljub. Tako ni izplačala subvencij za kmetijstvo. Tukajšnji kmetje bi morali dobiti po hektarju po 53 tisoč tolarjev za pšenico, 27 tisoč za koruzo ... Denar bi moral pritekati v Genterovce od lanskega septembra. Mogoče bo plačano konec letošnjega februarja. Kmetje po-

trebujejo denar za umetna gnojila, škropiva ...

Okoli 16 tukajšnjih krajanov dela v Nemčiji ali Avstriji. Precej vaščanov je starejših od 65 let. Mladi so začeli ostajati doma, ker je v lendavskih podjetjih manj dela. Včasih je bilo tam zaposlenih kakih 60 vaščanov, zdaj jih je pol manj.

Zadnja štiri leta imajo lepo dvojezično šolo, telovadnico, vrtec. Šola je bila v Genterovcih ustanovljena leta 1893. Imela je en oddelek. Lani so začeli s programom devetletke. Prirastek prebivalstva je nizek. V prvem razredu imajo le štiri ali pet otrok. Sem vozijo nekaj šolarjev s kombijem iz Dolge vasi. Sicer pa je tukajšnja šola namenjena za staro in novo Mostje, Banuto, Genterovce, Radmožance in Kamovce.

Leta 1978 so v Genterovcih postavili novo vaško kapelo. Tako ji vsaj pravijo, čeprav gre za večjo stavbo. Nepričakovano hitro je začela puščati streha in zdaj se pripravljajo na obnovo. Tu žive katoličani. Cerkevne obrede ima pri njih enkrat redensko duhovnik iz Dobrov-

Predsednik Krajevne skupnosti Genterovci Jozsef Csuka se je ob mojem obisku pripravil na odhod v Lendavske gorice. Mila zima omogoča zgodnje rezanje vinske trte ... Foto: F. Š.

nika. Obredi so izmenično ob sobotah ali nedeljah. Območje je sestavni del občine Lendava, sodi pod pošto Dobrovnik ... Pred drugo svetovno vojno je bila v Genterovcih celo samostojna občina.

Obrtnikov nimajo. Imajo le zasebno trgovino za potrebe kmetijstva. Nekdanjo Univerzalovo oziroma Mercatorjevo vaško trgovino z mešanim blagom ima v najemu zasebnik. Včasih je bil v njeni povezavi bife, a zdaj ga ni več.

Predsednikova družina se je ob mojem obisku odpravljala v Lendavske gorice. Tokratna zima je namreč omogočila zgodnejše delo v vinogradu. In tja se

odpravljajo v svoje gorice več tukajšnjih prebivalcev. Poudariti moram, da družina Csuka vzorno kmetuje. Lani so kupili nemški kombajn. Prejšnji je star dvajset let in je bil izdelan v Zemunu. V kmetijstvo je treba veliko vlagati. Pomagati si je treba s krediti, a so obresti vedno višje, je dejal predsednik. V njegovem gospodinjstvu živita le še žena Iluš in sin Jože. Hčerka Jutka je poročena in živi z družino na Kapci. Je knjižničarka v lendavski osnovni šoli. Babica in dedek sta ponosna na njuna otroka oziroma svoja vnuka Adama in Davida.

Franček Štefanec ■

Znamenitosti naših krajev

Iz grofičinega vodnjaka

Katarina Felbar, zadnja prebivalka marofa, ob grofičinem vodnjaku. – Foto: J. Ž.

Bo kaj penez za zapuščen studenec?

Beltinska grofica je imela nekoč večjo posest tudi na območju Velike Polane. Tam, na robu vasi, je bil tako imenovani marof – gospodarska postojanka.

Grofica že dolgo ni, njena zemlja pa je prešla z agrarno reformo v posest in last revnim kmetom. Na marofu pa sta ostali dve domačiji: Felbarjeva, na tej še malo kmetujejo, in Volfova, ki propada, saj je gospodar, ki ni imel potomcev, umrl. Še vedno

pa je na marofu »grofičin« vodnjak. Skopan je v globino petih metrov in obzidan, na površju pa zaščiten z lesenim okvirjem. Nekoč so se s to vodo odžejali delavci na grofičinem posestvu, pozneje pa novi lastniki zemlje in ljudje z omenjenih dveh kme-

tij. Tudi pastirji so se prihajali tja osvežit z zdravim pitno vodo.

Danes voda iz grofičinega vodnjaka ni več pitna, saj ga že dolgo nihče ni očistil. Zdaj je na potezi velikopolanska občina, ki se bo morda zgledovala po nekaterih goriških občinah, ki so poskrbele za revitalizacijo marsikaterega starega vodnjaka, ki velja odtlej za turistično znamenitost. Vsekakor bi se kazalo potegovati tudi za denar iz Heliosovega sklada za ohranjanje slovenskih voda – vodnjakov.

Jože Žerdin ■

Na kratko

Velika Polana

Na redni letni seji se je sešlo občinsko gasilsko poveljstvo, ki ga vodi Milan Prša. Ocenili so lansko delo na področju preventive in usposabljanja. Ugotovili so tudi, da imajo vsa štiri gasilska društva že zastarelo gasilno tehniko.

Letos bodo oblikovali požarni sklad ter izdelali načrt nabave orodij in opreme za petletno obdobje. Že letos bodo postavili štiri nadzemne hidrante. Pripravljajo ocenjevanje društev, izvedli bodo tekmovanje za pokal velikopolanske občine in imeli regijsko tekmovanje. Za podmladek bodo poskrbeli tudi z ustanovitvijo krožka mladih gasilcev na OŠ Velika Polana itd. (J. Ž.)

Stogovci

Delo KUD-a Stogovci še vedno sloni na nekaj posameznikih, ki želijo preporod. Seveda sami ne bodo mogli izpeljati vseh načrtov, zato so dobrodošli novi člani. Potem bodo lahko razmišljali tudi o organiziranem delovanju različnih sekcij (folklor, pevski zbor, dramska sekcija ...), ki bi še bolj poživile življenje v tem kraju na Apaškem polju, kjer so nekoliko obnovili dvorano, vendar je treba opraviti še veliko dela (sanitarije, na primer). Upajo na denarno pomoč občine. (B. Ma.)

Gornja Radgona

Zgodovinsko društvo Gornja Radgona je izdalo lani knjigo o mlinih v nakladi 300 izvodov. Ti so hitro pošli in kmalu jo bodo ponatisnili.

V knjigi je prikazanih več kot sto mlinov, ki še stojijo ali so delovali v preteklosti. Knjigo bo mogoče kupiti za tisočaka v knjižnici pri Ljudski univerzi in v di-

Bralci pišejo

Imeli bi kaj videti

Priporočam, da pridete na ogled naše soboške gimnazije, še posebej vhodnega in zadnjega pročelja, obeh transformatorjev in zaklonišča. Imeli boste kaj videti!

Tako žalostno in sramotno ni videti noben šolski objekt. Pravo nasprotje pri redu in čistoči je že sosednja poklicna tehniška šola. V okolici gimnazije lahko nabirate tudi številne cigaretno ogorke, odvržene ob igriščih in pločnikih. V časih, ko so bili na gimnaziji ravnatelj Vidović, Tučić in Sagadin, tega oz. podobne nesnage ni bilo. Š. V.

TD Mak Pristava - 65 let spominov

Turistično društvo Mak Pristava pri Ljutomeru, ki deluje precej aktivno že pet let, je izdalo ob 65-letnici organiziranega ljudskega plesa v kraju posebnostno razglednico.

Na starejši fotografiji ob začetkih delovanja iz leta 1936 je plesalka, ki živi v Pristavi še danes in se zelo rada spominja čudovitih trenutkov, preživetih ob plesu. Ob tej priložnosti so na razglednici zapisali: »65 let organiziranega

Na Ptujski Cesti stojita pomnika, ki ju ločijo stoletja

Po sledih Radigoja in Negoja

Pred 70 leti bilo na Ptujski Cesti dvajset bajtarjev

O ni dan sem se vzpenjal iz Orehovec proti Ptujski Cesti. In v pašniku spomina sem izbrskal dejstva, da so nekoč tukaj jezdili brhke vrance Rimljani. Proti Poetoviji jih je vodila pot. In obšlo me je spoznanje, da hodim po sledih Radigoja in Negoja. Pred omenjenimi in za njimi so šli, jahali ali se vozili z okornimi vpregami tudi predstavniki drugih ljudstev, narodov. Med sedanjo avstrijsko Lipnico, Radgono in Ptujem je potekala večstoletna povezava.

Rimljani so imeli v bližnjem Oseku pomembne karnolome s kolonijo kamnosekov. O njihovi navzočnosti še danes pričajo številne gomile. In zgodovina pravi, da je bila nekoč na območju današnje Nегоve Negojeva vas ali točneje Negojevo selo. Na radgonskem grajskem hribu naj bi gospodaril naš daljni prednik Radigoj. In zagotovo sta ta slovenska plemenitaša tu in tam pojezdila skozi sedanjo Ptujsko Cesto. Mogoče sta se na Ptuj celotno sestala s knezom Kocljem, ko mu je pripadala tukajšnja posest. Morda so spregovorili bese-

do dve o nadlogah in nalogah slovanskih sobratov tistega davnega časa. Le malo domišljije je treba imeti in pred nami stoje ti stasiti možje kot iz mesa in krvi. Celo kraji so imenovani po njih. In ceste so tu in tam poimenovane po mestih. Slednje velja za Ptujsko Cesto.

Običajna steza je nekoč vodila skozi gozdno, rahlo valovito pokrajino. Vedno bolj se je širila. Korak se je skozi čas pogrezal v blato, dokler ga ni človek prekril z gramozi. Mnogo, mnogo pozneje z asfaltom. In današnja cesta, ki zavije desno v breg, je le

spomin. Sedanja prometnica, ki vodi proti Ptuj ali Lenartu, je speljana čez Ptujsko Cesto bolj levo.

Ptujška Cesta je razložno naselje na robu severozahodnega dela Murskega polja oziroma na pobočju goric. Začne se, ko se nad Orehovci vzpne v gričevje. Pred drugo svetovno vojno je tu živelo 148 prebivalcev v 43 hišah. Bilo je 18 posestnikov, 20 bajtarjev in tri najemniške družine. Prebivalcev je danes nekoliko manj in nekdanje kočice so večinoma prezidane v lepe hiške. In zgoraj na 305 metrov visokem slemenu je domačin od nekdanj ril po težki ilovici. Točil znoj, jabolčnik, vino. Slednje, da bi pozabil na bedno životarjenje, na odvisnost od gospoda iz mesta, kmeta iz doline, od tujcev ali domačinov. In zgoraj na razgledni legi Ptujške ceste stojita kam-

Med kamnitim stebrastim znamenjem na Ptujski Cesti (v sredini posnetka) in novodobno kapelico so pretekla stoletja. Foto: F. Š.

Potapljaško društvo M. Sobota slavi petletnico

Rešili človeka pred utopitvijo

V predavalnici podjetja Roto v Černelavcih je imelo svojo redno letno skupščino Potapljaško društvo Murska Sobota

Leto bo letos staro pet let. Čeprav še zmeraj spadamo med mlajša društva, se lahko s ponosom ozremo na prehojeno pot, saj so rezultati, ki smo jih dosegli, zavidanja vredni.

Naše društvo je v bistvu nadaljevanje bogate in dolgoletne potapljaške tradicije v Murski Soboti in okolici, pravi predsednik, doc. dr. Mitja Slavinec. Največ pomena je posvečalo društvu v lanskem letu organizaciji potapljanja za člane, izobraževanju, ki je stalnica in porok za varno potapljanje, športu, rekreaciji, družbenim dejavnostim in reševanju. V preteklem letu se je društvo kadrovske močno okrepilo, tako po številu članstva (kot zadnji, 71. član, je bil včlanjen znani arhitekt Iztok Zrinski) kot tudi po potapljaški usposobljenosti članov. Temu je sledila tudi materialna opremljenost društva, kjer je treba na prvo mesto postaviti nakup drugega prenosnega kompresorja za polnjenje potapljaških jeklen in priročne kompleta za dajanje prve pomoči s kisikom. Z dvema preno-

Na skupščini so bili nekateri potapljači pustno našemljeni. So pa zelo dejavni, saj so med drugim doslej opravili že 3255 potopov. Foto: T. K.

snima kompresorja so zagotovljeni vsaj minimalni pogoji za izvedbo tudi večjih potapljaških akcij, ki se jih udeležuje večje število članov.

Leto so obiskovali potapljaške tabore v Fiesi, Pulju in na Hvaru in se udeležili križarjenja z ladjo Omladinac. Aktivni so bili tudi v športu in rekreaciji, kjer je treba ob tradicionalnih niknikih omeni-

ti že drugo državno prvenstvo v podvodnem vlečenju vrvi. Udeležili so se tudi nekaterih akcij, ki so jih organizirali potapljači drugih društev, npr. Božični potop v organizaciji GA-PO-RA iz Gornje Radgone. PDMS je vodilo komisijo za potapljaške specialnosti pri Slovenski potapljaški zvezi, član društva pa je tudi podpredse-

Morda sta po tej Ptujski Cesti jezdila tudi Radigoj in Negoj? Foto: F. Š.

nito stebrasto znamenje iz 16. stoletja in sodobna kapelica.

Med njima so stoletja in povsem drugačna namembnost. Naša vzhodna Štajerska je posebno bogato posejana s stebrastimi znamenji. Spominjajo na čase, ko je tukajšnje prebivalstvo množično umiralo za kugo.

Starinska znamenja, kot je tisto na Ptujski cesti, so sopotniki sočasne cerkvene arhitekture v tem prostoru. Po mnenju dr. Marijana Zadnikarja bi skoraj lahko govorili o slovenskogoriški skupini. Cela vrsta jih je. Gre za mešanje dveh različnih slogov, in sicer odhajajoče zadnje gotike, ki v celoti še prevladuje, in prvega pojasa renesanse, ki se uveljavlja v prvobitnostih.

Lepo se je sprehajati po praspominu lastnega naroda. In lepo bi bilo, če bi tu in tam obudili v življenje lika Radigoja in Negoja. Skozi Gornjo Radgono bi se lahko tu in tam sprehodila ljudstva in narodi, ki so nekoč tu živeli ali so le plenili naše prednike. Za to bi bila primerna radgonska sejemka prireditev. Mogoče bi kakšen lik našega prednika, po katerem je ohranjeno vsaj ime, vlili v bron, kot so recimo Rimljani na mostu pri Ormožu? In s tem bi se nekoliko pobahali, da smo mi že dolgo, dolgo tukaj doma oziroma da imamo tudi mi stare narodove korenine! In tudi pri Ormožu bi bilo lepše, če bi stal Slovan, a ne Rimljan.

Franček Štefanec ■

Na kratko

Filovci

Nedavno ustanovljeno vino-gradniško-sadarsko društvo Filovci se je že predstavilo ljubiteljem kakovostne vinske kapljice. V dvorani vaško-gasilskega doma so uredili priročno vinoteko, kjer so obiskovalci poskušali vina Franca Puhana iz Bogojine in Ivana Malačiča iz Filovca. Oba sta že dobila za vzorce svojih vin več odličij. (J. Ž.)

Gornja Radgona

V letu 1681, torej pred 320 leti, je umrlo na območju sedanje župnije Gornja Radgona zaradi kuge 2.608 ljudi, na območju avstrijske Radgone pa 554 ljudi. Na območju župnije Sveti Jurij ob Ščavnici je umrlo v letih 1681-1682 zaradi črne smrti, kot so tudi rekli tej hudi nalezljivi bolezni, ki so jo prenašale na človeka bolhe, 474 ljudi. Kuga je kosila tudi na ljutomerskem območju. Kronist je zapisal, da je v letih 1645-1685 tam umrlo 47 ljudi. (F. Kl.)

Kančevci

V postnem času je dobro storiti kako dobro delo. Morda pa bi postali dobrotnik Doma duhovnosti Kančevci? Ta še ni povsem urejen, in ker nima stalnih virov za delovanje, kaj šele za naložbe, so udprli knjigo dobrotnikov, v katero bodo vpisali vse, ki boste kakorkoli pomagali. Svoj prispevek lahko nakažete na račun doma: 620-203-05-1340115-100-1884. (J. Ž.)

Radenci

V čebelarstvo družino Radenci je vključenih 26 čebelarjev. Družina, ki je lani praznovala 25. letnico, ima svoj dom. Na nedavnem občnem zboru so sprejeli delovni načrt, v katerega so zapisali, da bodo tesno sodelovali z drugimi družinami in društvi pa tudi z lovci in ribiči; imeli bodo kar nekaj strokovnih predavanj in sodelovali na kmetijsko-življskem sejmu v Gornji Radgoni. Želijo si, da bi se za čebelarstvo navdušilo kaj več mladih. Jezijo pa se na ljudi, ki s čezmernim škropljenjem rastlin in dreves uničujejo čebele. Najbolj se hojijo preparata Gaucho. (L. Kr.)

Cven - turistično društvo se lahko že pohvali z nekaterimi dosežki

V tem kraju na Murskem polju deluje leto dni turistično društvo, ki pa se lahko že pohvali z nekaterimi dosežki. Tako bodo pripravili ob bližnji veliki noči žegnanje pri vaški kapeli, kjer pa dobrot ne bodo le blagoslovili, ampak jih bodo odkrili.

Gre seveda za meso iz tünke in druge mesne dobrote, na ogled in pokušino pa bodo postavili še *ocvirkovice*, *krapce* in podobno. Osrednja letošnja prireditev na Cvenu bo *kožuhanje* (lupljenje) koruznih storžev. Že utečeno je vsakoletno srečanje *Cvenarjev*, ki so se odselili. a se radi vračajo v rojstni kraj, tudi zato, da bi poskusili domače kulinarčne dobrote. Lepo so se »prijeli« florijskovo, miklavževanje in drugi prazniki. Letos bodo izdali vodnik po Cvenu in okolici. (J. Ž.)

Zlatoporočenca Lah

Petdeset let skupnega življenja sta praznovala Terezija in Alojz Lah s Spodnjega Krapja. On se je narodil 1914. leta, ona pa leta 1931. Poročila sta se 4. februarja 1951. leta v Ivanjkovih pri Ormožu. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, danes pa sta dobra babica in dedek desetim vnukom. Otroci in vnuki kar pogosto prihajajo domov in radi prisluhnejo staršema oziroma staršem, ko pripovedujejo, kako smo živeli nekoč. Bilo je težko, a tudi lepo. Alojz je sicer zaposlen na ljutomerskem komunalnem podjetju, Terezija pa je

Vijolica pripoveduje

Jaz sem majhna vijolica. Živim na okenski polici. Tja me je dala gospodinja. Dobila me je za njen rojstni dan. Še zdaj se spomnim, kako je moj pregledoval moje sestrice in se nazadnje odločil zame, ker sem bila enostavno najlepša.

Na okenski polici je najlepše spomladi, poleti, in jeseni. Pozimi pa mi slaba prede. Ali me zebe ali pa mi je prevroče, kadar prihaja topej zrak iz radiatorja. Še najslabše pa je pozimi ponoči, ko izklopijo radiatorje. Slišala sem, da tako prihranijo pri kurjavi. Drugače pa me ima gospodinja zelo rada in me pridno zaliva. Včasih umije tudi moje liste. Najlepše je takrat, ko pride na obisk katera gospodinjina prijateljica. Takrat sem vedno zvezda predstave, ko gospodinja razkazuje svoje malo botanično kraljestvo.

Malej Korošec, 3. d, OŠ III M. Sobota

VESTNIK NA INTERNETU:

www.p-inf.si

Podjetje za informacije, d. d., Ul. s. Nezaka 13, Murska Sobota

»Indašnje« in sodobne maske

Letos smo imeli srečo, da smo lahko pustovali tudi v šoli, saj so zimske počitnice medtem že minile. Pustovanje pa smo lahko vključili tudi v naš interni projekt *Šege in običaji nekoč in danes*. Odločili smo se, da bo vsak razred predstavljal neko zaokroženo celoto, ki jo bo predstavil v maskah. Nižji razredi so se maskirali v »indašnje«, višji pa v sodobne maske. Preden smo se odpravili na pohod po bistrških ulicah, smo imeli kuharsko delavnico, v kateri smo pripravili razne pustne dobrote. Izvedli smo tudi krajši kulturni program in zabavne igre, nazadnje pa so se nam pridružili še kurenti s Ptujkega polja. Ko se je popoldan nagnil v večer, so se naše maske odpravile proti domu. Mimoidoči so jim govorili: »Fajnšček, fajnšček, masten nous!«

Marija Kustec, OŠ Bistrica

Razkriška posebnost

Samo v naši šoli praznujemo valentinovo. Takrat nimamo rednega pouka. Letos smo imeli več delavnic. Pekli smo pogačice, šli smo k računalniški skupini ter pisali vprašanja in odgovore. V literarni skupini so pisali različne pesmice in pravljice. Zaigrali so tudi igrice. Pri učiteljici Mojci so izdelovali spominke. V likovni skupini so risali. Na koncu smo naredili plakat in svoje delo predstavili tudi staršem.

Primož Mlinarič, 2. raz., OŠ Razkrižje

Moja družina

V naši družini nas je sedem. Mama Valentina dela v Murski Soboti, ata Andrej pa je živinozdravnik. Stric Milan dela v Gornji Radgoni. Babica Matilda kuha kosilo, jaz pa obiskujem 1. razred osnovne šole. Imam sestrice Katarino. Zelo jo imam rada. Najstarejša v naši družini pa je mati Kristina, ki rada bere knjige.

Veronika Vrzel, 1. b, OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici

Prazniki, praznovanja

Pestra in raznovrstna ponudba na vseh področjih dejavnosti omogoča otroku v vrtcu pridobivanje novih izkušenj, doživetij, spoznanj...

Zelo pomemben sestavni del življenja otrok v vrtcu so tudi različni prazniki in praznovanja. Skozi različna praznovanja se ohranjajo navade in običaji, ki so pomembni za kulturno identiteto nekega naroda. Med pomembna praznovanja sodi tudi pust. Skrivnostne besede »Ti pa ne veš, kaj bom jaz za pusta« so v pripravi na pust nekaj posebnega in doživijo vrhunec na sam pustni dan, ko ta skrivnost postane resničnost. Tudi letos smo se odločili, da

Bolel me je zob

Vso noč nisem mogel spati. Zjutraj me je mama odpeljala k zobozdravnici. V čakalnici sva morala dolgo čakati. Končno so me poklicali. Sedel sem na velik stol. Zobozdravnica je prižgala luči. Odprl sem usta, zdravnica pa mi je z žličko začela trkati po zobeh.

»Avl!« sem zastokal. »To boli...« Zobozdravnica pa mi je s kleščami izpulila boleč zob. Malo je tekla kri, a ni me več bolelo. Čez nekaj dni sem zagledal,

po skupnem pohodu v mesto starejši otroci zarajajo v našem ljutomerskem disku Oxygen, saj v vrtcu nimamo skupnega prostora, prav tako ni v mestu dopoldne na razpolago nobene dvorane.

Morda kdo dvomi o primernosti lokacije. Otroci kot del družbenega okolja, v katerem rastejo in živijo, se bodo prej sli slej srečali tudi z diskom. Tudi letos se nam je na zabavi pridružil nekaj staršev. Bilo je prijetno in sproščeno, skratka pravi pustni ples. Otroci so se zadovoljni vračali in pripovedovali o svojih doživetjih. Pridobivanje pozitivnih socialnih izkušenj je zelo pomembno za kasnejše življenje. Otroci v procesu razvoja ne moremo obvarovati vseh negativnih vplivov. Pomembno pa je, da prav na pozitivnih izkušnjah gradimo njegov trdni notranji svet, da se bo kot mladostnik tudi skupaj s svojimi starši lahko odločal za tisto, kar ga bo bogatilo, pozitivno sproščalo in mu dajalo smisel njegovega bivanja.

Marija Pušenjak, Vrtec Ljutomer

Moj hrček

Mojemu hrčku je ime Piki. Najrajši je koruzo, oves in solato. Imam ga v kletki. Včasih ga nesem

Resnična zgodba iz preteklosti

Srečo imam, da sta dedek in babica še živa, zato mi dogodki iz preteklosti niso tuji. Ob dolgih zimskih večerih rada prisluhnem dedku in babici. Velikokrat ju spomni popelejevo v otroštvo. Govorita mi o raznih dogodkih, tako da me kar prevzameta. Najrajši poslušam o tem, kako je bilo nekoč. Delali so vse ročno in so potrebovali dosti pridnih rok, da so lahko vse opravili. Kljub temu so radi delali, kajti ob delu so se tudi šalili in si pripovedovali zanimive stvari.

Moja stara starša se rada spominjata predvsem žetve. To je bil čas, ko so pospravljali rumeno zlato. Iz njega so dobili kruh, ki je bil še posebno spoštovan. Tudi žetev je bila takrat bolj cenjena. Za gospodinjjo pa je bila to dodatna skrb, kajti miza je morala biti dobro obložena.

Ob tem času se je v hiši zbralo veliko ljudi. Zgodaj zjutraj so se odpravili na njivo. Takrat je bilo še hladno in vlažno, zato se je delo lažje opravilo. Prvi je bil kosci. Za njim je šel tisti, ki je sukal slamo v povresla. Ženica pa je pobirala pokošeno slamo in jo zlagala v snope. Na koncu je bil tisti, ki je snope zvezal. Otroci so jih pobirali po njivi in jih nosili v vrste, odrasli pa so jih potem zlagali v križe. Snopje se je nekaj dni sušilo, nato so ga naložili na lesene vozove in ga odpeljali domov.

Voz so največkrat vlekle krave ali konji. Otroci so morali pobrati vsak pšenični klas, ki je ležal na njivi. Snope so zložili v uto in počakali na mlatnico. Vrhunec žetve je bila mlatitev. Pogled na polno kaščo pšenice pa je poplačal trud in delo.

Skromnost, ljubezen, preprostost in zadovoljstvo so povezovali ljudi med seboj. Ti pa so bili hvaležni zemlji, saj so bili odvisni od nje. Čeprav s težavo, ročno, v potu znoja so obdelali in prekopal vsak pederjen zemljo.

Doris Fukaš, 6. a, OŠ Sv. Jurij

Mercator

DEKLIŠKA MODA

ugodno
od 15. 3. do 22. 3. 2001

Moda s potenco

MAJA Dolgi rokav, modre barve	1.990,00
MODNE JAKNE Različni modeli in barve	3.590,00
JEANS HLAČE KOCCA	6.990,00
ŽENSKÉ SPODNJE HLAČKE TANGA	790,00

V ponudbi izdelki Blagovne znamke
GENETIC in NORTH POLE
za POMLAD POLETJE 2001

Vabimo vas v prodajalno **m^m**
M - Center, Pleše 1, Murska Sobota

Vaše zgodbe

Bela svetloba

Temna noč prekriva zemljo, le luna tiho pošilja svoje nežne žarke daleč v stran od sebe. Ura je že zdavnaj odbila polnoč, a jaz se še vedno sprehajam daleč od doma, daleč od tople sobe, po hladni noči, po gozdu in ni me strah. Hodim po kamniti poti tiho in počasi. Moje misli hitijo nazaj, v preteklost. V spomin se mi prikradeš ti. Hodim dalje in želim te spoditi iz njih. Počasi pridem do potoka, ki glasno šumi in mi govori besede, katerih pomen mi je neznan. Veter v listju si tiho poje svojo pesem in nežne dežne kaplje padajo na moj obraz. Ustavim se na mostu in pogled mi spolzi v potok. Lunini žarki mi rišejo podobo. Trudim se, da bi jo spoznala in končno se stika zaostri. Še enkrat pogledam in res je. Spoznam pomen besede, ki mi jih govori potok, spoznam pesem, ki si jo poje veter ob spremljavi listja. Tvoja podoba v potoku. Besede potoka, da ljubim te še. Nežna pesem vetra, ki sva jo tako oboževala. Vse to mi trosi sol na rane, ki si mi jih povzročil. Težke solze spolzijo po licu in iz dna duše se mi iztrga krik. Poslušaj potok, poslušaj luna, poslušajte ptiči, drevesi, širna pola, poslušajte mojo bolečino, poslušajte jo, kot ste poslušali nekoč, da me ljubite! Poslušajte!

Ihtenje preplavi okolico in moje noge popustijo. Padam na kolena in ne čutim več dežnih kapelj, občutim bolečino, ki trga dušo in srce. Zakaj tako boli? Kdaj ga bom pozabila? Kdaj bom pozabil vse to? Bo sploh minilo? Ihtenje preglasita veter in potok, solze prekrivajo obraz in moje oči ne vidijo več tvoje podobe. Za mano se pojavi bela svetloba, ki mi da moč, da vstanem. Obrnem se in studenec solz ponikne, ihta se poglobi nazaj v dušo. Napotim se proti njej, vodi me počasi in previdno na dolgi poti do doma. Tiho se uležem v toplo posteljo in zaje me globok spanec. V sanje se mi spet prikrade bela svetloba. Mar to pomeni odrešenje? Konec bolečine? Ali morda ponovno srečo s tabo?

Bela svetloba mi je dala upanje in moč, da te ljubim in želim, da te čakam in ljubim.

MMS - Goga

Oprosti za vse!

Vem, težko je komu po dveh lažeh verjeti in mu znova podariti zaupanje, a vedi, da te imam rad in te ljubim iz vsega srca, saj si edina oseba, ki mi pomeni največ na svetu, in s tabo si želim deliti samo ljubezen. Nikoli te nisem prevaral, nikoli ti nisem nič slabega naredil, nikoli nisem imel namena narediti nič hudega, a laž je vseeno prišla med naju in naju skoraj za vedno ločila. A vem, da je najina ljubezen močnejša in da bova nekoč zopet srečno zaljubljena, čeprav sedaj še sam ne vem, zakaj sem se moral zlagati. Saj si mi vse in zaupala si mi, a sem to očitno premalo cenil in sem se bal, da me ne boš razumela, zato se je ta prekleta laž morala pojaviti.

Ne morem ti nič obljubiti, le eno stvar ti lahko zagotovim, da te imam rad in te ljubim in moja ljubezen bo v tebi zopet prebudila tisto, za kar sva se borila. Oprosti mi in prosim, daj mi še eno priložnost, da ti dokažem, da te imam resnično rad.

Alenka, rad te imam, tvoj Robert

Knjiga za vas

Debra W. Haffner: Od pleníc do zmenkov

Ko se otroci narodijo, imajo starši že v mislih, kdaj jim bodo morali povedati o spolnosti in na kakšen način bodo to operacijo izvedli. Marsikateri od staršev bi raje stopil pred šefa in ga zaprosil za boljšo plačo ali boljše delovno mesto kot s svojim otrokom spregovoril o spolnosti. Tudi marsikateri mladi živi v grozi, kdaj mu bodo stari začeli s tem težiti. Ko pa do pogovora pride, pa najpogostejše oboji čakajo, da bo za njimi. Ponavadi je tako, ampak knjige nam lahko velikokrat pripomorejo, da bodo pogovori bolj stekli. Ena od takih je tudi *Od pleníc do zmenkov*.

Knjiga opisuje pričakovan spolni razvoj otrok na posameznih razvojnih stopnjah, posreduje navodila, kako zahtevni naj bodo naši odgovori ter kako najti in uporabiti priložnosti za poučevanje spolne vzgoje. Opisuje tudi spolno vzgojo za dojenčke, vendar se bomo mi raje osredotočili na teme, ki zanimajo nekoliko starejšo populacijo. Spolna vzgoja se začne takoj, zavedati pa se je treba, da sta otrokovo razumevanje in zanimanje za spolnost in ljubezen odvisna od njegove starosti. Včasih je otrokom že ljubečkanje vrhunec vsega.

Od desetega do petnajstega leta

Po devetem letu se začne najhitreje obdobje telesnega, socialnega in čustvenega razvoja. V tem obdobju otroci zrastejo in preživijo puberteto. Normalne spremembe lahko pri deklicah nastopijo v osmem letu, pri dečkih v devetem, pri nekaterih pa šele v petnajstem ali šestnajstem letu. Povprečje pri deklicah je pri 10 ali 11 letu, pri fantih pa leto pozneje. Na kratko pa so opisani tudi pri znakih pubertete, ki so tako pri fantih kot pri dekletih podobni.

Ali sem normalen?

To je tudi obdobje, ko se začnejo mladi spraševati, ali so normalni? Mnoge telesne spremembe pri mladih povzročajo zmedo.

Strogo zaupno!

Tebi!

Rada rekla bi ti, da Enostavno lep si in Nimam toliko moči, A vselej Ti povem le to: Objemi me trdno!

Zvezdica

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Pišite, pišite, pišite!

Nasceni@hotmail.com!

Mala šola zaposlovanja

Prleški študentski klub organizira v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje malo šolo zaposlovanja. Predavanje iz načrtovanja kariere in večšine iskanja zaposlitve bo v petek, 16. marca 2001, ob 19.00 v učilnici Ljudske univerze v Ljutomeru. Tema: tsko bo predavanje razdeljeno po sklopih:

- kako načrtovati svojo kariero
- kje iskati zaposlitev
- kako napisati življenjepis in prošnjo za službo
- kako se pripraviti na razgovor

PŠK vabi vse, ki jih tematika zanima, vstop je prost!

Odnosi: otroci - starši

Avtor poudarja, da je do adolescence naloga staršev otroke učiti, v adolescenci pa jim stati ob strani. Otroci morajo dobiti občutek varnosti, da njihove težave jemljete resno in da ste tam, ko vas potrebujejo.

To je tudi obdobje, ko prihaja do največjih konfliktov med starši in otroki, ko se otroci več družijo s prijatelji kot s starši, še vedno pa so starši tisti, pri katerih mladi iščejo smernice in podporo.

Zavedati se je potrebno, da je to obdobje, ko otroci odraščajo v samostojne osebnosti in da jim je treba pri tem pomagati in jih spodbujati. Vrenje hormonov povzroča ekstremno muhavost in nerazložljiva občutja. To je tudi najhujše obdobje za starše in otroke, ki ga je treba preživeti z veliko potrpežljivosti. Tudi to obdobje bo minilo, in če boste otroku stali ob strani, se bo v tem času razvil v zdravo osebnost.

A. Nana Rituper Rodež

Vaše pesmi

Otroška vizija

Kje so moje pesmi najlepših let, mladosti duha kot starosti čar, tisti skriti ideali, zapuščeni kot poet, ko sem veter in žanjem vihar.

Kje so moje misli nerazumevanja kot iskra upanja do razuma, ker ne odrekam pravice do mišljenja, se mi od rojstva oddaljuje sla poguma.

Tam splezal bi na pravljeno drevo, na katerem rastejo zakladi iz otroštva, z njimi bi olepšal siromašno nebo, da ne odhastem v strah uboštva.

MATEJ Č.aren cvejt

Moje sonce

Sonce, o sonce, k tebi plujem že vrsto let, k tebi me vleče usoda, in prispel bom tja, naj bom preklet. Sonce, o sonce, skrivaš se v drobnih dlaneh, kako želim si biti v objemu le-teh. Potoval bom skozi nepremagan čas, končno uzrl bom žareč tvoj glas. Sonce, o sonce, skrivaš se med neskončno posejanimi zvezdami, skrivaš se pred mojimi sonca željnimi očmi. V meni zbujáš svojo moč, preden se izgubim v vesolju, mi prosim pohiti na pomoč. Sonce, o sonce, saj le ti greješ to našo črno odeto posteljo, na katero so se ulegle duše, se peljale skozi Rimsko cesto. Peljem se k tebi, v sanjah lebdim. Sonce, o sonce, ne veš, kako tvojih žarečih oči si zdaj želim, da mi sežge dušo človeško, kajti pokvarilo jo je bivanje v času. Sonce, o sonce, vzemi moje drobno umirajoče telo, da bom v tebi zažarel neskončno, žarel in dajal luč podobam senc, ki tavajo pod nebom, da bom žarel na meni rodno Zemljo.

Sašo Čerpnjak (Yesterday)

Otrok

Majhna, topla otroška roka leži v moji dlani, utrujena glavica pa na rami, bojim se, da je kdo ne predrami, očke iskrive zaprte so še, potonile so v sladke sanje.

Tiho šepetam mu pesmico, v sanjah komaj opazno, usteca nasmehnejo se samo, ko položim ga v zibko, in vem, v srcu mi je lepo, ko gledam to majhno kepico, majhen obrazek, prekrit s kapico.

Sonja

Kaj želite brati na tej strani?

Pripravili smo kratko anketo za vse naše bralce, kajti želimo si, da bi bila ta stran resnično namenjena mladim in da bi zrcalila življenje današnje mladine. Veselja in žalosti. Radi bi pisali o vsem, kar vam leži na duši. Ampak samo tako, da nam boste sporočili svoja mnenja, bo lahko ta rubrika res takšna, kot ste mladi danes.

1. Pesmi in zgodb, ki jih pišete mladi, je

- a) preveč
- b) premalo
- c) ravno dovolj

Kakšne se vam zdijo?

2. Nasvetov o zaljubljenosti, prvih poljubih, kontracepciji, alkoholizmu med mladimi, je

- a) preveč
- b) premalo
- c) ravno dovolj

3. Koncertov, recenzij plošč in glasbenih koncertov je

- a) preveč
- b) premalo
- c) ravno dovolj

O kakšni glasbi želite brati?

4. Filmskih kritik, napovedi filmov, informacij o filmskih igralcih je

- a) preveč
- b) premalo
- c) ravno dovolj

5. Ali si želite, da predstavljamo zanimive mlade ljudi in njihove konjičke?

Odgovor:

6. O čem si želite, da bi pisali več, manj ali ravno toliko, kot do sedaj. Opreделите se do posamezne teme:

- a) alkoholizem
- b) droge
- c) problemi v ljubezni
- d) problemi s starši
- e) odnosi med učenci in učitelji
- f) o žurih
- g) preživljanju prostega časa

Našajte sami:

7. Si želite, da bi imeli več akcij, kot je Vaaaau, ko oblečemo mlade, ali kakšno drugo, kjer mladim spremenimo podobo? Napišite, kakšnih akcij si želite v Vestniku?

Odgovor:

8. Kateri so članki, ki so vam bili na naši strani všeč in kateri ne. Se spomnite katerega?

Odgovor:

9. Kaj naj črtamo s te strani in o čem naj več ne pišemo?

Odgovor:

10. O čem naj pišemo veliko več?

Odgovor:

Vaše odgovore nam pošljite na naš naslov za rubriko Na sceni, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali pa na naš E-mail: Nasceni@hotmail.com. Čakamo vaše odgovore!

Naravovarstveniki so naredili otočke v Gajševskem jezeru

Z narejenimi gnezdišči vabijo navadno čigro

Okolje v dveh dimenzijah

A eter z Murskega polja je hladil gola ušesa in kodral gladino Gajševskega jezera. Preganjeni črni oblaki so nizko drsli v neznanu, sobotno popoldne po jutranjem dežju pa je bilo poznamovano z dejanji za okolje. Tisto popoldne je prišlo osem najmočnejših iz skupine G-8 v Trst na konferenco o varstvu okolja, na Gajševskem jezeru pa je delala skupina mladih članov Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije umetne otočke, na katerih naj bi gnezdele navadne čigre. Prvi s poslovnimi kovčki v rokah, drugi z lopatami, prvi s problemi varovanja okolja v svetovnih dimenzijah in s političnimi spornimi, drugi s problemom ohranitve čedalje redkejšega ptičja pri nas, združeni v nevladno organizacijo, prvi v strahu zaradi napovedanih protestov, drugi brez velike pozornosti javnosti. Le od daleč so jih pri delu opazovali ribiči na brežinah jezera, od blizu pa je škljocal fotoaparati v rokah novinarke, ki je v prevelikih in sposojenih gumijastih škornjih z njimi gázila po dnu jezera.

»Lahko zapišem vaša imena?«
»Lahko. Željko Šalamun, Dominik Bombek, Matjaž Kerček, Luka Božič in Tina Lončar.«

Vrnjene po stoletju

Tam, kjer se voda ščavnice začne zbirati v akumulacijsko jezero, je začelo vodno gospodarstvo utrjevati jez in poglabljati strugo. Spustili so vodo in v zgornjem delu se je jezero presušilo. Ostalo je golo dno, posuto z odmrliimi školjkami in ležečimi odpadki človeške civilizacije, bolj na desno pa vrsta strelčih in po črnelih storov drevce, ostankov prvobitne pokrajine. »Tam naprej se še lepo vidi, kako so bile tu razvrščene njive,« je dejal Željko, vodja skupine članov društva DOPPS, drugače pa študent gozdarstva. Razgaljeno dno je tako omogočilo, da mladi ljubitelji narave naredijo gomile, ki bodo ob narasli vodi otočki za gnezdenje navadne čigre. »Lani so, dokumentirano po sto dvajsetih letih, tu v porečju Mure spet gnezdele. Bilo je od petnajst do dvajset parov, speljalo pa se je najmanj osemnajst mladičev.«

Pred sto dvajsetimi leti je bila kolonija čiger ob Muri na avstrijski strani, po tistem pa je ni bilo več,« je povedal Željko.

Če se bodo vrnile, jih bo več

Navadna čigra spada med zelo ogrožene živalske vrste v Evropi pa tudi v Sloveniji, predvsem zaradi ogrožanja njenih na-

ravnih prebivališč, to pa so prodišča, kjer gnezdiijo. Z regulacijo rek in potokov prodišča izginjajo, s tem pa se tudi oži življenjski prostor za ptico golobje velikosti, vrešččega oglašanja, s črno čepico na glavi in rdečim kljunom. V Sloveniji obstajajo štiri kolonije gnezdišč navadne čigre, vse pa so na umetnih otočkih ali splavih. Podobna naravnim pa so ta, ki so jih pripravili na Gajševskem jezeru. Nabite lesene kole in krajčke desk so zasipali z mivko z dna jezera. »Zelo si prizadevamo, da bi ohranili to kolonijo na Gajševskem jezeru.«

Upam le, da bodo čigre zgrabile in da bo delo imelo svoj uspeh,« je povedal Željko. Če se bodo vrnile, se bodo z mladiči iz lanskega leta. Ti namreč ostajajo v koloniji.

Sobotno delo za ptiče

Člani društva DOPPS so z lopatami zarili v dno jezera, da bi povišali že naravno oblikovan otoček in ob enem umetnem zgradili še kakšnega. Prostovoljno delo, v soboto popoldne. Za naravo, za ptiče.

»Se plača delati za ptiče?«
»V vsakem primeru se plača, ker je veliko vrst ptičev ogroženih in za veliko vrst lahko z

malo napora veliko naredimo. Ta navadna čigra je že tak primer. Splača pa se tudi z osebnega vidika,« je povedal Luka, študent biologije.

»Namesto ga greš ven in se zabavaš, pač delaš nekaj dobrega. Za dušo in za ptice. Ob tem vse večjem hitenju za bogastvom in prestižem se nas pač najde še nekaj, naj rečem zanesenjakov, ki delamo za stvar,« je povedal Dominik, študent biologije in kemije. In delajo, ne da bi si naravo jemali v službeni odnos. Od nje ne pričakujejo, da jim bo v materialnem in užitekarskem smislu morala vračati, kar so vložili vanjo.

Eni jo varujejo brezpogojno, drugi s pripetim pričakovanjem za vračanje

Biti ljubitelj in varuh narave, je postalo modno početje, toda eni jo varujejo brezpogojno in drugi s pričakovanjem za vračanje. Narava postaja vse bolj mikavno blago, ki se lahko dobro unovči, toda ne v svojih prvinskih oblikah in z življenjem po naravnih zakonitostih, ampak sfrizirana za prijeten človekov pogled in užitek.

Zaradi interesov prodajanja in turizma ponekod lokalni politiki le stežka razglasijo kos narave za naravni rezervat. In mimo koristoljubnih interesov tudi društvo za opazovanje in pro-

Avtocestni most na Muri

Prvi štirje stebri - dva dograjena in dva v gradnji - fotografirani iz kroške smeri v smeri Mure. Stebri in potem tudi most bodo visoko nad gladino Mure. To je pametno, saj ideja o murskih elektrarnah še naprej tli, čeprav je pred leti potekala naivna akcija Varčujno z elektriko, rešimo Muro!

Gradbišče, »težko« tri milijarde

Nizka gladina reke dobro de graditeljem

Pilote, zabetonirane tudi do šestnajst metrov globoko, je treba pred betoniranjem stebrov, ki bodo stali na njih, temeljito očistiti, pri tem pa imajo delavci težave, saj voda prodira z vseh strani. Vodne črpalke delajo neprenehoma.

Manj kot kilometer od broda v Krogu v smeri vodnega toka gradijo delavci Gospodarskega interesnega združenja (GIZ Gradis) Ljubljana murski most, ki bo povezoval avtocestna kraka iz beltinske in vučjevaške smeri.

Ni tako dolgo, ko smo poročali v Vestniku, da so na trasi stekla pripravljala zemeljska dela; zdaj pa je podoba območja že eno samo veliko gradbišče. V zemljo, v globino tudi do šestnajst metrov, so v glavnem že vgradili 180 betonskih nosilnih pilotov, nanje pa postopoma betonirajo mogočne betonske stebre, ki bodo nosili armirano-betonski most, dolg 833 metrov. Vseh stebrov bo enaindvajset. Najmanj štiri (po en par pri levem in po en par pri desnem bregu) bodo postavili neposredno v Muro (drugi bodo na obeh širših obrežjih kamor se Mura sicer razlije ob poplavih). Prav zdaj betonirajo stebra v Muro pri levem obrežju. Še preden so začeli z betoniranjem pilotov in zdaj stebrov, so na tem delu reke naredili - kopno. Torej so ta de Mure zajezili oziroma pred njim poševno speljali tok vode proti desnemu obrežju. Ko bodo betonirali pilote in stebre pri levem obrežju, bodo naredili obratno. Seveda pa povzroča voda graditeljem nemajhne težave, ko pronicata v jame, v katerih so piloti. Te pa je treba, preden betonirajo na njih stebre, dobro očistiti, deloma »odštetati« in seveda nastaviti oziroma pritrditi železno armaturo.

Most čez Muro, ki je na tem območju sicer ozka, zato pa sta toliko širši obe obrežji, bo stal 2.694.080.080 tolarjev. Vsaj tolikšna je njegova predračunska vrednost; kolikšna bo dejanska vsota, pa bomo zve deli (ali pa tudi ne) ob otvoritvi. Zgradili ga bodo do konca leta 2003. Gre za uresničitev idejnega projekta Brod 3, ki ga je zasnova dipl. inž. Viktor Markelj iz firme Ponting, d. o. o., Maribor.

Besedilo in foto: Štefan Sobočan I

Majda Horvat ■

V prvem nadstropju v centru Šavel so odprli novo trgovino in proizvodnjo s pozamentirijo, odslej je Murska

DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU POMURJA
M. Sobota, Ulica arh. Novaka 2b

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij
na ŽIRORAČUNU: 51900-678-48545

Znajdi se in pomagaj si sam!

S prilagajanjem Slovenije Evropski uniji tudi za kmetijstvo prihajajo drugačni časi. Kmetijci spremembe že čutijo, kažejo pa se že tudi žrtve tega prilagajanja.

Vključitev slovenskega kmetijstva v mehanizme skupne kmetijske politike zahteva dve vrsti prilagajanja, pravno prilagajanje z institucionalno usposobitvijo, ki jo zahteva skupni trg, ter ekonomsko prilagajanje, ki pomeni prilagoditev na nove tržne razmere.

Z reformo slovenske kmetijske politike naj bi država zagotovila razmere, da bi se slovensko kmetijstvo prilagodilo evropskemu. Žal reforma še ne daje pričakovanih rezultatov in praksa kaže, da so na tem področju še številne pomanjkljivosti. Zapleti in zamude pri plačevanju subvencij za leto 2000, s katerimi naj bi država kmetom izravnala stroške pridelave, so najboljši dokaz za to, da nam stvari še vedno uhajajo iz rok. Pričakovali bi, da se bodo z ustanovitvijo Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja razmere na tem področju bistveno izboljšale, pa se je zgodilo ravno nasprotno.

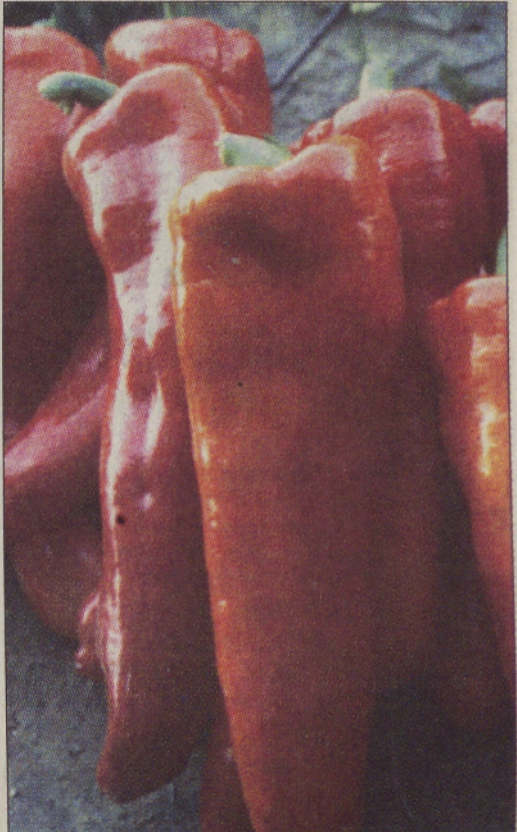
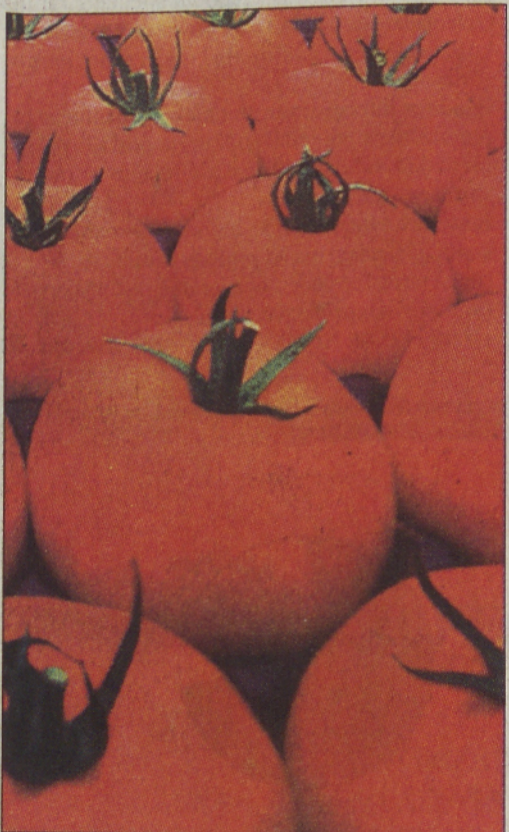
Izjave in opravičila odgovornih, da je bilo v letu 2000 uvalno obdobje za izvajanje teh ukrepov in da so se subvencije izplačevale prvič, ne vzdržijo. Sedanjega kmetijskega ministra velja ob tem spomniti, da so subvencije in direktna plačila za nekatere poljščine kmetje dobili že v letu 1999. Res da v nekoliko manjšem obsegu, saj se je v letu 2000 seznam kultur, za katere je država primaknila sredstva za izravnavo stroškov pridelave, nekoliko povečal, vendar v letu 1999 večjih težav s plačilom ni bilo. Subvencije za nekatere poljščine so pridelovalci dobili skupaj s plačilom pridelka in niso bremenile proračuna naslednjega leta.

Pričakovati bi bilo, da bo v letu 2000 vse teklo še bolj gladko, saj so zaposlili v novoustanovljeni Agenciji več kot 70 novih delavcev, praksa pa je pokazala nasprotno. Izplačevanje subvencij se je krepko zavleklo, na nekatera plačila kmetje še vedno čakajo, vse to pa že bremeni kmetijski proračun za leto 2001.

Tistim, ki spremljamo vsa ta dogajanja, zelo neodgovorno zveni izjava ministra Buta, ki je konec januarja kategorično zatrdil, da so bile vse subvencije, za katere so upravičenci prejeli sklepe, do 31. januarja izplačane v breme proračuna za leto 2000. Že kmalu se je izkazalo, da je to laž, z izplačili, ki so do kmetov prihajala še v marcu, pa so že krepko načenjali proračun kmetijskega ministrstva za letošnje leto. In če vemo, da to ministrstvo ob delitvi letošnje proračunske pogače ni dobilo vseh sredstev, ki bi jih potrebovalo za reformo kmetijske politike, potem so kmetijci že zdaj lahko zaskrbljeni.

In kaj jim po vsem tem še ostane? To, kar smo zapisali v naslovu, zveni morda nekoliko provokativno, vendar takšna je realnost. Od obljub se ne da živeti in mnogi kmetje so zato že na robu preživetja. Le kako naj še zaupajo v državo, ki ne spoštuje in ne izvaja svojih lastnih zakonov. In kako naj zaupajo najodgovornejšim, ko pa se vedno znova potrjuje, da njihove izjave ne držijo. Če ne želijo klavrno končati, jim po vsem tem ostane resnično le to, da se znajdejo in si pomagajo sami.

Ludvik Kovač ■

Pregled pridelovanja vrtnin v Pomurju in Sloveniji

V Pomurju desetina slovenske vrtnarije

Tržni pridelovalci hrena le v Prekmurju

V Republiki Sloveniji smo julija leta 2000 prvič popisali vse tržne pridelovalce zelenjadnic, zelišč, jagod in gojenih gob ter cvetja in okrasnih rastlin. Dosedanji tovrstni podatki so slabi, nepopolni in ne dajejo dobrih podatkovnih osnov za nadaljnje ugotavljanje stanja. Podatki, pridobljeni s tem popisom, bodo osnova za nadaljnje letno statistično spremljanje in zagotavljanje potreb po teh podatkih naše države in tudi Evropske unije.

Vrtnarska pridelava po popisu leta 2000

Po podatkih popisa leta 2000 je v Sloveniji skupno 2318 tržnih vrtnarskih pridelovalcev, ki imajo skupno 1941 ha osnovne površine, od tega 1784 ha za pridelovanje zelenjadnic, zelišč, jagod in gojenih gob in 157 ha za pridelovanje cvetja in okrasnih rastlin.

Od skupne površine, namenjene tržni vrtnarski pridelavi, je le 6,6 % površin v zaščitenem prostoru, vse druge površine so na prostem, kamor štejemo tudi nizko zaščito.

Po podatkih za pomursko statistično regijo je v Pomurju 263 tržnih vrtnarskih pridelovalcev s skupno 199 hektarji površin, to je 10 % skupnih slovenskih površin, namenjenih vrtnarski pridelavi. V primerjavi s površinami za pridelovanje zelenjadnic v Sloveniji obsegajo zelenjadnice s 179 ha prav tako 10 %, medtem ko obsegajo površine cvetja in okrasnih rastlin z 38 ha kar petino (20 %) vseh površin v Sloveniji, namenjenih pridelavi cvetja in okrasnih rastlin.

Od skupnih površin, namenjenih vrtnarski pridelavi v Pomurju, jih je le 13,7 ha v zaščitenem prostoru (to je 6,8 %), to pa je podobno razmerje kot pri vseh površinah, namenjenih vrtnarski pridelavi v Sloveniji.

Zemljišča, ki jih uporabljajo vrtnarski pridelovalci, so tako v Sloveniji kot Pomurju velika od 0,1 do 0,5 ha, najmanj pa je velikih 5 ha in več.

Največ zelja in paprike

Med zelenjadnicami, ki so v letu 2000 v Pomurju zavzele največ površin, sta bila belo zelje (43,9 ha) in paprika (43 ha), površine zelja v Prekmurju pa so zavzele le 9,8 % slovenskih površin, namenjenih pridelovanju zelja, površine pa-

prike pa kar 30 % površin, namenjenih pridelovanju te zelenjadnice v Sloveniji.

Posebnost prekmurskih pridelovalcev zelenjadnic je hren, saj so po podatkih popisa vrtnarstva 2000 edini tržni pridelovalci te zelenjadnice. Pomemben delež (kar 35 %) slovenske pridelave imajo v Pomurju tudi kitajski kapus in kumare (15 %). Med zelenjadnicami, ki so s površinami v Pomurju v primerjavi s Slovenijo slabo zastopane, so zgodnji krompir (le 4,4 %), radič (4,4 %), repa (6,7 %), rdeča pesa (4,4 %), paradižnik (6,9 %) fižol (2,6 %) in druge.

Podatki kažejo, da je 8 % skupne osnovne vrtnarske površine v Sloveniji namenjene pridelavi cvetja in okrasnih rastlin, od tega je 25 % teh površin zaščitenih.

V Pomurju je pridelavi cvetja in okrasnih rastlin namenjenih 19 % osnovnih vrtnarskih površin, to pa je večji delež, kot je povprečen slovenski.

Zaradi različnega načina pridelave cvetja in okrasnih rastlin smo podatke zbrali ločeno za cvetje in okrasne rastline. Rezultati so pokazali:

- v Pomurju je vzgojenih 9,5 % vseh okrasnih rastlin v Sloveniji (brez rezanega cvetja), od tega je vzgojenih največ balkonskih rastlin in dve-

letnic, pomemben delež pa imajo tudi večletne in lesnate rastline, - v Pomurju je vzgojenih 20 % vseh cvetov glede na skupno slovensko pridelavo rezanega cvetja, od tega vzgojijo največ cvetov gladiol, pomemben delež pa imajo tudi krizanteme.

Zanimivi so tudi podatki o strokovni izobrazbi, ki kažejo, da kar 79 % nosilcev pridelovanja v Sloveniji nima ustrezne vrtnarske izobrazbe. Primerjava izobrazbe pridelovalcev zelenjadnic ter pridelovalcev cvetja in okrasnih rastlin kaže na ustrežnejšo strokovno izobrazbo okrasnih vrtnarjev. Ustrezno izobrazbo ima kar 63 % nosilcev pridelovanja cvetja in okrasnih rastlin. Podatki za Pomurje kažejo na podobno razmerje kot za Slovenijo. Med nosilci vrtnarske pridelave jih ima le 19 % ustrezno izobrazbo, med pridelovalci cvetja in okrasnih rastlin pa 56 %.

Tako pridelovalci zelenjadnic Pomurja kot Slovenije se največ odločajo za prodajo neposredno na trg (56 %). Pidelovalci Pomurja v primerjavi s pridelovalci Slovenije prodajo več zelenjadnic zadrugam, trgovinam na drobno, veletrgovinam, menzam in hotelom, manj pa predelajo na domu in porabijo za samookrbo.

Jožica Joja Krznar, univ. dipl. inž. kmet.

Pridelovanje vrtnin v Pomurju

Kot dopolnilna dejavnost v kmetijstvu

Potreba po vertikalni in horizontalni povezanosti

Tržna pridelava v Pomurju se je nekako razširila z razvojem zadrugištva v 80. letih. Zaradi oddaljenosti od večjih mestnih središč je bila usmerjena predvsem v pridelavo vrtnin za predelovalno industrijo. Najbolj razširjene vrtnine v tržni pridelavi so bile: hren, pozno zelje, kumare za vlaganje, sladki feferoni, korenček, rdeča pesa in zgodnji krompir. Z razpadom zadrugiškega sistema po letu 1990 sta usahnili tudi pogodbena pridelava in prodaja prek zadrug. To je bilo novo obdobje množičnega pojava individualnih pridelovalcev. V zadnjem desetletju sta se v Pomurju bistveno spremenili strukturi pridelave in pridelovalcev. Kmetje so v glavnem opustili zelenjadarstvo kot dopolnilno dejavnost na kmetiji in le-to je postalo dopolnilna dejavnost nekmetijskim dejavnostim. Prek raznih razvojnih projektov je

Oblike tržne pridelave in prodaje

Pogodbena pridelava vrtnin v kmetijskih zadrugah je organizirana v splošnih kmetijskih zadrugah Ljutomerčan, Kmetovalec, SKZ Murska Sobota, Zeleni vrt Odranci in v manjšem obsegu znotraj namakalne zadruge Kaplica ter pri SKZ Ledavski dol Cankova, Martjanci in Hotiza. Zaradi pomanjkanja oz. »izgube« skladiščnih prostorov in hladilnic imajo zadruge pretežno organizirano pridelavo za predelovalno industrijo (70-80 %) in 20-30 % pridelave vrtnin za presno rabo. Zadruge v večini primerov pridelovalcem sofinancirajo ali kreditirajo pridelavo, predvsem sadike, folijo in namakalne cevi ter zagotavljajo odkup, čeprav so velikokrat zastoji odkupa tudi pri pogodbni pridelavi.

Pogodbena pridelava vrtnin za grosistične trgovske organizacije se je v zadnjih letih razvila na specializiranih vrtnarskih kmetijah, ki se ne vključujejo v zadruge. V Pomurju imamo trenutno dve večji specializirani vrtnarski kmetiji in več manjših, ki jim je vrtnarstvo dopolnilna dejavnost ob sadjarstvu, vinogradništvu ali živinoreji.

Neorganizirana individualna pridelava in prodaja sta po številu pridelovalcev najboljše. Po letu 1990 sta se zelo razširili, predvsem kot dopolnilna dejavnost zaposlenih zunaj kmetijstva. Večina pridelovalcev ima postavljene visoke tunele velikosti 200-300 m² za vzgojo sadik in solate spomladi, nato posadijo papriko in paradižnik, čez zimo pa gojijo motovilec in zimsko solato. Največ pridelka prodajo v svojem delovnem okolju, v manjših menzah ali celo v prodaji od vrat do vrat.

Nekaj pridelovalcev je specializiranih za prodajo na tržnici, vendar se tovrstna pridelava ne bo bistveno razširila, ker ni dovolj velikega zaledja, ni večjih mestnih središč in pridelava za samoprekrbo oziroma vrtničarstvo je v Pomurju še zmeraj ukoreninjeno.

Perspektive razvoja zelenjadarstva v Pomurju

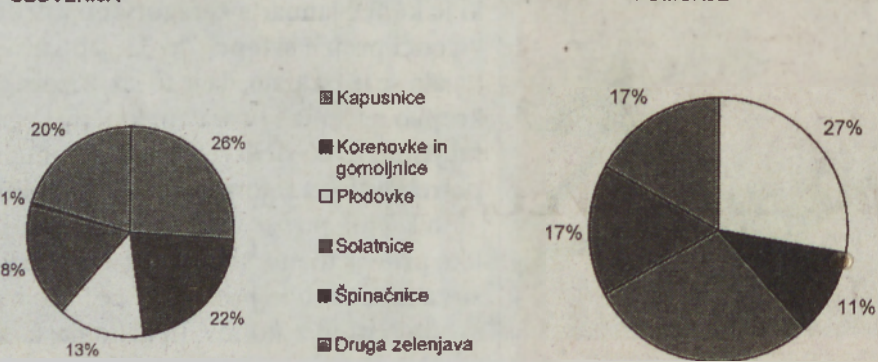
Množičnost in navskrižnost projektov za razvoj zelenjadarstva v tem času, kraju in prostoru ne bosta prinesli rešitev, dokler pridelovalci vrtnin ne bodo imeli trdnih ekonomskih temeljev in horizontalne ter vertikalne povezanosti.

Pomembne pa so tudi naravne danosti in ekonomske možnosti za pridelovalce vrtnin v Pomurju:

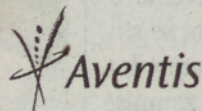
- združevanje in organiziranje pridelovalcev in pridelave ter skupni nastop na trgu so osnova za povečanje obsega in intenzivnost pridelave - osnove so dane v obstoječih splošnih kmetijskih zadrugah in v novonastajajočih specializiranih (zelenjadarska, namakalna), povezanih regijsko v konzorcij in na nacionalni ravni v poslovno združenje,
- zgraditev infrastrukturnih objektov lokalnega in regionalnega pomena - odkupne postaje, pakirnice, skladišča, hladilnice, dodelavni obrati in zbirni center,
- zgraditev namakalnih sistemov in uvajanje strokovnega namakanja na podlagi prognoze,
- izraba termalne vode za ogrevanje rastlinjakov za hidroponsko pridelavo vrtnin.

Zita FLISAR NOVAK, univ. dipl. inž. agr.

PRIDELOVALNE POVRŠINE, NAMENJENE POSAMEZNIM SKUPINAM ZELENJADNIC, PRIMERJALNO SLOVENIJA - POMURJE, 2000 SLOVENIJA POMURJE

Aventis CropScience Slovenija

Čarovnija je na dlani, Merlin® plevel vam ves odstrani.

Merlin® je nov sistemski herbicid za zaščito korus pred širokolistnim plevelom in nekaterimi vrstami ozkolistnega plevela. Uporabite ga po setvi, pred vznikom korus, in vaš pridelek bo obilen in kakovosten. Za doseg učinkovitejšega delovanja lahko pripravku Merlin® dodate še pripravek za zatiranje enoletnih ozkolistnih plevelov.

Merlin® - učinkovit in okolju prijazen pripravek za nov pristop k zatiranju plevela v korusi. Odslej na voljo v samostojni embalaži.

Uvoznik in zastopnik: AgrEvo d.o.o., Tržaška 132, 1000 Ljubljana, Slovenija. Tel: 061 123 40 88, Fax: 061 123 36 03

Nove rešitve za boljše pridelke

Kisanje repe, dopolnilna dejavnost pri Maričevih v Rankovcih

S kakovostjo do kupcev

Kaže, da se tradicija kisanja repe pri Maričevih ne bo nadaljevala, saj otroci za to ne kažejo zanimanja

Če v preteklosti v Pomurju skorajda ni bilo kmetije, ki ne bi redila krav, lahko zdaj v posameznih vaseh govedorejske kmetije preštejemo na prste ene roke. Veliko hlevov je ostalo praznih in marsikje so jih preuredili za druge namene. Na kmetiji Maričevih v Rankovcih so živinorejo opustili pred desetimi leti in se povsem usmerili v poljedelstvo. Franc pravi, da se računica ni izšla, pa tudi več dela je pri živini.

Obdelujejo osem hektarjev polj, žena pa je v Markišavcih poddedovala še šest hektarjev, tako da je dela dovolj. Največ postori Franc sam, saj ni bil nikoli zaposlen in ves čas dela na kmetiji, žena pa je zaposlena v Muri. Največ sejejo pšenice in koruze, dva hektarja pa namenajo tudi sladkorni pesi. Tudi s semensko pridelavo se ukvarjajo, saj so sodelovali že z nekdanjim Panonkinim Semenarstvom, zdaj pa semena pridelujejo za semenarsko družbo Agranta. Predvsem seme bele repe in inkarnatke, včasih pa so pridelovali tudi semenski fižol. Namenjali so mu tudi do dva hektarja površin, vendar je v zadnjem času fižol zamenjala sladkorna pesa. Pa tudi pridelava le-te ni več dohodkovno zanimiva, saj je lani suša vzela pridelek in so s peso pridelali izgubo.

Že dvajsetletno tradicijo pri Maričevih pa ima kisanje repe. Pravzaprav so s tem začeli povsem po naključju. Leta 1980 je pri njih klestila toča, ki je pobrala pridelke, zato so zasejali en hektar bele repe, pripoveduje Franc. Zrasla je debela repa in v Pomurkini Zelenjavi v Murški Soboti je povprašal po možnostih za prodajo kisle repe. Dogovorili so se za odkup za mesec dni, ker pa je bila njihova repa drugačnega okusa, se je povpraševanje po njej nadaljevalo.

Repo kisajo po starem tradicionalnem domačem receptu in še zdaj, po dvajsetih letih, je Pomurkina Zelenjava njihov najboljši odjemalec. Krog kupcev se je sčasoma širil, zdaj Maričevo

kislo repo prevzema tudi Gramis, z njo oskrbujejo Eures, veliko pa je tudi drugih manjših odjemalcev.

V vseh teh letih so si Maričevi s kisanjem repe pridobili nove izkušnje, tehnologijo kisanja so dopolnili in čeprav se v zadnjem času pojavlja konkurenca, saj je ne boji, saj tržišče povprašuje predvsem po kakovosti. Pri Maričevih je kisanje repe dopolnilna dejavnost na kmetiji in za to niso potrebna kakšna posebna dodatna dovoljenja. Mora pa seveda izdelek izpolnjevati vse po-

goje, saj nad kakovostjo bdijo ustrezne inšpekcijske službe.

Na kmetiji bi dva s to dejavnostjo lahko preživela, pravi Franc, vendar bi morali količine nekoliko povečati. Zdaj repo sejejo na treh hektarjih, pridelek skladiščijo v zemljankah in kislo repo pripravljajo sproti. Vendar vse kaže, da se tradicija kisanja repe pri Maričevih ne bo nadaljevala, saj otroci do tega ne kažejo prevelikega navdušenja. Hčerka študira jezike in je že v tretjem letniku, sin, ki je zaposlen, pa je končal trgovsko šolo in zdaj obiskuje še večerno ekonomsko šolo. Z ženo pa bosta nekaj časa še vztrajala, saj ju k temu spodbuja predvsem povpraševanje in številne pohvale, ki jih dobivata od kupcev.

Ludvik Kovač ■
Fotografija: Nataša Juhnov ■

Izvira iz Male in vzhodne Azije, od koder se je razširil v Sredozemlje, na Primorskem uspeva samoniklo kot divji špargelj. Je trajnica v obliki grma, na istem mestu uspeva do 20 let. Razmnožuje se s semenom, vzgojimo sadike in jih drugo leto posadimo na stalno mesto. Razvije globoke korenine in rizom, iz katerega rastejo navzdol korenine,

Beluš

navzgor pa poganjki. Priporočajo ga pri slabokrvnosti, revmi, spodbuja izločanje seča in delovanje ledvic, zbuja tek in lajša prebavo. Ne smejo ga uživati tisti, ki trpe zaradi nespečnosti, nerвозe, bolniki z vnetjem sklepov, sečnih poti ali prostate.

Potrošnik d.d.
Arhitekta Novaka 2, MURSKA SOBOTA

PE AGROOPREMA
Industrijska 9, Murska Sobota

NAJUGODNEJŠI NAKUP KMETIJSKE MEHANIZACIJE IN NAJVEČJA PONUDBA V POMURJU

cisterne, prikolice, trosilci gnoja
stroji za osnovno obdelavo zemlje
stroji za pripravo setve
stroji za setev
stroji za medvrstno obdelavo
škropilna tehnika
stroji za pospravo
kosilnice
zgrabljalniki sena
samonakladalke
mlini, puhalniki
mešalci gnojevke
in drugo

SIP
BORI
BCS
FERABOLI
TEHNOSTROJ
INO
CREINA
TEHNOS
in drugi

Informacije po tel.:
(02)530 02 00 in (02)530 02 01,
g. Vili Sabotin ali g. Marko Belinger

POOBLAŠČENI SERVIS

TRGOVINA Z REZERVNIMI DELI ZA TRAKTORJE
PRODJA TRAKTORJEV

Zetor **URSUS**

Marjan ZADRAVEC, s.p.

VUČJA VAS 29a
9242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
TEL.: 02 / 58 88 177, FAX: 02 / 58 88 176

NEW HOLLAND Včasih te še najbolje razume stroj

Še zlasti, če je narejen v New Hollandu. Tam dnevno skrbijo, da imajo kmetje vedno na voljo tehnološko dovršene traktorje, kombajne in priključke. Sodobni stroji s široko servisno podporo v popolnosti zadovoljijo zahteve kupcev.

TL 90
Vigor
TRAKTOR
LETA
2000

Zastopa in prodaja:

ITRO

ITRO Štore d.o.o.
Železarska cesta 3, 3220 Štore
tel.: 03/57 71 411
fax: 03/78 10 154

NEW HOLLAND

Ljudje vredni zaupanja

Integrirana pridelava vrtnin za varstvo okolja in potrošnikov

Sinička tudi za vrtnine

Z integrirano pridelavop do zdravih pridelkov

Sinička, ki je že več kot desetletje znak, da je bilo sadje pridelano na okolju prijazen način, je pred tremi leti priletela tudi do vrtnin in letos še do grozdja. Sinička naj bi bila skupni razpoznavni znak za pridelke iz integrirane pridelave.

V letu 1999 so med prvimi začeli z integrirano pridelavo vrtnin v Pomurju Gustav Podlessek iz Noršinec, Štefan Gjergjek iz Kovačevca, Ivanka Fortner z Razkrižja, Boris Zečević in Jože Irgolič iz Murske Sobote in Ljubo Zečević z Vaneče, lani sta se pridružila še Marjan Jurša iz Branoslavca in Amalija Verež iz Bakočec. Pridelovalci so vključeni v združenje za integrirano pridelavo zelenjave Slovenije in letos se je prijavilo 35 novih članov. Vsi, ki bi se želeli vključiti v integrirano pridelavo vrtnin, se lahko prijavijo pri svojem kmetijskem svetovalcu pri Kmetijsko-gozdarski zbornici in izpolnijo prijavnico.

Sistem kontrole daje predvsem potrošnikom jamstvo, da so pridelki iz integrirane pridelave res pridelani tako, kot so deklarirani. Osnovni cilj integrirane pridelave so zdrave vrtnine visoke notranje in zunanje kakovosti, varstvo okolja in varčna uporaba surovin. Za večje ali manjše obremenjevanje nenaдомestljivih dobrin trajnega pomena, kot so zemlja, voda in zrak, se odločajo tako kupci kot pridelovalci. Nakup ekološko pridelanih živil je tudi eden od prvih korakov k zmanjševanju onesnaževanja okolja, ki ga lahko naredijo potrošniki.

Kriteriji ocenjevanja in točkovanja

Nega tal in kolobarjenje (razpon točk od -2 do +2)

Vsi agrotehnični ukrepi morajo težiti k izboljšanju rodovitnosti tal, nikakor pa ne k uničevanju rodovitnosti, kot je zbijanje tal. V praksi poteka ocenjevanje in točkovanje nekako takole, če dobi na primer kontrola pridelovalca s traktorjem na njivi v deževnem vremenu, da tlači tla in uničuje strukturo tal, dobi le-ta negativne točke, v sosednji Avstriji pa to pomeni že izključitev iz integrirane pridelave.

V integrirani pridelavi ni monokultur, izjema je hidroponska pridelava.

Analiza tal in gnojenje (razpon točk od -3 do +2)

Gnojenje je prilagojeno založenosti tal s hranili, zato je obvezna kemična analiza tal vsaka štiri leta na prostem in v rastlinjakih vsaki dve leti. Poseben poudarek je na gnojenju z dušikom, da se prepreči izpiranje nitratov v pitno vodo in kopičenje le-teh v rastlinah. Redno

je treba opravljati analizo N_{min} po pravilu pridelka se kontrolirajo ostanki dušika v tleh in predpisane meje, to je 60–100 kg N/ha, odvisno od kulture, ne smejo biti presežene.

Namakanje (razpon točk od -1 do +1)

Namakanje prilagodimo podnebnim in talnim razmeram ter fenofazi razvoja posamezne kulture. Poraba vode mora biti racionalna, ne več kot 20 mm naenkrat, da ne pride do spiranja hranil in uničevanja strukture tal. Voda mora biti enakomerno razporejena.

Varstvo rastlin (razpon točk od -3 do +3)

Izjema se na podlagi predpisov. Najprej je treba izrabi biološke, mehanske in druge kulturnotehnične ukrepe in šele nazadnje uporabiti kemične pripravke za varstvo rastlin. Za to so potrebni pravilna obdelava, kolobar in druga poljska higiena ter setev rezistentnih in prilagojenih sort. Biološki ukrepi so sestavni del integrirane pridelave. V zavarovanem prostoru se uporabljajo predatorji, mreže, lepljive plošče, prepovedana je uporaba herbicidov in kemično razkuževanje tal. Pri uničevanju plevelov imajo prednost mehanični in termični postopki. Pridelovalci morajo redno izvajati nadzor nad pragom škodljivosti. **Spravilo in skladiščenje (razpon točk od -1 do +1)**

Zaradi ohranjanja notranje in zunanje kakovosti je treba paziti tudi pri spravilu. Le-to naj bo v optimalnem času glede na tehnološko zrelost in vsebnost nitratov. Pridelak naj bo zaščiten pred vetrom, soncem in čim prej odpeljan z njive ter hitro ohlajen in tudi embalaža naj bo okolju prijazna.

Obratovanje in higiena (razpon točk od -1 do +0)

Ne sme priti do očitne pomanjkljivosti pri higieni ali do neupoštevanja varnostnih predpisov predvsem pri skladiščenju organskih in mineralnih gnojil ter pripravkov za varstvo rastlin. Pri ustreznem obratovanju in higieni je ocena 0.

Vodenje obrata (razpon točk od -1 do +1)

Za vodenje integrirane pridelave je obvezno treba imeti strokovno znanje, potrebna je ustrezna strokovna izobrazba ali tečaj iz integrirane pridelave in sprotne izobraževanje.

Vodenje dokumentacije (razpon točk od -2 do +3)

Treba je voditi dnevnik kmetije in vsakodnevno vpisovati zahtevane podatke ter imeti zapiske o vseh agrotehničnih ukrepih, če ne, lahko pride do izključitve iz integrirane pridelave.

Zita FLISAR NOVAK, univ. dipl. inž. agr. ■

Solati godi sveža, vlažna in topla klima ter dobro pripravljena tla s pH 6–7. Optimalna temperatura za rast je 15–20 °C, minimalna 3 °C med vznikom in 10 °C med rastjo in max. 25 °C. V rastlinjakih naj bo podnevi 12–20 °C, ponoči 6–10 °C, v zimskem času 8 °C. Solata potrebuje veliko vode, vendar le-ta ne sme zastajati, ker lahko gnijejo korenine, na težjih tleh sadijo na grebene, v fazi razvoja glav zmanjšamo intenziteto namakanja. Robni ožig preprečimo s prezračevanjem v zavarovanem prostoru in kalcijevimi listnimi gnojili.

Solata

Sodobni tržni pridelovalci režejo glave tako, da je zraven še nekaj centimetrov korenine, da je solata dalj časa sveža ter ohrani hranilne snovi in vitamine, ki se drugače hitro izgubljajo. Pri daljšem skladiščenju po dolгих transportih izgubi veliko hranilnih snovi in vitaminov. Celo leto jo je koristno pridelovati na domačem vrtu, če pa jo že kupujemo, naj ima prednost tista iz lokalne pridelave – sveža, sočna, domača.

Solata je zaradi vsebnosti organskih kislin živilo in poživilo. Njene sestavine uravnavajo kislost v krvi in jo čistijo. Priporočajo jo predvsem srčnim in ledvičnim bolnikom, pomirja kašelj, krče in bolečine. Za zdravje in dobro počutje jo pripravimo vsaj enkrat dnevno.

A servis d.o.o.

Murska Sobota

Kroška 59, 9000 Murska Sobota, tel.: 02 530 18 50; faks: 530 18 72

V sklopu novoustanovljenega pomurskega centra je tudi prenovljen A servis.

Kaj počnemo?

Na servisnem področju:

- servisiranje in vzdrževanje tovornih vozil: Iveco, Tam, Zastava in drugih znamk starejših letnikov
- servisiranje in vzdrževanje traktorjev Zetor, IMT, Torpedo, kmetijske mehanizacije, viličarjev Indos
- servisiranje in vzdrževanje osebnih vozil Lada, Zastava in drugih vozil
- popravilo avtoelektričnih delov in napeljave pri osebnih in tovornih vozilih, traktorjih, strojih, srednja in generalna popravila motorjev za tovorna vozila, traktorje in stroje

Kaj še počnemo?

Prodaja nadomestnih delov:

- prodaja nadomestnih delov za vozila, traktorje in stroje, za katere smo pooblaščenci serviser
- prodaja dodatne opreme, potrošnega materiala, avtomobilskih in traktorskih gum, akumulatorjev, motornih olj itd.

Prodajamo ... prodajamo ...

- prodaja traktorjev Zetor, New Holland
- prodaja traktorskih priklic
- prodaja obračalnih plugov in vrtavkastih bran Eberhardt
- prodaja druge kmetijske mehanizacije

**OBIŠČITE NAS V KROŠKI 58
V MURSKI SOBOTI**

Kisanje zelja, dopolnilna dejavnost na kmetiji Majer - Sinko v Skakovcih

Postopoma do večjih količin in kakovosti

Ko je Milica ostala brez službe, so povečali pridelavo in predelavo

To, da bo s klasičnim kmetovanjem na manjših površinah vedno težje preživeti, so mnogi spoznali že pred leti, zato so iskali nove programe, ki prinašajo več dohodka. Pri Šinkovih v Skakovcih so imeli včasih v hlevu krave in goveje pitance ter prašiče, zdaj pa v hlevih ni živine. Na enajstih hektarjih lastnih površin in na dveh hektarjih, ki jih imajo v najemu, pridelujejo pšenico, sladkorno peso in koruzo, precej površin pa namenjajo pridelavi zelja in gladiol.

Pridelava zelja ima pri Šinkovih že petnajstletno tradicijo, saj so ga začeli pridelovati v sodelovanju s kmetijsko zadrugo. Pravzaprav je s tem začela mama, najprej le na dvajsetih arih, nato so površine vsako leto povečevali. S prodajo svežega zelja ni bilo težav, saj so za to poskrbeli v zadrugi, povsem po naključju pa so pri Šinkovih začeli tudi s kisanjem. Pravzaprav jim je dal idejo cvetličar Ratnik s Tišine,

ki je pri bolnišnici v Rakičanu v začetku devetdesetih let odpiral trgovino in je v njej želel ponuditi tudi kislo zelje. Kisanje jim je uspelo in z njim so nadaljevali. V začetku so zelje rezali z navadnim ribezem, nekaj časa so si stroj izposojali, nato pa je oče naredil električni stroj, ki ga uporabljajo še danes.

Pravzaprav so se za večji obseg pridelave in kisanja zelja odločili pred dvema letoma, ko je Milica ostala brez zaposlitve. Po končani ekonomski šoli se je zaposlila v kmetijski zadrugi, kjer je delala 17 let, po razpadu združnega sistema je nekaj časa delala še v zadrugi

na Cankovi, februarja 1999 pa je postala tehnološki presežek. Milici delo na kmetiji seveda ni bilo tuje, vendar pravi, da mora človek za to imeti tudi veselje. Pri delu ji veliko pomaga mož Marjan, ki je sicer zaposlen, pa tudi mama je zraven pri vsakem delu. Čeprav Marjan ni iz kmečke družine, se je potem, ko se je priženil k Šinkovim, naučil vseh del in je zdaj ob ženi Milici gonilna sila na kmetiji.

Potem ko se je Milica odločila za kmetijo, so pridelavo zelja potrojili in zdaj ga pridelujejo na treh hektarjih. Dve tretjini ga prodajo svežega, preostalo pa skisajo. Tudi papriko, ki jo dajejo med kisló zelje, pridelajo doma. Kisanje zelja je na kmetiji Majer - Šinko dopolnilna dejavnost in je kot takšna tudi registrirana. Sveže belo zelje prevzema firma Zeotan iz Rakičana, sveže rdeče zelje prodajajo Gramisu, največji odjemalci kislega zelja pa so Pomurkina Zelenjava, soboška Zadruga blagovna hiša, Eurest, Gramis in nekatere šole.

Milica pravi, da je glavni tehnolog za kisanje zelja mama, ki ima za to svoj izvirni recept, brez dodajanja najrazličnejših konzervansov. Njihova specialiteta je rdeče kislo zelje, po katerem je veliko povpraševanje in nanj odpade že tretjina vseh količin, ki jih skisajo na kmetiji Majer - Šinko v Skakovcih. Idejo za to jim je dal gospod Šebök iz Eurestove restavracije. Začeti je treba z majhnimi količinami in jih postopoma povečevati, pravi Milica, saj je le tako mogoče obvladati in zagotavljati kakovost.

Hlev, kjer je bila nekoč živina, so preuredili v skladišče, uredili so hladilnico in kisarno, Marjan pa načrtuje, da bodo skladiščne prostore še povečali. Posebne potrebe za to zaenkrat sicer ni, vendar če bi želela družina živeti izključno od pridelave in predelave zelja, bi morali količine vsekakor povečati. Izkušnje so si pridobili, tržišče imajo in kmetija Majer - Šinko se bo morda kdaj v prihodnosti ukvarjala le s to dejavnostjo.

Ludvik Kovač, foto: Nataša Juhnov ■

Zelje izvira iz Sredozemlja in z obal Atlantskega oceana, kjer še danes rastejo divje vrste. Zmerno topla klima in globoka, dobro obdelana tla, lažja za zgodnje, težja za pozne sorte sta pomembna dejavnika za uspešno pridelavo. Optimalna temperatura za vzik je 20 °C, za rast 15-20 °C, v času formiranja glave 15-18 °C. Visoke temperature in nizka zračna vlaga zavirajo sklenjanje glav. Sejemo na prvo poljino v 3- do 4-letnem kolobarju, da preprečimo pre-pogost pojav bolezni in škodljivcev. Prehrana mora biti harmonična, pri preveč dušika ter malo fosforja in kalija dobimo velike rozete, debele peclje, rahle glave in grenak okus. Na kislh tleh gnojimo z apnenčastimi in foliarnimi gnojili, ki vsebujejo magnezij, bor in mangan.

Zelje

Zelje prištevajo med najstarejše zdravilne rastline. Še danes diete pogosto predpisujejo zelje, sveži sok, zelnico ali kislo zelje.

Obkladki z listi zelja lajšajo bolečine, vnetja in znižujejo telesno temperaturo. Sveži sok je dober za zdravljenje želodčnih in črevesnih ran.

Mlečna kislina, ki je v kislem zelju, preprečuje gnilobne procese v črevesju in pospešuje izločanje strupenih snovi iz organizma. Acetilholin širi ožilje, zmanjšuje poapnenje žil in znižuje krvni tlak.

VEGA d.o.o.

SKAKOVCI 15, 9261 CANKOVA
TEL.: 02 540 93 00

PO UGODNIH CENAH VAM PONUJAMO:

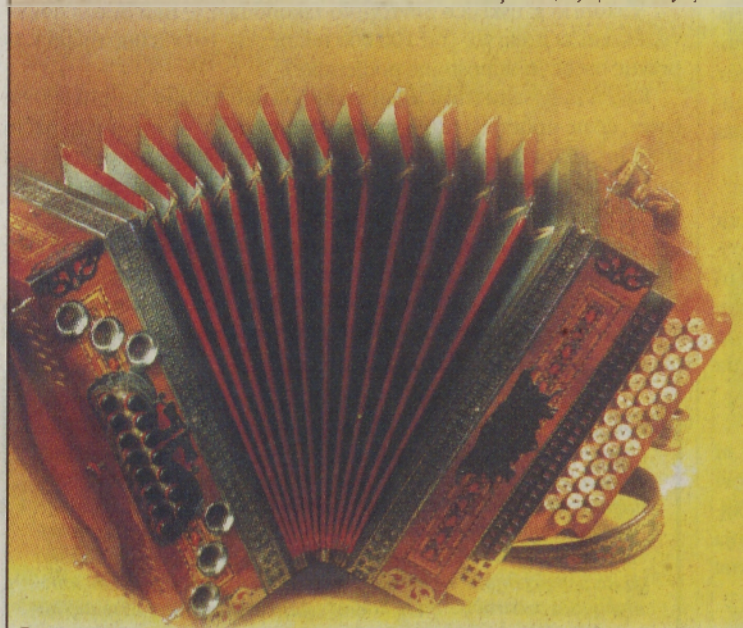
- UMETNA GNOJILA
- SEMENSKO KORUZO
- ZAŠČITNA SREDSTVA
- IN VSE DRUGO ZA SPOMLADANSKO SETEV

ČE BI ZNALE, BI TUDI ŽIVALI ZAPELE...

Pravo veselje je imeti zdrave živali.

Krkiniz proizvodi iz novega programa Home Vet omogočajo zdravo in uspešno rejo domačih živali. Izdajajo se brez recepta. Z njimi zadovoljujemo vsakodnevne in povečane potrebe po vitaminih in mineralih, zvišujemo odpornost proti okužbam, odpravljamo prebavne motnje, spodbujamo rast in proizvodnost ter tako povečamo gospodarnost reje domačih živali.

Ob upoštevanju strokovnih nasvetov veterinarja in ob rednem dodajanju pravilno izbranih vitaminsko mineralnih dodatkov iz Krkinega programa Home Vet bodo živali bolj zdrave, rejci pa zadovoljnejši.

Home Vet

za uspešno rejo in zdrave živali

HomeVet je zaščitena blagovna znamka za Krkiniz proizvode, ki jih brez recepta dobite v lekarnah, kmetijskih zadrugah in drugih specializiranih prodajalnah.

KRKA

Poleg dvokilogramske vrečke je na voljo tudi desetkilogramska, v kateri najdete priročno merico.

Tehnologija, ki daje več!

PIONEER HIBRIDI

Najboljši hibridi za setev v Pomurju

Zrelostni razred FAO 200

ELITA poltrdnika, izjemna kakovost
MATILDA poltrdnika, težja zemljišča
ALBERTA prilagodljivost
HELGA standard
PR39K38 izjemna rodovitnost, nizka vlaga
PR38F26 poltrdnika, kvaliteta

Zrelostni razred FAO 300

CLARICA toleranca na sušo
MONALISA rekordni pridelki suhega zrnja
PR38F70 poltrdnika, brez konkurence
RAISSA izjemna stabilnost
NOVO PR38P05 (Dracila) izjemna stabilnost, nova EVA
NOVO PR37H24 (Suarta) top kvaliteta in pridelek
DANELLA kakovost in pridelek
STIRA visoki pridelki zrnja in silaže

Zrelostni razred FAO 400

PR37M81 (Reseda) toleranca na sušo in top silaža
EVELINA izjemna kvaliteta in pridelek silaže
NOVO PR37M34 brez konkurence, top silaža
MATEA silažni hibrid

PIONEER
ZNAJNA PRODUKTA

PIONEER SAATEN GES. M. B. H.
Produktions- und Vertriebsgesellschaft
Marktplatz 10, 9700 Munka-Sabota,
Tel.: 02 521 24 30, fax: 02 521 38 29
Internet: <http://www.pioneer.com/slovenia>

© Zdravilna in kmetijska podjetja
družina v obdobju 1998-2000 PIONEER hibridi
Republika Slovenija, Ljubljana, 2000

Pridelava vrtnin in zakonska ureditev

Na trg pod določenimi pogoji

Kontrola kakovosti kmetijskih pridelkov in živil

Če pogledamo priporočene piramide dnevne prehrane sodobnega človeka, vidimo, da imajo vrtnine (zelenjava) in sadje v naši prehrani pomembno vlogo. Posebno zaželeno je uživanje sveže zelenjave in sadja. Za zdravo prehrano bi morali tako letno porabiti na prebivalca vsaj 110 kg zelenjave. Zelenjava, ki zajema okrog 40 vrst rastlin, ima kljub velikim razlikam med posameznimi vrstami številne podobne lastnosti: vsebuje veliko vode (več kot 80 %), malo energije; ima veliko voluminoznih (balastnih) snovi in hitro se pokvari.

Sadje in zelenjava za zdravje

Sadje in zelenjava sta bila že dolgo znana kot vir vitaminov in mineralov, uporaba pa je bila predvsem v obliki dodatkov in vmesnih obrokov. Novejše raziskave in spoznanja bioaktivnih substanc pa kažejo povsem nove dimenzije kakovosti sadja in zelenjave. Če smo leta in leta upoštevali le hranilne snovi in vsebnost energije, so sedaj poudarjena predvsem delovanja, ki izboljšujejo zdravje. Spoznali smo, da preprečujejo številne civilizacijske bolezni, kot npr. motnje krvnega obtoka, rakasta obolenja ipd.

Z vidika prehrane zelenjava v obroku zagotavlja: delno energetske snovi (škrob, sladkor); delno beljakovine, ki so potrebne kot gradbeni elementi organizma; mineralne snovi (kalcij, fosfor, železo, kalij), ki so potrebne za sintezo zapletenih organskih molekul; vitamine, ki jih človeški organizem potrebuje za normalne življenjske procese; vlaknine (celuloza, lignin), ki sicer nimajo hranilne vrednosti, dajejo pa občutek sitosti in pomagajo pri prebavi; organske kisline in baze; aromatske snovi, ki dajo hrani specifičen okus, spodbujajo tek in povečajo užitek pri jedi; in številne druge spojine (antioksidanti, karoteni, glukozinolati, fitoestrogeni ...), ki imajo tudi zdravilno delovanje.

Dokler gojimo zelenjavo le za lastno uporabo, smo seveda le sami sebi odgovorni za kakovost in neoporečnost pridelane zelenjave, zato se običajno na svojem vrtu tudi potrudimo, da je vse tako, kot mora biti.

Drugačne razmere pa nastanejo tisti trenutek, ko se odločimo, da bomo dali del pridelka na trg, pri čemer sploh ni pomembno, ali gre za prodajo na domu, na tržnici, direktno v prehranske oziroma gostinske obrate ali pa v večjih količinah prek zadrug, združenj ali trgovskih verig. Za vso tako pridelano in prodajano zelenjavo veljajo določena z zakoni predpisana pravila, ki so namenjena predvsem zaščiti končnega porabnika.

Zahteve za prodajo na trgu

V osnovi je to področje opredeljeno že v **Zakonu o kmetijstvu** (Ur. l. RS, št. 54/2000), ki govori v četrtem poglavju o kakovosti in oznakah kmetijskih pridelkov oziroma živil. Zakon definira minimalno kakovost posameznih kmetijskih pridelkov oziroma živil, ki je natančneje določena v pravilnikih za posamezne pridelke. V teh so predpisani predvsem način pridelave oziroma proizvodnje, sestavine in njihova vsebnost, zahteve za doseganje in ohranjanje kakovosti, razvrščanje in označevanje. Dalje so v zakonu opredeljeni kmetijski pridelki oziroma živila višje kakovosti, ekološki in integrirani kmetijski pridelki ter pridelki tradicionalnega ugleda.

Naslednje poglavje določa promet s kmetijskimi pridelki oziroma živil. Kmetijski pridelki oziroma živila so lahko v prometu, če so skladni s predpisanimi zahtevami in označeni v skladu s predpisi po tem zakonu.

Označevanje živil ureja **Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil** (Ur. l. RS, št. 71/2000). V njem je urejeno označevanje živil, ki so v prometu kot predpakirana živila ter so brez nadaljnje predelave namenjena potrošniku in obratom javne prehrane. Konkretna vsebina označevanja za vrtnine je določena v pravilnikih o kakovosti, iz tega splošnega pravilnika pa je za pridelovalce pomembno, da morajo biti oznake na živilu v slovenskem jeziku, na dobro vidnem mestu embalaže, tako da so jasno vidne, razumljive, nedvoumne, čitljive in neizbrisne. Oznake na živilu ne smejo biti takšne, da bi lahko zavedle potrošnika glede njegovega izvora ali porekla, sestave, neto količine, roka uporabnosti, načina izdelave ali proizvodnje; pripisovanja učinkov ali lastnosti, ki jih živilo nima; navajanja, da ima živilo posebne lastnosti, če imajo take lastnosti vsa istovrstna živila.

Morda se zdijo komu, ki je šele na začetku tržne pridelave vrtnin, vse to in v nadaljevanju predstavljene zahteve glede kakovosti in označevanja nepotrebne in odvečne, vendar bodo le tako pridelane in označene vrtnine na tržišču prepoznavne in s tem tudi konkurenčne.

Pravilniki o kakovosti zelenjave in sadja so objavljeni v Uradnem listu RS, št. 86/2000 z dne 26. 9. 2000 in bi jih moral poznati vsak tržni pridelovalec zelenjave in sadja. Tokrat na kratko opozarjam predvsem na tiste določbe pravilnikov za posamezne vrste zelenjave, ki so ne glede na vrsto praktično enake.

Pravilniki se uporabljajo za svežo zelenjavo posameznih vrst, ki je v prometu, ne pa za zelenjavo, ki je namenjena industrijski predelavi. Zelenjava se praviloma uvršča v dva razreda (razred I in razred II), posamezne vrste zelenjave (česen, kumare, šparglji, korenček, paradižnik, radič) ter sadja pa imajo za najvišjo kakovost še razred ekstra.

Glede pakiranja je zahteva, da vsebuje vsaka enota pakiranja le zelenjavo istega porekla, sorte ali komercialnega tipa, kakovosti ali velikosti. Vidni del vsebine vsake enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino. V enoti pakiranja ne sme biti tujih snovi.

Označevanje

in neizbrisno označeni: vrsta, poreklo (območje oziroma država pridelave), ime in naslov oziroma firma in sedež proizvajalca ali tistega, ki zelenjavo pakira, država izvora ali področje porekla, če bi izpustitev tega podatka lahko zavedla potrošnika glede pravega izvora ali porekla, prodajne oznake, razred, velikost (izražena z najmanjšo težo ali kot najmanjša velikost ali s številom), neto teža ali število plodov.

Na kratko še o minimalnih zahtevah za tiste posamezne vrste zelenjave, ki so pri nas v pridelavi najbolj zastopane (podrobnosti lahko pridelovalci najdejo v Pravilnikih o kakovosti - Ur. l. RS, št. 86/2000).

Paprika

Nepoškodovana, zdrava (paprike, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerne za uporabo, morajo biti izločene), čista (večinoma brez tujih vidnih delcev), sveža, brez škodljivcev in večinoma brez poškodb, ki bi jih povzročili škodljivci, lepo razvita, brez poškodb od zmrzali, brez nezarasnih poškodb, brez sončnih ožigov, s pecljem, suha (brez odvečne zunanje vlage), brez tujega vonja oziroma okusa, ustrezno razvita, da lahko prenese prevoz in rokovanje.

Solata, kodrolistna endivija in endivija eskariol

Nepoškodovana, zdrava (izločena tista, ki gnije ali se kvari), sveža, neuvela, čista in obrezana (brez listov, ki so umazani od prsti ali drugega rastnega substrata), korenine morajo biti odrezane blizu osnove zunanjih listov, brez tujih vidnih delcev, brez škodljivcev, brez poškodb zaradi škodljivcev, ne sme uhajati v cvet, suha (brez zunanje vlage), brez tujega vonja oziroma okusa, ustrezno razvita, da lahko prenese prevoz in rokovanje.

Kumare

Nepoškodovane, zdrave (kumare, ki so zaradi pojava gnilobe ali poškodb neprimerne za uživanje, morajo biti izločene), sveže po videzu, čvrste, čiste (brez vsake vidne tuje snovi), brez škodljivcev in poškodb, ki bi jih povzročili škodljivci, brez grenkega okusa, suhe (brez zunanje vlage), brez tujega vonja oziroma okusa, primerno razvite, vendar semena v njih mehka, ustrezno razvite in zrele, da prenesejo prevoz in rokovanje.

Korenček

Nepoškodovan, zdrav (korenček, ki gnije ali se kvari, tako da ni primeren za uporabo, mora biti izključen), čist (brez vidnih tujih snovi in brez odvečne zemlje in nečistoče), neolesnel, čvrst, brez škodljivcev in brez poškodb, ki bi jih povzročili škodljivci, brez odganjanja cvetnega stebila, suh (brez zunanje vlage), brez tujega vonja oziroma okusa, ustrezno razvit, da lahko prenese transport in rokovanje.

Paradižnik

Po obliki so lahko štirje komercialni tipi: okrogli, rebrasti, izdolženi in češnjevski paradižniki.

Plodovi morajo biti nepoškodovani, sveži, zdravi (paradižniki, ki so gnili ali se kvarijo, tako da niso primerni za uživanje, morajo biti izločeni), čisti (brez vidnih tujih snovi), suhi (brez zunanje vlage), ustrezno razviti in dozoreli, da lahko prenesejo prevoz in rokovanje.

Nadzor in kontrola

Da vse navedeno ne bi ostalo le na papirju, je zakonodajalec v Zakonu o kmetijstvu predvidel tudi ustrezen nadzor in za kršitelje ustrezne kazni. Nadzor v splošnem izvajajo kmetijski inšpektorji, za nadzor v pridelavi, predelavi in prometu kmetijskih pridelkov oziroma živil pa bo v okviru ministrstva ustanovljen Inšpektorat RS za kontrolo kakovosti kmetijskih pridelkov in živil.

Ob koncu bi rad opozoril še na pomembnejše določbe novega **Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih** (Ur. l. RS, št. 11/2001), ki začne veljati v začetku marca 2001 in ga morajo upoštevati vsi uporabniki fitofarmacevtskih sredstev.

Zakon uvaja pojem **dobra kmetijska praksa**, ki pomeni opravljanje kmetijske dejavnosti na način, ki omogoča dobro gospodarjenje s kmetijsko zemljo in reprodukcijskim materialom ob upoštevanju naravne danosti kmetijskega prostora. Dobra kmetijska praksa zajema optimalno kombinacijo agrotehničnih ukrepov, da se ohrani naravna rodovitnost kmetijske zemlje in da se prepreči obremenjenost okolja, pretirana uporaba mineralnih in organskih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter da se pridelajo rastline ali rastlinski proizvodi, namenjeni za živila, ki vsebujejo najnižjo možno količino ostankov fitofarmacevtskih sredstev.

Za uporabnike je pomembno II. poglavje, ki govori o prometu in uporabi fitofarmacevtskih sredstev. Po 3. členu se fitofarmacevtskih sredstev ne sme dati v promet in uporabljati na ozemlju Republike Slovenije, če niso registrirana, oziroma če zanje ni izdano dovoljenje v skladu s tem zakonom.

8. člen zakona opredeljuje pravilno uporabo fitofarmacevtskih sredstev, to pomeni uporabo v skladu z navodilom za uporabo in navodbo na etiketi, vključno s pripravo predpisane koncentracije fitofarmacevtskih sredstev, spoštovanje načel dobre kmetijske prakse, integriranega varstva rastlin, če je mogoče, ter varstva okolja in nečistih organizmov.

Ni dovoljena uporaba fitofarmacevtskih sredstev na način, ki bi povzročil onesnaženje stanovanjskih, gospodarskih in podobnih objektov, kjer se zadržujejo ljudje in živali, ter onesnaženje sosednjih zemljišč in vod.

Izvajalci varstva rastlin - pravne ali fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in so tržni proizvajalci - lahko uporabljajo fitofarmacevtska sredstva le, če izpolnjujejo predpisane pogoje glede izobrazbe oziroma strokovne usposobljenosti in fitofarmacevtska sredstva nanašajo z ustreznimi napravami.

Predpisane mejne vrednosti ostankov fitofarmacevtskih sredstev v rastlinah oziroma na njih in rastlinskih proizvodih ne smejo biti presežene.

O napravah govori VI. poglavje zakona. Opozarjam na redne preglede naprav, saj lahko po 47. členu imetniki naprav uporabljajo le take, ki so redno pregledane in imajo znak o rednem pregledu. Imetniki morajo pridobiti znak o rednem pregledu naprav vsaki dve leti.

Zakon, ki je usklajen z evropsko zakonodajo, je tudi drastično povečal kazni za prekrške (od 100.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev za pravne osebe in samostojne podjetnike).

Kazen za posameznika je lahko od 100.000 tolarjev do 150.000 tolarjev, če ne uporablja fitofarmacevtskih sredstev na predpisan način ali če inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva po tem zakonu ali ga pri tem ovira, žali ali mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov.

Če posameznik uporablja naprave, ki niso pregledane, se kaznuje z denarno kaznijo 100.000 tolarjev, ki se izterja takoj.

Ludvik LAZAR, univ. dipl. kmet. inž., kmetijski inšpektor, svetovalec glavnega republiškega inšpektorja

Izvir iz Srednje Azije, kot divja vrsta raste po vsej Evropi, kot užitna rastlina je v naših krajih poznan že 4000 let. Ni zahteven za toploto, zemlja pa mora biti lahka, peščena, globoka in strukturna, zmerno vlažna in zmerno kisla. Najbolj občutljiv je v fazi vznika, napako naredimo, če ga posejemo pregloboko in preveč zgodaj. Optimalna temperatura za kaljenje je 20 °C, zato zgodnje setve prekrivamo in sejemo le v 2- do 3-kralno globino debeline semena. Sejemo ga na drugo poljino, ne prenaša gnojenja s hlevskim gnojem, amonijev ioni povzročijo, da se koreni cepijo. Preveč dušika zmanjšuje kakovost, kalij pa jo povečuje. Korenček sejemo na gredice skupaj s čebulo, ki odganja korenjevo muho.

Korenček

V korenju je veliko vitamina A, ki se v človeškem telesu najbolje izrabi, če ga drobno narijemo in pripravimo na masčobi, vendar ga ne kuhamo. Korenček pospešuje tek, povečuje odpornost, utrjuje kosti, krepi ostrino vida, čisti kri ter žene na vodo in pomaga odpraviti gliste.

Preporočajo ga pri gripi, prehladu, telesni utrujenosti, revmatičnih obolenjih, protinu, astmi, kroničnem bronhitisu ter jetrnih, žolčnih in ledvičnih boleznih. Korenček je zelo uporaben tudi v kozmetiki za zdravljenje kože.

AGROSVETEC

PROIZVODNJA IN TRGOVINA
Karel Svetec, s. p.
Černelavci, Ledavska 17, 9000 Murska Sobota
Tel.: 02 522 19 43

IZDELAVA VSEH VRST ROTACIJSKIH MULČARJEV
ZA TRAKTORJE IN RAZNE KULTIVATORJE

VARNOSTNI LOKI
ZA VSE VRSTE TRAKTORJEV ZA TESTI!
- KAKOVOST
- ZAGOTOVLJENI REZERVNI DELI
- UGODNE CENE

KZ RADGONA, z.o.o.

KZ RADGONA, z. o. o.
Partizanska 23, Gornja Radgona
tel.: 02 561 14 21, faks: 02 564 88 90

PO UGODNIH CENAH:

**VES REPRODUKCIJSKI MATERIAL, RAZNA
SEMENA ZA SPOMLADANSKO SETEV, ZAŠ-
ČITNA SREDSTVA (OB NAKUPU STROKOV-
NO SVETOVANJE)**

Pomlad v vrtu

Za kakovosten in obilen pridelek zelenjave je potrebno tudi dobro seme. Prav takšno, kot je v majhnih vrečkah SEMENARNE Ljubljana in v večjih vrečkah Valentin. Tu pa so še semena čudovitih cvetlic in nepogrešljivih zelišč.

Posejmo v vrtu nekaj novega ...

slato LEDA: krhkolistno solato z rumeno zelenimi glavicami, ki dobro prenaša vročino in gre pozno v cvet;

rukolo: s svojim nekoliko ostrim okusom prijetno popestri različne morske jedi in solate;

okrogli korenček – PARIŠKI: zgodnji korenček, primeren za svežo rabo in vlaganje;

fižol: nizka zelenostročna sorta TIBER (ploščati stroki) in PRESENTA (okrogli stroki).

Pisane cvetlice za živahne in zdrave gredice ...

Kapucinke oblikujemo s cvetočimi poganki v zanimive šopke, koristne pa so tudi za zaščito pred ušmi. Zdravilni in okrasni ognjič z zlato rumenimi in oranžnimi cvetovi, ki spominjajo na sonce, bo odganjal talne škodljivce in polže. **Žametnica** nam bo obrobke, grede, balkone in terase krasila od pomladi do pozne jeseni.

Pisan vrt bodo naredile tudi **okrasne čebulnice**, vrtnice in okrasne grmovnice.

Trata za občudovanje, rekreacijo in še ...

Vsaka travna mešanica ima svoje posebnosti: za trato v bolj vlažni klimi bomo izbrali **TIVOLI**, ki se hitro obrašča in je odporen proti gaženju, prav tako tudi **OAZA**, upravičeno imenovana »angleška travica«. **BLED** je primeren za rekreacijske površine, **OPATIJA** pa tudi za suha tla in vroča poletja. Tu je še **ROŽNIK** za vse, ki želijo imeti cvetoč travnik, in **OSOJA**, ki bo dobro rasla v senci.

S **PIKO** homo dosejevali že obstoječo trato.

Nekaj novega ...

OKRASNE BUČKE sejemo aprila in maja, jeseni pa bomo občudovali majhne prikupne plodove različnih oblik in barvnih vzorcev.

Travna mešanica **MEDITERAN** za obmorske in sušne kraje: kljub pomanjkanju vlage ustvari mešanica enakomerno gosto rušo, ki je odporna tudi proti gaženju.

Sejmo skupaj – sejte z nami
SEMENARNA Ljubljana

Predstavitev Živinorejsko veterinarskega zavoda za Pomurje Murska Sobota

Zivinorejsko veterinarski zavod za Pomurje je s svojo dolgoletno tradicijo nosilec selekcijskega dela na področju lisaste pasme govedi.

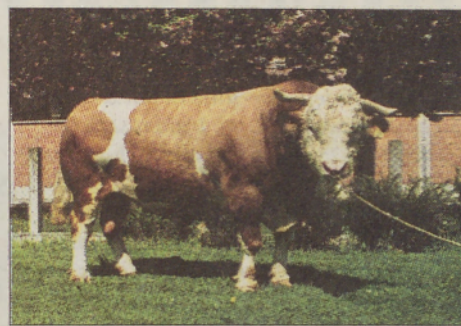
Tukaj na ravninskem svetu v vasi Nedežica so se najboljši rejci lisaste pasme združili in začeli z načrtno selekcijo govedi lisaste pasme že v prvi polovici prejšnjega stoletja, leta 1928.

Živali govedi lisaste pasme so bile takrat namenjene prvenstveno za prirejo mesa in tudi kot delovna žival za delo na polju.

Današnji cilji so seveda drugačni. Lisasta pasma se je v Sloveniji v zadnjih desetletjih močno razširila. Njena značilnost, kombinirani tip živali, ki daje primerno mlečnost in dober prirast mesa, daje gospodarsko učinkovitost mnogim kmetijam, ki redijo lisasto pasmo. Danes obseg dela v Živinorejsko veterinarskem zavodu za Pomurje zajema celotno kmetijstvo, vse kmetijske panoge, ki so pri nas prisotne.

To je rastlinska pridelava, od vinogradništva, sadjarstva, tržne pridelave poljščin in vrtnin ter pridelava krme za govedo in prašiče.

Tako je celotno delo v Živinorejsko veterinarskem zavodu povezano od

kmetijsko svetovalne službe preko laboratorija do selekcije in kontrole mleka v govedoreji, kot glavni živinorejski panogi v Pomurju in v drugi pomembni živinorejski panogi v prašičereji. Osemenjevalni center za plemenske merjasce nudi rejcem plemenskih svinj dnev

no preskrbo merjaščevega semena. Tako Živinorejsko veterinarski zavod Murska Sobota z distribucijo kvalitetnega merjaščevega semena in vzrejo plemenskih svinj na enaindvajsetih kmetijah – vzrejnih središčih skrbi za ohranitev in izboljšanje plemenske vrednosti prašičev.

Testna postaja za lisasto pasmo, ki ima pomembno funkcijo za selekcijo govedi in osemenjevalni center, kjer se pridobiva seme od mladih bikov, ki so uspešno končali preizkušnjo, je osnovni steber za napredek v selekciji. Tudi v bodoče bo dana osnovna skrb razvoju govedoreje pri nas, kajti sonaravnega kmetovanja s primerno obtežbo živali na ha obdelovalne površine kmetijskih zemljišč si ne moremo zamišljati brez pristnosti razvite govedoreje.

Direktor: mag. JANKO SLAVIČ, univ. dipl. ing. agr.

**Z naravo
v srcu**

Vrtni center KALIA v Tišinski ulici v Murski Soboti

ŠIROKA PONUDBA

- semena in sadike vrtnin in cvetlic, okrasne čebulice, vrtnice, čebulček
- sadike sadnega drevja, vinske trte, okrasnih grmovnic in drevnin
- lončnice (uvoz iz Nizozemske)
- semena poljščin in okrasnih trav ter semenski krompir
- okrasni, glineni in plastični lonci, cvetlična korita za balkonske rože, vrtno orodje, škroplilnice, zalivalke, plastenjaki, folije, agrokoprema, posode za kmetovanje
- sredstva za varstvo rastlin, organska in mineralna gnojila, substrati, šota
- vinarska sredstva in kletarska oprema
- živali ter hrana in oprema za male živali
- krmla in krmni dodatki

SVETOVANJE

- strokovno svetovanje dipl. inž. agr.

UGODNOSTI

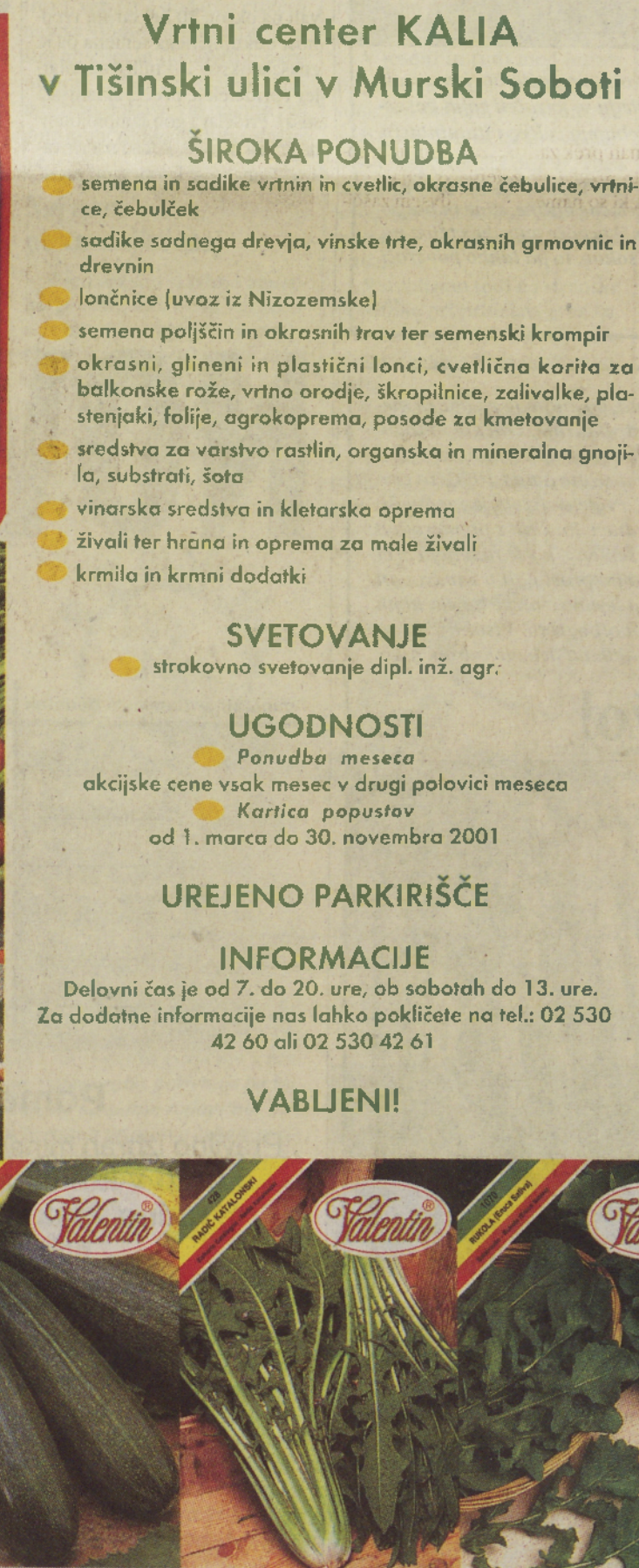
- Ponudba meseca
 - akcijske cene vsak mesec v drugi polovici meseca
 - Kartica popustov
- od 1. marca do 30. novembra 2001

UREJENO PARKIRIŠČE

INFORMACIJE

Delovni čas je od 7. do 20. ure, ob sobotah do 13. ure.
Za dodatne informacije nas lahko pokličete na tel.: 02 530 42 60 ali 02 530 42 61

VABLJENI!

Paprika izvira iz Srednje Amerike. V naših podnebnih razmerah je zahtevna za pridelavo, ker potrebuje veliko toplote, vlage in močno osvetlitev, občutljiva je za nizke temperature in slabo strukturo tal. Toplotno najzahtevnejša je vrsta debelo plodne paprike – babura, nekoliko manj zahtevna pa je pridelava paradižnikove paprike in feferonov. Optimalna temperatura za gojenje paprike je 25 °C, temperature nižje od 15 °C, poškodujejo korenine in povzročajo stres, medtem ko temperature nad 30 °C zavirajo rast in cvetenje. Za pridelavo izberemo lažja, dobro gnojena, topla tla na sončnih legah. V senci med višjimi rastlinami in na hladnih, kislih tleh paprika ne uspeva. Potrebno je redno namakanje, v suši cvetovi odpadajo. Feferoni so nekoliko odpornejši proti nihanju vlage. Gnojimo z organskimi in mineralnimi gnojili, na kislih tleh pa s kalcijevimi. Gnojila NPK naj imajo poudarek na kaliju. Za boljšo kakovost in premagovanje stresov je potrebno tudi gnojenje skozi list. Večji in zgodnejši pridelek dobimo s sajenjem dobro razvitih sadik s koreninsko grudo, zastiranjem tal, z gojenjem v nizkih tunelih in v visokih tunelih in v rastlinjakih. V vrtnarsko razvitih deželah je vedno bolj razširjeno hidroponsko gojenje ali celo aeroponski način. Tako papriko kupujemo zunaj sezone tudi pri nas.

Paprika

Papriko so najprej gojili kot okusno začimbo, imenovali so jo poper revnih, šele v 19. stoletju so jo začeli gojiti kot zelenjavnico. Plodovi paprike vsebujejo veliko vitaminov in raznih zdravilnih

učinkovin. Pospešuje prekrvavitev, umirja delovanje srca, pospešuje izločanje seča, želodčne kisline, sline in pospešuje prebavo. Čezmerno uživanje pekoče paprike vpliva na, čezmerno izločanje želodčnih sokov, to pa lahko povzroči okvare na prebavilih.

ZN

Je toplotno zahtevna rastlina, občutljiv je za dež in meglo. Dobro uspeva v globokih, strukturnih, zračnih in rodovitnih tleh med pH 5,7–7. Sejemo ga, ko preneha nevarnost slane, za vzik je potrebna temperatura nad 10 °C, za cvetenje 15 °C in za zorenje 18 °C. Pridelek fižola je zgodnejši, če gojimo sadike dva do tri tedne v lončkih s premerom 8 cm, v kalonček posejemo 2–3 semena, ko se razvijejo prvi pravi listi, rastline presadimo na prosto ali v zavarovan prostor. Fižol lahko neposredno sejemo v nizke tunele, ki jih odstranimo, ko je ozračje dovolj ogreto. Visoki fižol za stročje pogosto gojijo v rastlinjakih na tleh ali hidroponsko.

Fižol

Pri fižolu so zdravilni cvetovi, zrnje, stročje in luščine. Zdravilen je predvsem glukokinin, ki zmanjšuje raven sladkorja v krvi in seču. Najbolj priporočajo fižol sladkornim bolnikom, predvsem stročje. Fižol pospešuje izločanje seča in veže sečno kislino, priporočajo ga pri boleznih ledvic in mehurja. Fižol je primerna hrana za prebolevalnike, pri napornem umskem delu, preprečuje aterosklerozo. Nekuhan fižolova semena in surovi stroki so strupeni. Največ snovi se ohrani v fižolu, če ga kuhamo v ekonom loncu ali v pokri-

Kmetijska zadruga Zeleni vrt Odranci

Vrtnine, gobe, bučno seme

Zadružna pisarna še prazna

V okviru Gospodarskega interesnega združenja Pomurski vrt s sedežem v Ljutomeru je lani, potem ko je izdala Upravna enota Lendava odločbo, s katero se ugotavlja, da izpolnjujejo minimalne predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti, začela formalno delovati tudi Kmetijska zadruga Zeleni vrt Odranci. Omenjeno zadrugo so ustanovili že leto prej, pri čemer se je posebej angažiral tudi župan odranske občine Ivan Markoja, ki so ga izbrali za vršilca dolžnosti direktorja zadruge. Pisarna, ki jo je odstopila občina, pa je zaenkrat še prazna, saj niso uspeli dobiti nobenih zagonskih sredstev, z dobičkom pa jim je uspelo posloovati šele lani, medtem ko so imeli prvo leto nekaj izgube. Zanimalo nas je, kako je zadruga poslovala lani in kakšen je njihov plan za letos.

»Priprave na novo sezono so se začele že januarja, in sicer z akcijo za povečanje kooperantov zadruge. Tako smo sodelovali tudi na pogovorih za okroglimi mizami v občinah Dobrovnik in Kobilje o prestrukturiranju kmetijstva z uvajanjem pridelave gob in vrtnin. Obenem smo začeli zbirati tudi prve rezervacije za naročila sadik vrtnin, in to paprike, feferonov, kumaric, zelja, rdeče pese, krompirja in čebule. Za pridelavo se je odločilo 34 kooperantov, imeli pa smo tudi 42 kooperantov, ki so pridelovali bučno seme.«

Kooperanti za pridelavo vrtnin so doma v različnih krajih, največ iz Odranec, vseh treh Bistric, Hotize, Gančan, Turnišča idr. Lani so preko GIZ-za prodali okrog polovico pridelka, realizacija je znašala nekaj več kot 16 milijonov tolarjev, ustvarili pa so nekaj več kot 173.000 tolarjev dobička. Bučno seme so pridelovali na okrog 50 hektarjih, vrednost odkupljenega semena pa je znašala okrog 2,4 milijona tolarjev (pridelek je precej zmanjšala suša). Pridelava gob šampinjonov pa je bila manjša, kot so načrtovali, oziroma so se kooperanti preu-

Franc Antolin iz Odranec: »Bil sem soustanovitelj naše zadruge Zeleni vrt. Imam dva rastlinjaka za pridelovanje več vrst solate, paprike, feferonov, zelja in solatnih kumar. Letos namravam postaviti še en večji rastlinjak. To je moja samozaposlitev, saj sem pred leti izgubil službo v soboški Panoniji. Z zadrugo Zeleni vrt sem zadovoljen, predvsem s prodajo pridelkov, želel pa si krajše roke plačila.«

smerili v Kmetijsko zadrugo Lendava, ki je ponudila nekoliko boljše pogoje kot Zeleni vrt. Nazadnje pa so ugotovili, da so imeli opravek s slabimi kupci, tako da so nekateri pridelavo gob opustili.

Zadruga je uspela lani pridobiti pri Skladu za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja v Ribnici tudi 10 milijonov tolarjev depozitnih sredstev, ki so jih vložili v LLT hranilnico M. Sobota in tako podvojili znesek ter ga namenili za kreditiranje pridelave vrtnin. Obrestna mera je bila samo 2-odstotna, za 80 odstotkov posojila pa je prevzel jamstvo Garancijski sklad Pomurja, ki deluje pri Regionalni razvojni agenciji Mura.

V. d. direktorja zadruge Zeleni vrt predvideva, da se bo letos število kooperantov povečalo na 150. Razvojni center Lendava je namreč uspel na razpisu republiškega zavoda za zaposlovanje s projektom Sanačlja kmetij z uvajanjem dopolnilnih dejavnosti, s katerim bodo izvajali izobraževanje za nove pridelovalce vrtnin in gob, vsem obiskovalcem izobraževanja (potekalo bo v vašem domu v Odrancih) pa bodo ponudili sodelovanje oz. kooperacijo. Šlo naj bi predvsem za integracijski način pridelave (okolju prijaznejši) z blagovno znamko Pomurski vrt. Predvidevajo tudi okrog 50 hektarjev kooperacijske pridelave buč, večino pridelka pa bodo izvozili v Av-

mineralno-vitaminski dodatek

uporaba

Kravimin® 1

ob pomanjkanju fosforja in presežku kalcija v obroku

Kravimin® 2

kadar v obroku za krave molznice manjkajo samo Na, mikroelementi in vitamini ter kot dodatek k obroku za presušene krave in telice na koncu bregosti

Kravimin® 3

k obroku na osnovi koruzne silaže

Kravimin® 4

k obroku s presežkom fosforja

Kravimin® 5

k obroku za krave z manjšo povprečno mlečnostjo, za krave dojlje in za plemenske telice

Kravimin® 6

dodatek za pripravo krmne mešanice (koncentrata) za mleko

Kravimin® 7

mineralno-vitaminski dodatek za goveje pitance

Pomembno pravilo!

Pravilno izbran mineralno-vitaminski dodatek moramo **krmiti v količinah**, ki so navedene v navodilu, in to **redno vsak dan**. Živali potrebujejo rudninske snovi in vitamine vsak dan.

20 let uspešnega sodelovanja z vami

Lek Veterina, Verovškova 57, Ljubljana, tel. 01 580 28 42

Lek Lipovci, Lipovci 251a, Beltinci, tel. 02 542 14 14

veterina@lek.si
www.lek.si

Vinogradništvo in vinarstvo za turizem na podeželju

Ena od poti za ohranitev podeželja

Več inovativnosti in svežih idej

Razvoj in spodbujanje okolju prizanesljivega kmetovanja in gospodarjenja na podeželju, seveda tudi vinogradništva, za pridelovanje neoporečnih pridelkov in s čim večjo dodano vrednostjo je ena od možnosti za ohranitev našega podeželja. Vinska trta je rastlina, ki naj bi jo sadili na tako imenovanih absolutno vinogradniških zemljiščih, to pomeni na zemljiščih, kjer lahko samo trta izkoristi naravne možnosti in upraviči ekonomsko vlaganja. Ne mislim, da bi morali postati zdaj vsi, ki imajo primerna zemljišča, vinogradniki ali nosilci dopolnilnih dejavnosti s področja turizma na podeželju, kajti za to dejavnost sta potrebna tudi ljubezen in dolgoročno vezan kapital. Je pa to ena od možnosti, saj bo moral postati okolju prijazen turizem tudi pri nas gospodarska panoga številka ena. Pomurje s svojo geografsko lego v »osrednji« Evropi in s približno enako oddaljenostjo od najbližjih milijonskih mest je lahko ena od turističnih lokacij prihodnosti. V tej verigi ponudbe lahko vsak pristavi svoj »piskrček«, vendar bosta odločali kakovost pridelka in tudi primerna ponudba tega. Vendar žal lahko še tako dobro vino z nestrokovno ponudbo »slabo« prodamo. Zelo pomembno je tudi, da si morata vinogradnik vinar in ponudnik medsebojno zaupati in se spoštovati. Tega pa večinoma ni, saj če pogledamo Pomurje in ponudbo v več kot štiristo lokalih, ki imajo možnost, da točijo »tako imenovano odprto vino«, ugotovimo, da v večini primerov gostinci dobavljajo vino najmanj od vinogradnikov iz svoje bližnje okolice, kot bi jih bil strah vsakodnevnega »nadzora«. Tudi drugi kakovostni pridelki podeželja redkokdaj najdejo kupca na območju iste vasi ali občine. Zakaj!?

Za večjo pestrost ponudbe

Z ureditvijo vinsko-turističnih cest, njihovo označitvijo in promocijo in tudi »ekonomsko nujno« se čedalje več vinogradnikov odloča za odprtje vinotoča, kmetje pa za izletniškoturistično dejavnost. Vendar ugotavljamo, da ima marsikateri vinotoč ali turistična kmetija na območju VTC neizdelano in pomanjkljivo ponudbo glede vina. Oblikovati ponudbo na enem »naključnem vinu« v dveh ali treh sodih, je sramota za ponudbo vinorodnega območja. Tu se strinjam z gostinci, ki trdijo, da je marsikateri vinotoč njihova nelojalna konkurenca. Vendar na srečo so gostje tisti, ki začnejo ločevati zrno od plev, in to se najbolje vidi po obisku in zasedenosti posameznih vinotočev in turističnih kmetij. Da bi izboljšali našo ponudbo, je naštetih nekaj idej in smernic, ki veljajo tudi za ponudbo v gostinskih lokalih in tudi za vinogradnike v njihovih kletih.

Povečati bo treba število sortnih vin in tudi zvrsti (belih mešanih vin), lahko tudi v manjših količinah. Pestrost različnih vin zahteva seveda ločevanje sort ob

trgati in posebno negovanje, vendar tudi v okviru ene sorte lahko pridelamo in ponudimo vsaj dve ali več različnih vin – trgatve posebnih kakovosti ali normalne kakovosti, vendar z različnim preostankom nepovretega sladkorja. Tehnologija omogoča, da bi lahko tudi gostinci točili več različnih vin, tudi manjših količin iz različnih ožjih vinorodnih območij – bližnjih bregov, ne pa da »trmasto« vztrajajo pri nekem stalnem enakem vinu, ki pa ga dejansko v glavnem ni.

Stekleničenje vina bi moralo biti obvezno za vse vinotoče in turistične kmetije na vinorodnih območjih. Gost, ki si kupi vino za domov, si zasluži vino v primerni vinski embalaži, ne pa od sokov, žganih pijač in v plastenkah. Vino bi moralo biti beljako-vinsko in tudi biološko stabilno. Vse to zahteva primerno tehnologijo in višji nivo znanja, ki pa ni nikoli odveč.

Več inovativnosti

Izboljšati je treba opremljenost kleti ali drugih gospodarskih objektov, ki ne rabijo več prejšnjemu namenu, in jih preurediti za popestritev vinske ponudbe za možnost organiziranih

pokušenj in direktne prodaje vin. Lastno strokovno izobraževanje in »vzgoja« gostov o kulturni potrošnji vina morata biti naši stalni skrbi.

V okviru vinotoča, turistične kmetije ali gostilne si lahko uredimo posebne koticke za ljubitelje in poznavalce vin. To je lahko za začetek tudi miza v najbolj nevtralnem delu prostora, ki ima »pogrinjek« pravih vinskih kozarcev in ki s posebnim znakom, ki je lahko pogruntavščina lastnika, opozarja gosta, komu je ta miza izrecno namenjena. Tudi vinska vitrina, po možnosti hladjena, pripomore k primerno hladni vinski ponudbi.

Kozarci za vino, sok, žganje naj vsaj v delu ponudbe kažejo naše spoštovanje do vina in gosta. Tudi hladilne posode iz glinice za buteljčna vina so lahko dodatek h kakovostnejši ponudbi. Po vzoru pivovarjev si lahko omislimo posebne podstavke za kozarce, z našim ali vinogradnikovim logotipom.

Informacije za goste

Lično izdelana vinska karta z osnovnimi podatki o sorti, alkoholni stopnji, preostanku nepovretega sladkorja v g/l, vsebnosti skupnih kislin, opisu vina, morebitnih nagradah in priznanjih za ponujeno vino. Vinski list je lahko stalen z vsemi vini ali za določen čas z namenom pospeševanja prodaje določenega vina ali tudi kot priporočilo za vino k posameznim jedem in hišnim specialitetam.

Izboljšanje opremljenosti steklenic – etiket. Embalaža za vino za eno, dve ali tri, šest ali dvajset steklenic je lahko s celostno podobo enotna za posamezno vinsko turistično cesto. Razmisleka vredna je tudi stekle-

na ali plastična embalaža za nestekleničeno vino (od 2 do 5 litrov), vendar z dodatno etiketo našega vinotoča ali kmetije. Našim gostom in poslovnim partnerjem lahko ponudimo tudi možnost dostave vin po pošti ali z drugimi oblikami hitre dostave.

Naj nam ne zmanjka idej

Pred sezono si lahko omislimo predstavitev naših vin predstavnikom turističnih agencij in našim stalnim poslovnim partnerjem. Ta predstavitev je lahko tudi skupna za več ponudnikov ali za celotno vinsko-turistično cesto in jo vsako leto za vse pripravi drugi ponudnik.

Vinogradniške prireditve or-

ganiziramo ob praznikih, ob opravih v vinogradu, lahko si tudi izberemo tradicionalno vsaj en dan za naš »hišni praznik«.

V jeseni in tudi med letom popestrimo našo dekoracijo omizja s sadjem, grozdom, da naši gostje čutijo, da so v sadjarsko-vinogradniški deželi. Tudi mladike trte ali tudi rozge ali cvetoče vejice sadnih vrst so popestritev dekoracije našega omizja.

Pozabljamo tudi na stranske produkte pri pridelavi grozdja, kot so vinski mošt, vinski sok, vinsko žganje, olje iz pečk in podobno.

Vedno bolj pa postaja nujna in posebno še tržno zanimiva okolju prijazna pridelava kmetijskih pridelkov, tudi grozdja in vina. V vinogradništvu je to lah-

ko integrirana pridelava grozdja in vina, ki se je oblikovala v okviru Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije kot nosilke projekta in tudi z vključitvijo zasebnih vinogradnikov. Za Pomurje z njegovimi naravnimi danostmi je lahko tovrstna pridelava zelo pomembna in zakaj tega ne bi izkoristili še ponudniki v okviru vinsko-turističnih cest.

Bistvo vsega pa je, da lahko pripomore vsak ponudnik v sklopu vinsko-turistične ceste k boljši razpoznavnosti naše regije in krajine, vendar je treba tu več lojalnega sodelovanja in povezovanja, ne pa da se zapiramo v lastne fizične in miselne plotove.

Ernest Novak,
univ. dipl. inž. kmet. ■

CERES, d. o. o.

Martjanci 19, 9221 Martjanci
tel./faks: 02 548 16 39, GSM: 041 882 871

Po ugodnih cenah vam ponujamo:

- ▶ zaščitna sredstva za varstvo rastlin
- ▶ mineralna gnojila
- ▶ semensko koruzo
- ▶ krmila, sojo
- ▶ rudninsko-vitaminske mešanice
- ▶ vse za vrt in vzgojo okrasnih rastlin
- ▶ enološka sredstva za nego vin

NOVO! NOVO! NOVO!

- ▶ odkup živine
- ▶ vzdrževanje okrasnih trat
- ▶ gradbeni material
- ▶ čebelarski material

Odprto od 8. do 16. ure, ob sobotah do 12. ure.
Priporočamo se!

Robert Hozjan, s. p.
ŽIŽKI 95a,
tel./faks: 02 570 18 33
Poslovalnica MELINCI 130,
tel.: 02 541 18 28

Umetna gnojila,
zaščitna sredstva
semena, krmila,
otrobi, soja, krmilna moka,
pesni rezanci

DA NJEVOVO
UMETNO GNOJILO
DAN POKORIŠ
NARAVE SPRAJ NE
GNOJIŠ!!!

Kmet. mehanizacija
- traktorji - predsevniki
- škroplilnice - vinogradniška
oprema - vrtno orodje...

Iz vira iz Srednje Azije, k nam je prišla v srednjem veku. Za pridelavo izberemo prepustna, humusna tla, na preveč vlažnih tleh čebula ne uspeva, prav tako ne prenaša gnojenja s hlevskim gnojem in s preveč dušika, potem gnije, potrebuje pa kalij. Zaradi plitvih korenin jo moramo na slabše rodovitnih tleh dognojevati in namakati. Vsem je znana pridelava čebule iz čebulčka, nekateri pa že vedo, da lahko pridelujemo čebulo tudi s sadikami, najmanj pa je znano, da lahko čebulo zgodaj spomladi posejemo in jeseni pridelamo lepe čebule. Minimalna temperatura za vznik je 7 °C, optimalna 9–15 °C in za rast 15–18 °C.

Čim bolj intenzivno je čebula obarvana, več snovi vsebuje in bolj je zdravilna. V ljudskem zdravilstvu ima že od nekdaj velik pomen. Čebula je naravni antibiotik, v našem prebavnem traktu ima baktericidni učinek. Obkladki blažijo vnetja, razkužujejo rane in blažijo pike žuželk. Čebula čisti kri, poživlja krvni obtok, pospešuje prebavo, preprečuje razvoj mikrobov, uničuje črevesne zajedavce, preprečuje gnilobne procese v črevesju, odganja vetrove ter pospešuje tek, izločanje seča in znoja. Večjih količin čebule ne smemo jesti pri hudih jetrnih in ledvičnih boleznih in obolenjih sečil. Da tako ne zaudarja, pojemo po njej nekaj listov peteršilja, zrn kave ali mentolov bombon.

Čebula

Ureditev okolice ob vinsko-turistični cesti na Goričkem

Prvi vtis je najpomembnejši

Ureditev naj bo v sozvočju z okolico

Goričkega ne moremo uvrščati med značilne vinorodne krajine, kakršna je na Jeruzalemu, kjer je vinska cesta med velikimi vinogradi nekaj samo po sebi umevnega, medtem ko je na Goričkem le nekaj manjših strnjenih vinogradniških območij. Sploh je vinogradništvo na Goričkem povsem drugačno od pravih vinogradniških območij in se bolj omejuje na ljubiteljsko pridelavo ali dopolnilno dejavnost kmetij. Ne glede na majhen pridelovalni obseg se večja število ponudnikov vina in gostinskih storitev ravno na vinogradniških območjih. Zaradi razpršenosti vinorodnih območij po Goričkem je namen projekta vinsko-turistične ceste, povezati ponudnike in jih po možnosti nanizati ob skupni vinsko-turistični cesti. Poleg kakovostnega vina je za oblikovanje tovrstne ponudbe nadvse pomembna podoba širše krajine, skozi katero poteka imenovana cesta. Obiskovalci Goričkega bodo našo ponudbo tako ocenjevali tudi po dobrem videzu posamezne vasi, zaselka, hiše, okolice kulturnega spomenika, pospravljenih kmečkih dvorišč, urejenih vrtov ter navsezadnje tudi okolice in hiše posameznega ponudnika gostinske storitve.

Recepta o tem, kako je mogoče dobro in kakovostno urediti okolico ponudnikov storitev, na tem mestu ni mogoče zapisati. Lahko pa skupaj ugotovimo, kaj se trenutno v prostoru dogaja in kakšne so osnove dobre urejanja.

Čim več domačnosti

Kljub razvojnim problemom na Goričkem, ki jih opisujejo številne študije, ugotavljamo, da v splošnem standard ljudi ni prešibek. To potrjuje množica novozgrajenih hiš, ki so se žal močno oddaljile od tradicionalnega vzorca. Ob novih in tudi starejših hišah opazujemo množičen pojav »okraševanja« vrtov z vsemogočimi dodatki od plastičnih palčkov in gradov do skalnjakov (pred odprtjem kamnoloma v Sotini na Goričkem tega pojava ni bilo) in »biotopov« - majhnih jezer. Praviloma so vsi naštetih vrtni motivi vidni s ceste - na pogled drugim, mimoidočim, ki jim sporočajo, poglejte, kaj imamo. Ob pogledu na dvorišče pa ne moremo ugotoviti, ali družina biva zunaj, na vrtu, na soncu in senci, ali se otroci lahko kje igrajo, ali lahko gost popotnik sede v senco. Prav tako so v vrtovih prevečkrat zasajene tujerodne vrste rastlin, ki jih je sicer mogoče kupiti v drevesnicah, vendar je njihovo poreklo daleč od tukaj, posajene v naše okolje pa delujejo izstopajoče, tuje in bahavo.

Domnevam, da so vzori okraševanja vrtov preneseni iz tujine in raznovrstnih revij, ki ne povedo ničesar o tem, kaj je na Goričkem izjemnega in ogleda vrednega, iz česa sestoji in katere rastline so tukaj že, odkar pomnimo.

Po drugi strani je na Goričkem mogoče opaziti tudi skrb posameznikov za ohranjanje stavbne dediščine, ki s pravo vne- mo obnavljajo stare kmečke hiše in si v njih urejajo stalna ali občasna bivališča. V veliki večini

počnejo to mestni ljudje, ki so se naveličali mestnega vrveža in se vračajo na deželo.

Ne skazimo okolja

Oba nova trenda gradnje in urejanja okolice bivalnih objektov se mešata in prepletata, na žalost pa je skupna podoba precej zmedena in raztresena. Še pred desetletji so imele vasi vsaj nekaj samosvojih značilnosti (enako višino hiš, enako kritino streh, logično postavitve objekta glede na strani neba in relief), sedaj pa postajajo podobne druga drugi, saj lahko en tip hiše srečaš povsod. Bivališča se razlikujejo tako po višini kot obliki

in barvi kritine, v zadnjem času pa tudi po izstopajočih barvnih fasadah. Hiše mimoidočemu tako zbujajo pozornost in mu hkrati sporočajo, da so ljudje v njej nekaj drugačnega. Nehote ob tem začutiš, da nekdanjih vaških skupnosti ni več.

Ob tem se sprašujem, kje je tista skromnost, ne siromaštvo, ki je bilo tako tipično za Goričko in je bilo značilno predvsem za protestantski živelj? Ali so novopridobljene oblike bivanja, ki slonijo na potrošniški miselnosti: danes kupim, jutri zavržem, res prave in dolgoročno kakovostno usmerjene? Ali ima tako razbita kulturna krajina resnično možnost za turistični razvoj?

Prispevajmo k boljši podobi

Verjetno bo prihodnost pokazala, ali smo razvoj Goričkega pravilno načrtovali, kljub temu pa bi rada ob koncu nanizala nekaj napotkov vsem, ki želijo oblikovati okolico svojega objekta skladno s širšim okoljem in s tem prispevati k boljši skupni podobi širšega prostora.

Zelo pomembna je postavitve objekta med že obstoječe hiše ali ob nje v vasi ali zaselku kot tudi glede na strani neba. Ob postavitvi objekta v prostor je že treba razmišljati o ureditvi okolice, ločevanju javnega in zasebnega prostora; to je pomembno predvsem pri gostinskih objektih, kjer je lahko kakovosten pogled s terase ena od privlačnosti ponudbe.

Po določitvi funkcij sledita njihova razmestitev v prostoru ter oblikovanje prvin. Osnovne prvine pri oblikovanju okolice so ograje, utrjene dovozne in pohodne površine - tlaki ter tratne in zasajene površine. Ob postavitvi ograje moramo dobro

pretehtati, zakaj jo potrebujemo in kakšna bo njena funkcija; označitev meje, varovanje pred škodo domačih živali ali zaslon pred sosedji in neprijetnimi pogledi.

Razmerje med grajenimi in zelenimi rastočimi prvinami naj bo v korist slednjim, saj se podeželje ravno po tem razlikuje od mesta. Izbor materialov za gradnjo naj bo po možnosti iz neposrednega okolja, če želimo doseči pristnost in domačnost, npr. lesene in rastoče žive meje, pesek in prod.

Razporeditev dreves, grmovnic in cvetočih rastlin naj omogoča funkcionalno rabo dvorišča in vrta ter čim lažje vzdrževanje, seveda ob primerno oblikovani razporeditvi, ki naj bo preprosta in učinkovita - včasih zadostuje že zasaditev enega samega drevesa na tratni površini, ki lahko pričara prijetno bivanje na dvorišču.

Vrtni motivi, kot so skalnjaki, vodni biotopi, vodometi in vrtni kipeci, naj bodo domiselni in v povezavi s celotno zasnovo ter neponovljivi - lahko umetniško

ali mojstrsko delo. Rastline, zasajene v vrtu in okolici, naj bodo pretežno izbrane med domačimi vrstami; na ta način ne tvegamo, da nam ne bodo uspevale ali bodo povzročile neznane posledice v okoliški naravi.

Ob naštetih usmeritvah moramo upoštevati ob snovanju bivališča, gostišča in okolice še marsikaj, natančno pa je mogoče svetovati le na konkretnih primerih. Vsaka ureditev, ki bo v sozvočju z okoliškim prostorom v sosesčini in širši krajini, bo nedvomno zanimiva tudi mimoidočim in bo privlačna za obiskovalce mesta, ki se na podeželju hočejo odpočiti od stresnega življenja in množice barv, ki jih bombardirajo z velikih oglašnih panojev in trgovskih centrov. In ravno zelena barva je tista, na kateri se oči najbolj spočijejo, medtem ko sveži podeželski zrak prečisti s smogom onesnažena pljuča, telo pa se okrepiča ob domači hrani in kakovostnem vinu.

Stanka Dešnik,
univ. dipl. inž. kraj. arh. ■
Foto: ANNR ■

Pomladitev starih dreves

Bregi brez dreves so kot oskubene kokoši

Zdaj je čas, da se lotimo obrezovanja predvsem starih izrojenih dreves. Travnjski sadovnjaki, po domače »ogradi«, so skozi stoletno zgodovino oblikovali našo krajino. Našim krajem dajejo ti nasadi ali posamezna drevesa videz in prepoznavnost.

V novejšem času, ko so bili v ospredju intenzivni nasadi, so bili travnjski sadovnjaki zanemarjeni. Drevesa so začela propadati, mladih pa je bilo posajenih premalo. Tista drevesa, ki jih že dolgo nismo obrezovali, je močno napadla bela omela, nevaren parazit, ki drevo največkrat uniči. Pridelek iz teh sadovnjakov ali posameznih dreves pa nam daje še vedno dragoceno surovino za kis, sadna vina, sokove, suho sadje, marmelade, žganje itd.

V novejšem času se ekološka zavest veča in s tem tudi spreminja odnos do starejših dreves, ki so s svojo starostjo in preteklostjo del kulturne dediščine ter ohranjajo biološko ravnovesje v naravi. Mnoge ptice so se obdržale prav zaradi lukenj v starejših deblih, vemo pa, da so ptice poleg lepega petja tudi koristne, saj se hranijo s škodljivci

Imamo torej veliko razlogov, da starejša drevesa pomladimo, pognojimo in jim damo novih moči za daljše življenje. Vsak človek se lahko zamisli pri slehernem ostarelem drevesu, ki ga je posadil oče, dedek ali celo pradedek. Drevo raste, toda ne zna govoriti, ne zna povedati, kaj potrebuje. Naš dober strokovnjak inž. Lombergar je večkrat poudarjal, da če bi se ljudje lahko pomlajevali tako kot drevesa, bi bili vedno mladi. In še ena prispevka: »Če naši bregi ne bodo posajeni z drevesi, bodo videti kot gole oskubene kokoši.«

Za ohranitev travnjskih nasadov moramo narediti veliko več, če hočemo poleg ekonomske koristi ohraniti kulturno krajino. Vsak turist vidi poleg lepih cest in hiš najprej urejenost okolja. Pozivam osnovne šole z vrtni, da zasadijo (če še nimajo) sadne vrtove okrog ustanov, kjer se bodo učenci tudi učili, kako moramo z drevesi delati od saditve do rodnosti. Prav tako naj kmetijski odbori pri občinah, sadjarska društva, turistična, čebelarstva in tudi upokojska društva z ljubeznijo ohranjajo ostarela drevesa in s tem tudi krajino.

Vlado Smodiš, kmet. inž. ■

Okopavine so največji porabnik humusa

Z organskimi gnojili do rodovitnejših polj

Najboljši za izboljšanje tal je hlevski gnoj

Za ohranitev rodovitnosti zemlje je treba vrniti na njivsko površino toliko organske snovi, kolikor se je na leto razkroji pod vplivom mikro- in makroorganizmov oziroma živega sveta v tleh. Porabljen količina pa je odvisna predvsem od deleža okopavin (največjih porabnikov humusa) v kolobarju. Če jih je v njem do 25 odstotkov, se razgradi do 3 t humusa na leto (to je okoli 15 t/ha hlevskega gnoja), če jih je do 35 odstotkov, pa se na leto razgradi do 4 t humusa/ha (to je okoli 20 t/ha hlevskega gnoja). Dejstvo je, da je v pomurskem kolobarju več kot 35 odstotkov okopavin (koruza, sladkorna pesa, krompir), zato je potreba po gnojenju z organskimi gnojili toliko večja, da v tleh zagotovimo zadosten delež humusa in s tem ohranimo rodovitnost tal.

Odmrlo organsko snov v tleh razkrajajo različni organizmi, ki jih delimo na makro- in mikroorganizme. Po nekaterih podatkih je lahko v rodovitni njivski zemlji tudi do 13 t/ha različnih mikroorganizmov ter do 7 t/ha makroorganizmov. Ves ta drobni živi svet kmetijskih tal potrebuje hrano, ki jo dobi tako, da žre in s tem razkrajajo organsko snov.

Mineralizacija organske snovi in humifikacija (nastanek humusa) potekata istočasno. Hitrost mineralizacije (razkrajanja) je odvisna od podnebnih razmer (vlage in temperature v tleh), zračnosti, reakcije ali pH-vrednosti tal, človeka in organske snovi. Organska snov, ki ima razmerje med ogljikom in dušikom nad 1:20, se mineralizira počasi in lahko pride pri naslednji poljščini do motene oskrbe z dušikom oziroma do dušične depresije. Dokazano je, da se organska snov iz detelj najhitreje mineralizira, sledijo pa trave, slama žit, stelja listavcev in žagovina. To pomeni, da sta žagovina in listje izredno slab material za steljo, saj se zaradi širokega razmerja med ogljikom in dušikom zelo počasi mineralizirata. Hkrati pa nastaja iz njiju kisel humus (surovi humus ali trhlina) z značilnim kislim vonjem in večjo vsebnostjo fulvo kislin.

Humus je neposreden vir hrane

70 odstotkov vse organske snovi v tleh organizmi razkrojijo na aktivni ali hranilni humus. To pomeni, da več kot dve tretjini organske snovi v tleh razpadeta na osnovne sestavine – makrohranila (dušik, fosfor, kalij, magnezij, kalcij) in mikrohranila (bor, kobalt, molibden itd.), ki so gojenim rastlinam neposreden vir hrane v tleh. Le 30 odstotkov organske snovi se humificira v tako imenovani trajni humus, ki ga je na pomurskih njivskih površinah med 1 in 3 odstotki, to pa je za vzdrževanje rodovitnosti njivskih površin mogoče premalo. Naš cilj mora biti, da je trajnega humusa v tleh čim več. Po nekaterih podatkih je v 20-centimetrski ornici 60 do 90 ton humusa. V tej količini humusa je okoli 3 do 6 ton dušika. Če se ga na leto mineralizira 1 do 2 odstotka, je to 30 do 120 kg dušika/ha. Toliko dušika lahko torej pričakujemo na hektar normalno rodovitne njive iz tal oziroma humusa.

Humus ima v tleh pomembno vlogo. Med seboj povezuje talne delce v mineralno-organski kompleks. Njivske površine, ki vsebujejo velik odstotek humusa, so tako manj izpostavljene zaskorjenosti. Še zlasti pride do nje predvsem po spomladanski pripravi tal za setev sladkorne pese in koreze. Namreč: ob večji vsebnosti humusa se v tleh tvori več mrvic, ki so obstojnejše

strukture in v tleh zagotavljajo ugoden vodno-zračni režim oziroma je izmenjava plinov med tlemi in ozračjem intenzivnejša, posledica pa je boljše uspevanje gojenih kultur. Humus ima tudi sposobnost reverzibilnega vezanja hranilnih snovi in vode.

Odpornost proti suši

Ugotavljamo, da so tla, ki vsebujejo večji odstotek humusa, odpornejša proti suši. Namreč: le-ta je v tleh skladišče vode in jo posreduje rastlinam tedaj, ko jo potrebujejo. Predvsem na peščenih tleh, kjer je v teksturni sestavi tal manj gline, ki ima podobne lastnosti kot humus, mora biti cilj kmetovanja, da je v tleh čim več humusa. To pomeni, da teksturne sestave tal ni mogoče zamenjati, lahko pa povečamo delež humusa z gnojenjem z organskimi gnojili. Posledice suše, ki nas v zadnjih letih na območju Pomurja pogosto pestijo, lahko delno zmanjšamo s povečanjem vsebnosti humusa v tleh. Na težjih ilovnatih tleh pa ima humus tudi pomembno vlogo, saj zrači in ter tako pospešuje izmenjavo plinov v tleh.

Humus v tleh je mogoče povečati samo z gnojenjem z organskimi gnojili. Organska gnojila so lahko rastlinskega izvora, kot so žetveni ostanki (slama žit, koruznica), glave sladkorne pese, strnišni dosevki, listje listavcev, žagovina ter odmrli koreninski sistem trav in detelj, ali živalskega izvora, hlevski gnoj, gnojevka in kurnjeki.

Najboljši je hlevski gnoj

Hlevski gnoj je nenadomestljivo organsko gnojilo. Dozorel (zori 3 do 4 mesece) je takrat, ko je težko ugotoviti, iz kakšnega materiala je nastal, vsebuje veliko hranilnih snovi in mikrobiološkega življa, ki daje tlem življenje. Od drugih organskih gnojil se razlikuje po tem, da se pod vplivom mikroorganizmov že na gnojilišču razkroji do hranilnega in trajnega humusa, pri drugih organskih gnojilih pa se dogaja ta postopek na polju. Z njim dosežemo največji gnojilni učinek takrat, ko ga po trosenju takoj zadelamo v tla. Izgube hranilnih snovi, predvsem dušika, bodo manjše, prav tako pa zavarujemo mikroorganizme pred sončnimi žarki. S hlevskim gnojem gnojimo predvsem okopavine, ki med rastjo potrebujejo humus, po travinjah pa ga praviloma naj ne bi trosili. Če zaradi navedenih razlogov pa travinja nimajo potrebe po dodatnem humusu, saj si ga zaradi delnega odmiranja koreninskega sistema sama dovolj nakopičijo v tleh za uspešno rast travne ruše. Z neenakomernim trosenjem pa lahko poškodujemo travno rušo in tako omogočimo razrast manj vrednih trav in zeli.

Gnojevka kot samostojno

gnojilo ne prispeva bistveno k povečanju humusa v tleh, se pa dobro dopolnjuje z žetvenimi ostanki, kot so slama žit in koruznice. Neposredno trosenje gnojevke po žetvenih ostankih in takojšnjem zaoravanju pospešuje mikrobiološko delovanje v tleh in s tem razgradnjo organske snovi, saj se razmerje med ogljikom in dušikom zaradi velike vsebnosti dušika v gnojevki bistveno zniža. Predvsem trosenje gnojevke po koruznici je zaradi širokega razmerja med ogljikom in dušikom dobrodošlo, saj preprečuje dušično depresijo oziroma pomanjkanje dušika predvsem spomladi v ozimnih žitih. Gnojevka kot gnojilo je sicer bogato s hranilnimi snovmi, vendar ima slabost, saj kisa tako njivske kot travniške površine. Dejstvo je, da gnojevka vsebuje do 50 odstotkov dušika v obliki NH_4^+ , ki kisa tla. Njen gnojilni učinek bo najboljši, če jo po trosenju čim prej zadelamo v tla. Z njo je tudi priporočljivo gnojiti travinja. Je pa dejstvo, da moramo biti pri trosenju zelo previdni. Največ poškodb na travni ruši nastane zaradi trosenja v suhem in pretoplem vremenu.

Različne poljščine v tleh pustijo tudi različno količino or-

ganske snovi, ki se pod vplivom mikrobiološkega življa v tleh mineralizira in humificira v trajnejšo obliko.

Preglednica: Suha snov, ki jo pustijo posamezne poljščine v tleh

Poljščine in mešanice	Pridelek suhe snovi v dt/ha
Okopavine	5-10
Žita	15
Enoletne DTM	40
Dvoletne DTM	50
Dvoletne TM	65
DTM – deteljno-travna mešanica	
TM – travna mešanica	

Kot je razvidno iz preglednice, pustijo najmanj organske snovi v tleh okopavine in strna žita. Za slednje velja to le, če slamo po žetvi odpeljemo z njive. Bistveno pa pripomorejo k obogatitvi tal z organsko snovjo in s tem posledično z aktivnim ali hranilnim ter trajnim humusom različne DTM in TM. Znano je, da se koreninski sistem raznih mešanic neprestano obnavlja. Po nekaterih podatkih naj bi letno odmrlo do 30 odstotkov vseh korenin, ki predstavljajo veliki potencial za različne oblike humusa v tleh. Torej ni čudno, da vsebujejo tla pod travinjem do 12 odstotkov humusa.

Vključevanje mešanic v kolobar

Če želimo, da povečamo delež humusa v tleh ter tako izboljšamo rodovitnost njivskih površin, moramo nujno vključiti v kolobar DTM in TDM. Seveda na govedorejsko usmerjenih kmetijah sprememba kolobarja ne bo povzročala nobenih težav, več pa jih bo predvsem na prasičerejsko usmerjenih kmetijah. Vendar so se tudi v tej panogi stvari premaknile, saj predvsem v nekaterih evropskih deželah vključujejo v obrok pri nizko silažo. Detelje v mešanicah tudi bogatijo tla prek simbiotskih bakterij, ki živijo v sožitju s koreninami, z dušikom. Po nekaterih svetovnih podatkih lahko bakterije letno vežejo pri 30-odstotnem deležu detelj v botanični sestavi do 70 kg/ha čistega dušika. Gre za biološko vezan dušik, ki pa doseže svojo hranilno vrednost šele takrat, ko bakterije odmrlo in se pod vplivom mikroorganizmov mineralizirajo. Samostojni posevek detelje (črna detelja, lucerna, bela detelja) pa lahko veže prek simbiotskih bakterij do 200 kg/ha čistega dušika. Dokazano je, da pustijo

dve- do triletno TDM v tleh več dušika kot monokulturne setve trav. TDM tudi v tleh pospešuje mikrobiološko aktivnost. Nekateri svetovni strokovnjaki navajajo, da je že pri enoletnih TDM v tleh za 70-odstotkov več črvo kot na njivskih površinah. Trave in detelje v kolobarju izboljšujejo zdravstveno stanje zemlje. To je še toliko pomembnejše, če si v kolobarju sledijo žita.

Tudi s setvijo strniščnih dosevkov za zeleni podor lahko na njivskih površinah bistveno izboljšamo delež humusa v tleh. Za zeleni podor pridejo v poštev vrste, ki dajo v zelo kratkem časovnem obdobju velik pridelek zelinja in ne prezimijo. S setvijo le-teh ne povečamo samo humusa v tleh, ampak zavarujemo njivske površine pred negativnimi vplivi vremena. Še zlasti v poletnih obdobjih, ko dosega temperatura zraka največje vrednosti, naredijo njivskim površinam in mikrobiološkemu življu v tleh največ škode.

Zavedati se moramo, da so tla živi organizem, zato jih moramo varovati in s sodobnimi tehnologijami izboljševati.

Kmetijska svetovalna služba
Dr. Stanko Kapun ■

Paradižnik izvira iz tropskega območja perujskih Andov, je toplotno zahtevna rastlina, vendar manj kot paprika, tudi glede tal. Temperaturni optimum je pri 25 °C, pri temperaturah pod 11 °C in nad 30 °C so motene rast, oplodnja cvetov in obarvanost plodov. Opraševanje pospešimo s tresenjem rastlin, prezračevanjem in s čmrlji. Toleranten je za kislost in slanost tal in občutljiv za pomanjkanje svetlobe in vlage. Na ekstremno lahkih ali težkih tleh ne uspeva. Na isto površino ga sadimo vsaka tri leta. Korenine razvije več kot meter globoko, zato morajo biti tla rahla in globoka, dobro gnojena s kalijem. Gniti na vrhu plodov preprečimo s foliarnimi kalcijevimi gnojili. Povečano odpornost proti boleznim dosežemo s cepljenjem na odporno podlago. Svetovni trend pri tržni pridelavi je hidroponska vzgoja v sedem in več metrov visokih rastlinjakih.

Pravijo, da paradižnik pomlajuje in vzbuja mladostne moči. Ugodno vpliva na srce in obtočila. Pospešuje nastajanje krvi, znižuje krvni tlak, pospešuje prekrvavitev, izločanje trebušne slinavke, želodčnega soka, vode iz organizma, zmanjšuje količino sečnine. Priporočajo ga pri različnih dietah, telesni utrujenosti, pomanjkanju teka, po okrevanju. V svežih plodovih je največ hranilnih snovi.

Paradižnik

Cene v kmetijskih trgovinah

Trgovina Roberta Hozjara, prodajalni v Žizkih in Malincih Semenska koruza

Pioneer	pakiranje	MPC v sil
Elita hibridi	25 MK	7.030,00
Super elita	25 MK	7.640,00
Super elita 2001	25 MK	8.550,00

Semenski krompir	debelina	MPC v sil/kg
Agria (A)	28 - 35	214,00
Agria (A)	35 - 55	143,00
Desiree (E)	28 - 35	173,00
Kondor (A)	28 - 35	250,00
Sante (A)	35 - 55	119,00
Primura (A)	35 - 55	125,00
Maris bard (A)	35 - 55	240,00
Mineralna gnojila	pakiranje	MPC v sil/kg
PK 10.30+0.2 B	50/1	48,60
NPK 7.20.30	50/1	64,50
NPK 15.15.15	50/1	53,40
KAN 27% N	50/1	46,90
UREA 46%	50/1	49,30

Sredstva za varstvo rastlin	artikel	pakiranje	MPC v sil
Folidol olje		0,2	360,00
Folidol olje		1/1	1.240,00
Cuprablau		1/1	695,00
Belo olje		0,5	420,00
Dicuran forte		1/1	5.950,00
Cougar		1/1	4.850,00
Galium		1/1	1.280,00
Herbocid		1/1	915,00
Grodyl plus		1/1	4.250,00
Pimextra gold		1/1	2.670,00
Primextra tz		1/1	1.720,00
Primextra tz		5/1	7.920,00
Ciatral - ala		1/1	1.490,00
Ciatral - ala		5/1	7.170,00
Stomp		1/1	1.620,00
Dual gold		1/1	4.440,00
Pyramin turbo		1/1	3.915,00
Pyramin turbo		5/1	18.170,00

Trgovina Ljutomerčan, Ljutomer Semenska koruza

Pioneer	pakiranje	MPC v sil
Elita hibridi	25 MK	6.690,00
Super elita	25 MK	7.270,00
Super elita 2001	25 MK	8.100,00

Agrosaal		
Elita hibridi	25 MK	5.680,00
Super elita hibridi	25 MK	6.240,00
Super elita 2001	25 MK	6.890,00

Novartis		
Standard hibridi	25 MK	6.130,00
Extra hibridi	25 MK	6.490,00
Futura hibridi	25 MK	7.330,00

KWS		
Quen	25 MK	7.310,00
Fanion	25 MK	6.660,00
Laureat	25 MK	7.310,00

Bc:		
Bc 272	25 MK	5.300,00
Bc 278	25 MK	5.300,00
Bc 318	25 MK	5.300,00

Semenski krompir	debelina	MPC v sil/kg
Maris bard	35 - 55	180,00
Konder	35 - 55	150,00
bright	35 - 55	119,00
arinda	35 - 55	135,00

Sredstva za varstvo rastlin	artikel	pakiranje	MPC v sil
Dicuran forte		1/1	5.554,00
Cougar		1/1	4.600,00
Grodyl plus		1/1	3.985,00
Mentor		1/1	1.965,00
Primextra gold		1/1	2.570,00
Dual gold		1/1	4.200,00
Stomp		1/1	1.490,00
Merlin pac za 1 ha		1/1	9.915,00
Trophy		1/1	3.291,00
Goltix		1/1	5.320,00
Pyramin		1/1	4.130,00
Betanal progress of		1/1	6.600,00
Folidol olje		0,2	390,00
Folidol olje		1/1	1.290,00
Antracol		1/1	1.440,00
Mesural fs 500		0,2	2.760,00
Mesural fs 500		1/1	9.190,00

Prašičereja v Sloveniji

Po pomembnosti takoj za govedorejo

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Proizvodni parametri

Zaradi ekonomičnosti prašičereje je nujno treba upoštevati nekatere proizvodne parametre:

doba laktacije od 25 do 30 dni, obnova osnovne črede do 40 % število prasitev na leto od 2,0 do 2,2 gnezda;

izgube od prasiatve do odstavitve 15,0 %, od odstavitve do 23 kg 6,0 %, od 23 kg do 100 kg 4,0 %, skupaj izgube 23,16 %;

velikost gnezda živorojenih pujskov 9,80 glave, odstavljenih pujskov 8,10, 23-kilogramskih tekačev 7,80 in 100-kilogramskih pitancev 7,50 glave;

letna proizvodnja na svinjo: živorojenih pujskov 20,90 glave, odstavljenih pujskov 17,80, 23-kilogramskih tekačev 16,75, 100-kilogramskih pitancev 16,50 glave, teža pujskov na 28. dan starosti 7,50 kg;

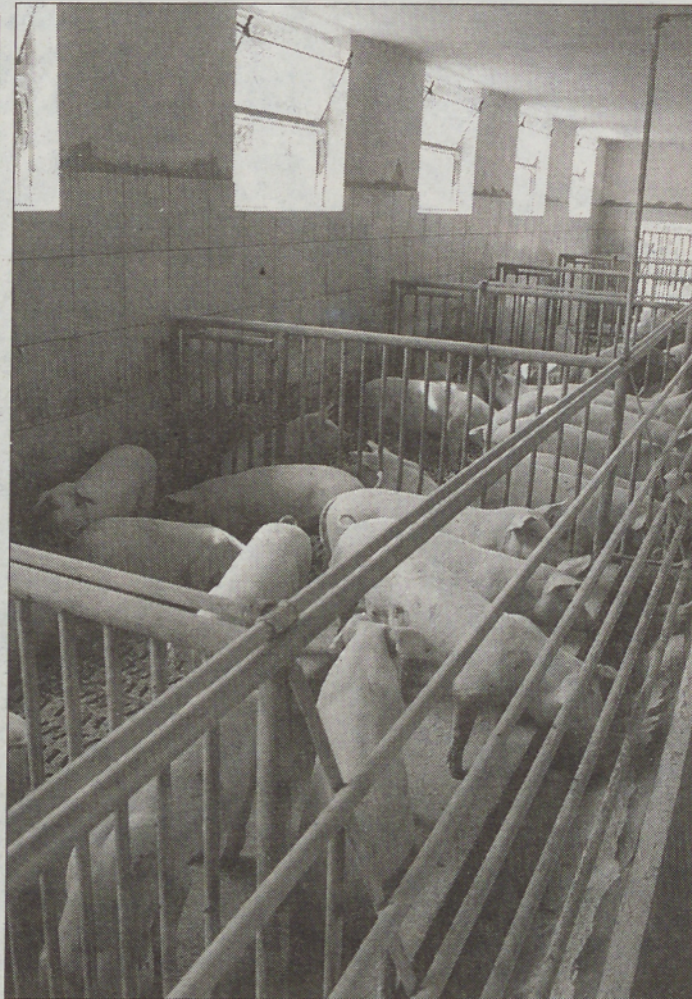
dnevni prirast od rojstva do odstavitve 200 g, od odstavitve do 23 kg 360 g, od 23 do 60 kg 580 g, od 60 do 100 kg 680 g, od 23 do 100 kg 615 g.

Prihodnost prašičereje v Sloveniji

V Sloveniji imamo neuravnovešeno prirejo živinorejskih proizvodov. Soočamo se s presežki mleka in perutnine, medtem ko z lastno prirejo prašičjega mesa pokrivamo približno 70 % porabe, kljub najnižji porabi prašičjega mesa v EU in v srednji Evropi: Slovenija 22 kg, Češka 44 kg, Avstrija 56 kg in Danska 63 kg letno na prebivalca (1995).

Slovenska prašičereja je glede na prašičerejo v EU v zelo neugodnem položaju, vzroki so: slabša samooskrba s prašičjim mesom, slabša struktura kmetij in slabša produktivnost, drugačni ekološki pogoji in predpisi, neurejeno trženje in plačevanje, manjša prireja prašičjega mesa na stalez prašičev, slabo sodelovanje med rejci in klavno industrijo, slaba organiziranost itd.

V letu 1992 je bila izdelana študija »Slovenska prašičereja do leta 2000«, ki predvideva povečanje tržne prireje prašičev na kmetijah, medtem ko se zaradi okoljevarstvenih problemov prireja prašičev na farmah ne bo povečala. Obstoj velikih farm bo odvisen od sposobnosti njihovega prilagajanja veljavnim predpisom o ekologiji in etologiji rejce prašičev ter konkurenčnosti na trgu. Razvoj prašičereje na kmetijah bo odvisen predvsem od možnosti povečanja velikosti kmetij oziroma od prestrukturiranja kmetij. Razvoj tržne proizvodnje prašičev na kmetijah je treba spodbujati predvsem na

kmetijah, ki imajo dovolj zemlje in možnosti za pridelavo krme za prašiče, ki imajo dovolj zemlje za smotrno uporabo gnojevke ali prašičjega gnoja in ki imajo primerno lokacijo za ekološko rejo prašičev.

Razvoj prašičereje na kmetijah bi moral biti deležen posebne agropolitike podpore, ki bi pri načrtovanju širitve te reje upoštevala naslednja dejstva: minimalne zmogljivosti hlevov za prašiče, da bi bil rejcu zagotovljen ustrezen dohodek, tehnologijo rejce prašičev z nizkimi investicijskimi vlaganji in energetsko varčnimi sistemi, lokacija in gradnja svinjakov zunaj urbanih naselij (problem

infrastruktura),

pridelava krme – velikost prašičerejske kmetije mora biti vezana na njivske površine, ki so potrebne za pridelavo osnovne krme (koruza, ječmen) ter uporabo prašičjega gnoja ali gnojevke,

upoštevati zahteve EU (ekološki, etološki, kakovostni in tržni pogoji rejce),

ekstenzivna domača reja prašičev kot dopolnilna dejavnost na kmetiji,

primerna organiziranost proizvodnje in prodaje (od krme do končnega proizvoda),

izobraževanje rejcev in strokovnjakov.

Dr. Alojz Slavič ■

Izobraževanje kmetovalcev

Društvo vinogradnikov Kobilje organizira 16. marca ob 14.00 ocenjevanje vina v gostilni Smej v Kobilju. Istega dne bo v Kobilju ob 18.00 uri kviz MLADI IN KMETIJSTVO.

Kviz MLADI IN KMETIJSTVO bo tudi 16. marca ob 18.00 v Cezanjecih.

Društvo vinogradnikov in sadjarjev Turnišče bo imelo ocenjevanje vina 17. marca ob 14.00 uri v dvorani občine.

Društvo vinogradnikov Lendava bo imelo ocenjevanje vina 20. marca ob 9.00 v hotelu Lipa.

22. marca bo v Bolehnečičih kviz MLADI IN KMETIJSTVO v gasilskem domu ob 18.00.

AGRONASVET

"ŠKRILEC" Čentiba d. o. o.

Čentiba 54, tel.: 02 575 15 21, 574 17 73

UGODNA PONUDBA:

- KMETIJSKEGA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA
- ENOLOŠKIH SREDSTEV
- KMETIJSKE MEHANIZACIJE
- INOX SODOV
- PRIPOROČAMO SE!**

Strokovni nasvet

Gnojenje pašnikov

Na sodobnem čredinskem pašniku živina ne popase vedno vseh čredink. Za travno rušo in pašo pa je mnogo boljše, če del čredink pokosimo. Govorimo o pašno-košni rabi travnatega sveta. Naša želja je, da pašnike čim boljše izkoristimo, zato jih moramo tudi pravilno gnojiti.

Čredinske pašnike gnojimo s kalijem in fosforjem tako kot travnike, in sicer spomladi. Poleg skupne letne količine dušika je pri gnojenju pašnikov odločilno vprašanje, kako dušikova gnojila med rastjo razdeliti, da bo za pašnik oziroma pasoč se živino najprimernejše.

Po zdajšnjih raziskavah je na čredinskih pašnikih učinkovitost dušika najboljša v maju in juniju, slabša v juliju in avgustu, konec avgusta in v septembru pa spet boljše.

Iz tega sledi, da je najprimernejše, če celoten odmerek dušika razdelimo na približno enake dele in če gnojimo po vsaki rabi, seveda pa upoštevamo tudi vreme oziroma od vremena odvisno rast.

Torej prvič gnojimo spomladi, ko se začne vegetacija, in potem po vsaki rabi do zadnje. Z dušikom se spleča gnojiti v normalnih letih do 15. septembra. Lahko pa gnojimo še močneje z dušikom spomladi ali pozno poleti, odvisno od tega, ali nameravamo pokositi večji del pašnika za zimsko krmo ali pospeševati rast proti jeseni. Razdelitev letnega odmerka dušika 150 kg/ha bi bila v prej opisanih treh primerih in rabah (košnjah ali pašnjah) takšna:

GNOJENJE	kg/ha N
Enakomerno gnojenje	Gnojevka + 40 + 40 + 40 + 30
Močneje spomladi	60 + 50 + gnojevka + 40 + gnojevka
Močneje poleti	30 + 40 + 50 + gnojevka + 30

Ko gnojimo z gnojevko ali gnojnico, praviloma ni potrebno hkratno gnojenje z mineralnim dušikom ali mineralnimi gnojili nasploh. Če pa iz organskih gnojil ne dobimo dovolj N, je hkratno gnojenje z mineralnim dušikom potrebno. Gnojenje z dušikom lahko deloma prilagodimo tudi vremenskim razmeram. Enkratni odmerek je običajno 40 do 60 kg/ha dušika oz. 200 kg/ha KAN-a.

Enakomerno gnojenje	Gnojevka + 40 + 40 + 40 + 30 kg/ha
Osnovno gnojenje:	300 kg/ha NPK 7 : 20 : 30 (ko ruša ozeleni) + 25 m3 gnojevke
I. dognojevanje	150 kg/ha KAN 27 %
II. dognojevanje	150 kg/ha KAN 27 %
III. dognojevanje	150 kg/ha KAN 27 %
IV. dognojevanje	100 kg/ha KAN 27 %

Močneje spomladi	60 + 50 + gnojevka + 40 + gnojevka
Osnovno gnojenje	300 kg/ha NPK 7 : 20 : 30 (ko ruša ozeleni) + 150 kg/ha KAN 27 %
I. dognojevanje	200 kg/ha KAN 27 %
II. dognojevanje	25 m3 gnojevke
III. dognojevanje	150 kg/ha KAN 27 %
IV. dognojevanje	25 m3 gnojevke

Močneje poleti	30 + 40 + 50 + gnojevka + 30
Osnovno gnojenje	300 kg/ha NPK 7 : 20 : 30 (ko ruša ozeleni) + 50 kg/ha KAN 27 %
I. dognojevanje	150 kg/ha KAN 27 %
II. dognojevanje	200 kg/ha KAN 27 %
III. dognojevanje	25 m3 gnojevke
IV. dognojevanje	100 kg/ha KAN 27 %

Pri načrtovanju gnojenja smo upoštevali, da je bil pašnik popasen 3- do 4-krat na leto in 1- do 2-krat pokošen, torej skupno 4- do 6-krat rabljen, da ga je živina pravočasno popasla in je bilo na njem dovolj živine ter da je prišla večina gnoja in gnojnice ali gnojevke med letom nazaj na pašnik neposredno ali posredno.

Dr. Stanko KAPUN, Kmetijska svetovalna služba ■

Svetujemo vam

Priporočene travno-deteljne in travne mešanice za setev

Izbor vrst za travno-deteljno oziroma travno mešanico je ključnega pomena za uspešno pridelavo zelinja na travnju. Za območje Pomurja je značilna pedološka sestava tal, ki jo je tudi treba upoštevati pri sestavi mešanice. Rezultati večletnih preizkusov kažejo, da smo dosegli na težjih tleh tal zelo dobre pridelovalne rezultate z mešanicami na osnovi trpežne ljujke in bele detelje, na lažjih tleh, kjer prevladujeta v teksturni sestavi tal pesek in prod, pa smo dosegli boljše pridelovalne rezultate z monokulturnimi setvami pasje trave.

Na težjih tleh tal bomo dali prednost pri setvi naslednjim mešanicam, ki se dobijo na pomurskem tržišču in širše po Sloveniji:

- **TURBO tetra (1, 3, 4 in 6, 11)** so mešanice, ki temeljijo na diploidnih in tetraploidnih sortah trpežnih ljujk. Mešanice se med seboj razlikujejo po deležu posameznih sort in številu vključenih drugih vrst. Turbo tetra 1 še vključuje majhen delež bele detelje, ki bistveno izboljšuje kakovost pridelanega zelinja. Posebno pozornost je treba dati številki 6, saj so v mešanico vključene tetraploidne hibridne ljujke, ki še posebno vplivajo na pridelek in kakovost zelinja.

- **UNIVERZAL** je travno-deteljna mešanica, namenjena za pridelavo na njivskih površinah. V mešanico sta vključeni poleg različnih vrst trav še črna in

- **RAVENKI (1 in 3)** sta travno-deteljni mešanici, namenjeni za intenzivno košno (1) in intenzivno pašno rabo (3). **RAVENKA 2** je travna mešanica, namenjena za setev v dosedanje travno rušo. Mešanice **RAVENKE** temeljijo na diploidnih in tetraploidnih trpežnih ljujkah in so plod večletnega dela Kmetijske svetovalne službe pri ŽVZ-ju za Pomurje. Odlikujejo jih trpežnost in velik ter s hranljivimi snovmi bogat pridelek zelinja.

Na lažjih tleh bomo dali prednost setvam naslednjih mešanice:

- **GORIČANKI (1 in 3)** sta travno-deteljni mešanici, namenjeni izključno za pridelovanje na sušnih območjih za intenzivno košno (1) in pašno rabo (3). **GORIČANKA 2** je travna mešanica, sestavljena iz ranega in srednje poznega tipa pasje trave in je namenjena za izključno prisojne sušne lege ter talne tipe, ki vsebujejo manj kot 15 odstotkov gline v teksturni sestavi tal. So plod večletnega dela Kmetijske svetovalne službe za Pomurje.

- **TRAVNIK 2** je travno-deteljna mešanica, prav tako primerna za setev na sušnih rastiščih. Namenjena je predvsem za pridelavo na njivskih površinah.

Ker je na tržišču veliko različnih travno-deteljnih in travnih mešanic, je smiselno, da se pred izbiro posvetujete z območnim svetovalcem.

Kmetijska svetovalna služba za Pomurje

TV SPORED

Petek, 16. 3.

TV SLOVENIJA 1

- 7.55 Kultura
- 8.00 Odmevi
- 8.30 Priljubljeno tišini
- 9.00 Zverinice iz Režije
- 9.15 Volkovi, čarovnice in velikani
- 9.25 Na liniji, oddaja za mlade
- 9.55 Oddaja za otroke
- 10.35 Raziskovalci, ameriška serija
- 11.30 Slovenski magazin
- 12.00 Neznani vojak, angleška drama, 3. del
- 13.00 Poročila
- 13.45 Prvi in drugi
- 14.05 Bolezni našega časa: Pljučni rak
- 14.35 Osmi dan
- 15.05 Vsakdanjik in praznik
- 16.00 Mostovi
- 16.30 Poročila, šport, vreme
- 16.45 Zares divje živali, ameriška serija
- 17.10 Sanjska dežela
- 17.45 Resnična resničnost
- 18.20 Dosežki
- 18.45 Risanke
- 19.00 Kronika
- 19.30 Dnevnik, šport, vreme
- 20.05 Garaži, angleška nadaljevanka
- 21.00 Deležja
- 21.10 TV Poper
- 22.00 Odmevi, šport, vreme
- 22.55 Polnočni klub
- 0.05 Zoofobije: Strah pred žabami
- 0.10 Zakleta dvojčka, kanadski film

TV SLOVENIJA 2

- 8.00 Simpsonovi, risana nanizanka
- 8.30 Videospotnice
- 9.35 V strahu, ameriški film
- 12.10 SP v smuč, poletih, prenos iz Planice
- 14.35 Bitka na Rio de la Plati, angleški film
- 16.30 Raymonda imajo vsi radi, nanizanka
- 17.00 Čez rob, ameriška nanizanka
- 18.00 Nov začetek, ameriški film
- 19.35 Videospotnice
- 20.05 Svet mamil, norveška serija
- 21.00 Grof Monte Cristo, francoska nad.
- 21.50 Greenhorn, nemški film
- 23.20 Neprimerno delo za žensko, nad.
- 0.15 Slovenski jazz iz jazz kluba Gajo
- 0.55 South Park, risana nanizanka
- 1.15 Simpsonovi, risana nanizanka
- 1.45 Videospotnice

POP TV

- 7.00 Dobro jutro, Slovenija - 10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Otroški zdravnik, nan. - 15.30 Oprah Show: Parli, ki so posvojili dvojčke - 16.25 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Špicliji, nan. - 21.00 Barva denarja, am. film - 23.10 Zlata krila, nan. - 0.00 Milenium, nan. - 0.50 24 ur

KANAL A

- 9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Beverly Hills, nan. - 11.50 Ricki Lake, pon. - 12.45 Pop'n'roll - 13.45 Bravo, maestro - 14.45 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.40 Xena, nan. - 16.35 Mož pravice, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Will in Grace, nan. - 18.30 Pa me ustreli, nan. - 19.00 Simpatije, nan. - 20.00 Moja punca, am. film - 21.50 Felicity, nan. - 22.45 Trije, nan. - 23.40 Policisti, nan.

IDEA TV - KANAL A

- 8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Vremenska panorama v živo - 10.00 Avtomobilsko zrcalo, oddaja o avtomobilizmu - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno -

- 15.20 Kulturo-razvedrilno: Navigator (film, kultura, prosti čas) - 15.25 Intervju: Dejan Korpič - 15.40 Anketa - 15.45 Kleklova knjigarna v župniji sv. Nikolaja - 16.00 Dobro jutro, Pomurje, ponovitev - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - Tedenski komentar - 18.25 Najspot, oddaja v živo - 18.35 Trgovina Kegl nagraduje, v živo - 18.50 Napoved športnih dogodkov - 18.55 Iz soboške tržnice - 19.00 Aktualno, informativna oddaja - 19.15 Kanal A

TV AS - kanal 54

- 09.30 Gnes, informativna oddaja. 09.45 Zakoj pa nej, mladinska oddaja, ponovitev. 10.30 Četrtkov klepet, ponovitev. 11.10 Odpri tema, iz produkcije ZLTV. 12.25 Videostrani. 15.20 Četrtkov klepet, ponovitev. 16.20 NK Beltinci: NK Nafta, posnetek. 18.00 Gnes, informativna oddaja. 18.15 Glasbeni spoti. 18.30 Miš maš, otroška oddaja, iz produkcije ZLTV. 19.30 Zakoj pa nej, mladinska oddaja, ponovitev. 20.05 Gnes, informativna oddaja. 20.20 Moto šport, športna oddaja. 21.00 I feel good, zabavna oddaja v živo s Činčem. 22.00 ATV predstavlja, oddaja o slovenskih motoriziranih športih. 22.30 Gnes, informativna oddaja. 22.50 SQ JAM, glasbena oddaja. 23.50 Glasbeni spoti. 00.00 Erotika. 01.20 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

- 11.05 Otroški program - 12.00 Poročila - 12.35 Terra nostra, nad. - 13.20 Svet mamil, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.00 Otroški program - 16.00 Turistični magazin - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Televizija o televiziji - 17.25 Hugo - 17.50 Mala starinarnica: Obleda skozi stoletja - 18.25 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Klub seniorjev - 21.10 Varen prehod, ameriški film - 22.50 Odmevi dneva - 23.15 Jumping at the Boneyard, ameriški film

TV HRVAŠKA 2

- 9.40 Poročila - 9.45 Hit depo - 11.45 Otroška serija - 12.10 Narava politike - 12.50 Pol ure kulture - 13.20 Bolnišnica upanja, nan. - 14.05 Željka Ogresta in gosti - 15.05 Nevidni mož, nad. - 16.00 Poročila - 16.10 Naša zemlja, nad. - 17.00 Vsakdanjik - 18.25 Panorama - 19.00 Zakonske vode, nan. - 19.30 Policija, nan. - 20.05 Kviz - 20.25 Zakon in red, nad. - 21.10 Polni krog - 21.30 Latinica - 23.10 Pravi čas

TV Hrvatska 3

- 16.20 Evrogol - 17.20 Dvoboj na soncu, ameriški film - 19.30 Glas. prog. - 20.15 Namizni tenis ITTF, prenos iz Zagreba - 22.15 Šport danes - 22.25 Ekran 2000: Po X. dnevu hrvatskega filma - 23.10 Čas je za jazz: Black Coffee, Keith Jarrett - 0.30 Košarka: NBA pregled - 1.00 Košarka NBA: Philadelphia - Sacramento, prenos

TV MADŽARSKA 1

- 12.00 Poročila opoldne - 12.50 Glasbena veriga - 13.00 Regionalni magazini - 13.58 Poročila - 14.00 Naša družinica, nan. - 14.55 Po velikih železnih svetla, serija - 15.50 Imate kaj časa? - 16.00 Tisočletje - 16.05 Konjska sila - 16.30 Madžarska ob koncu tisočletja - 17.30 Upokojenci - 18.00 Poročila - 18.20 Okno - 19.15 Svet, šport, vreme - 20.05 Zlati moji, resnične pravljice - 21.30 V zagonu - 22.00 Poročila - 22.10 Oboževalci - 22.40 Devet in pol tednov, erotični film

tv2

- 7.00 Tv-matinea - 9.25 Cartoon Network - 11.00 Trmčljica - 12.35 Club 7 - 13.30 Beli blisk, film - 15.10 Ognjena puščava - 16.45 Lepotica Acapulca - 17.10 Fiorella - 18.00 Ranjena srca - 18.30 Ojstva - 19.00 Filmske zvezde s Friderikuszom: Antonio Banderas - 20.00 Divji angel - 20.30 Davidshow z Lajcsijem - 23.00 Dober večer - 23.30 Csaszar.hu - 0.00 Umor manekenke, grozljivka

Avstrija 1

- 10.15 Formula 1, posnetek treninga iz Malezije

- 11.00 Sinan Toprak je nepodkupljiv - 11.45 Konfeti - 12.10 Risanke - 14.55 Nebeška družina - 15.40 Ljubica, pomanjšal sem otroke, filmska komedija - 17.10 Prince iz Bel Aira - 17.35 Močna družina - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Mesto kaosa - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Mlajonski šov - 21.10 Varuške, filmska kom. - 22.45 Zmajski most, akcijski film

Avstrija 2

- 9.00 Poročila - 9.05 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 9.30 Bogati in lepi - 9.50 Zlata dekleta - 10.15 Tako lahko te je ljubiti, filmska komedija - 12.00 Poročila - 12.05 Žarišče: Joachim von Ribentropp - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Dr. Stetan Frank - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Primer za dva - 21.20 Na sodišču - 22.10 Čas v sliki - 22.35 Moderni časi - 23.10 Komisarka - 0.00 Čas v sliki

TV SPORED

Sobota, 17. 3.

TV SLOVENIJA 1

- 7.55 Kultura
- 8.00 Odmevi
- 8.30 Zgodbe iz školjke
- 9.00 Radovedni Taček: Palma
- 9.15 Pod klobukom
- 10.10 Kino Kekec: Trnuljčica, slovaški film
- 11.40 Lingo, ivigrica
- 12.10 Tednik
- 13.00 Poročila, šport, vreme
- 13.15 Mostovi
- 14.15 Pod piramido
- 14.45 Alfranc, francoski film
- 16.30 Poročila, šport, vreme
- 16.45 Franček, risana nanizanka
- 17.10 Ebba in Didrik, švedska nadaljevanka
- 17.50 Na vrtu
- 18.20 Umetnost življenja po svetu, serija
- 19.05 Ultrip
- 19.30 Dnevnik, šport, vreme
- 20.05 Pika na i
- 21.30 Pustne šege na Štajerskem
- 22.05 Frasier, ameriška nanizanka
- 22.45 Poročila, šport, vreme
- 23.20 Sopranovi, ameriška nadaljevanka
- 0.10 Ples vampirjev, ameriški film
- 1.35 Vampir, nemški film

TV SLOVENIJA 2

- 10.40 SP v smuč, poletih, prenos s Planice
- 13.45 Šport
- 15.25 DP v košarki (ž.)
- 17.25 DP v hokeju na ledu
- 19.30 Videospotnice
- 20.05 Zamenjava vlogi, francoski film, 2. del
- 21.40 Praksa, ameriška nanizanka
- 22.20 Sobolna noč

POP TV

- 6.00 Formula 1, prenos treninga - 7.00 Zabašični parki - 8.30 Zajček Dolgouhec in prijatelji - 10.00 Družina Zakaj - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Šolski hodniki, nan. - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Ameriška gimnazija, nan. - 13.00 Formula 1, posnetek treninga - 14.00 TV Dober dan - 14.50 Bes angelov, ameriška nadaljevanka, 3. in 4. del - 16.40 Močno zdravilo, nan. - 17.30 Primerna mati, ameriški film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar, kviz - 21.10 Firma, ameriški film - 23.55 Intervju z vampirjem, ameriški film - 2.05 24 ur

KANAL A

- 9.00 Bonnie in Clyde, ameriški film - 11.00 Kung Fu, nan. - 12.00 Highlander: Nesmrtna, nan. - 13.00 Mladoporočenci - 13.30 Stilski izziv -

- 14.00 Jeklena pest, ameriški film - 16.00 Rajska svet: Patagonija - 17.00 Pop'n'roll - 18.00 Beverly Hills, nad. - 19.00 Prijatelji, nan. - 19.30 Dvakrat v življenju, nan. - 20.30 Prijatelji, nan. - 21.00 Obljuba, ameriški film - 22.40 Pet vogalov, ameriški film - 0.20 Policisti, nan.

IDEA TV - KANAL A

- 10.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - Tedenski komentar - 10.25 Najspot - 10.35 Trgovina Kegl nagraduje, ponovitev - 10.50 Napoved športnih dogodkov - 10.55 S soboške tržnice - 11.00 Pregled dogodkov ledna - 12.15 Videonovice za gluhe in naglušne

TV AS - kanal 54

- 09.30 Gnes, informativna oddaja. 09.45 I feel good, zabavna oddaja s Činčem, ponovitev. 10.45 Miš maš, otroška oddaja, iz produkcije ZLTV. 11.45 Videostrani. 15.30 SQ JAM, glasbena oddaja. 16.30 Moto šport, športna oddaja. 17.00 I feel good, zabavna oddaja s Činčem, ponovitev. 18.00 Gnes, informativna oddaja. 18.15 Glasbeni spoti. 18.30 Bonanza, ameriška nadaljevanka. 19.30 Kako biti zdrav in zmogovati?, oddaja Rudija Klariča. 20.05 Gnes, informativna oddaja. 20.20 Obrazi, dokumentarni film. 20.35 Pristani, film. 21.55 Moto šport, športna oddaja. 22.25 Muzejska četiri na Dunaju, dokumentarna oddaja. 22.30 Gnes, informativna oddaja. 22.45 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

- 8.35 Ženska v rdečem, film - 10.05 Otroški program - 12.00 Poročila - 12.30 Dok. oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah Show - 14.55 Kuharski dvoboj - 15.30 Divja obzorja, serija - 16.05 Zlata dekleta, nan. - 16.30 Risanke - 17.00 Turbo Limach Show - 18.40 Oddaja o kulturi - 19.30 Dnevnik - 20.10 007, tedenski politični magazin - 21.05 Daleč proč, ameriški film - 23.25 Poročila - 23.35 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

- 10.30 Poročila - 10.35 Potovanja - 11.35 Vnitev v Lonesome Dove, serija - 12.20 Glasbena matineja - 13.50 Hišni ljubljenci - 14.35 Dokumentarna serija - 15.25 Briljantina - 16.15 Xena, nan. - 17.00 Črno-belo v baryah - 17.50 Čudežna dežela, amer. film - 19.30 Policija, nan. - 20.05 Družina Soprano, nad. - 21.00 Poročila - 21.05 Triler - 22.10 Glamour Cafe - 23.05 Seks in mesto, nan. - 23.30 Svet zabave

TV Hrvatska 3

- 8.00 Policija - 10.55 Smučarski skoki, prenos iz Planice - 13.15 Košarka NBA, posnetek - 15.00 Športni program - 15.55 Hrvatska nogometna liga, prenos - 17.50 Namizni tenis, prenos - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Proti Porinu (1/3) - 21.00 Rock klub: Dno Dvornik - 22.00 Mali in sin (23/42) - 22.30 Cosbyjev šov (24/26) - 22.55 Šport danes - 23.10 Rdeči škrlat 8. (5/8) - 23.40 Na zdravje (22/53) - 0.05 Pozdravi, ameriški film

TV MADŽARSKA 1

- 6.30 Agrar - 6.45 Danes jutraj - 7.15 Formula 1 za VN Malezije, trening - 8.30 Prihod-odhod - 8.55 Verska oddaja - 9.05 Zanzibar - 10.25 Zlati dim, sporočila preteklosti - 11.00 Po karpatski dolini - 12.00 Poročila opoldne - 12.05 Bravo tv - 13.00 Titan Gala - 13.20 Skrajnosti - 14.30 Delta - 15.00 Naše stoletje - 15.30 1100 let sredi Evrope - 15.55 Jani gre na dom - 16.30 Ferencvaros: Honved, prenos tekme - 19.00 Lottoshow - 19.20 Dajmo besedo naravi - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Nenavadni letni časi - 21.05 Gala podelitev nagrade zlata žirala - 23.35 Zaljubljen v zvezde, film - 0.10 Mrzla zemlja, film

tv2

- 6.00 Korenine - 6.30 Leteča hiša - 7.00 Tv-matinea - 9.00 Cartoon Network - 11.00 Sabrina, mlada čarovnica - 11.25 Tv-party - 12.20 Divji svet - 13.15 Jezdec vetra - 14.10 Obalna

Televizijski spored od 16.marca do 22.marca 2001

23.00 V Frostovem slogu, angleška nan.
0.30 Ključni mesta, ameriški film
2.15 Videospotnice

POP TV

7.00 Dobro jutro, Slovenija - 10.00 Večna ljubezen, nad - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.10 Naša sodnica, nan. - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah Show: Nasveti za žene, ki si ne želijo seksa - 16.25 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Pogrešani sin, ameriški film - 21.45 Newyorška policija, nan. - 22.40 JAG, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan. - 0.00 24 ur

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenci v modrem, nan. - 10.25 Beverly Hills, nan. - 11.50 Ricki Lake, ponovitev - 12.45 Dannyjeve zvezde, vedeževanje v živo - 13.45 Komedija zmešnjav - 14.45 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.40 Xena, nan. - 16.35 Mož pravice, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Will in Grace, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Čarovnice, nan. - 20.00 Komedija zmešnjav - 20.30 Mladoporočenci - 21.00 Spet zaljubljeni, nan. - 22.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.30 Seinfeld, nan. - 23.00 Mesto greha, nan. - 0.00 Dannyjeve zvezde, ponovitev

IDEA TV - KANAL A

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Vremenska panorama v živo - 10.00 Ezmerišter, humoristična oddaja - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - 15.20 Iz našega studia: Očiščevalne akcije v Mestni občini Murska Sobota - 15.45 Reja, razmnoževanje in zdravje prašičev, reportaža - 16.00 Dobro jutro, Pomurje, ponovitev - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - 18.20 Svetujemo vam in vas nagradujemo, oddaja v živo - 18.45 Otvoritev avto centra Hyundai, reportaža - 19.00 Aktualno, informativna oddaja - 19.15 Kanal A

TV AS - kanal 54

09.30 Gnes, informativna oddaja. 09.45 Vitalis, zdravstvena oddaja, ponovitev. 10.15 Aktualno v občini Moravske Toplice, občinska oddaja, ponovitev. 10.45 Glasbena skrinja, glasbena oddaja, ponovitev. 11.30 Obrazi, dokumentarna oddaja. 11.45 Videostrani. 16.45 Glasbena skrinja, glasbena oddaja, ponovitev. 17.30 Vitalis, zdravstvena oddaja, ponovitev. 18.00 Gnes, informativna oddaja. 18.15 Moji mali prijatelji, oddaja o živalih, ponovitev. 19.00 Aktualno v občini Moravske Toplice, občinska oddaja. 19.30 Kako biti zdrav in zmagovali?, oddaja Rudija Klariča. 20.05 Gnes, informativna oddaja. 20.20 AS-intervju, informativno-predstavitvena oddaja. 20.45 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja. 21.00 Viva turistica, turistična oddaja. 21.30 ATV predstavlja, oddaja o slovenskih in svetovnih motoriziranih športih. 22.00 Kako biti zdrav in zmagovali?, oddaja Rudija Klariča. 22.30 Gnes, informativna oddaja. 22.45 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Otroški program - 12.00 Poročila - 12.30 Terra nostra, nad. - 13.15 Zgodovina vode, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.00 Za otroke - 16.00 Dokumentarna oddaja - 16.30 Hrvatska danes - 17.05 Otroška serija - 17.30 Hugo - 17.55 Oddaja o šolstvu - 18.25 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Velika pričakovanja, nad. - 21.05 Knjižnica - 22.15 Poslovni klub - 22.50 Odmevi dneva - 23.10 O znanosti - 0.10 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

10.25 Govorimo o zdravju - 10.55 Vabilo v gledališče - 11.55 Newyorška policija, nan. - 12.40 Otroška serija - 13.05 Forum - 14.55 Dok. oddaja - 15.30 Trenutek spoznanja - 16.00 Poročila - 16.10 Terra nostra, nad. - 17.00 Vsakdanjik -

18.25 Panorama - 19.00 Poročila - 19.00 Rdeči palček, nan. - 19.30 Polcija, nan. - 20.05 Kviz - 20.25 Globalna vas - 21.15 Polni krog - 21.30 Divja Amerika, serija - 22.30 Vrnitev v Lonesome Dove, serija - 23.15 Jezdec maščevalec, ameriški film - 0.25 Umetnine svetovnih muzejev

TV Hrvatska 3

16.35 Zakon prerije, ameriški film - 18.05 Start - 18.45 Digitalna enciklopedija vesolja: Zemlja v perspektivi (11/11) - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Amerika - življenje narave - 20.40 7. srečanje klap - Tučepi 2000. - 21.15 Zabavni program - 22.10 Športi danes - 22.20 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

12.00 Poročila opoldne - 13.00 Hrvatska kronika - 13.25 Romunska kronika - 14.00 Filmoleka, 1941 - 14.15 Kriv sem, madž. film - 15.50 Tisočletje - 16.00 Fantje, za mano! - 16.30 Misiexpo - 17.00 Popolovanje po Transilvaniji - 17.25 Alternativna Madžarska - 17.55 Naše mesto v Evropi - 18.00 Poročila - 18.20 Ljubezni v Saint Tropezu - 19.15 Svet - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Oaza - 22.00 Poročila - 22.10 Aktualno, tema - 22.45 Panorama - 23.15 Popotovanje na začetek sveta, film

tv2

11.55 Polni življenja, nad. - 12.30 Ostanje v družini - 12.55 Rdeči lasje, modre oči, nad. - 14.45 Ksena - 15.30 Lepo je biti milijonar - 16.25 Lepotica Acapulca - 17.10 Fiorella - 18.00 Ranjena srca - 18.30 Dejstva - 19.00 Kolo sreče, kviz - 19.45 Otroška usta - 20.00 Divji angel - 20.30 Supershow - 21.10 Nori vikend, film - 22.55 Dober večer - 23.45 Leto družbenih sprememb

Avstrija 1

10.10 Sramežljiv za zaljubiti se, filmska komedija - 11.45 Konfeti - 14.55 Nebeška družina - 15.40 Obalna straža - 16.25 Urgenca - 17.10 Princ iz Bel Aira - 17.35 Močna družina - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Mesto kaosa - 19.00 Cybill - 20.15 Polkiz iz Tolza - 21.50 Streljaj, da boš ubil, kriminalka - 23.35 Nash Bridges

Avstrija 2

12.05 Reportaža - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Dr. Stefan Frank - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 18.45 Loto - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Ponovno snidenje v Palmi, TV-film - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Mednarodna reportaža - 23.15 Žarišče

TV SPOROD
Četrtek, 22. 3.

TV SLOVENIJA 1

7.55 Kultura
8.00 Odmevi
8.30 Mostovi
9.00 Risanka
9.10 Male sive celice, kviz
10.00 Zgodbe iz Školjke
10.30 Nosorog in prijatelji, nemška serija
11.30 Razgladi slovenskih vrhov
12.00 Čari začimb: Pura z limono in poprom
12.30 Svetovni izzivi
13.00 Poročila, šport, vreme
13.40 Pod preprogo
14.30 Zoom
16.00 Slovenski utrinki
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Volkovi, čarovnice in velikani
17.00 Enajsta šola, oddaja za radovedneže
17.45 Raziskovalci, ameriška serija
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme

20.00 Tednik
21.00 Prvi in drugi
21.20 Osmi dan
22.00 Odmevi, šport, vreme
22.50 Pisave
23.20 Bolezni našega časa: Rentgenologija
23.50 Raziskovalci, ameriška serija

TV SLOVENIJA 2

9.25 Videospotnice
10.00 Čez rob, ameriška nanizanka
10.40 Caroline v vlemestu, ameriška nan.
11.00 Frasier, ameriška nanizanka
12.15 Šport
14.15 Svet poroča
14.45 Zamenjajva vloži, francoski film, 2. del
16.30 Raymonda imajo vsi radi, nanizanka
17.00 Constanza, italijanska nadaljevanika
18.00 Poročila ob enajstih, ameriški film
19.30 Videospotnice
20.05 Tuja razvedrila oddaja
21.00 Emily z Mesečeve domačije, nad.
21.50 Pričakovanja, švedski film
23.30 Živalski nagoni, ameriški film

POP TV

7.00 Dobro jutro, Slovenija - 10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah Show: Princesa v Ameriki - 16.25 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Zvezda, ameriški film - 21.45 Urgenca, nan. - 22.40 JAG, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan. - 0.00 24 ur

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. - 9.30 Mladenci v modrem, nan. - 10.25 Beverly Hills, nan. - 11.50 Ricki Lake, ponovitev - 12.45 Adrenalina - 13.45 Mladoporočenci - 14.45 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.40 Xena, nan. - 16.35 Mož pravice, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Will in Grace, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Čarovnice, nan. - 20.00 Novinec leta, ameriški film - 21.50 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.20 Seinfeld, nan. - 22.50 Šesti mož, ameriški film - 0.50 Adrenalina

IDEA TV - KANAL A

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Vremenska panorama v živo - 10.00 Naš kraj - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - 15.20 Svetujemo vam in vas nagradujemo - 15.45 Otvoritev avto centra Hyundai, reportaža - 16.00 Dobro jutro, Pomurje, ponovitev - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - 18.20 Kulturno-razvedrilo: Navigator (film, kultura, prosti čas) - 18.25 Portret: Franc Glazar - 18.40 Anketa - 18.45 Vinke pesmi Manka Golarja - 19.00 Aktualno, informativna oddaja - 19.15 Kanal A

TV AS - kanal 54

09.30 Gnes, informativna oddaja. 09.45 Moji mali prijatelji, oddaja o živalih, ponovitev. 10.30 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja, pon. 10.45 Viva turistica, turistična oddaja, pon. 11.15 Videostrani. 16.00 ATV predstavlja, oddaja o slovenskih in svetovnih motoriziranih športih. 16.30 Moji mali prijatelji, oddaja o živalih, ponovitev. 17.15 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja, ponovitev. 17.30 Viva turistica, turistična oddaja, ponovitev. 18.00 Gnes, informativna oddaja. 18.15 Zakaj pa nej, mladinska oddaja, ponovitev. 18.45 AS intervju, infopr. predst. oddaja. 19.10 Iz produkcije ZLTV, TV AS, M. S. 19.40 Glasbeni spoti. 20.05 Gnes, inf. oddaja. 20.20 Četrtekov klepet, oddaja v živo. 21.00 Odprta tema, oddaja v živo iz produkcije ZLTV. 22.15 Iz produkcije ZLTV, TV AS Murska Sobota. 22.45 Gnes, inf. odd. 23.00 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Otroški program -

12.00 Poročila - 12.35 Terra nostra, nad. - 13.20 Zgodovina vode, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Izobr. pr. - 15.05 Otroški pr. - 16.00 Infor. politični pr. - 16.30 Hrvatska danes - 17.05 Otroška serija - 17.30 Hugo - 17.55 Izobr. oddaja - 18.25 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Na begu, nemški film - 21.50 Pot ure kulture - 22.20 Narava politike - 23.05 Odmevi dneva - 23.25 Polja smrti, dok. oddaja - 23.55 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

12.40 Poslovni klub - 13.15 Montrealska policija, nan. - 14.00 Knjižnica - 15.00 O znanosti - 16.00 Poročila - 16.10 Terra nostra, nad. - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Panorama - 19.00 Poročila - 19.05 Na zdravje!, nan. - 19.30 Polcija, nan. - 20.25 Bolnišnica upanja, nan. - 21.10 Polni krog - 21.30 Željka Ogresta in gosti - 22.30 Nevidni mož, nad. - 23.25 Na zavoju reke, ameriški film

TV Hrvatska 3

15.35 Jezdec maščevalec, ameriški film - 16.45 Drsanje, posnetek SP v Vancouveru - 17.45 Košarka: Split - Zagreb, prenos pokalne tekme - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Košarka: Split - Zadar, prenos pokalne tekme - 22.00 Šport danes - 22.10 Hit depo - 0.10 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

13.00 Rondo - 13.58 Poročila - 14.00 Iz zbirke Gyorgya Martina - 14.05 Vitez Sonca, film - 15.25 Pesmi o vinu, grozdju in ljudeh - 15.50 Tisočletje - 16.00 Pametna glavnica - 16.30 Verska oddaja - 16.55 Tovariši - 17.25 Lepa beseda - 17.50 Naše mesto v Evropi - 18.00 Poročila - 18.20 Ljubezni v Saint Tropezu - 19.15 Svet - 19.30 Dnevnik - 20.05 Ni pravomočno - 20.35 Azerac, nad. - 21.30 V zagonu - 22.05 Poročila, vreme - 22.10 Aktualno, tema - 22.45 Kulturni kašpot - 23.15 Deset božjih zapovedi

tv2

12.55 Rdeči lasje, modre oči - 14.45 Ksena - 15.30 Milady - 16.00 Ramona - 16.45 Lepotica Acapulca - 17.10 Fiorella - 18.00 Ranjena srca - 18.30 Dejstva - 19.00 Multimilijonar, kviz - 19.45 Otroška usta - 20.00 Divji angel - 20.30 Ženski striptease, show - 21.25 Kobra - teror v naselju, groz. - 23.00 Dober večer - 23.45 Koridor Love

Avstrija 1

12.10 Risanke - 14.55 Nebeška družina - 15.40 Obalna straža - 16.25 Urgenca - 17.10 Princ iz Bel Aira - 17.35 Močna družina - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Mesto kaosa - 19.00 Cybill - 19.30 Čas v sliki - 20.10 Universal - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Sinan Toprak je nepodkupljiv - 21.55 Nova - 22.50 De Luca - 23.20 Oddaja o kulturi

Avstrija 2

12.30 Alpe - Donava - Jadran - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Dr. Stefan Frank - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Univerzum: Od Zanzibara do jezera Tanganjika - 21.05 Vera - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Evro Avstrija - 23.00 Primer za dva

tv AS
kanal 54
O NAS ZA NAS
Vsak dan
ob 18³⁰ in 20⁰⁰.
GNES - inform. oddaja

Televizijski spored od 16. marca do 22. marca 2001

straža – 15.10 Z ena na dva – 15.35 Prijatelji – 15.55 Ognjena puščava, film – 17.40 Herkul – 18.30 Dejstva – 19.00 Lov na talente – 20.00 Modri Blisk, film – 22.00 Tekmeči, film – 23.45 Neskončne meje, serija

Avstrija 1

5.45 Formula 1, prenos treninga – 9.25 Formula 1, posnetek – 10.15 Specialne zimske OL, posnetek iz Anchoragea – 10.45 Smučarski skoki, prenos iz Planice – 13.00 Divji bratje s šarmom – 13.25 Princ iz Bel Aira – 13.50 Brez idej – 14.10 Jesse – 14.30 O3 Austria Top 40 – 15.20 Sabrina – 15.40 Dawsonov polok – 16.25 Beverly Hills – 17.10 Srček – 18.00 Nogomet – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Stavite, da...? – prenos iz Dornbirna – 22.35 Zabava – 23.00 20 let Stavite, da...? in vrhunci oddaj

Avstrija 2

9.30 Poletje na Floridi, film – 11.15 Ljubica, pomajšal sem otroke, filmska komedija – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Ekel, filmska komedija – 14.25 Bela pustolovščina, film – 16.25 Dežela in ljudje – 16.55 Religije sveta – 17.05 Pogled v deželo – 17.35 Živalski magazin – 17.55 Konflikti – 18.25 Bingo – 19.00 Dežela danes – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Pogledi s strani – 20.15 Don Juan ali ljubezen do geometrije, gledališka igra – 22.25 Moj prijatelj lipicanec, film – 0.05 Boeing – boeing, filmska komedija

TV SPOROD Nedelja, 18. 3.

TV SLOVENIJA 1

8.00 Telefajski, otroška oddaja
8.25 Tabaluga, otroška nanizanka
8.50 Pika Nogavička, nanizanka
9.20 Mikin Makin črkopis
9.55 Tekmovanje pihalnih orkestrrov
10.25 Med valovi
10.55 Hutan, avstralska serija
11.25 Ozare
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, šport, vreme
13.20 Pika na i
14.45 Garači, angleška nadaljevanka
15.30 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi
16.00 Čari začimb: Puran z limono in poprom
16.30 Poročila, šport, vreme
16.50 Vsakdanjik in praznik
17.45 Podobe iz srednje Evrope
18.15 Razgledi slovenskih vrhov
18.45 Risanka
18.50 Žrebanje lota
19.05 Zrcalo tedna
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Zoom
21.40 Pod preprogo
22.40 Poročila, šport, vreme
23.00 Zgodbe o knjigi
23.05 Brez reza
0.05 Sabine Kupferberg, plesalka

TV SLOVENIJA 2

9.15 Videospotnice
9.50 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
10.10 Emily z Mesečeve domačije, nad.
0.55 SP v smuč. poletih, prenos s Planice
3.45 Košarka NBA Action
4.20 Evrogol
4.15 Košarka NBA
6.45 Šport
9.30 Videospotnice
0.05 Pustolovščine N. Hulota, Iran, serija
0.50 Cik cak
1.25 So leta minila, angleška nanizanka
2.00 Končnica
3.00 Izbrine sorodnosti, italijanski film
3.30 Videospotnice

POP TV

7.30 Formula 1 za VN Malezije, prenos dirke – 10.00 Družina Zakaj – 10.30 Navihanka, nan. – 11.00 Šolski hodniki, nan. – 11.30 Šolska košarkarska liga – 12.20 Mala princesa, ameriški film – 14.00 Formula 1 za VN Malezije, posnetek dirke – 16.00 Genska terapija, dok. oddaja – 16.30 Prva izdaja, nan. – 17.30 Siva pot, vodi me, ameriški film – 19.15 24 ur – 20.00 Lepo je biti milijonar, kviz – 21.10 Tat za vedno, nan. – 22.10 Športna scena – 22.55 Mož z rdečim čevljem, ameriški film – 0.35 24 ur

KANAL A

8.00 Veliki pobeg, ameriški film – 11.00 Kung Fu, nan. – 12.00 Highlander, Nesmrtna, nan. – 13.00 Mladoporočenci – 13.30 Pop'n'roll – 14.45 Mrvaški molk, ameriški film – 16.30 Divja Amerika, serija – 17.25 Zamenjava ob rojstvu, nadaljevanka, 1/4 – 18.15 Melrose Place, nad. – 19.10 Prijatelji, nan. – 19.30 Roswell, nan. – 20.30 Prijatelji, nan. – 21.00 Okus po Minnesoti, ameriški film – 22.45 Gospodu z ljubeznijo 2, ameriški film – 0.20 Adrenalina

IDEA TV – KANAL A

10.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program – NK Mura: NK Maribor, reportaža – 10.15 Naj športniki občine Puconci – 10.30 Iz našega studia: Soboški ekran, gost župan Anton Slavic – 11.10 S hrano do zdravja – 11.25 Svetujemo vam in vas nagradujemo – 11.35 Iz ponudbe turistične agencije Putra – 11.50 Intervju: Dejan Korpič – 12.05 Anketa – 12.10 Klekova knjigar – v župniji sv. Nikolaja – 12.25 Tedenski komentar – 12.30 Pregled dogodkov tedna

TV AS – kanal 54

09.30 Teden ob Muri, informativna oddaja. 10.30 Na domači grudi, kmetijska oddaja. 11.30 Aktualno v občini Velika Polana, občinska oddaja. 12.00 Vitalis, zdravstvena oddaja, ponovitev. 12.30 Glasbena skrinja, glasbena oddaja. 13.15 Moji mali prijatelji, oddaja o živalih, ponovitev. 13.45 Zakaj pa nej, mladinska oddaja, ponovitev. 14.15 As intervju, informativno-predstavitvena oddaja, ponovitev. 14.45 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja, ponovitev. 15.00 Viva turistična, turistična oddaja, ponovitev. 15.30 Četrtkov klepet, ponovitev. 16.10 I feel good, zabavna oddaja s Čincem, ponovitev. 17.10 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.55 Poročila – 8.00 Film za otroke – 9.10 Otroški program – 12.00 Poročila – 12.30 Kmetijska oddaja – 13.20 Mir in dobrota – 14.00 V nedeljo ob dveh – 15.00 Poročila – 15.10 Kuharski dvoboj – 15.45 Raziskovalec, serija – 16.45 Inspektor Rex, nan. – 17.35 Taffelspitz, nemški film – 19.30 Dnevnik – 20.15 Naši in vaši, dramska serija – 21.15 Za srce in dušo, glasbena oddaja – 22.10 Poročila – 22.25 Dokumentarni film – 23.20 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

8.50 Poročila – 8.55 007, tedenski pregled – 9.45 Verski program – 10.45 Portret cerkve in mesta – 11.00 Nedeljska maša – 12.05 Otroška serija – 12.55 Oddaja o kulturi – 13.25 Glamour Cafe – 14.30 Oboroženi rop, ameriški film – 15.45 Risanka – 16.10 Etno – 16.50 Opera Box – 17.30 Držite lopova, zabavna oddaja – 18.30 Hit HTV – 19.15 Iz muzejev – 19.30 Policija, nan. – 20.10 Potovanja: Peru – 21.05 Poročila – 21.15 Lepotica dneva, francoski film – 22.50 Oddaja o filmu – 23.30 Eva Peron, argentinski film – 1.25 Mojstrovine svetovnih muzejev

TV Hrvatska 3

7.55 Formula 1, prenos dirke iz Malezije – 10.00 Olimpijski magazin – 10.30 Košarka: NBA pregled – 10.55 Smučarski skoki, prenos iz Planice – 13.15 Formula 1, posnetek – 14.25 Namizni tenis ITTF, prenos – 16.15 Olimpijski magazin – 16.45 Šport v nedeljo – košarka: Gibona – Split,

prenos – 19.00 Hrvatska nogometna liga – 20.25 Nogomet: Lazio – Juventus ali Reggina – Roma, prenos – 22.20 Šport danes – 22.40 Top D. J. Mag – 23.40 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

6.30 Gospodar – 7.00 Božja beseda – 7.10 Marionete – 7.15 Feodor – 7.20 Risanke – 7.30 Interaktivna igra – 7.50 Formula 1 za VN Malezije, prenos dirke – 10.05 Sto let nogometa – 11.00 Ortodoksní obred – 12.00 Poročila opoldne – 12.10 Minute sreče – 12.35 Tv-klinika – 13.05 Glavni trg – 14.35 Čigav zakon? – 16.00 Verska oddaja – 16.30 Predsednik banke Jarai Zsigmond – 17.00 Trend – 17.30 Modni magazin – 18.05 »Mene ne morete posnemati« – 19.00 Tednik – 19.45 Dnevnik, vreme – 20.05 Šlagarjeve – 21.05 Takoj pridem! – 22.00 Gol – 23.05 Dame izbirajo – 23.30 Green, Malone McBride Trio

tv2

6.00 Jutranja razmišljanja – 6.30 Priča – 7.00 Tv-matineja – 9.00 Cartoon Network – 11.00 Sabrina, mlada čarovnica – 11.30 Čvekafon – 12.00 Šport – 12.40 Sever in jug – 13.35 Za indijansko kri, vestern – 15.10 MacGyver – 16.00 Ksena – 16.50 Sentinel – 17.40 Leteča vipera – 18.30 Dnevnik – 20.00 Trinajst bojevnikov, film – 22.00 Columbo – 23.30 Svet zaporov, serija – 0.15 Madžarska jutri – 0.45 Vihar v raju, film

Avstrija 1

6.00 Otroški program – 7.00 Formula 1, prenos dirke iz Malezije – 9.55 Avto-moto šport – 10.25 Šport – 10.50 Smučarski skoki, prenos iz Planice – 12.55 Formula 1, posnetek – 14.15 Noben ni kot Don Camillo, filmska komedija – 16.15 Nogomet: Rapid – Sturm, prenos z Dunaja – 18.30 Šport v nedeljo – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Peti element, znanstvenofantastični film – 22.15 Kolumbo – 23.30 Langoliers, shriljivka

Avstrija 2

9.00 Poročila – 9.05 Tai – zadnja džungla – 9.20 Žarišče – 10.05 7000 let perzijske umetnosti – 10.35 Teden kulture – 11.00 Poročila – 11.05 Novinarska ura – 12.00 Gernstl na poti – 12.30 Orientacija – 13.00 Poročila – 13.05 Tednik – 13.30 Domovina, tuja domovina – 14.00 Pogledi s strani – 14.15 Univerzum – 15.00 Heidi in Erni – 15.25 Srednji konec na jezeru Wolfgang, film – 17.05 Lepo življenje – 18.00 Milijonsko kolo – 18.25 Kristus v času – 18.30 Podobe Avstrije – 19.00 Dežela danes – 19.17 Loto – 19.30 Čas v sliki – 19.54 Pogledi s strani – 20.15 Pisemski bombnik, TV-film – 22.05 Prizadet – 23.25 Enostavno klasično – 23.55 Hope, TV-film

TV SPOROD Ponedeljek, 19. 3.

TV SLOVENIJA 1

8.00 Utrip
8.20 Zrcalo tedna
8.40 Pod piramido
9.10 Zares divje živali, ameriška serija
9.30 Pravljicar, ameriška nanizanka
10.05 Oddaja za otroke
10.35 Resnična resničnost
11.10 Dosežki
11.30 Na vrtu
11.55 Umetnost življenja po svetu, serija
12.25 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi
13.00 Poročila, šport, vreme
13.30 Ljudje in zemlja
14.20 Polnočni klub
15.30 Gibljive slike
16.00 Dober dan, Koroška
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Milkin Makin črkopis
16.50 Telefajski
17.20 Radovedni Taček: Cvetlica
17.45 Recept za zdravo življenje
18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6

18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Gozdarska hiša, nemška nanizanka
21.00 Gore in ljudje
22.00 Odmevi, šport, vreme
22.50 Antigona, gledališka predstava
0.45 Recept za zdravo življenje

TV SLOVENIJA 2

9.25 Videospotnice
10.00 Čez rob, ameriška nanizanka
10.40 Grof Monte Cristo, francoska nad.
12.35 Svet mamil, norveška serija
13.25 Cik cak
13.55 Sobotna noč
15.55 Pripravljeni, oddaja o Slovenski vojski
16.30 Raymonda imajo vsi radi, nanizanka
17.00 Čez rob, ameriška nanizanka
18.00 Tele M, oddaja TV Maribor
18.30 Štáfeta mladosti
19.30 Videospotnice
20.05 Skrivnosti vojne, ameriška serija
21.00 Studio City
22.00 South Park, risana nanizanka
22.30 Metropolis
23.00 Brane Rončel izda odra
0.00 Fantomska luč, angleški film
1.15 Videospotnice

POP TV

7.00 Dobro jutro, Slovenija – 10.00 Večna ljubezen, nad. – 11.00 Moja usoda si ti, nad. – 11.50 Milady, nad. – 13.10 Športna scena – 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. – 15.30 Oprah Show: Pisma za Oprah – 16.25 Milady, nad. – 17.20 Moja usoda si ti, nad. – 18.15 Večna ljubezen, nad. – 19.15 24 ur – 20.00 TV Dober dan – 20.55 Sedma nebesa, nan. – 21.50 Može v belem, nan. – 22.40 JAG, nan. – 23.30 M.A.S.H., nan. – 0.00 24 ur

KANAL A

9.00 Kalifornijske sanje, nan. – 9.30 Mladenci v modrem, nan. – 10.25 Beverly Hills, nan. – 11.50 Ricki Lake, ponovitev – 12.45 Dannyjeve zvezde, vedeževanje – 13.45 Zmenkarije – 14.45 Ricki Lake, pogovorna oddaja – 15.40 Xena, nan. – 16.35 Mož pravice, nan. – 17.30 Fant zre v svet, nan. – 18.00 Will in Grace, nan. – 18.30 Pa me ustrelli, nan. – 19.00 Simpatije, nan. – 20.00 Helikopterska enota, nan. – 20.55 Ninja želve 3, ameriški film – 22.40 Dosjeji X, nan. – 23.50 Dannyjeve zvezde, ponovitev

IDEA TV – KANAL A

8.00 Dobro jutro, Pomurje – 9.00 Vremenska panorama v živo – 10.00 Vrtec 1, 2, 3, otroška oddaja – 15.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program – TV Pika – 16.00 Dobro jutro, Pomurje, ponovitev – 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program – Aktualno – 18.20 Kronika – 18.25 Športni ponedeljek – Pregled športnih dogodkov – 19.30 Atletski klub Pomurje – 19.45 Avtomobili Audi, predstavitev – 19.00 Aktualno, informativna oddaja – 19.15 Kanal A

TV AS – kanal 54

09.30 Teden ob Muri, informativna oddaja, ponovitev. 10.30 Na domači grudi, kmetijska oddaja, ponovitev. 11.30 Videostrani. 16.00 Teden ob Muri, informativna oddaja, ponovitev. 17.00 Na domači grudi, kmetijska oddaja, ponovitev. 18.00 Gnes, informativna oddaja. 18.15 Muzejska četrt na Dunaju, dokumentarna oddaja. 18.20 Glasbeni spoti. 18.30 Bonanza, ameriška nadaljevanka. 19.30 Glasbeni spoti. 20.05 Gnes, informativna oddaja. 20.20 Šport plus, športna oddaja v živo. 20.50 NK CMC Publikum: NK Mura, posnetek nogometne tekme. 22.30 Gnes, informativna oddaja. 22.45 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

11.05 Otroški program – 12.00 Poročila – 12.35

Terra nostra, nad. - 13.20 Zgodovina vode, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.05 Otroški program - 16.00 Hrvaške manjšine v Evropi - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Otroška serija - 17.30 Hugo - 17.55 Dokumentarna oddaja - 18.25 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zgodovina religij, serija - 21.10 Objem, dramska serija - 22.15 Misli 21. stoletja - 23.15 Odmevi dneva - 23.35 Evromagazin - 0.10 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

10.05 Poročila - 10.10 Oprah Show - 10.55 Zakon in red, nad. - 11.40 Latinita - 13.20 Otroška serija - 13.50 Kuharski dvoboj - 14.30 Družina Soprano, nad. - 15.20 Oddaja o filmu - 16.00 Poročila - 16.10 Terra nostra, nad. - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Panorama - 19.00 Poročila - 19.05 Mati in sin, nan. - 19.30 Policijska, nan. - 20.05 Kviz - 20.25 Zahodno krilo, serija - 21.10 Polni krog - 21.30 Stlačilnica - 22.30 Trkanje na nebeška vrata, ameriški film - 23.55 Mož z zlatim koltom, ameriški film

TV Hrvaška 3

14.25 Namizni tenis, posnetek - 15.25 Veliko pričakovanje, britanski film - 17.20 Sadovi zemlje - 18.10 Hrvaška nogometna liga - 19.00 Planet Internet - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Petica - 21.20 Montrealska policija, serija (3/8) - 22.05 Šport danes - 22.15 Kultura prostora - 23.00 Mesečina - 23.45 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

12.00 Poročila opoldne - 13.00 Stare budimske lipe - 13.30 Romski magazin - 14.00 Domovina - 14.30 Naša družina - 15.25 Na poti v Ameriko - 15.50 Na prehodu tisočletja - 15.58 Poročila - 16.00 Madžarska hiša - 16.30 Sozvočje - 16.50 Sprememba zakona o cerkvi - 17.00 Spoznavajmo Evropo - 17.25 Na cesti - 17.50 Naše mesto v Evropi - 18.00 Poročila - 18.20 Ljubezni v Saint Tropezu - 19.15 Svet - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.00 Milenijske pravljice - 20.30 112, kriminalistični magazin - 21.10 Črna skrinjica - 21.40 112 ekstra - 22.00 Poročila, vreme - 22.10 Aktualno, tema - 22.45 Govorilna ura - 23.15 Liga prvakov - 0.05 Pomladni festival - 0.30 Na prehodu tisočletja

tv2

5.50 Dobro jutro - 9.00 Stefanie - 9.50 Tv-party - 10.45 Neposredna ponudba - 11.45 Jutranje misli - 11.50 Madžarska galerija - 11.55 Polni življenja - 12.30 Ostane v družini - 12.55 Rdeči lasje, modre oči, nad. - 14.45 Ksenia - 15.30 Milady - 16.00 Ramona - 16.45 Lepotica Acapulca - 17.10 Fiorella - 18.00 Ranjena srca - 18.30 Dejstva - 19.00 Otroška usta - 19.20 Multimilijonar, kviz - 20.00 Divji angel - 20.30 JAG - 21.30 Po vroči sledi - 22.25 Friderikus: Moj film se nadaljuje - 23.15 Dober večer - 0.00 Nevarno poslanstvo - 0.50 Slika

Avstrija 1

9.30 Savannah - 10.10 Varuške, filmska komedija - 11.45 Konfeti - 12.10 Risanke - 14.55 Nebeška družina - 15.40 Obalna straža - 16.25 Urgenca - 17.10 Princ iz Bel Aira - 17.35 Močna družina - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30

Mesto kaosa - 19.00 Cybill - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Gospod predsednik Junior, filmska komedija - 21.55 Sabotaža, akcijski film - 23.30 Zadnja večerja, filmska komedija

Avstrija 2

9.00 Poročila - 9.05 V Avstriji - 9.30 Bogati in lepi - 9.50 Zlata dekleta - 10.15 Bela pustolovščina, film - 12.00 Čas v sliki - 12.05 Orientacija - 12.35 Podobe Avstrije - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Dr. Stefan Frank - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Julija - nenavadna ženska - 21.05 Tema - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Oddaja o kulturi - 0.00 Čas v sliki - 0.30 Milost mojega srca, film

TV SPOROD Torek, 20. 3.

TV SLOVENIJA 1

7.55 Kultura
8.00 Odmevi
8.30 Mostovi
9.00 Risanke
9.20 Radovedni Taček: Cvetlica
9.40 Oddaja za otroke
10.30 Recept za zdravo življenje
11.20 Naokoli po Nemčiji
12.05 Gozdarska hiša, nemška nanizanka
13.00 Poročila, šport, vreme
13.15 Gore in ljudje
14.05 Antigona, gledališka predstava
16.00 Pod Pekrsko gorco
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Glasbena šola (šola)
17.00 Ranč pri kraguljkovi sedmici, nad.
17.45 Posled. čast. ognja v Pam., nem. odd.
18.45 Risanke
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Vrtičkarji, humoristična nanizanka
20.35 Nadnaravno, angleška serija
21.10 Aktualno
22.00 Odmevi, šport, vreme
22.50 Dokumentarni fejtton
23.15 Hiša duhov, hrvaška drama

TV SLOVENIJA 2

9.25 Videospotnice
10.00 Čez rob, ameriška nanizanka
10.40 Skrivnosti vojne, ameriška serija
11.30 Pustolovščine N. Hulota, serija
13.20 Afričan, francoski film
15.00 Studio City
16.00 Metropolis
16.30 Raymonda imajo vsi radi, nanizanka
17.00 Čez rob, ameriška nanizanka
18.00 Pozabiti, ameriški film
19.30 Videospotnice
20.05 Slovenska polka in valček
21.10 Ljubim vas, francoski film
22.50 Evropski dokumentarni film
23.20 Svet poročja
23.50 Generacija 99, ameriški film

POP TV

7.00 Dobro jutro, Slovenija - 10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.10 TV Dober dan - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah Show: O hujšanju - 16.25 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Ponovno med ljudmi, ameriški film - 21.45 Naša sodnica, nan. - 22.40 JAG, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan. - 0.00 24 ur

KANAL A

9.00 Kalifornijsko sanje, nan. - 9.30 Mladenič v

modrem, nan. - 10.25 Beverly Hills, nan. - 11.50 Ricki Lake, ponovitev - 12.45 Pop'n'roll - 13.45 Stilski izziv - 14.45 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.40 Xena, nan. - 16.35 Mož pravice, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Will in Grace, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Simpatije, nan. - 20.00 Maščevanje dvojčkov, ameriški film - 22.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 23.20 Seinfeld, nan. - 23.00 Udarci pravice, nan. - 0.00 Pop'n'roll

IDEA TV - KANAL A

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Vremenska panorama v živo - 10.00 V znamenju športa - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - 15.20 Kronika - 15.25 Sportni ponedeljek - 15.30 Atletski klub Pomurje - 15.45 Avtomobili Audi, predstavitev - 16.00 Dobro jutro, Pomurje, ponovitev - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - 18.20 Iz našega studia: Očiščevalne akcije v mestni občini Murska Sobota - 18.45 Reja, razmnoževanje in zdravje prašičev, reportaža - 19.00 Aktualno, Informativna oddaja - 19.15 Kanal A

TV AS - kanal 54

09.30 Gnes, informativna oddaja. 09.45 Šport plus, športna oddaja. 10.15 NK CMC Publikum: NK Mura, posnetek. 12.00 Videostrani. 15.50 NK CMC Publikum: NK Mura, posnetek. 17.30 Šport plus, športna oddaja. 18.00 Gnes, informativna oddaja. 18.15 Glasbeni spoti. 18.30 Bonanza, ameriška nadaljevanka. 19.30 Glasbeni spoti. 20.05 Gnes, informativna oddaja. 20.20 Aktualno v občini Moravske Toplice, občinska oddaja. 20.50 Vitalis, zdravstvena oddaja. 21.20 Glasbena skrinja, glasbena oddaja v živo. 22.00 Šport plus, športna oddaja, ponovitev. 22.30 Gnes, informativna oddaja. 22.45 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Otroški program - 12.00 Poročila - 12.30 Terra nostra, nad. - 13.15 Zgodovina vode, serija - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalna oddaja - 15.00 Otroški program - 16.00 Dok. oddaja - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Otroška serija - 17.30 Hugo - 17.55 Govorimo o zdravju - 18.25 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dokumentarna oddaja - 21.05 Forum - 22.40 Trenutek spoznanja - 23.15 Odmevi dneva - 23.35 Vabilo v gledališče - 0.35 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

9.50 Poročila - 9.55 Prizma - 10.50 Misli 21. stoletja - 11.45 Zgodovina religij, serija - 12.40 Otroška serija - 13.05 Kuharski dvoboj - 13.40 Zahodno krilo, serija - 14.25 Stlačilnica - 15.25 Evromagazin - 16.00 Poročila - 16.10 Terra nostra, nad. - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Panorama - 19.00 Poročila - 19.00 Cosby Show - 19.30 Policijska, nan. - 20.05 Kviz - 20.25 Prijatelji, nan. - 20.50 Polni krog - 21.10 Newyorška policija, nan. - 22.00 Zakon prerije, ameriški film - 23.30 Umetnine svetovnih muzejev

TV Hrvaška 3

15.50 Petica - 17.00 Mož z zlato pištolo, ameriški film - 18.55 Animavizija - 19.25 Glasbeni program - 20.05 Štari, športni program - 20.40 Film - 22.20 Šport danes - 22.30 Podobe realnosti: Nevarna zasledovanja, dok. serija (3/12) - 23.30 Monoplus - 0.10 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

5.45 Agrar - 6.00 Danes zjutraj - 8.35 Vse za ljubezen - 9.35 Za vsak dan nekaj - 12.00 Poročila opoldne - 13.00 Srbski ekran - 13.25 Unser Bildschirm - 14.00 Obvezno čtivo - 14.55 Abel v Ameriki - 16.05 Poročila - 16.10 Tisočletje - 16.15 Neodločeno, film - 16.30 Zelena pika - 17.00 Internet - 17.25 Katoliška kronika - 17.50 Naše mesto v Evropi - 18.00 Poročila - 18.20 Ljubezni v Saint Tropezu - 19.15 Svet - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Malo mesto - 21.05 Bilo je nekoč - 22.05 Poročila - 22.10

Aktualno, tema - 22.45 Kulturni magaz - 23.15 Besni časi, film - 0.20 Tisočletje

tv2

11.30 Okno v Evropo - 11.55 Polni življenja - 12.30 Ostane v družini - 12.55 Rdeči lasje, dre oči, nad. - 14.45 Ksenia - 15.30 Mila - 16.00 Ramona - 16.45 Lepotica Acapulca - 17.10 Fiorella - 18.00 Ranjena srca - 18.30 stva - 19.00 Multimilijonar, kviz - 19.45 Otr usta - 20.00 Divji angel - 20.30 Walker, saški ranger - 21.30 Lov na Belo Aurora, fi - 23.10 Dober večer - 23.45 Greh in pokora

Avstrija 1

6.40 Otroški program - 10.10 Gospod pred nik junior, filmska komedija - 11.45 Konfi - 12.10 Risanke - 14.55 Nebeška družina - 1 Obalna straža - 16.25 Urgenca - 17.10 Pir Bel Aira - 17.35 Močna družina - 18.05 I kdo tam razbija - 18.30 Mesto kaosa - 1 Cybill - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Dolce Vi Co. - 21.05 Sramežljiv za zaljubiti se, film komedija - 22.40 Japonci so boljši ljubimo mška komedija - 0.05 Karibske sanje, film

Avstrija 2

12.05 Evro Avstrija - 12.35 Tednik - 13 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol dobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Stefan Frank - 14.50 Falcon Crest - 15 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela nes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Univerz Zmaji z Galapagosa - 21.05 Reportaža - 22 Čas v sliki - 22.30 Ogled - 23.05 Nočna sti

TV SPOROD Sreda, 21. 3.

TV SLOVENIJA 1

7.55 Kultura
8.00 Odmevi
8.30 Dober dan, Koroška
9.00 Risanke
9.20 Ebba in Didrik, švedska nadaljevanka
9.50 Glasbena šola (šola)
10.05 Ranč pri kraguljkovi sedmici, nad.
10.30 Lingo, tv-igrice
11.00 Posl. čast. ognja v Pamiru, nem. odi
12.00 Vrtičkarji, humoristična nanizanka
12.30 Nadnaravno, angleška serija
13.00 Poročila, šport, vreme
13.20 Obzorja duha
13.50 Trinulčica, slovaški film
15.20 Aktualno
16.00 Mostovi
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Male sive celice, kviz
17.45 Nosorog in družina, nemška serija
18.45 Risanke
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Konec nasilja, ameriški film
22.10 Odmevi, šport, vreme
23.10 Svetovni izzivi
23.40 Sonic Act, oddaja o elektronski glasi

TV SLOVENIJA 2

9.25 Videospotnice
10.00 Čez rob, ameriška nanizanka
10.40 Piratka, francoski film
12.35 DP v hokeju na ledu
14.05 So leta minila, angleška nanizanka
14.35 Evropski dokumentarni film
15.05 Štافتa mladosti
16.00 Euromusica Opatija 2000
16.30 Raymonda imajo vsi radi, nanizanka
17.00 Čez rob, ameriška nanizanka
18.00 Natakari, francoski film
19.30 Videospotnice
20.05 Šport

idea tv
POMURSKA
REGIONALNA
televizija
kanal 10.
38 UHF

Za Ginekološko-porodni oddenek so prispevali

Za nakup opreme za ginekološko-porodni oddenek soboške bolnišnice so sredstva nakazali darovalci: družina Červek, Rakičan, namesto cvetja za pok. Stanka Nemca - 4.000 SIT; sodelavci Muralista M. Sobota namesto venca za pok. Stanka Nemca - 13.000 SIT; družina Kaučič, Lipovci, namesto cvetja za pok. Stanka Nemca - 5.000 SIT; družina Faršang, M. Sobota, namesto cvetja za pok. Stanka Nemca - 5.000 SIT; Alojz Sukič, Ob kanalu 20, M. Sobota, namesto cvetja za pok. Vincenca Nemeša iz M. Sobote - 5.000 SIT; Klub obrtnikov in podjetnikov občine Beltinci namesto venca za pok. Marjana Erjavca - 20.000 SIT; Vlado Mandič namesto venca za pok. Janeza Fridriha - 25.000 SIT; Carinski urad M. Sobota, izpostava Kuzma, namesto cvetja za pok. očeta sodelavca Marjana Nemeša - 10.500 SIT; družina Ferija Benčaka, M. Sobota, namesto cvetja za pok. Franca Graha iz Gorice - 5.000 SIT; Helena Grof, M. Sobota, namesto cvetja za pok. Franca Graha - 5.000 SIT; Branko Fijok namesto cvetja za pok. Janeza Fridriha - 10.000 SIT; Sindikat Potrošnika M. Sobota namesto venca za pok. Ireno Sobočan iz M. Sobote - 8.000 SIT; Sindikat Potrošnika M. Sobota, namesto venca za pok. očeta sodelavca Zoltana Polanca iz Čikečke vasi - 8.000 SIT; prispevek od Laktovita - 37.560 SIT; Cilka Sabo, G. Maistra 4, M. Sobota, namesto venca za pok. Ferija Križana iz Kroga - 10.000 SIT; Karel in Amalija Maček, M. Sobota, namesto venca za pok. Ferija Novaka - 5.000 SIT; družina Hušič - Balažek, Bakovci, namesto venca za pok. Marijo Lukač - 10.000 SIT; družina Stanka Ovsenjak, Mlajinci, namesto venca za pok. Marijo Lukač - 6.000 SIT; družina Glavač, Puconci, namesto venca za pok. Marjana Erjavca - 5.000 SIT; Hermina in Ladislav Smej, Lemerje, namesto venca za pok. Gizelo Golob - 5.000 SIT; Uršini prijateljci Sandra in Lidija namesto cvetja za pok. Gizelo Golob - 3.000 SIT; Vlado Kamničar namesto cvetja za pok. Gizelo Golob - 3.000 SIT; družina Flisar - Kerec, Borejci, namesto venca za pok. Marjana Šinka iz M. Sobote - 5.000 SIT; člani namiznoteniškega kluba Kema Puconci namesto venca za pok. Janeza Fridriha - 10.000 SIT; Robert in Simona Smodiš, Andrejci 3 a, namesto venca za pok. Janeza Fridriha - 5.000 SIT; Tibor Hašaj, Markišavci, namesto venca za pok. Janeza Fridriha - 10.000 SIT; Aleševi prijateljci Matej in Andreja, Robi in Andreja, Damir in Tanja, Robi in Simona, Banč in Bronja, Darko in Barbara, Seči, Simon, Leon, Danilo, Miro, Boštjan in Denis namesto cvetja za pok. Janeza Fridriha - 33.000 SIT; družina Stanka Serca, Ivanocijevo naselje, M. Sobota, namesto venca za pok. Janeza Fridriha - 10.000 SIT; družina Kondrada Gjo-reka, Černelavci, namesto cvetja za pok. Marjana Erjavca - 3.000 SIT; družina Berden, Berkovci 12, namesto cvetja za pok. Zoltana Polanca iz Čikečke vasi - 3.000 SIT; Anton Žitek, Satahovič 17, namesto venca za pok. Štefana Lejka - 5.000 SIT; sodelavci Mure namesto venca za pok. mammo Franca Gonca - 9.000 SIT; namesto cvetja za pok. Štefana Lejka iz Kroga so darovali: Peter Horvat, Krog, Plečnikova 7 - 5.000 SIT; družina Marjana Grabarja, Krog, Brodarska 2 - 5.000 SIT; družina Janeza Kovačiča, Krog, Dobelska 11 - 5.000 SIT; družina Cirila Kovača, Krog, Plečnikova 20 - 7.500 SIT; družina Alojza Serca, Krog, Plečnikova 47 - 5.000 SIT; družina Franca in Zinke Frišič, Krog, Plečnikova 11 b - 5.000 SIT; Štefan Kovačič, Krog, Plečnikova 22 - 5.000 SIT; Branko Lejko, Tropovci, Kolesarska 63 - 5.000 SIT; družina Viktorja Weindorterja, Krog, Murska 78 - 5.000 SIT; družina Janeza Hegeduša, Krog, Plečnikova 19 - 2.500 SIT; brat Jože Lejko, Preška c. 26, Medvode - 1.000 SIT; družina Tatjana Lejko, Videmski hrib 100 - 5.000 SIT; Sonja Lejko, Grosuplje, Bevkova 1 - 5.000 SIT; družina Draga Lejka, Tropovci, Križna 13 - 1.000 SIT; družina Majde Gangl, Stražunska 10, Maribor - 1.000; Magda Voroš s sinom Romanom, Prosenjakovi, namesto venca za pok. Zoltana Polanca iz Čikečke vasi - 4.000 SIT; družina Ignaca Rajha, Bakovci, namesto venca za pok. Marijo Lukač iz Bakovec - 10.000 SIT; namesto cvetja za pok. Janeza Fridriha so darovali: Ignac Rajh, Anton Gider, Franc Smisl, Karel Gomboc, Sandi Vrzal, Edi Metličar, Erni Huber, Vlado Mandič, Dušan Pohovnikar, Anton Ravnič, Jože Klemenčič in Milan Morec - 60.000 SIT; kolektiv Dinosa namesto cvetja za pok. babico sodelavca Kolmana Žižka iz G. Lakoša - 10.000 SIT; sodelavci policije mejnega prehoda Kuzma namesto cvetja za pok. očeta Marjana Nemeša - 9.000 SIT; sodelavke Majde Bunderla, Fikšinci 33, namesto venca za pok. mammo - 11.000 SIT; Angela in Marjan Vrbnjak, Lutverci, ob zlati poroki Ljudmile in Konrada Niderl, Sp. Ščavnica 82 - 10.000 SIT; Jožef Norčič, M. Sobota, Gregorčičeva 19, namesto cvetja za pok. Janeza Fridriha - 5.000 SIT; Inšpekcijske službe M. Sobota - Mile-nini sodelavci namesto venca za pok. Janka Jurgeca - 14.500 SIT; Društvo upoko-jencev Sp. Ščavnica namesto darila ob zlati poroki zakoncev Niderl - 10.000 SIT; Kmetijsko gospodarstvo Rakičan namesto novoletnih voščilnic - 15.600 SIT; dijaki 4. letnika gimnazije 1971/1975 ob 25. obletnici mature namesto cvetja za pok. razredničarke Helene Sinic ter sošolcev Irene Filipič, Ane Sobočan, Jožeta Raja in Marije Kerčmar - 11.000 SIT; družina Šipoš, Mlajinci 47, namesto venca za pok. Heleno Brenčič iz G. Radgone - 10.000 SIT; KORK Bodonci, Vadarci, Beznovci, Zenkovi, Puževci, Strukovci dobrodelni prispevek - 10.000 SIT; zapo-sleni in upoko-jenci ABD Dimnikar M. Sobota namesto cvetja za pok. Heleno Brenčič - 30.000 SIT; družina Jožeta Zvera, Rakičan, namesto venca za pok. Heleno Brenčič - 5.000 SIT; družina Franca Lukančiča, Krog, namesto cvetja za pok. He-leno Brenčič - 5.000 SIT; družina Gustija Horvata, Martjanci, namesto cvetja za pok. Heleno Brenčič - 10.000 SIT; ABD, d. o. o., M. Sobota namesto cvetja za pok. Heleno Brenčič - 30.000 SIT; Ivan Gerencar namesto novoletnih voščilnic prispe-vek - 5.000 SIT; sosedje iz šestorčka namesto cvetja za pok. Milenka Roša - 10.000 SIT; Carinska izpostava M. Sobota namesto cvetja za pok. Milenka Roša - 13.000 SIT; družina Červek, Rakičan, namesto venca za pok. Ludvika Faritka iz Martjanec - 8.000 SIT; Olga in Štefan Cipot, M. Sobota, namesto cvetja za pok. Ludvika Faritka - 3.000 SIT; Sindikat Carinarne M. Sobota namesto venca za pok. očeta Vladka Roša - 15.000 SIT; medicinske maturanke letnika 1965 namesto rož na grob pokojne sošolke in razrednica - 10.000 SIT; Karel Sever, Puconci, namesto venca za pok. Gizelo Cipot - 5.000 SIT; Društvo upoko-jencev G. Radgona prispevek - 10.000 SIT; maturanti 4. c Ekonomske šole letnik 1971/1975, namesto cvetja za pok. Darjo Sovič iz Ljutomera - 21.000 SIT; družina Kos, Prekmurske čete 1, M. Sobota, namesto venca za pok. Janeza Fridriha - 8.000 SIT; Arcont - proizvodnja bivalnih enot G. Radgona prispevek - 500.000 SIT; sodelavci Mure M. Sobota namesto venca za pok. Kolomana Serca iz Kroga - 23.500 SIT; Eko-nomska šola - prostovoljni prispevki zbrani v BTC-ju, Sopingu, Mercatorju in na Kmetijsko-živliskem sejnu ob predstavitvi humanitarnega projekta ob 60. obletnici Ekonomske šole - 279.545 SIT; Sindikat podjetja Milnapek M. Sobota namesto venca za pok. očeta Vlada Jambora - 10.000 SIT; maturanti 4. c Ekonomske šole, letnik 1971/1975, namesto cvetja za pok. Sonjo Sovič iz Ljutomera - 3.000 SIT; Geza Raduha, Poljska 7, Petišovci, namesto cvetja za pok. Štefana Jambora - 5.000 SIT; Rozalija Rituper, Poljska 7, Petišovci, namesto cvetja za pok. Štefana Jambora - 5.000 SIT; družina Andreč, Sodišinci, namesto cvetja za pok. Irmo Šavel iz Bogojine - 10.000 SIT; Janez Gergar, Križevci, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 10.000 SIT; družina Rappi, M. Sobota, namesto cvetja za pok. mammo Majde Uršič - 5.000 SIT; družina Novak, Križevci 153 a, namesto cvetja za pok. Štefana Jambora - 10.000 SIT; Avto Ori M. Sobota, Obrtna ul. 32, denar na-pok. Štefana Jambora - 10.000 SIT; v dober namen - 3.000 SIT; Marijini sodelavci iz Mure M. Sobota, namesto cvetja za pok. Kolomana Serca iz Kroga - 20.000 SIT; sosedje sina Štefana iz Serčerjevega naselja namesto cvetja za pok. očeta Štefana Jambora starejšega - 10.500 SIT; namesto cvetja za pok. Štefana Jambora so darovali: družina Olas - 5.000 SIT, družina Kuplen - 3.000 SIT, družina Zvonka in Marije Kuhar - 7.000 SIT, družina Ratnik - 5.000 SIT, družina Kranjc - 3.000 SIT, družina Mitnjek - 1.000 SIT, Majda Solar - 5.000 SIT, družina Branke Solar - 3.000 SIT, družina Horvat - 3.000 SIT, družina Gomboši, Lepoša starejši - 5.000 SIT, družina Koren - 3.000 SIT; Marija in Jože Bagaroš, Petanjci, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 5.000 SIT; Milena in Zoran Bagaroš, Radenci, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 5.000 SIT; APP - podružnica M. Sobota namesto venca za pok. mammo sodelavca Janeza Fartelja iz Tešanovec - 10.000 SIT; Prehrana, d. o. o., Lendava, donatorstvo - 10.000 SIT; družina Gom-boc, Petanjci 73, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 7.000 SIT; Ernest Hari, Križevci 26, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 10.000 SIT; družina Šiftar, M. Sobota, prispevek - 10.000; družina Deziderja Duha, Lendava, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 3.000 SIT; družini Rituper in Gal, Petišovci, Tiha ul. 7, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 10.000 SIT; Štefan Pondelek, G. Petrovci, namesto venca za pok. Štefana Jambora - 5.000 SIT; Pomurska banka, d. d., namesto venca za pok. očeta Medi Turha - 15.000 SIT.

Vsem darovalcem se za prispevke najlepše zahvaljujemo. Prispevke zbiramo še naprej na žiroračun: Splošna bolnišnica Murska Sobota, štev.: 51900-603-32361, s pripisom: ZA NAKUP OPREME GINEKOLOŠKO-PORODNEGA ODDENKA.

motorna vozila

FIAT TIPO 1.6 SX, letnik '94, pro-dam. Tel.: 527 12 88. m7055

ODKUPUJEMO OSEBNA VOZI-LA, STARA DO 7 LET. Tel.: 041 758 700 ali 564 95 86, ZEC COMMERCE. Apaška c. 2, G. Radgona. m6591

RENAULT 9, starejši letnik, vozen, neregistriran, in 4 alu platišča za mercedes, 15 col, prodam. Tel.: 543 9143. m6975

RENAULT 5 CAMPUS, desno ka-ramboliran, prodam. Tel. 555 12 87. m6981

R 19, letnik 1990, temno rdeč, z do-datno opremo prodam za 330.000 SIT. Tel.: 041 719 196. m6999

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1989, prevoženih 145.000 km, registriran do oktobra, s štirimi letnimi guma-mi, prtljajnikom, prodam. Jakobovo naselje 27, Murska Sobota, po 16. uri. m6999

NISSAN PRIMERO 1.6 SLX, letnik 1991, reg. do oktobra, prevoženih 92.000 km, s popolno opremo, ugo-dno prodam. GSM: 041 456 126. m7028

VOLKSWAGEN PASSAT 1.8 GL, letnik 1988, prevoženih 230.000 km, prodam za 500.000 SIT. Tel.: 040 236 643. m7035

AUDI 2.3, letnik 1992, ugodno pro-dam. Tel.: 041 723 094. m7036

CITROEN 25 KOMBI, letnik 1986, prodam. Tel.: 041 653 036. m7053

živali

NESNICE, mlade hisex, rjave in gra-haste pred nesnostjo, opravljena vsa cepjenja, prodaja Farma pri mostu. Akcijska prodaja po zelo ugodni ce-ni. Na vsakih 10 šen ena zastoj. Na-ročite jih: gostilna Horvat, Nemčavci, tel.: 528 11 90, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 543 91 70, Franc Mo-vrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostil-na Železen, Beznovci, tel.: 549 10 25, gostilna Rajser, Grad, tel.: 553 11 48 in gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 573 51 53. m6798

NESNICE, črne, rjave in grahaste, v začetku nesnosti, cepljene, vsak dan naprodaj v Babincih 49. Dostava tu-di na dom. VZREJA NESNIC TIBA-OT, tel.: 582 14 01. m6943

BREJO SVINJO PRODAJO. Ignac Cigan, Gornja Bistrica 191, Črenšo-vci. m6996

TELICO, brejo 8 mesecev, in KRA-VO, brejo 9 mesecev, staro 7 let, prodajo. Tel.: 546 15 99. m7021

ŠKOTSKE OVČARJE, lesije, mla-diče, prodam. Tel.: 02 542 14 89. m7030

posesti

GRADBENO PARCELO v Črnela-vcih prodam. Tel.: 031 308 533. m7056

DVODRUŽINSKO HIŠO NA HO-TIZI z veliko parcelo prodajo. Tel.: 0049 69 344 680. m6713

GARSONJERO v centru M. Sobote, dam v najem. Tel.: 041 924 272. m6903

POSLOVNI PROSTOR ZA MIRNO DEJAVNOST in mansardno stano-vanje v M. Soboti dam v najem. Tel.: 031 372 862. m6997

V VASI POLICE PRI G. RADGONI so na prodaj tri nezazidane stavbne parcele. Parcele ležijo tik ob asfaltni občinski cesti. Tel.: 02 564 86 80. m7002

GRADBENO PARCELO, 10,5 ara, v Lipovcih, prodam. Tel.: 041 643 555. m7006

TRISOBNO STANOVANJE proda-jo. Tel.: 565 11 30, zvečer. m7015

14 LET STARO opremljeno stano-vanjsko hišo, klasična gradnja, 120 m², nedokončano podstrešno stano-vanje, parcela 7,08 ara. Cena je 35 mio SIT, prodam. Emil Novogradec, Kroška 31, M. Sobota, tel.: 524 11 21. m7016

DVOSOBNO STANOVANJE v Mur-ski Soboti prodam. Tel.: 031 820 754. m7024

V GABERJU ob glavni cesti damo v najem opremljeno trgovino s kme-tijskim in gradbenim materialom, z odprtim in zaprtim skladiščem ter velikim parkiriščem. Tel.: 574 19 10. m7038

NOČNI BAR, REST./PIZZERIJO, SOBE ZA GOSTE v hiši z vrtom - ugodno prodam/oddam, kupim pa hišo. Tel.: 031 520 135. m7047

NA RELACIJI LENDAVA-MUR-SKA SOBOTA kupim klet ali bivalni vikend do 1.100.000 SIT. Tel.: 040 379 825. m7040

kmetijska mehanizacija

PLUG IMT, trosilnik za umetno gnojilo in traktor IMT de luxe s koso in slamo v balah prodam. Skakovci 25. m6979

SEJALNICO ZA KORUZO OLT, štiri-redno, rabljeno, ugodno prodam. Tel.: 041 937 647. m6985

DVOREDNI SADIJNIK KROMPI-RJA, avtomatski, enoredni obiralnik krompirja (kombajn), znamke Has-sia, žitno sejalnico, 2,60 m širine, 19-redno, drobilnik zrnja s 5,5 KW mo-torjem in 7 m dolg polž za zrnje pro-dam. Tel.: 556 11 92. m7007

TRAKTOR STORE 401, različne kmetijske priključke in stroje ter skoraj novo traktorsko prikolico prodam. Dobrovnik 180, tel.: 579 10 41 oz. 031 572 755. m7018

KOMBAJN ZA SLADKORNO PE-SO Barigelli 4 x 4 C, dvoredni, letnik 1994, prodam ali menjam za drug stroj. Tel.: 041 744 779. m7043

kmetijski pridelki

VINO, možna dostava, prodam. Tel.: 575 18 77, GSM: 041 773 370. m6825

KUPIM BUČNICE - GOLICE PO 500 SIT. Tel.: 796 72 71. m6990

SEMENSKI KROMPIR, 2. letnik, ugodno prodam. Tel.: 541 22 56. m7008

SEMENSKI KROMPIR prodam. Tel.: 556 14 62. m7017

VINO, belo, sortno ali mešano, po 200 SIT/l, prodam. Dostava na dom. Tel.: 524 15 19. m7034

SEMENSKI KROMPIR prodam. Tel.: 541 16 27. m7037

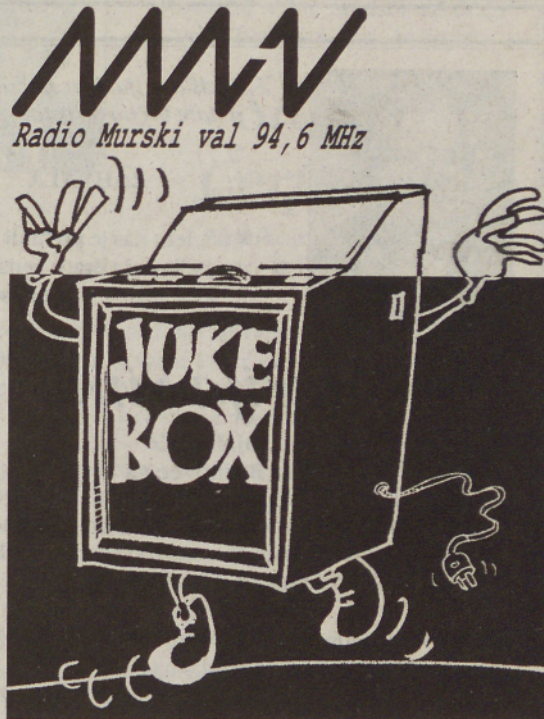
RESTAVRACIJA

Zvezda v Murski Soboti

JAVNA RADIJSKA ODDAJA

V ŽIVO!

torek, 20. marec, ob 21.00

Janez Zmazek - Žan

in drugi glasbeniki:

Ivan Jagec - Fičo - kitara
Rihard Lebar - Riki
- pianino

Rajko Kapun - bas

Borut Horvat - bobni

JEDILNI KROMPIR, rdeč, cena 30 SIT/kg, prodam. Tel.: 541 20 51 po-poldan. m7051

razno

TOVORNO PRIKOLICO ITAS, pre-kucno, 6 m, dvoosno, primerno tudi za traktor, prodam. Tel.: 041 816 873. m6978

USNJENO BORDO RDEČO SE-DEŽNO GARNITURO ugodno pro-dam. Tel.: 02 332 86 45. m7031

MATURANTSKO ŽENSKO PLES-NO OBLEKO, svetlo, št. 38, in SKU-TER KYMCO KB 50, dobro ohran-jen, ugodno prodam. Tel.: 534 81 63. m7033

ŽENSKÉ POROČNE OBLEKE, raz-ličnih modelov in velikosti, zelo ugo-dno prodam. Tel.: 050 650 899. m7044

SAMSKI, LOČENI, OVDOVELI: ženske + moški brz v ženitno posve-tovalnico po svoj par! Beli grad, An-gelca Štumberger, s. p., Ulica Prek-murske čete 110, Črenšovci, tel.: 031 520 135. m7048

OKREPČEVALNICA FONTANA MORAVSKE TOPLICE vabi ljudi dobre volje na ježefovo praznovanje 18. 3. 2001 s sv. mašo ob 13. 00 v kapelici, nato zabava s Tončkom in pevkami iz Dokležovja. Vabljeni! Si-donija Rehár, s. p., Dolga ul. 107, M. Toplice. m7039

delo

V ŠOŠTANJU ZAPOSIM NATA-KARJA/CO TER KUJARJA/CO. Zaželeni starost do 35 let, hrana in stanovanje zagotovljena. GSM 041 783 941. Alojzij Bobnar, s. p., Posre-dništvo in gostinstvo, Opekarna 19a, 1420 TRBOVLJE. m6968

PRILOŽNOST ZA VSE ŽENSKÉ IN MOŠKE, s predznanjem ali brez nje-ga, v prodaji izdelkov za gospodinj-stvo. Tel.: 01 500 41 62. Bio Nova SKK, Trgovsko podjetje, d. o. o., Ste-gnac 25, 1000 Ljubljana. m7029

V REDNO DELOVNO RAZMERJE SPREJMEMO IN ZAPOSILIMO pro-dajaljo za prodajo otroške konfek-

cije, opreme, igrač, kozmetike, v Murski Soboti - Nemčavci 1d, BTC. iščemo vestne, komunikativne, pri-jazne trgovke s trgovsko izobrazbo in osnovnim znanjem računalništva. Lastnoročno napisane ponudbe z dokazili s kratkim življenjepisom ter dokazili o izobrazbi in državljanstvu pošljite na naslov: Sonček, d. o. o., Begunje na Gorenjskem 27a, 4275 Begunje na Gorenjskem, z oznako: Murska Sobota. m7045

ZA DOBRO PLAČANO DELO IŠ-ČEMO TRI HONORARNE SODE-LAVCE. Informacije od 10. do 14. ure, tel.: 02 566 97 92, DADA, Tama-ra Zupe, s. p., Gregorčičeva 40, Ra-denci. m7050

IŠČEM DEKLE ZA CELODNEVNO VARSTVO 13-mesečnega otroka v Gradcu v Avstriji. Nada Kosi, Noršin-ci 38, tel.: 0043 664 41 06 310. m7052

storitve

NEMŠČINO USPEŠNO INŠTRUI-RAM ZA SREDNJE IN OSNOVNE ŠOLE, PRIPRAVLJAM NA MATU-RO IN ZAKLJUČNI IZPIT, ponu-jam konverzijo ter prevajam, prof. Tanja Huber, Kardoševa 4, M. Sobo-ta, tel.: 541 14 56, 527 11 83 ali 528 15 77. m6920

CENTRALNO GRETJE, VODO-MONTAŽA, ogled in predračun brezplačno. Ivan Šarkež, s. p., Ulica 22, junija 35 Petišovci, Lendava, tel.: 576 13 76. m6654

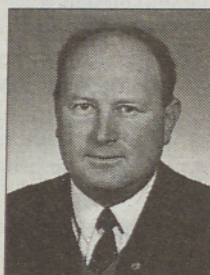
VEDEŽEVALKA ZORA VAM BO POMAGALA. Če v življenju nimaš sreče, če te sreča ne usliši, če pre-kletstvo je v hiši, če te tlači nočna mora, ne obupaj, tu je Zora. Pokliči-te in pridite 02 528 14 43 ali 031 828 675. Zorica Horvat, s. p., Pušča 91, M. Sobota. m6926

LES ZA OSTREŠJE, DESKE, OPAŽ, BRUNO prodamo in dostavimo. Tel.: 02 829 01 70, 041 459 090 TR-GOVŠKE STORITVE M&M, Marko Pahernik, s. p., Dravinjska cesta 62, 2319 Poljčane. m6952

VESTNIK
NA INTERNETU:
www.p-inf.si

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ
IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM,
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

*Nihče ne ve, kaj si je želel takrat,
morda vsaj še eno pomlad.*

V SPOMIN

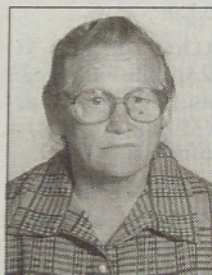
Rudi Ferencek

iz Sebeborce 104a
16. 5. 1924–20. 3. 1991

Ko se moraš postaviti, te objame neznosna bolečina, a ko
pustiš, da te preplavijo vsi lepi, skupno preživeti trenutki, se
zavedaš, da si vendar za vedno povezan – le drugače.

In bolečina popusti.
Hvala vsem, ki se spomnite nanj.

Njegovi najdražji

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ker ljubezen in trpljenje
tvoje je bilo življenje.*

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 75. letu
zapustila naša draga žena, mama,
tašča in babica

Olga Gergorec

roj. Cigüt iz Vučje Gomile

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v
težkih trenutkih stali ob strani z besedami tolažbe, darovali
vence, sveče, prispevke za mrliško vežico ter izrekli pisno in
ustno sožalje, se iskreno zahvaljujemo.

Hvala sosedom Luthar, Gomboc in Lanjšček, ki ste nam stali
ob strani in nam pomagali.

Posebna hvala seniorju g. Erniši za pogrebni obred, pevcem,
ge. Olgi Gutman za besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

*Žalujoči mož Ivan, sin Marjan z ženo Jožico
ter vnuka Jasmina in Denis*

*Odšla si tja, kjer ni bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.*

ZAHVALA

V 68. letu nas je po hudi bolezni
zapustila naša draga žena, mama,
stara mama, tašča in sestra

Marija Sinic

roj. Benkič
iz Beznovec 13

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih
trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence,
cvetje, sveče in v druge dobre namene.

Lepa hvala osebju soboške bolnišnice in patronažni sestri
Nadi za obiske na domu.

Iskrena hvala g. duhovniku Jošarju za besede slovesa,
pevcem za odpete pesmi in pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat – lepa hvala!

Žalujoči vsi njeni dragi

*Je čas, ki da, in čas, ki vzame.
Pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine, ko zasanjaš se v spomine.*

V SPOMIN

11. marca je minilo 19 let, odkar nas je za vedno zapustil naš
dragi mož, oče in stari oče

Jože Semler

iz Moščanec

Hvala vsem, ki mu namenite lepo misel
ali prižgete svečko spomina.

Vsi tvoji, ki smo te imeli neizmerno radi

*Tam, kjer si ti,
ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh
v srcu še živi
in nihče ne ve, kako
zelo, zelo boli.*

V SPOMIN

Te dni minevata dve leti od takrat, ko nas
je zapustila draga žena, mama in hčerka

Marjana Vučak

iz Gederovec 34c

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu, ji
prinesete cvet in prižgete svečko spomina.

Njeni najdražji

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre – le daleč je ...*

V SPOMIN

19. 3. bo minilo deset let od takrat,
ko nas je zapustila draga žena, mama
in babica

Rozalija Abraham

iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu,
ji prinesete cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

V SPOMIN

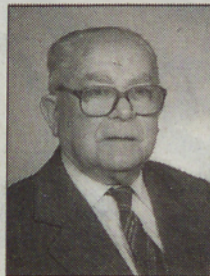
25. marca bo minilo leto od takrat,
ko nas je za vedno zapustil naš dragi
oče in stari oče

Ludvik Mencigar

iz Gerlinec 14

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu
in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

*Kako pozabili bi gomilo,
kjer blago tvoje spi srce,
ki nam brezmejno vdano bilo
ves čas do zadnjega je dne.
(S. Gregorčič)*

ZAHVALA

V 92. letu je 28. 2. 2001 mirno zaspal
naš ajti

Franc Popit

upokojeni knjigoveški mojster

Vsem, ki ste se spomnili dragega pokojnika, ga spremili k
zadnjemu počitku in nam izrekli sožalje, prisrčna hvala.
Posebna zahvala upravi Doma starejših občanov, osebju na
bolniškem oddelku, dr. Štefci Ros in vsem, ki so mu lajšali
njegove zadnje ure. Iskreno se zahvaljujemo duhovniku g. M.
Potočniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, g. Štefanu Merklinu za poslovilne besede in
pogrebništvu Banfi.

Žalujoči vsi njegovi

Dragi ajti - pogrešali te bomo!

*Tvoji pravnuki
Tjaša, Nejc, Luka in Grega*

*Oh, kako boli,
ko ljubo mamu izgubiš.
Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

Naša srca še ne morejo doumeti, da nas je v 76. letu starosti
zapustila naša draga mama in stara mama

Irena Zakoč

iz Ivanovec 15

Nimamo besed, s katerimi se želimo zahvaliti botrini,
sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na
njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, nam pa izrekli boleče
sožalje. Posebna hvala tudi patronažni službi Murska Sobota,
dr. Kiršnerju, duhovniku za opravljen obred in pevcem za
odpete žalostinke.

Žalujoči vsi njeni

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.*

ZAHVALA

Ne moremo verjeti krute resnici, da
si nas poln upov in načrtov v 46.
letu zapustil, dragi mož, ati, sin in
brat

Milan Strniša

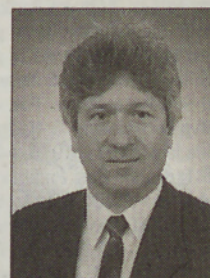
iz Boračeve 36c

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih
trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje,
darovali vence, sveče, za sv. maše in v dobrodelne namene.

Posebej se zahvaljujemo sodelavcem podjetja RS Robotika
Kogler, še posebej g. direktorju za pomoč in tolažbo,
sodelavcem Radenske - vilčarske delavnice, še posebej g.
Dragu Puklavcu, sodelavcem pekarnje RŽ Fekonja, Saševim
sošolcem 5. e razreda Strojne tehniške šole v Mariboru in
družini Zadravec iz Beltince.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, govorniku za ganljive besede slovesa,
godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Vrtnjak.
Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k
večnemu počitku.

*Žalujoči: žena Marijana, sin Sašo, mama, brat Stanko
z družino, sestra Silva z družino in drugo sorodstvo*

*Vse do zadnjega si upal
in se boril, da bozen
s trdno voljo boš pregnal.
Pa pošle so ti moči
in zatisnil trudne si oči.
V naših srcih ti naprej živiš,
zato poi nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.*

ZAHVALA

Po kratki in hudi bolezni nas je v 49. letu starosti
zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat in sorodnik

Andrej Kolenko

iz Gornje Bistrice 28a

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, botrini, sosedom in prijateljem, še
posebno bratu Ivanu in vsem, ki so ga obiskovali med
njegovo boleznijo.

Posebna zahvala velja sodelavcem kolektiva Leka Lendava,
kolektivu Mure - 325. brigadi Ž. o., Aleševim sošolcem z OŠ
Bistrica in razredu 4 EM - SPTŠ, Romanovim sošolcem iz
Gimnazije, vsem enotam PGD občine Črenšovci, KS Bistrica,
NK Bistrica in vsem, ki ste ga v tako velikem številu

pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje,
sveče, za sv. maše, nam pa izrekli besede sožalja.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred ter pevcem in
govornikom za ganljive besede slovesa.
Hvala tudi dr. Eriki Zelko - Peterka, patronažni službi in
pogrebništvu Balažic.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujoči vsi,
ki smo ga imeli radi*

POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV
IN UREJEVANJE ZELENIC

MILORAD JURIČ

9231 BELTINCI, Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA
Tel.: 02/542 22 40, fax: 02/542 22 41, GSM: 041/641 148

NUJNI PRIMERI OB VSAKEM ČASU NA TEL.: 02/523 17 01

MALE OGLASE

**ZA VESTNIK IN MURSKI VAL
LAHKO NAROČITE PO TELEFONU
št. 53 11 998 VSAK DELAVNIK
OD 8. DO 14. URE.**

Solza se je
utrnila,
ko sta nas
zapustila,
položila žalost v
srce,
vse najlepše sta
nam zapustila,
še sta z nami
tukaj in drugje.

1914
1998

SPOMIN

1919
1961

na naša najdražja

Ludvika in Vilmo

Rogan iz Sotine 65

Boleč je spomin na 10. marec 1961, ko si nas za vedno zapustila, draga mami, in boleč je spomin na 15. marec 1998, ko si nas za vedno zapustil ti, dragi oče, dedi, toda v naših srcih še vedno živita. Spomin je edini cvet, ki ne ovane, je edina luč, ki ne ugasne.

Vajnti najdražji

Tam, kjer si ti,
ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh nam v srcih še živi
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli.

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je 4. marca zapustila naša draga mama in snaha

Marija Hajdinjak

iz Rogasovec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše mame se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti ter darovali vence, sveče in za svete maše.

Hvala župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci domači

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, svak in tast

Karel Skledar

iz Serdice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskreno zahvalo izrekamo g. Simoni Prošić za pogrebno svečanost, pevcem, pogrebništvu Banfi ter gasilcem iz Serdice in okoliških krajev.

Žalujoci vsi,
ki smo ga imeli radi,
posebej unuk Uroš in vnukinja Anja,
ki ga bosta zelo pogrešala

Ni več trpljenja, ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
S. Gregorčič

ZAHVALA

8. 3. 2001 nas je v 67. letu po težki bolezni zapustila naša draga žena, mama, babica in prababica

Zlatica Miholič

iz Andrejec 15a

Vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam nesebično ponudili pomoč, se iskreno zahvaljujemo, zlasti osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, osebemu zdravniku dr. Muhru in dr. Škaliču ter zdravstvenemu osebju iz ambulate v Martjancih.

Hvala za darovane vence, sveče in prispevke v dobrodelne namene. Hvala gospodu duhovniku za poslovične besede, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi njeni

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Kamorkoli se ozremo naokrog,
povsod sledovi tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

V 57. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

Štefan Vrečič

iz Vidonec 56

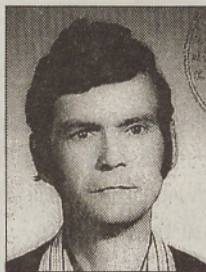
Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem za darovane vence, šopke, sveče ter za izrečeno ustno in pisno sožalje. Lepa hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebej dr. Alojzu Horvatu in osebemu zdravniku dr. Curčiču za vso pomoč.

Iskrena hvala g. župniku Kuharju, pevcem za odpete žalostinke, govornici in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre - le daleč je ...

ZAHVALA

V 49. letu starosti nas je prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat, zet, svak, stric in boter

Janez Jelenovec

iz Trubarjeve ul. 89 v Krogu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, sveče, za sv. maše in v dobrodelne namene. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč.

Lepa hvala sodelavcem Pomurke - obrat Klavnica, sodelavcem Zavoda za zaposlovanje M. Sobota in sodelavcem 2. izmene TMO II.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Jožici za ganljive besede slovesa, g. Jožeku za odigrano Tišino, svečarjem za častno stražo in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - prisrčna hvala!

Z žalostjo v srcu - tvoji najdražji!

Tiho, mirno si zaspal,
niti roke v slovo podal,
črna zemlja zdaj te krije,
al' nihče ne ve, kaj želel si
takrat, morda želel si vsaj še
eno pomlad.

ZAHVALA

27. februarja nas je v 68. letu zapustil dragi

Štefan Žganjar

upokojeni zidar

iz Moravskih Toplic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, nekdanjim sodelavcem, upokojemcem, osebju kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Rakičan, g. župniku, pevcem, vsem gasilcem, posebej domačim za vso pomoč in udeležbo ob slovesu.

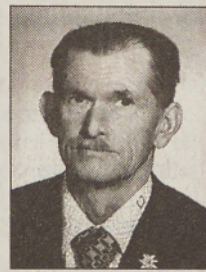
Hvala govorniku ob odprtem grobu in vsem drugim neimenovanim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, sveče in v dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.

Žalujoci: žena Karolina, sin Branko s Simono, hčerka Marta z Vinkom, vnukinja Nataša z Mirom, brat Ludvik z družino in sestra Marija z družino

DRAGI DEDI - PRADEDI

Hvala ti za vse

Tamara in Urška

Odšel si v višave - med zvezde,
kjer naj se ti duša
v božjem miru spočije
in tam pozabi na vse spomine.

ZAHVALA

27. decembra 2000 nas je v 76. letu starosti za vedno zapustil naš predragi mož, oče, dedek in svak

Koloman Čarni

iz Kukeča 17

Iskreno se zahvaljujemo prvima dvema sosedoma, ki so nam pomagali, ter vsem dragim prijateljem za darovano cvetje in za izrečeno sožalje.

Posebna hvala g. duhovniku iz Kančevca za pogrebni obred in pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Neža, hčerka Olga in sin Franc
z družinama z Dunaja ter hčerka Marta z Bleda

Ne mine ura, dan, ne noč,
pri meni vedno si navzoč,
v mojem srcu ti živiš.
Pot me vedno vodi tja,
kjer tvoje ljubeče srce mirno spi.
Tvoj tihi dom le rože zdaj krasijo
in drobne lučke ti v spomin gorijo.
Solze, žalost, bolečina te zbudila ni,
ostala je praznina, ki hudo boli.
Zd vse moj dragi sin - hvala ti.

V SPOMIN

17. marca bo minilo leto dni globoke žalosti od takrat, ko me je mnogo prezgodaj za vedno zapustil moj dragi sin

Jožef Marič

iz Fikšinec 10

Nesrečna sem, ker sem te izgubila, a ponosna, ker sem te imela. Hvala ti!

S cvetjem in plamenčki sveč pa ti vračam tvojo ljubezen in dobroto - neutolažljiva mama.

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoca mama

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je tiho in brez slovesa za vedno zapustil naš dragi mož, brat, svak, stric in boter

Štefan Čerpnjak

upokojeni gostilničar
iz Otovec 17

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in denar za ureditev mrliške vežice ter nam izrekli sožalje.

Hvala g. župniku, pevcem, osebju infekcijskega in kirurškega oddelka v Rakičanu, govornikom g. Francu Bagariju in g. Francu Koscu, gasilcem, borcem NOB in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi njegovi

Umrli je naš dolgoletni sodelavec

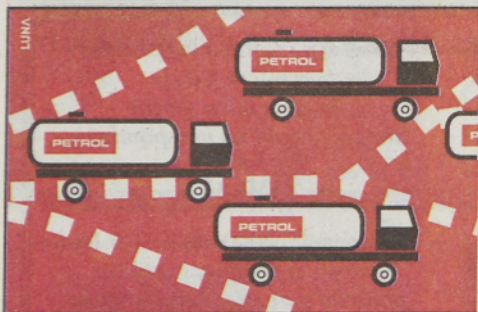
Andrej Kolenko

varnostnik gasilec

Pogreb je bil v petek, 9. marca 2001

se ga bomo kot vestnega in predanega sodelavca

LEK,
tovarna farmacevtskih
in kemičnih izdelkov, d. d.

IMAMO JIH 6! OBROKOV NAMREČ.

Informacije o nakupu in dostavi kurilega olja dobite na telefonski številki: 02/537 15 60 ter na vseh prodajnih mestih kurilnega olja. Naročite ga lahko tudi po internetu:

www.petrol.si

PETROL

- varčna okna in vrata
- garažna vrata Normstahl
- rolete, žaluzije, komarniki
- vitraži

OKNA IN VRATA
Trimlini 64/I Lendava
tel./faks: (02) 574 19 53, GSM: 041 405 003

SATLER
PVC OKNA IN VRATA

Gradbene izolacije HACK

Hack Janos, s. p. Dobrovnik 244,
tel.: 57 99 166, GSM: 041 636 489
HITRO IN KAKOVOSTNO
NAREDIMO HIDROIZOLACIJE
OPEČNIH, KAMNITIH IN BETONSKIH
ZIDOV, RAVNIH STREH, TERAS,
KLETI, KI JIH ZALIVA VODA
REZANJE IN VRTANJE BETONA!
ZA VSA DELA DAJEMO 10-LETNO GARANCIJO!

STAVBNO KLEPARSTVO, KLJUČAVNIČARSTVO - STRELOVODI

Ježe Novak, s. p., Lendavska 29, 9000 Murska Sobota
tel./faks: 02 527 10 61, GSM: 041 673 551
Strokovno prekrivamo stanovanjske hiše in poslovne objekte s
KOVINSKO KRITINO TRIMO, S-METAL.

RA d.o.o. M. Sobota VSI DODATNI ELEMENTI ZA STREHE
TRGOVINA RA DOM-OBRT OPREMA ZA STROJNE OMETE
9000 M. Sobota, Gregorčičeva 9
Tel.: (02) 530 40 44
GSM: 041 504 999
E-mail: rhdc@siol.net

"VRATKO"

Ul. Mikloša Kuzmiča 13
9000 M. Sobota

- garažna vrata
- dvoriščna vrata
- daljinski pogoni
- ograje
- kovane ograje
- zapornice
- PVC okna
- PVC vrata
- zimski vrtovi
- police
- rolete
- žaluzije

tel.: (02) 535 11 30 gem: 041 699 499 www.vratko.com

interier salon pohištva

NOVO V MARIBORU - MORDA ŠE NE VESTE?

Zasebni salon pohištva Vi - interier vam ponuja nakup kakovostnega pohištva po zelo konkurenčnih cenah in na kredit do 24 mesecev (TOM + 0 %) - kuhinje Gorenje, masivno pohištvo Paron, sedežne garniture v usnju, blagu ali v mikrotkanini v vam najljubši barvi - tudi po meri. - velika izbira ležišč lateks vseh dimenzij. To je le nekaj iz naše zelo ugodne ponudbe. Najdete nas v Mariboru na južni strani nove avtobusne postaje poleg parkirišča. Salon pohištva Vi-interier Janko Vihar, s. p., 02 250 29 03.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

HOVI d.o.o.

ŽAGANJE, REZANJE IN VRTANJE BETONA
TER HIDROIZOLACIJE ZIBOV.
Franc Horvat
9226 Moravske Toplice, Brezje 6,
tel. & faks: (02) 540 14 26,
GSM: 041 772 426, 041 733 940

KURILNO OLJE, PREMOG

Ugodne cene in
možnosti plačila!

KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, s. p.,
Gornja Districa 51, tel.: 57 88 200

Mesarni Kociš
PE Maribor
Mazilčeva 44
tel. 52 11 604

**Dobavitelj svinskega, junčjega,
telečjega mesa za ta teden:**
Banfi, Kupčinci 11
Hauko, Rankovci 42
Železen, Sebeborci 30
Bagaroš, Vanča vas 17
Omar, Rankovci 37
Guji, Rankovci 16
KO VEŠ KAJ JEŠ

NOVO V MURSKI SOBOTO

geoin

GEODETSKE STORITVE

ureditve mej
zakoličbe
parcelacije
razni posnetki ...

Ulica arhitekta Novaka 13,
9000 Murska Sobota,
tel.: 536 10 03, faks: 536 10 04
e-mail: geoin-ms@geoin.si

**na voljo smo vam od
ponedeljka do petka
od 8.00 do 15.00**

COLLEGIUM

Dušan Fujs, s. p., trgovina in proizvodnja,
Cvetkova 2, M. Sobota, tel. & faks: 02 531 10 31

Zelo velika izbira izdelkov za življenje: ročice, gumbl, sukanec, ročne in strojne igle, škarje, prelice in gobelini, pribor za izdelavo patchworkov, dekorativne metraže in unikatni dekorativni izdelki. **COLLEGIUM v prvem nadstropju centra šavel v Murski Soboti.**

Adriatic zavarovalna družba d.d. Koper

VABI k sodelovanju nove sodelavce v poslovni enoti
Murska Sobota za delovno mesto

1. KONTROLOR POLIC / 1 izvajalec /
2. ZAVAROVALNIŠKI ZASTOPNIK / več izvajalcev /

Od kandidatov pričakujemo:

Pod 1. KONTROLOR POLIC

- V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- usposobljenost za delo z bazami podatkov

Pod 2. ZAVAROVALNIŠKI ZASTOPNIK

- V. stopnja strokovne izobrazbe
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj (zaželjene izkušnje v direktni prodaji)
- poznavanje uporabe orodij MS Office
- vozniški izpit B kategorije
- sposobnost učinkovitega komuniciranja

Delovno razmerje pod 1. bomo sklenili za nedoločen čas
s 3 - mesečnim poskusnim delom,
delovno razmerje pod 2. bomo sklenili za določen čas enega
leta s 3 - mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom
dostavite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: Adriatic zavarovalna
družba d.d. Koper, Ljubljanska cesta 3a, 6503 Koper

Kandidati bodo o odločitvi obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

Adriatic
zavarovalna družba d.d. Koper,
Ljubljanska cesta 3a,
6503 Koper

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

DAVČNI URAD MURSKA SOBOTA

Slomškova 1, 9000 Murska Sobota

tel.: 530 31 00, faks: 528 10 04

OBVESTILO

Republika Slovenija, Ministrstvo za finance,
Davčna uprava Republike Slovenije, Davčni urad Murska Sobota,
Izpostava Murska Sobota obvešča, da bo sprejemala
napovedi za odmero dohodnine za leto 2000

od 19. 03. 2001 do 23. 03. 2001 med 8.00 in 15.00
od 26. 03. 2001 do 30. 03. 2001 med 8.00 in 18.00 in
02. 04. 2001 med 8.00 in 15.00

v avli dvorane mestne občine Murska Sobota.

Do 19. 03. 2001 bodo napovedi sprejemali
na sedežu Davčnega urada Murska Sobota.

Davčna uprava Republike Slovenije, Davčni urad Murska Sobota.

POPRAVEK OBJAVE O JAVNI DRAŽBI

KMETIJSTVO ČRNCI, p.o. - v stečaju,
Črnci 2 - grad, 9253 Apače

objavlja popravek oglasa o javni dražbi za prodajo nepremičnin, objavljenega v časopisu Vestnik dne 8. 3. 2001, tako da se 1. točka pravilno glasi:

1. FARMA V LUTVERCIH

1.1. Funkcionalno zemljišče - gnojna jama s površino 970 m² in dvorišče s površino 99 m², skupaj 1.069 m², vse parc. št. 620/14 k. o. Lutverci, vpisano v vl. št. 156 iste k. o. Izključna cena je 613.248,00 SIT.

1.2. Masivno amirano betonsko skladišče z neto površino 800 m² in dvoriščem s površino 636 m², skupaj 1.436 m², stoječe na parc. št. 620/13 k. o. Lutverci, vpisano v vl. št. 156 iste k. o. Izključna cena je 9.276.800,00 SIT.

Vse drugo besedilo objavljenega razpisa ostane nespremenjeno.

Radio Murski val 94,6 Mhz

**Vedro
v dobro jutro!**

Vsak dan ob 5.00

Podjetje za informiranje, d. d.,
Ulica arhitekta Novaka 13, M. Sobota

**VESTNIK NA
INTERNETU:**

www.p-inf.si

NAJLEPŠE
SO
NA OKNIH

od 19. do 31. marca

so OKNA TERMOTON CENEJŠA kar do **14%**

JELOVICA
Uspelo vam bo

MURSKA SOBOTA, Nemčavci 1d (BTC), tel./faks: (02) 522 19 21, 031 818 675, E-mail: trgovina.murska.sobota@jelovica.si
RAVNE NA KOROŠKEM, Četovje 5 (Hotel MERX), tel./faks: (02) 822 01 75, 041 685 031, E-mail: trgovina.ravne@jelovica.si
MARIBOR, Limbuško nabrežje 15, tel./faks: (02) 420 28 00, 041 676 249, E-mail: trgovina.limb@jelovica.si
Diskont Univerzal d.o.o., Bablinska c. 2, LJUTOMER, tel./faks: (02) 584 11 05, tel./faks: (02) 584 11 04

Jelovica, lesna industrija, d.d., Kidričeva 58, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/51 13 000, faks: 04/51 34 261, e-mail: info@jelovica.si, www.jelovica.si

Napoved kulturnih prireditev

OTVORITEV

LJUTOMER

V petek, 16. marca, ob 18. uri bo v galeriji Anteja Trstenjaka otvoritev razstave Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

LEDAVA

V petek, 16. marca, ob 19. uri bo v Hramu Tul-pika otvoritev razstave slik Sabine Šinko. Razstavo bo odprla umetnostna zgodovinarica Tanja Šimonka.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

V torek, 20. marca, ob 21. uri bo nastopil v Zvezdi v okviru javne radijske oddaje Janez Zmazek - Žan, ki mu bodo »pomagali« glasbeniki: Ivan Jagec - Fičo (kitara), Rihard Lebar - Riki (piano), Rajko Kapun (bas) in Borut Horvat (bobni).

BELTINCI

V torek, 20. marca, bo v OŠ območno srečanje otroških folklornih skupin.

DOGODEK

DOBROVNIK

V petek, 16. marca, ob 19. uri bo v kulturnem domu slovesna prireditev v počastitev 15. marca, madžarskega narodnega praznika. Slavnostni govornik bo Janos Bukovec, predsednik Sveta Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Dobrovnik. V kulturnem programu bodo sodelovali: recitatorji dvojezične OŠ Dobrovnik in Recitatorskega studia Lendava, dobrovniški pevci in citrarski ansambel Lusta Banda, etno pevski zbor kulturnega društva Solzice iz Žitkovec in madžarska folklorna skupina Csallósok iz Slovaške.

LEDAVA

V četrtek, 15. marca, ob 17. uri bo v počastitev madžarskega narodnega praznika svečanost in polaganje vencev pri spominskih obeležjih Szechenyija in Kossutha na trgu pri katoliški cerkvi. Slavnostni govorniki bodo: dr. Tamas Deutsch, minister za mladino in šport vlade Republike Madžarske, György Tomka, predsednik Sveta PMSNS, dr. Albert Halasz, predsednik Madžarske samouprave občine Lendava, in Attila Somogyi, predstavnik Madžarske mladinske konference. Ob 18.30 bo spominski shod z baklami ob nagrobnem spomeniku Janosa N. Ratha na pokopališču pri Sveti trojici, ob 19.30 pa otvoritev razstave likovnih ustvarjalcev Zalske Županije v prostorih lendavskega gradu. Razstavo bo odprl minister Tamas Deutsch.

DOMANJŠEVCI

V soboto, 17. marca, ob 19. uri bo v vaškem domu slovesnost v počastitev madžarskega narodnega praznika. Slavnostna govornica bo Alenka Sebok, predsednica Sveta Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Šalovci, v kulturnem programu pa bodo sodelovali: recitatorji in citrarski ansambel DOŠ Prosenjakovci, Recitatorski studio iz Lendave in madžarska folkorna skupina Beri Balogh Adam iz Körmenada.

SREDNJA BISTRICA

V soboto, 17. marca, ob 16. uri bo v OŠ slovesna otvoritev spominske sobe pisatelju Ferdu Godini. Slavnostni govornik bo Ciril Zlobec, v kulturnem programu pa bodo nastopili: kulturno društvo Ferda Godine iz Bistrice, učenci OŠ Prežihovega Voranca, dramski igralec Rajko Stupar in pevski zbor Gloria.

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek in torek, 20. in 21. marca, ob 9. uri in 10.30 bo v grajski dvorani predstava gleda-

liško-lutkovnega abonmaja Mali rimski cirkus Andreja Rozmana - Roze.

LEDAVA

V soboto, 17. marca, ob 19. uri bo v kinodvorani monokomedija Kam se peljeta Vladek in Miša? (... brez bencina ...) režiserjev Borisa Györköša in Miše Gerič. Igra: Miša Gerič.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 15. marca, ob 17. uri bo v galeriji strokovno vodstvo po razstavi Raznovrstnost in enost.

LJUTOMER

V petek, 16. marca, ob 19. uri bo v učilnici Ljudske univerze potekala delavnica Mala šola zaposlovanja, ki jo organizira Prleški študentski klub v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 15. marca, ob 20. uri bo v Salonu Murske republike literarni pogovor s slovenskim pisateljem Alešem Čarom in srbsko pesnico Ano Ristović, ki sta tudi mož in žena. Pogovor bo vodil Robert Titan - Felix.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Galeriji je na ogled razstava Raznovrstnost in enost, kjer se predstavlja štirinajst mladih slikarjev in slikark.

- V gradu si lahko ogledate stalno razstavo Pokrajinskega muzeja. Muzej je odprt tudi v nedeljo!

- V kavarni Jelša je na ogled razstava fotokluba Murska Sobota na temo Zima.

- V Art Caffeuju so na ogled dela Oskarja Rotovnika - Okija iz Slovenj Gradca.

- V prostorih stanovanjske hiše avtorja Ernesta Bransbergerja je na ogled likovna zbirka Lepote stare Sobote. Za obisk se najavite po telefonu na številko 521 1433.

LJUTOMER

- V prostorih Mestne hiše sta na ogled stalni zbirki Taborsko gibanje na Slovenskem in Splošna muzejska zbirka Ljutomer. V prodajni galeriji je prodajna razstava slik, grafik in skulptur mnogih slovenskih umetnikov. V malem prostoru knjižnice je na ogled razstava karikatur Antona Buzetija z naslovom Dogodki skozi ključavnico.

BELTINCI

V prostorih zdravstvenega doma so razstavljena dela Elizabete Cipot.

KOROVCI

V galeriji Ernesta Bransbergerja so na ogled dela s IV. slikarske kolonije Fuks graba.

LEDAVA

V Galeriji - Muzeju si lahko ogledate razstavo akademskega slikarja Zlatka Gnezde. Poleg tega so tu še stalne razstave Oloris - prazgodovinske naselbine iz srednje bronzne dobe, Srednjeveško orožje in etnološke zbirke, na ogled pa je tudi spominska soba kiparja Zala Györgya.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Štajerska v besedah in tablah.

MORAVSKE TOPLICE

Do 21. marca razstavlja v zdravilišču Dubravko Baumgartner (akril na platno, grafike).

PUCONCI

V prostorih občine je na ogled razstava del Lojzeta Veberiča.

kino • kino

Murska Sobota

Četrtek, 15. marca: ob 18.00 ameriška psihološka srbijka Celica, ob 20.00 britanska komična drama Vzhod je vzhodno

Petek, 16. marca: ob 18.00 ameriški znanstveno-fantastični film Rdeči planet, ob 20.00 Celica Sobota, 17. marca: ob 18.00 Celica, ob 20.00 Rdeči planet

Nedelja, 18. marca: ob 18.00 Rdeči planet, ob 20.00 Celica

Sreda, 21. marca: ob 18.00 ameriška znanstvenofantastična srbijka Prava frekvenca, ob 20.00 ameriška srbijka Deveta vrata

Kino Ljutomer

Sobota, 17. marca: ob 19.30 ameriška komedija Njeni ta stari Nedelja, 18. marca: ob 17.30 in 19.30 Njeni ta stari

kino • kino

BORZA ZNANJA je informacijsko središče, v katerem brezplačno zbiramo in posredujemo podatke med ljudmi, ki znanje iščejo, in tistimi, ki znanje ponujajo. Kdaj in na kakšen način boste znanja izmenjali, je prepuščeno vam samim!

In katera znanja se trenutno iščejo in ponujajo?

- Se želite naučiti nabiranja gob in jih prepoznati?
- Išče se znanje klekljanja.
- Ponuja se znanje sestavljanja računalnikov (ob nakupu novega oz. rabljenega računalnika).

Informacije:

BORZA ZNANJA M. SOBOTA, pri Ljudski univerzi Murska Sobota, Slomškova 33, telefon 536 15 66, vsak delavnik od 10.00 do 18.00.

izpit kategorije: B, C, E; drugi pogoji: STAROST OD 25 LET NAPREJ; do 20. 03. 01; MARKO FILIPIČ, S. P., POSREDOVANJE S PREVOZI, ORMOŠKA 3, LJUTOMER

KUHAR

KUHAR; nedoločen čas; 2 l. delovnih izkušenj; do 20. 03. 01; DRAGICA KRAMBERGER, S. P., GOSTINSTVO IN POSREDOVANJE, TRUBARJEVA UL. 1, G. RADGONA

NATAKAR

NATAKARICA; nedoločen čas; drugi pogoji: KATERIKOLI DRUGI POKLIC; do 16. 03. 01; SLAVKO KOZEL, S. P., TRGOVINA PALMA, GOST. IN DISKO KOZEL, ŽIBERCI 37, APAČE

NATAKARICA; določen čas 6 mes.; do 23. 03. 01; SILVESTER GOMBOČ, S. P., OKREPČEVALNICA, KRIŽEVCI 137, KRIŽEVCI

NATAKARICA; določen čas 3 mes.; drugi pogoji: MOŽNOST PODALJŠANJA ZAPOSLITVE, POMOŽNA NATAKARICA MORA IMETI VSAJ 3 LETA DELOVNIH IZKUŠENJ; do 20. 03. 01; GABRIJELA HUBER, S. P., DNEVNI BAR TRIM, PUCONCI 396, PUCONCI

EKONOMSKI TEHNIK ZA RAČUNOVODSTVO

RAČUNOVODJA; čas zaposlitve: ni podatka; 3 l. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - zahtevno, delo s preglednicami - zahtevno; vozniški izpit kategorije B; drugi pogoji: ČAS ZAPOSLOTITVE - NADOMEŠČANJE PORODNIŠKEGA DOPUSTA, STAROST DO 30 LET, USPOSOB. ZA DELO Z RAČUNALNIKOM IN OBVLAD. RAČ. PRGR.; do 16. 03. 01; SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA RAKIČAN, LENDAVSKA ULICA 3, MURSKA SOBOTA

INŽENIR STROJNIŠTVA

OBRTNI TEHNOLOG III.; določen čas 6 mes.; drugi pogoji: ZAŽELENO ZNANJE AVTOCADA IN NEMŠKEGA JEZIKA, LAHKO SE ZAPOSLI PRIPRAVNIK, MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 31. 03. 01; AR CONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT, D. D., G. RADGONA, G. RADGONA

PROJEKTANT III.; določen čas 6 mes.; drugi pogoji: ZAŽELENO ZNANJE AVTOCADA IN NEMŠKEGA JEZIKA, LAHKO SE ZAPOSLI PRIPRAVNIK, MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 31. 03. 01; AR

Delimo vstopnice za kino

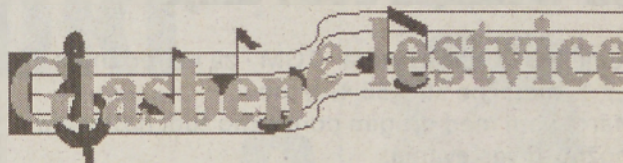
Odgovori na naše vprašanje so bili bolj ali manj hudomušni, mi pa smo izbrali tistega, ki ga je poslal Robert Kovač, Zvezna ulica 12b, 2000 Maribor: »Filma Nezlomljivi prejšnji teden ni bilo na sporedu, ker so ga tisti iz Maribora pozabili dati na vlak.« Resnični vzrok pa je seveda bil kongres Slovenske ljudske stranke v kinodvorani. Robertu čestitamo! Naše naslednje vprašanje pa bo spet resnejše:

Skozi katera vrata mora iti Johnny Depp v filmu, ki bo na sporedu ta konec meseca?

Odgovor:

Kupon št. 11

Odgovore pošljite do 20. marca na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po elektronski pošti: delimo.vstopnice@email.si

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: N S T S M M V

1. PLEASE FORGIVE ME - David Gray
2. SAN - Emir & Frozen Camels
3. LUNA BRAVA - Natalia Oreiro
4. OVERLOAD - Sugababes
5. LOVE DON'T COST A THING - Jennifer Lopez
6. I LAY MY LOVE ON YOU - Westlife
7. SUPREME - Robbie Williams

PREDLOGI:

LET IT BE - Jamaica Soundsystem
DANCING IN THE MOONLIGHT - Toploader
THIS IS WHERE I CAME IN - Bee Gees

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. DOBRA VILA - Tabu
2. SONCE - Planet Groove
3. LAHKO BI ZLETELA - Vlado Kreslin
4. PRIDI K MENI - Zoran Predin
5. KURJA LOJTRA - Leteči potepuhi
6. VSAJ EN LETNI ČAS - Maja Waiss
7. NE NI RES - Nuša Derenda

PREDLOGI:

POLJUBILA BOM NOV DAN - Daria Švajger
OSTANI TU - Karmen Stavec
SONCE V OČEH - Tinkara Kovac

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: GLASBA NAŠEGA SRCA

1. LEPO ŽENKO IMAM - Slovenski muzikantje
2. TI SI MOJ PLAMEN - Slapovi
3. BODI Z NAMI - Zasavci
4. SREČA - Vita
5. MEJMA SE RADA - Prerod
6. OB POTOKU - Litijski odmev
7. ATOV VALČEK - Korenine

PREDLOGI:

MAMA NAJDRŽAJA - Igor in Zlata zvoki
POMLAD PRIHAJA - Pomlad
PRIMOŽ PRVAK - Kvintet Dori

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE: »DOMAČA PLOŠČA«

1. RANJENA DUŠA - Drago Jošar
2. VSI ME POZNAJO - Nova Legija
3. NE JOČI LJUBEZEN - Jože Kontrec
4. VEDI DA NATE MISLIM SE - Metulj
5. MILA VAS DOMAČA - Dva zeta
6. NOČ POLNA AVANTUR - Marina Huber
7. LJUBEZEN VEČNO NAJ ŽIVI - Mari & Robi

PREDLOGI:

CIGARETA - Nikola
LEP JE SVET - Pajdaša
NE RECI ZBOGOM - Tadej Šalamun in Marina Huber

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 22. marca 2001, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 11 - glasujem za skladbo

NSTSNMV:

7 VELIČASTNIH:

GLASBA

NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE

GLASBE »ŠPERPLOŠČA«

Ime in priimek ter naslov:

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

TESAR OPAŽEV

TESAR; določen čas 24 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; drugi pogoji: OBVEZNE DEL. IZKUŠNJE, MOŽNOST PODALJŠ. ZAPOSLITVE, PISNE VLOGE POSLATI NA NASLOV: BETONARNA PETELIN, TRATE 23, 9250 G. RADGONA; do 24. 03. 01; IGOR PETELIN, S. P., BETONARNA PETELIN, TRATE 23, G. RADGONA

KLJUČAVNIČAR

KLJUČAVNIČAR; nedoločen čas; do 21. 03. 01; IGOR PETELIN, S. P., BETONARNA PETELIN, TRATE 23, G. RADGONA

MONTEN VODOVODNIH NAPRAV

UPRAVLJALEC ENERGETSKIH NAPRAV; določen čas 3 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - osnovno; vozniški izpit kategorije B; drugi pogoji: MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 16. 03. 01; KOMUNALNO-STANOVANJSKO PODJETJE LJUTOMER, D. O. O., ORMOŠKA 3/II, LJUTOMER; št. del. mest: 2

MEHANIČAR VOZIL IN VOZNIH SREDSTEV

AVTOMEHANIČAR TOVARNIH VOZIL - VOZ-

Območje	PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU				
	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII
Murska Sobota	1	13	0	3	4
					21

NIK C-KATEGORIJE; nedoločen čas; 6 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije C; drugi pogoji: OBVEZNA PRAKSA OZ. DELOVNE IZKUŠNJE; do 21. 03. 01; IGOR PETELIN, S. P., BETONARNA PETELIN, TRATE 23, G. RADGONA

ŽELEZOKOVNIK

ŽELEZOKOVNIK; določen čas 24 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; drugi pogoji: OBVEZNE DEL. IZKUŠNJE, MOŽNOST PODALJŠ. ZAP. OSLITVE, PISNE VLOGE POSLATI NA NASLOV: BETONARNA PETELIN, TRATE 23, 9250 G. RADGONA; do 24. 03. 01; PETELIN IGOR S. P., BETONARNA PETELIN, TRATE 23, G. RADGONA

ZIDAR

ZIDAR; določen čas 24 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; drugi pogoji: OBVEZNE DEL. IZKUŠNJE, MOŽNOST PODALJŠ. ZAP. OSLITVE, PISNE VLOGE POSLATI NA NASLOV: BETONARNA PETELIN, TRATE 23,

9250 G. RADGONA; do 24. 03. 01; IGOR PETELIN, S. P., BETONARNA PETELIN, TRATE 23, G. RADGONA

VOZNIK AVTOMEHANIČAR

VOZNIK KATEGORIJE C IN E V MEDNARODNEM PROMETU; nedoločen čas; 2 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorij C, E; do 24. 03. 01; ANTON MARTINEC, S. P., TONATRASTPORT - ORGANIZACIJA PREVOZOV, MARKIŠAJSKA 3, MURSKA SOBOTA

VOZNIK TOVARNJAKA; določen čas 3 mes.; jeziki: madžarski jezik - govorno; vozniški izpit kategorij C, E; drugi pogoji: KANDIDATI NAJ SE OGLASIJO MED 7. IN 9. URO; do 20. 03. 01; KMETIJSKA ZADRUŽA, Z. O. O., DOBROVNIK 255, DOBROVNIK - DOBRONAK

ŠOFER V MEDNARODNEM CESTNEM PREVOZU (SLOVENIJA IN AVSTRIJA); nedoločen čas; 2 l. delovnih izkušenj; vozniški

PROJEKTANT I; določen čas 6 mes.; drugi pogoji: ZAŽELENO ZNANJE AVTOCADA IN NEMŠKEGA JEZIKA, LAHKO SE ZAPOSLO PRIPRAVNIK, MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 31. 03. 01; AR CONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT, D. D., G. RADGONA, G. RADGONA

UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI INŽENIR GRADBEŠTVA

SAMOSTOJNI PROJEKTANT (IZDELAVA STATIČNIH RAČUNOV, KONSTRUKCIJ, IZDEL. IN PROJEKT. KONSTR.); nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije B; drugi pogoji: OPRAVLJEN STROKOVNI IZPIT, 3-MESEČNO POSKUSNO DELO; do 16. 03. 01; SGP POMGRAD - ABI, D. O. O., LIPOVCI 3, BELTINCI

DIPLOMIRANI EKONOMIST

VOĐJA FINANČNE OPERATIVE; določen čas 12 mes.; 4 l. delovnih izkušenj; do 16. 03. 01; MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA, KARDOŠEVA 2, MURSKA SOBOTA

Menjalniški tečaj

Pomurske banke, d. d.,

Menjalniški tečaj Pomurske banke, d. d., Murska Sobota, z dne 13. 3. 2001, srednji tečaj Banke Slovenije velja od 13. 3. 2001 od 0.00 ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	1	15.5886	15.5883	15.7134
Nemčija	1	109.6742	109.6722	110.5523
Francija	1	32.7009	32.7003	32.9628
ZDA	1	231.2214	230.7538	233.5379
Švica	1	139.2251	138.9435	140.6200
Italija	100	11.0782	11.0780	11.1669

OBRETNOSTNE MERE od 1. marca 2001 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za marec znaša 0,7 % mesečno ali 8,56 % letno. Marca vam med drugim ponujamo tudi naslednje možnosti varčevanja:

Kratkoročna vezava tolaških sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Skupna letna obr. mera
Od 31 do 90 dni	TOM + 0,8 % do TOM + 1 %	9,43 % do 9,65 %
Od 91 do 180 dni	Od TOM + 1,85 % do TOM + 2,25 %	10,57 % do 11,00 %
Od 181 do 365 dni	Od TOM + 2,90 % do TOM + 3,25 %	11,71 % do 12,09 %

Dolgoročni depozit z valutno klavzulo (Va = DEM, EUR)

Rok vezave	Znesek	Skupna letna obrestna mera
Nad 12 mesecev	Od 500 DEM, od 250 EUR	Val. kl. +3,81 %
Nad 24 do nad 60 mes.	Od 500 DEM, od 250 EUR	Val. kl. + 4,33 do val. kl. + 5,55

Depozit z rokom vezave

Rok vezave	Obrestna mera	Skupna letna obrestna mera
Nad 24 mesecev	TOM + 4,33 % do TOM + 4,50 %	13,26 % do 13,45 %
Nad 36 mesecev	TOM + 4,85 do TOM + 5 %	13,83 % do 13,99 %
Nad 60 mesecev	TOM + 5,55 % do TOM + 5,70	14,59 % do 14,75 %

Ponujamo vam tudi standardni izbor možnosti kratkoročne vezave tolaških sredstev. Za podrobnejše informacije povprašajte v svoji enoti.

pomurska banka

Pomurska banka d. d., Murska Sobota, bankna skupina Nove ljubljanske banke

Zdravstveni dom Lendava

Poslovali s presežkom

Pavni zavod Zdravstveni dom Lendava je končal lanske poslovno leto z nekaj manj kot štiristo tisočaki pre-sežka, na pozitivno poslovanje pa sta pomembno vplivala opravljeno delo in izpolnitev obveznosti do pogodbenika, Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Za štiri odstotke več storitev so opravili v ambulantah splošne dejavnosti, s prelivanjem točk pa so načrt dosegli tudi v dispanzerski dejavnosti in specialističnih ambulantah. Čeprav so opravili tudi več storitev za otroke in šolarje kot leto prej, se bo po pričakovanju delež letnih zmanjševal, zaradi zmanjševanja števila otrok in odhajanja na šolanje drugam. Pogodbeni obseg storitev pa je z nujnimi prevozi prehodilki pa za trinajst odstotkov. »Materialni stroški so ostali na ravni predhodnega leta, manjša je bila tudi skupna poraba, povečali pa so se odhodki zaradi povišanja plač v vseh segmentih v zdravstvu, tako tudi davki, prispevki in amortizacija, slednja predvsem zaradi investicij, ki so nas zavezovale še iz prejšnjih let,« je o nekaterih postavkah dejala direktorica zdravstvenega doma mag. Katarina Koveš Novak.

Lani so kupili dve reševalni vozili, eno za nujno medicinsko pomoč, ki so ga zdravstvene postaje Turnišče, Črenšovci in Dobrovnik opre-mile še s potrebno opremo. »Toda glede na plan, ki nam ga priznava zdravstvena zavarovalnica, ga imamo dovolj. Vendar pa je v praksi za-brazevanja zdravnikov, odsotnosti zaradi bolezni, zasedba vedno ne-popolna,« je povedala sogovornica.

M. H. ■

VESTNIK znova preseneča in nagraduje

NAROČAM VESTNIK (najmanj za eno leto)

Ime in priimek:

Ulica:

Kraj:

Pošta:

Podpis:

VESTNIK podarja vsakemu ovemu naročniku zlati obsek!

Podjete za informacije d. d. ul. arhitekta Novaka 13, M. Sobota

16. marca bo sonce vzšlo ob 6. uri in 13 minut, zašlo pa ob 18. uri in 9 minut. Dan bo tako dolg že skoraj 12 ur. Na isti dan ob 21. uri in 45 minut bo na nebu nastopil zadnji krakaj. 20.

VESTNIKOV KOLEDAR

15. marec, četrtek,	KLEMEN
16. marec, petek,	HILARIJ
17. marec, sobota,	JERICA
18. marec, nedelja,	EDVARD
19. marec, ponedeljek,	JOŽEF
20. marec, torek,	SREČKO
21. marec, sredo,	BENEDIKT

16. marca bo sonce vzšlo ob 6. uri in 13 minut, zašlo pa ob 18. uri in 9 minut. Dan bo tako dolg že skoraj 12 ur. Na isti dan ob 21. uri in 45 minut bo na nebu nastopil zadnji krakaj. 20.

Vdvoje je lepše

VESTNIK NA INTERNETU:

www.p-inf.si

na, a se je podpisala Originalna maska, se hudiče na pustne komi-sije, ki da ne vedo, kaj je originalna maska in kaj so kopije (Smrkci, Superman, Charlie Chaplin, Fata...). »Letos sem se prvič maskirala v masko, v katero sem vložila tri tedne dela, energije in idej. Ko pa sem obiskala kar nekaj lokalov, sem ugotovila, da Slovenci nimamo domi-slije, še manj pa tisti, ki so maske izbirali in nagrajevali. Iskali naj bi izvirnost, nenavadnost, iznajdljivost ustvarjalca maske in maske

Pa na sklepamo, da sama ni bila nagajana. Da bi lahko pravilno pre-jaj nam pošlje ali prinese fotografijo maske. Še bolj veseli pa bomo obiskovalke - brez maske. - Š. S.

Tone Vouk, programski vodja in kinooperater

Tone Vouk je že dvanaj-st let programski vodja in kinooperater kina Park v Murski Soboti. Vsako leto vrtili okoli 100 filmov različnih zvrsti. Filmi so nje-govo življenje, najraje je, ko je kinodvorana polna, z bole-lečino pa gleda na pol praz-no dvorano. V kinematogra-fiji je že od 60. let, kot se spo-mni, pa naj bi bil prvi film, ki si ga je ogledal, Deset zapo-vedi. Sam pa najraje gleda romantične in zgodovinske filme ter komedije.

Pravi, da je lahko danes z obiskom v soboškem kinu zado-voljen, saj se je Kino Park po šte-vilu gledalcev prebil na deveto mesto med slovenskimi kino-tekami, najbolj pa so gledane komedije in akcijski filmi, naj-manj publike pa pozanjejo art filmi. Pravi, da je s tehnično opremo in ozvočitvijo zelo zado-voljen, saj je sodobna, zamenjati pa bi bilo potrebno kinoprojek-torje in notranjo opremo kina. Kino je samostojna dejavnost, zato si morajo finance zagotoviti sami, in to s prodajo vstopnic. Naj še omenimo, da so soboški kino odprli leta 1955.

Gospod Vouk, ki se je tedni vrnil s spomladanskem sejma fil-ma v Izoli, obljublja, da se bo vr-telo na pomlad v kinu Park ve-liko dobrih filmov.

ANRR ■

Podgrad

Pred letom dni so ustanovili v Gornji Radgoni na pobu-do Viktorja Kovačiča iz Podgrada Humanitarno dru-nim našim rojakom, ki živijo na območjih nekdanje Jugosla-vije.

Zanje zbira denar, živila in drugo. Ob koncu lanskega leta so poslali starejšim rojakom v Novi Sad nekaj denarja, pralnega praška, higienskih pripomoč-kov, mineralne vode in drugega. Ob božiču pa so pomagali ro-jakom v Republiki Srbski. Zdaj vzpostavljajo stike še s Slovenci v Črni gori.

Zahvalili so se Radenski in podjetju SUN Gornja Radgona, ki sta postala društvena donato-rja. (O. B.)

Pomurski kmetje so že sprejeli sklep, da krompirja za McDona-ld's ne bodo prodajali prek Gramisa. Ta jim namreč pri-delke izredno dobro plačuje.

Potem ko Darja Odar ni postala močna ljutomerska direktorica, postaja močna v prihodnji Muri-no upravi, ugotavljajo dobro obveščeni viri. Od tega pa pri-čakujejo končno nekaj večje koristi tudi v Prlekiji. Dobili bo-do tekstilno akademijo.

Te dni se turisti v Radenski najpogosteje zadržujejo v okoli-ci novega kristalnega globusa - upravne zgradbe Radenske. Tisti bolj radovedni sprašujejo, kdaj bo Laško ima novo flaško in vrnite zamašek pooblastilo prokuristko, da bo dovolila upravi Radenske, da se name-sti v tem simbolu globalizacije.

Živila še padajo!

V Murski Soboti se bo te dni odprla razstava erotičnih del znanega španskega slikarja Pi-cassa.

Ena od lukenj za golf v zaščit-nem pasu Moravskih Toplic bo v rastlinjaku za pridelavo vrt-nin. To dokazujeta dva papirja, in sicer pogodba o prenosu ne-zazidanih stavbnih površin, kjer je parcela 3625/1 prenesena v lastništvo moravske občine in ta potem v zakup toplicam za gradnjo igrišča za golf. Na tej isti parceli bo po odločbi o dovolitvi prigašenih del posta-vljen rastlinjak. Za rastlinjak je predvidena, kot piše v odločbi, prav tako parcela 3625/1.

Tibi Vöröš zapušča aktivno lo-kalno politiko in bo začel delo-vati kot livar v središkem art centru.

V občini Sveti Jurij ob Ščavnici se pripravljajo na izvedbo ob-činskega kroga, na katerem bosta župan in odstopljeni svetnik tekla častni krog.

Nafta dobiva strateškega part-nerja - tega bo končno pri-peljal novopečeni naftni ali far-maceutski biznismen Jožef Kocon - Arboretum. Ali bo nje-gov nastop v Budimpešti pre-maknil lendavski kulturni dom z mrtve točke, še ni znano.

Tibor Čarni in gospod Robič te dni nista dosegljiva. V karante-ni v nekdanji betonarni Gradbe-nika namreč obnavljata osnov-ne večšine zidarstva in fasa-derstva ter ponovno osvajata recepturo za delanje malte. S kadri sta namreč tako podkapi-talizirana, da bosta morala sa-ma začeti vrtni zidarske žlice. Beg delavcev se še nadaljuje.

Prizadetemu mladeniču, ki se je jezil na zavore pri gradnji McDonald'sa, sporočamo, da se bodo hamburgerji v nek-danjem Centralu začeli peči. Če pa bo na otvoritvi igral soboški oddelek policijskega jazz orke-stra, še ni znano. Želimo pa mu, če bo prodajal hamburge-rje, da bi bilo tako.